

Tilinpäätös 2019

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	7
1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	9
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys	11
1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA TILI- KAUDELLA 2019	12
1.4.1. Tuloperusteiden muutokset	12
1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä	13
1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa	16
1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuusasoilla	19
1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	20
1.6 YMPÄRISTÖASIAT	21
1.7 MUUT EI TALOUDELLISET ASIAT	25
1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	25
1.7.2 Hyvinvointi ja terveys	25
1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	29
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	31
 2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	34
2.1 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	34
2.2 RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	36
2.3 SISÄISEN VALVONNAN PUUTTEET JA KEHITTÄMINEN	37
2.4 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN KEHITTÄMINEN VOIMASSA OLEVALLA TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLA	38
 3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	39
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	39
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	43
3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	47
3.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT	51
 4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	52
4.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvISTÄ YHTEISÖISTÄ	52
4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	52
4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	55
4.4 ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	57
4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ VUONNA 2019	57
4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	63
4.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	63

4.6.2	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	64
4.6.3	Konsernitase ja sen tunnusluvut	65
5.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	66
5.1.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	66
5.2	TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	66
6.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	67
6.1	PERUSKAUPUNGIN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	68
	KAUPUNGINVALTUUSTO	68
	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	69
	KAUPUNGINHALLITUS	71
	HYVINVOINNIN TOIMIALA	91
	KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	120
	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA.....	126
	JOENSUUN ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA.....	136
	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	139
	TEKNISTEN PALVELUJEN JOHTOKUNTA.....	146
6.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	151
6.2.1	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	151
6.2.2	Investointien toteutuminen	154
6.2.3	Rahoitusosan toteutuminen	167
6.2.4	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	167
7.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	168
7.1	TULOSLASKELMA.....	169
7.2	RAHOITUSLASKELMA	170
7.3	TASE.....	171
7.4	KONSERNILASKELMAT	173
7.4.1	Konsernituloslaskelma	173
7.4.2	Konsernirahoituslaskelma	174
7.4.3	Konsernitase.....	175
8.	KONSERNIN JA KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	177
8.1	KUNNAN JA KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	178
8.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	183
8.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	186
8.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	186
8.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	191
8.3.3	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	195
8.3.4	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	197

9. ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	199
9.1 LIIKELAITOSTEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	199
JOENSUUN VESI –LIIKELAITOS.....	200
9.2 RAHASTOJEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	233
RAHASTOJEN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	234
ELINKEINORAHASTO	235
TULEVAISUUSRAHASTO.....	241
9.3 TASEYKSIKÖIDEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	247
160 JOENSUUN TILAKESKUS-TASEYKSIKKÖ	248
10. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	258
11. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	259

1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Menojarrutus ja ennakoitua pienemmäksi jäänyt verotilitysvaje paransivat tulosta

Suomen talouden kasvu hidastui vuoden 2019 aikana ja kasvu jäi ennakoitua pienemmäksi. Brutto-kansantuotteen kasvu jäi ennakkotietojen mukaan 1,0 %:iin, kun kasvu vuonna 2018 oli 1,7 %. Suomen talouden kasvun arvioitiin jatkavan noin 1 %:n tasolla lähivuosina, mutta talouden tilannekuva on heikentynyt merkittävästi Kiinasta vuodenvaihteessa 2019-2020 alkaneen, pandemiaksi muodostuneen koronavirusepidemian myötä. Suomen talous on vajoamassa taantumaan ja BKT:n kasvu alenemassa vuonna 2020 merkittävästi. Ennusteiden mukaan kasvunäkymät myös lähivuosille ovat heikot. Julkisen talouden tila kohentui viime vuosina suhdannetilanteen ja julkisen talouden tasapainottamista koskevien toimenpiteiden seurauksena. Julkinen talous on kuitenkin edelleen alijäämäinen ja alijäämä kasvamassa taloustilanteen heikkenemisen, koronavirusepidemiaan liittyvien valtion toimenpiteiden ja suunniteltujen hallitusohjelman menolisäysten myötä. Myös pidemmän tähtäimen näkymät ovat heikot: väestön ikääntymisen myötä hoivamenojen kasvu on vasta kiihtymässä, samanaikaisesti työvoiman määrän pienentyminen vaikuttaa talouden kasvunäkymiin.

Kuntatalouden tila säilyi vuonna 2019 synkkänä. Ennakollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta teki negatiivisen tuloksen. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 13,4 % ja tilikauden tulos jäi 200 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulos muodostui vielä syksyllä ennakoitua, 900 milj. euron alijäämää paremmaksi muun muassa yhtiöiden myynnistä saatujen myyntivoittojen sekä kiky-leikkauksen kompensoinnin aikaistamiseen liittyvien valtionosuuksien seurauksena. Ilman satunnaisia tuottoja tulos olisi muodostunut lähelle 2000-luvun heikointa tulosta. Kuntien nettomenot kasvoivat 4,5 %. Verotulojen kasvu, 2,6 %, oli selvästi vuodelle 2019 alun perin ennakoitua pienempi verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönotosta aiheutuneen tilitysvajeen johdosta. Tilitysvajeen johdosta kunnilta jäi saamatta arviolta jopa 400 milj. euroa verotuloja aiempaan verotulojen kertymärytmiin verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 %. Kuntien investointien taso ylitti edellisvuosien tason, minkä seurauksena kuntien ja erityisesti kuntayhtymien lainakannan kasvu jatkui. Kuntatalouden eriytyminen jatkuu edelleen, tilinpäätösarvioiden perusteella kuntakenttä näyttää jakaantuneen kahtia myös isojen kaupunkien osalta – Helsingin tulos on lähes 400 milj. euroa positiivinen, kun muiden isojen kaupunkien tulos painui alijäämäiseksi.

Koko kuntasektorin tavoin myös Joensuun kaupungin taloudellinen tilanne säilyi vuoden 2019 aikana haasteellisena. Erityisesti verotulokertymää koskevat muutokset sekä menokasvun nopeutuminen vaikuttivat voimakkaasti tilikauden tulosennusteiden kehittymiseen. Heikentyneiden näkymien seurauksena kaupunginhallitus päätti syyskuussa yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä. Yhteistoimintamenettelyjen tavoitteena oli yhteensä 6 milj. euron pysyvien säästöjen toteuttaminen vuosina 2020-2021 pitkävaikutteisilla toimenpiteillä. Samanaikaisesti käynnistettiin myös vuotta 2019 koskeva menojarrutus, jolla pyrittiin pienentämään vuodelta 2019 kertyvää alijäämää. Tavoitteessa onnistuttiin, sillä tilikauden alijäämä jäi talousarviomuutoksessa ennakoitua pienemmäksi. Vuoden 2019 tilikauden alijäämäksi muodostui 3,0 milj. euroa, kun talousarviomuutoksen mukainen alijäämä oli 9,8 milj. euroa. Tuloksen parantumista selittää menojarrutuksen lisäksi verotilitysvajeen jääminen koko maan tasolla syyskuussa ennakoitua pienemmäksi sekä kertaluontoiset erät ja eräiden erien siirtyminen vuoden 2020 puolelle. Toimintakate kasvoi 3,0 %, noin 11 milj. euroa. Vuoden 2019 kasvuun vaikutti erityisesti koulutuspalvelujen nettomenojen nopea kasvu. Verotulojen ja

valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu oli 2,5 %, 10 milj. euroa. Loppuvuoden ennakoitua paremmasta kertymästä huolimatta verotulokertymä jäi 6 milj. euroa alkuperäisestä talousarviosta.

Vuosi 2019 oli sijoitusmarkkinoilla poikkeuksellisen hyvä, mikä vaikutti osaltaan vuoden 2019 ennakoitua parempaan tulokseen. Rahastojen markkina-arvo kasvoi runsaat 10 milj. euroa, 11 %. Joensuun Veden tulos jäi hieman asetetusta tavoitteesta ollen 2,36 milj. euroa ylijäämäinen.

Kaupunki on investoinut viime vuosina voimakkaasti ja investointitaso säilyi edelleen korkeana. Vuoden 2019 investointimenot olivat 53 milj. euroa. Talonrakennushankkeista valmistuivat kiinteistöleasingrahoituksella toteutettu Rantakylän normaalikoulu, Pajakadun päiväkotito, harjoitusjäähalli sekä Wärtsilätalon keittiön saneeraus. Sirkkalan koulurakennuksessa toteutettiin 1-vaiheen muutostyöt, jonka myötä Pielisjoen koulu pääsi muuttamaan tiloihin syksyllä 2019. Karsikon alakoulun hankesuunnitelma valmistui vuoden aikana, hankesuunnitelma päivitettiin vastaamaan tarkentuneita oppilasmääräennusteita vuoden 2020 puolella. Yhdyskuntatekniikan kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemansseudulle toteutettu Asemankaari -joukkoliikennekatu ja pyöräpysäköintialue sekä Vapaudenpuiston peruskorjaus. Joensuun ratapihan peruskorjauksen kannalta tärkeä Hukanhaudantien ylikulkusilta uusittiin valtion toimesta ja samalla rakennettiin Tapionkadun alikulkukäytävä. Torin alueen, Vapaudenpuiston ja kävelykeskustan hankkeiden valmistumisen myötä keskusta-alueen isot investoinnit on pääosin toteutettu.

Korkean investointitason myötä kaupungin lainakannan kasvu jatkui. Lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 252,0 milj. euroa. Asukasta kohden lainaa oli 3 279 euroa, kun edellisvuonna asukaskohmainen lainamäärä oli 3 064 euroa. Kaupungin lainataakka kasvoi vuonna 2019 kuitenkin hieman koko maata hitaammin. Lainakannan lisäksi kiinteistöleasing- ja vuokratavastuiden määrä on viime vuosina noussut.

Toimintaympäristön kehityksen myönteinen vire jatkui monella mittarilla mitattuna. Kaupungin väestömäärän kasvu jatkui. Vuoden 2019 lopussa kaupungin asukasluvu oli ennakkotietojen mukaan 76 842. Kasvu edellisvuoteen nähden oli 291 henkilöä. Rakentaminen oli edelleen korkealla tasolla. Valmistuneiden asuntojen määrä ylsi lähes vuoden 2018 ennätyslukemien tasolle. Vuonna 2019 valmistui laajennus- ja muutoshankkeet ja muut rakennukset huomioiden 951 asuntoa. Rakentamisen tason hidastuminen näkyi myönnetyissä rakennusluvuissa: rakennusluvuja myönnettiin 634 asunnolle, kun vuonna 2018 lupia myönnettiin 899 asunnolle. Työllisyystilanteen parantuminen hidastui loppuvuotta kohden, mutta koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste jäi selvästi vuotta 2018 matalammaksi olleen 13,4 % (ed. vuonna 14,7 %). Työttömien määrässä mitattuna muutos oli -417 henkilöä.

Vuoden 2019 aikana tehtiin valtuustokauden puoliväliin liittyvä hallintosäännön sekä konsernistrategian päivitys. Uuden hallintosäännön mukainen organisaatio tuli voimaan heinäkuun alusta lukien. Konsernistrategian mukaisesti vuoden aikana tavoiteltiin työllisyyden ja yritystoiminnan edellytysten parantamista. Tavoitetta tukee vuoden aikana käynnistyneet ESR-rahoitteiset Luotsi ja Topakka hankkeet sekä vuoden 2019 alusta toimintansa aloittanut Business Joensuu Oy:n toiminta. Vuoden aikana käynnistyi myös ensimmäisen pääomasijoitusrahaston toiminta, sekä lisäksi toisen, valtionrahoitusta sisältävän pääomasijoitusrahaston perustaminen eteni ripeästi. Rahastot tukevat uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä sekä yritysten kasvua. Ilmasto-ohjelman toimenpiteet tukivat puolestaan kaupunkikonsernin kunnianhimoista tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2025.

Koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi on tehty sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti laaja-alaisesti toimenpiteitä, jotka ovat vaikuttaneet myös Joensuussa kuntalaisten arkeen ja kaupungin tarjoamiin palveluihin. Epidemia on heikentänyt merkittävästi myös talouden näkymiä ja kasvattanut siten niin kaupungin kuin yritystenkin haasteita. Poikkeustoimet vaikuttavat ainakin keväen ajan kaupungin ja konsernin toimintaan, mutta aktiivista otetta kaupungin kehittämisessä on jatkettava ja käynnissä olevia kehittämishankkeita viedään eteenpäin. Kaupunkikonsernin toimin pyritään vaikuttamaan alueen työllisyystilanteeseen työvoiman saatavuus sekä kohtaanto-ongelmat huomioiden. Kaupungin kilpailukykyä tuetaan kaupungin oman taloudellisen aseman vakauttamisen kautta. Pitkävaikutteisten rakenteellisten muutosten ja prosessien kehittämistä jatketaan konserni-strategiaan sisältyvien kestävästä taloutta koskevien tavoitteiden mukaisesti.

Kaupungin luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät ovat suoriutuneet hyvin vuoden 2019 tehtävistä ja tavoitteista. Lausun heille parhaat kiitokset hyvästä ja tuloksellisesta työstä Joensuun alueen puolesta.

Joensuussa 24.3.2020

Kaupunginjohtaja Kari Karjalainen

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnallisvaalit järjestettiin 9.4.2017 ja valitun kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi kesäkuussa 2017. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 59 ja kaupunginhallituksen 11.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2019 lopussa olivat:

	Valtuusto	Hallitus
SDP	15	3
KESK	12	2
KOK	9	2
VIHR	9	2
VAS	6	1
PS	5	1
KD	3	0

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Juha Mustonen (KESK)
1. varapuheenjohtaja	Merja Mäkisalo-Ropponen (SDP)
2. varapuheenjohtaja	Matti Ketonen (KOK)

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Seppo Eskelinen (SDP)
1. varapuheenjohtaja	Markku Kauppinen (KESK) luottamustoimen päättymiseen saakka
1. varapuheenjohtaja	Hannes Rossi (KESK) 26.8.2019 alkaen
2. varapuheenjohtaja	Hannele Autti (VIHR)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Kaupungin organisaatio rakentui vuoden 2017 alusta lukien kolmeen toimialaan, jotka olivat elinvoima, hyvinvointi ja kaupunkiympäristö. Konsernipalvelut sovittavat yhteen näiden kolmen toimialan toimintaa. 1.7.2019 tuli voimaan uusi organisaatorakenne, jonka myötä toimialoja on kaksi, hyvinvointi ja kaupunkiympäristö. Elinvoiman toimiala sulautui konsernipalveluihin. Samassa yhteydessä hyvinvoinnin toimialan rakenne järjesteltiin uudestaan.

Hyvinvointilautakunnan ja sen jaostot korvasi hyvinvoinnin toimialalla kaksi lautakuntaa: kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, lasten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä nuorisopalveluista. Lisäksi lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan puolestaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluivat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemian toiminnan koordinointi. Uusille lautakunnille siirtyivät käytännössä entisen hyvinvointilautakunnan ja asianomaisen jaoston tehtävät lautakunnan omalla toimialalla. Hyvinvoinnin toimialalle sijoittuu myös sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on mm. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän ja Joensuun kaupungin palvelujen rajapintaan liittyvien toimintojen koordinointi ja yhteensovittaminen.

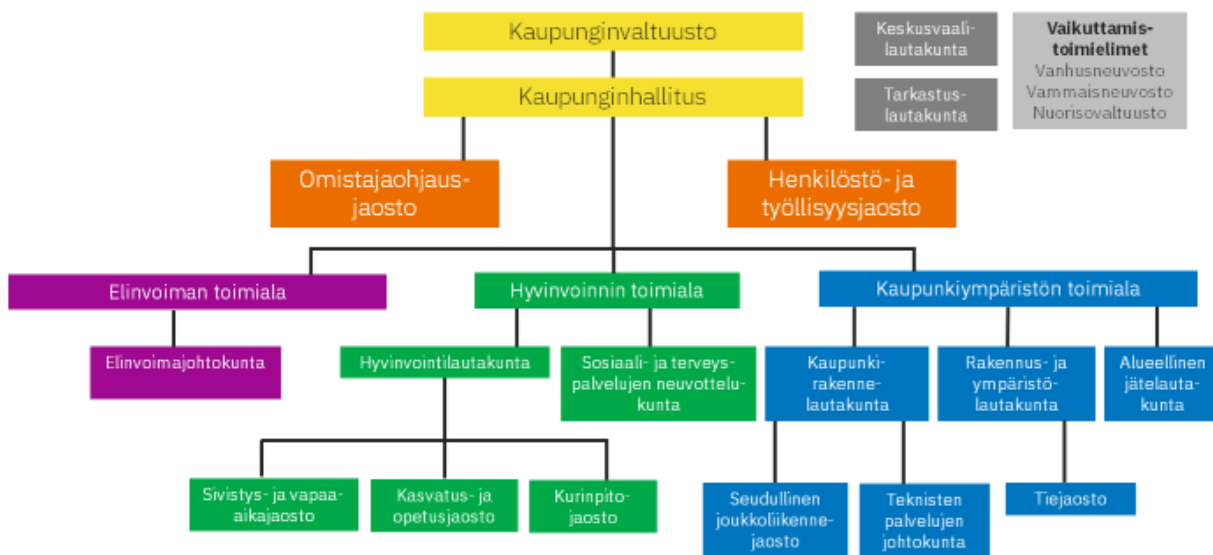
Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä teknisten palvelujen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto ja rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa tiejaosto. Teknisten palvelujen johtokunta toimii kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa. Tilakeskus on sijoittunut vuoden 2017 alusta kaupunkiympäristön toimialan alle. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä ja sen vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto.

Kaupungilla on yksi liikelaitos, vesihuoltolain mukaisesta vesihuollosta vastaava Joensuun Vesi – liikelaitos. Teknisten palvelujen johtokunta toimii liikelaitoksen johtokuntana.

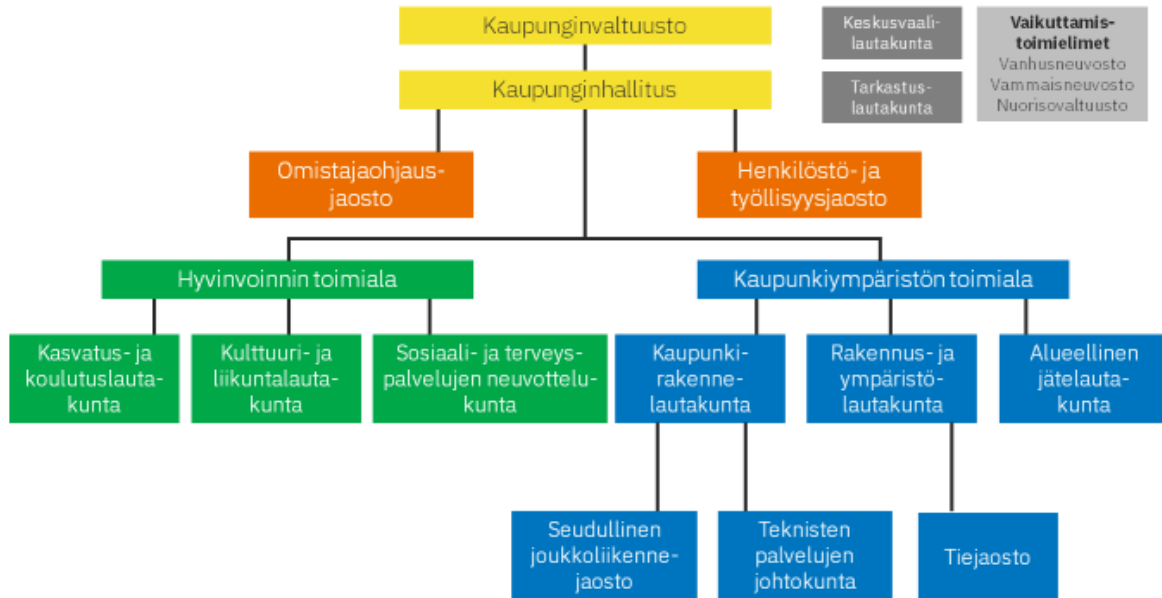
Tilivelvolliset viranhaltijat on esitelty toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen yhteydessä toimielimittäin sekä tulosalueittain.

Kaupungin organisaatio 2019

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 30.6.2019 saakka

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 1.7.2019 alkaen

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu on hidastunut. Maailmankaupan kasvu vuonna 2019 oli hyvin heikkoa kauppakonfliktien seurauksena, suhdannesyistä sekä autoteollisuuden meneillään olevan rakennemuutoksen takia. Euroalueen talouskasvu jäi vuonna 2019 noin yhteen prosenttiin.

Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna 2019, mutta edellisvuotta hitaammin. Vuonna 2019 BKT kasvoi 1,0 %, kun kasvu vuonna 2018 oli 1,7 %. Vuoden 2019 talouskasvu oli merkittävin vuoden toisella puoliskolla ja kasvu kertyi useilta teollisuuden ja palveluiden toimialoilta. Vastaavasti talouden tuotanto pieneni esimerkiksi metsäteollisuudessa sekä rahoitus- ja vakuutus toimialalla.

Yksityinen kulutus jatkoi vakaata kasvuaan kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun jatkuessa, vuonna 2019 kasvu oli 1,0 % edellisestä vuodesta. Vuonna 2019 keskimääräinen ansiotason nousu edellisestä vuodesta oli ennakkotietojen mukaan 2,4 %. Kuluttajahinnat nousivat lopullisten tietojen mukaan 1,0 %.

Työllisten määrä kasvoi edelleen edellisvuodesta, mutta kasvu hidastui. Vuonna 2019 kasvu oli 0,9 %, kun vuonna 2018 kasvu oli 2,7 %. Työttömyysaste laski 6,7 %:iin vuonna 2019.

2010-luvun loppupuolella Suomen taloudessa vallinnut hyvä suhdanne kohensi julkisen talouden tilaa. Alijäämä on pienentynyt kolmen vuoden ajan, ja julkinen velka suhteessa BKT:hen on laskenut 60 %:n tuntumaan. Julkisen talouden kohentumisen on arvioitu pysähtyvän. Lisäksi hallituksen etupainotteisesti päättämät pysyvät ja väliaikaiset menolisäykset kasvattavat alijäämää vuodesta 2020 alkaen. Velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on kääntymässä uudelleen nousuun. Julkisen talouden on arvioitu olevan 3,4 mrd. euroa alijäämäinen vuonna 2023.

Julkisen talouden puskurit ovat edelleen hyvin ohuet kohtaamaan seuraavaa laskusuhdannetta. Kun julkisen talouden rahoitusasemasta puhdistetaan suhdanteen vaikutus, on julkinen talous rakenteellisesti alijäämäinen. Talouden suotuisa suhdannevaihe peittää alleen myös julkisen talouden pidemmän aikavälin rakenteelliset ongelmat. Väestö ikääntyy ja se näkyy erityisesti kasvupaineena hoito- ja hoivamenoissa. Julkisen talouden tulisi olla 2020-luvun alussa huomattavan ylijäämäinen, jotta se olisi kestäväällä pohjalla kohtaamaan väestön ikääntymisestä aiheutuvat paineet.

Kuntatalouden tilanne heikkeni merkittävästi vuonna 2018 ja heikkeneminen jatkui vuonna 2019. Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksiä koskevien ennakkotietojen mukaan 3/4 kunnista tilinpäätös muodostui negatiiviseksi, kun edellisenä vuonna negatiivisen tilinpäätöksen teki 2/3 kunnista. Syksyllä 2019 tilikauden tuloksen ennakoitiin olevan lähes 900 milj. euroa negatiivinen, mutta ennakkotietojen mukaan tulos on -200 milj. euroa. Kuntien vuosikate heikkeni -13,4 %. Toimintakulut kasvoivat 3,9 % ja toimintatuotot 1,9 %. Toimintakuluja kasvattivat erityisesti palvelujen ostojen (+5,6 %) ja henkilöstömenojen (+2,9%) nousu. Huomioitava on kuitenkin se, että tulos sisältää merkittäviä kertaluonteisia tuottoja, kuten yhtiöiden myynnistä saatuja myyntivoittoja sekä kiky-leikkauksen kompensoinnin aikaistamiseen liittyvät valtionosuudet.

Vuonna 2019 kuntien verotulojen kertymisessä oli poikkeuksellisen paljon haasteita, jotka liittyivät vuonna 2019 toteutettuihin verokorttiuudistukseen sekä tulorekisterin käyttöönottoon. Vuoden 2019 alusta toteutettu ennakonpidätystavan muutos johti siihen, että enakkoveroja kertyi ennakoitua vähemmän. Kuluvana vuonna ennakoiden odotetaan kertyvän samanlaisena, eli aiempaa alhaisemalla tasolla. Tulorekisterin käyttöönoton yhteydessä alkuvuonna 2019 ilmeni ilmoitusongelmia, jotka johtivat verotulovajeeseen. Verohallinnon tiedon mukaan Tulorekisterin ilmoitusongelmat selvitettiin pääosin loppuvuoden aikana. Kuntaliiton arvion mukaan verouudistuksista johtuva verotulovaje oli yhteensä noin 400 milj. euroa vuonna 2019. Muutoksista huolimatta kuntien yhteenlasketut verotulot kasvoivat 2,6 % eli 590 milj. euroa.

Kunnallisverotuotot kasvoivat 2,6 % (n. 480 milj. euroa), yhteisöverotuotot kasvoivat 2,8 % (n. 50 milj. euroa) ja kiinteistöverotuotot kasvoivat 3,1 % (n. 60 milj. euroa).

Valtionosuudet kasvoivat 2,1 % eli noin 180 milj. euroa. Valtionosuuksia vähensivät muun muassa kustannustenjaon tarkistus (213 milj. euroa), valtionosuusindeksin jäädytys (105 milj. euroa), oletettujen tehtävien vähennysten ja säästöjen perusteella tehty lisäleikkaus (62 milj. euroa), työajanpidennykseen liittyvä leikkaus (29,5 milj. euroa) ja muiden Sipilän hallituskauden säästölakien lisäleikkaus (32,8 milj. euroa). Valtionosuuksia lisäsivät kustannustenjaon tarkistuksesta johtuvan ylimääräisen kiky-leikkauksen kompensointi (237 milj. euroa) ja veroperustemuutosten kompensointi (224 milj. euroa).

Kuntien velka kasvoi viime vuonna noin 10 % ja oli 18,42 miljardia euroa. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli 21,8 miljardia euroa.

1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys

Väestö

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2019 alussa seitsemän kuntaa: Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat.

Joensuun kaupunki on väestömäärältään mitattuna maan 12. suurin kaupunki. Kaupungin asukasluku oli vuoden 2019 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 76 842. Väkiluvun kehitys jatkui edelleen myönteisenä, kasvua edellisvuoden vastaavan ajankohtaan oli 291 henkilöä (+0,4%). Virallinen vuodenvaihteen väkiluku julkistetaan maaliskuun lopussa. Väestömäärän kasvu oli hieman vuotta 2018 pienempi, kun vuonna 2018 väkiluku kasvoi 484 henkilöllä. Positiivista väestökehitystä selittää viime vuosien tavoin erityisesti muuttovoitto: muuttovoittoa kertyi ennakkotietojen mukaan siirtolaisuus mukaan lukien 465. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 600. Koko maan tavoin syntyneiden määrä laski edelleen, mutta vuonna 2019 syntyvyyden lasku oli suurempi kuin aiempina vuosina. Ennakkotietojen mukaan vuonna 2019 syntyi 556 lasta, kun vuonna 2018 syntyi 634 lasta. Kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän; kuolleita oli 727 (edellisenä vuonna 756).

Työpaikat ja työllisyys

Vuoden 2017 lopussa Joensuussa oli 34 571 työpaikkaa, mikä oli 1340 työpaikkaa edellisvuotta enemmän. Tilastokeskuksen tilastoihin liittyvän viiveen vuoksi ajantasaista tietoa työpaikkamäärän kehityksestä ei ole vuosilta 2018 – 2019 vielä käytettävissä. Pohjois-Karjalan Trendit-julkaisun mukaan kehitys on ollut myönteistä vuosina 2018 – 2019. Vuosi 2018 oli Pohjois-Karjalan aluekehityksen kannalta hyvä monella mittarilla katsottuna; yritysten liikevaihdon kasvu oli 6,7 %, maakunta oli muuttovoittoalueutta ja työttömyys laski ennätyksellistä vauhtia. Vuonna 2019 kehitys oli edelleen myönteistä, joskin selvästi hidastuvaa. Yrityssektorin liikevaihto kasvoi vuoden 2019 alkupuoliskolla 2,3 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Vuoden 2019 alkupuoliskolla kasvu oli vahvaa erityisesti tietojenkäsittelypalveluissa, koneiden ja laitteiden valmistuksessa ja metalliteollisuudessa.

Työllisyystilanne parani vuoden 2019 aikana hieman. Työttömyysaste oli joulukuussa 14,2 %, mikä oli 0,1 %-yksikköä pienempi kuin vuoden 2018 vastaavana ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 5052 ja avoimia työpaikkoja 583. Työttömien työnhakijoiden määrä oli yhden suurempi kuin vuoden 2018 lopussa. Sen sijaan työvoiman määrä kasvoi; vuoden 2019 lopussa työvoima oli 35 625, 206 henkilöä enemmän kuin vuoden 2018 lopussa. Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 13,4 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2018 oli 14,7 %. Työttömien määrässä mitattuna muutos oli -417. Työttömistä työnhakijoista oli vuoden lopussa naisia 39,3 % (1983), alle 25-vuotiaita 16,6 % (839), ja yli vuoden työttömänä olleita 24,4 % (1232). Työttömien määrä aleni kaikissa em. ryhmissä. Merkittävin muutos tapahtui pitkäaikaistyöttömien määrässä, kun yli vuoden työttömänä olleita oli 186 henkilöä (13 %) vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Työllisyysaste parani Joensuun ohella koko seudulla. Joensuun seutukunnan keskimääräinen työttömyysaste oli 12,7 %, kun se vuotta aiemmin oli 13,7 %. Myönteisestä kehityksestä huolimatta Joensuun ja koko seutukunnan työttömyysasteet ovat korkealla tasolla koko maan lukuihin verrattuna: koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan 9,2 %. Joensuun työllisyystilanteen kehitys oli kuitenkin vuonna 2019 koko maan tilanteeseen nähden hyvä. Koko maassa keskimääräinen työttömyysaste aleni -0,5 %-yksikköä, kun Joensuussa muutos oli -1,3 %-yksikköä.

Rakentaminen

Rakentaminen jatkui vuoden 2019 aikana vilkkaana. Valmistuneiden asuntojen määrä ylsi lähes vuoden 2018 ennätyslukemien tasolle. Vuonna 2019 valmistui laajennus- ja muutoshankkeet ja muut rakennukset huomioiden 951 asuntoa, kerrosalassa mitattuna runsas 119 000 m². Vuonna 2018 valmistuneiden asuntojen määrä oli laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 1047 ja kerrosalaa valmistui runsas 138 000 m².

Rakentamisen tason hidastuminen näkyi myönnettyissä rakennusluvuissa. Rakennuslupia myönnettiin vajaalle 79 000 m², kun edellisvuonna määrä oli lähes 110 000 m². Rakennuslupia myönnettiin laajennus- ja muutoshankkeet sekä muut rakennukset huomioiden 634 asunnolle, kun vuonna 2018 lupia myönnettiin 899 asunnolle. Kerrostalorakentamisen määrä pysyi korkeana. Asunnoista 748 valmistui asuinkerrostaloihin, 60 rivi- ja ketjutaloihin ja 137 erillisiin pientaloihin. Pientaloja valmistui 10 enemmän kuin vuonna 2018.

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2019

1.4.1 Tuloperusteiden muutokset

Verotuloja kertyi 268,6 milj. euroa, mikä oli 2,6 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa arvioitiin, mutta 6,0 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa arvioitiin. Verotulokeräytymä oli 7,9 milj. euroa (3,0 %) edellisvuotta suurempi. Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit olivat vuoden 2018 tasolla. Tuloveroprosentti oli 20,50 % ja kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistövero 1,10 %, vakituiset asuinrakennukset 0,45 %, muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,00 % ja voimalaitosrakennukset 2,85 %.

Vuonna 2019 verotulojen seuranta ja arviointi oli poikkeuksellisen vaikeaa johtuen Verohallinnon toteuttamista uudistuksista. Alkuvuonna tilityksiä pienensivät tulorekisterin käyttöön ottoon liittyvät ongelmat. Lisäksi vuoden alusta toteutettu verokortt uudistus alensi vuoden aikana tilityksiä, mutta lisäsi joulukuun ja tammikuun 2020 tilityksiä. Lisäksi verotuksen joustava valmistuminen vaikutti siihen, että vertailu edelliseen vuoteen oli entistä vaikeampaa.

Kunnallisverotuloja kertyi 225,9 milj. euroa, mikä oli 3,0 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveron tuotosta oli 31,30 %, kun se vuotta aiemmin oli 31,35 %. Elinkeinoverolain korkovähennysrajoitusta koskevaa sääntelyä muutettiin vuodesta 2019 alkaen ja tämän arvioitiin lisäävän yhteisöveron tuottoa vuonna 2019 noin 10 milj. eurolla, josta kuntien osuus on 3 milj. euroa. Tämän vuoksi kuntien osuutta yhteisöveron jako-osuudesta alennettiin verotuoton lisäystä vastaavasti noin -0,05 % -yksiköllä 31,30 %:iin. Vuodelle 2020 kuntaryhmän jako-osuus nousee 31,33 %:iin. Yhteisöverotuloja kertyi 21,1 milj. euroa, -0,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Kiinteistöverotuloja kertyi 21,6 milj. euroa, 2,3 % edellisvuotta enemmän.

Valtionosuuksia kertyi 145,3 milj. euroa, 2,3 milj. euroa (1,6 %) edellisvuotta enemmän. Budjettiriihessä 17.9.2019 tehtiin päätös kertaluonteisen 237 milj. euron erän maksamisesta kunnille aiemmista päätöksistä poiketen jo vuonna 2019. Kyseessä on kilpailukyky sopimukseen liittyvä kertaluonteinen valtionosuuskompensaatio. Tämän muutoksen vaikutus oli Joensuun osalta +3,3 milj. euroa.

Kokonaisuutena kunnille myönnettiin valtionosuutta yhteensä 8 632 milj. euroa vuonna 2019 (8 459 milj. euroa vuonna 2018). Kuntien valtionosuudet lisääntyivät 174 milj. euroa (2,1 %, 32 €/as) vuodesta 2018 vuoteen 2019.

Valtionosuuksien muutokseen vaikuttivat kertaluonteisen valtionosuuskompensaation (+237 milj. euroa) lisäksi muun muassa vuodelle 2019 tehty kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus (-213 milj. €) ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensatit (+224 milj. €). Kilpailukyky sopimuksen takia kuntien valtionosuutta vähennettiin vuonna 2019 yhteensä -497 milj. € (-91 €/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijääditysten takia kunnilta jäi peruspalvelujen valtionosuutta saamatta -92 milj. euroa vuonna 2019. Peruspalvelujen hintaindeksin arvo vuodelle 2019 oli 1,3 %. Vuosia 2016-2019 koskevista indeksijäädityksistä johtuen peruspalvelujen valtionosuus on -243 milj. euroa alemmalla tasolla mitä se olisi ollut, jos indeksikorotuksia ei olisi jäädytetty.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousi 0,03 prosenttiyksikköä ja oli 25,37 vuonna 2019 (25,34 vuonna 2018).

Kaupungin päätösvallassa olevia asiakasmaksuja korotettiin vuodelle 2109 pääsääntöisesti keskimäärin 2 %:lla.

1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä

Kaupungin organisaatio rakentui vuoden 2017 alusta lukien kolmeen toimialaan, jotka olivat elinvoima, hyvinvointi ja kaupunkiympäristö. Konsernipalvelut sovittavat yhteen näiden kolmen toimialan toimintaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallinnon valtuustokauden puolivälitarkasteluun liittyen toukokuussa hallintosäännön muutoksen, jonka myötä organisaatorakenne muuttui 1.7.2019 alusta lukien. Muutoksen myötä toimialoja on kaksi, hyvinvointi ja kaupunkiympäristö. Elinvoiman toimiala sulautui konsernipalveluihin. Samassa yhteydessä hyvinvoinnin toimialan rakenne järjesteltiin uudestaan.

Yrityspalvelujen uudelleen organisoiminen myötä Business Joensuu Oy aloitti toimintansa 1.1.2019. Järjestelyn taustalla oli kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä järjestelymalli, jossa Joensuun Tiedepuisto Oy ja Joensuun seudun kehittämissyhtiö Josek Oy sulautuivat perustamalla uuden yhtiön. Järjestelyn myötä yrityspalvelut ovat yritysten, kuntien ja sidosryhmien näkökulmasta selkeästi yhden toimijan vastuulla. Vuoden 2018 lopussa kaupungin osakkuusyhtiöt Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy luovuttivat liiketoimintansa Meidän IT ja talous Oy:lle ja Efetta Oy:lle, joiden osaomistajia Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy olivat. Vuoden 2019 aikana Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy purettiin ja yhtiöiden omistamat Meidän IT ja talous Oy:n sekä Efetta Oy:n osakkeet jaettiin kunnille. Muutoksen myötä Joensuu omistaa suoraan Meidän IT ja talous Oy:tä sekä Efetta Oy:tä. Kaupunginhallitus teki marraskuussa päätöksen kaupungin tytäryhtiö Kiinteistö Oy Sairaalakatu 19:n osakkeiden myynnistä Pyhäselänranta Oy:lle. Kauppa toteutuu alkuvuodesta 2020. Joensuun kaupungin konserniohjetta päivitettiin kaupunginvaltuustossa helmi- ja syyskuussa.

Vuoden 2017 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden vuoteen 2021 ulottuvan koko konsernia koskevan konsernistrategian, jonka välitarkastelu ja päivitys käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2019. Hyväksytyyn konsernistrategian päivityksen pohjalta laadittiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa hyvinvoinnin, kaupunkiympäristön ja elinvoiman toimeenpano-ohjelmat. Lisäksi

toimeenpano-ohjelmaan sisältyi koko konsernia koskevia tavoitteita. Toimeenpano-ohjelmissa esitetään, mitä pitää saada toteutetuksi valtuustokauden loppuun mennessä vuonna 2021. Erityistä huomiota kiinnitettiin tavoitteisiin ja mittareihin sekä niiden konkreettisuuteen. Toimeenpano-ohjelmat saatettiin kaupunginvaltuustolle tiedoksi lokakuussa pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Konsernistrategian keskeisenä tavoitteena on työllisyyden ja yritystoiminnan edellytysten parantaminen. Tavoitetta tukee vuoden aikana käynnistyneet ESR-rahoitteiset Luotsi ja Topakka -hankkeet. Lisäksi kaupunginhallitus päätti vuoden 2019 aikana, että kaupunki hakeutuu kolmevuotiseen työllisyyden kaupunkikokeiluun, jossa TE-palvelujen vastuita siirtyy kaupungille. Tavoitteiden toteutumisesta tukee keskeisesti myös vuoden 2019 alusta toimintansa aloittanut Business Joensuu Oy:n toiminta. Vuoden aikana käynnistyi myös kaupunginvaltuuston joulukuussa 2017 tekemään päätökseen perustuvan ensimmäisen pääomasijoitusrahaston toiminta. Lisäksi kaupunginhallitus päätti toisen, valtionrahoitusta sisältävän pääomasijoitusrahaston perustamisesta. Rahastoon saatiin ELY-keskuksen kesäkuussa tekemällä päätöksellä 2,5 milj. euron avustus. Rahaston toiminta ei ole vielä käynnistynyt. Rahastot tukevat uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä sekä yritysten kasvua.

Kaupungin investointitaso on ollut poikkeuksellisen korkea viime vuosina ja muutokset kaupunkiympäristössä ja kaupungin palveluverkossa ovat olleet merkittäviä. Investointitaso säilyi myös vuoden 2019 aikana korkeana. Yhdyskuntatekniikan kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemanseudulle toteutettu Asemankaari -joukkoliikennekatu ja pyöräpysäköintialue sekä Vapaudenpuiston peruskorjaus. Joensuun ratapihan peruskorjauksen kannalta tärkeä Hukanhaudantien ylikulkusilta uusittiin valtion toimesta ja samalla rakennettiin Tapionkadun alikulkukäytävä. Torin alueen, Vapaudenpuiston ja kävelykeskustan hankkeiden valmistumisen myötä keskusta-alueen isot investoinnit on pääosin toteutettu. Asemanseudun toteuttamista tukee vuoden aikana hyväksytty yhteistyösopimus asemanseudun pysäköintitalon rakentamisesta.

Talonrakennushankkeista valmistuivat kiinteistöleasingrahoituksella toteutettu Rantakylän normaali koulu, Pajakadun päiväkotit, harjoitusjäähalli sekä Wärtsilätalon keittiön saneeraus. Sirkkalan koulurakennuksessa toteutettiin 1-vaiheen muutostyöt, jonka myötä Pielisjoen koulu pääsi muuttamaan tiloihin syksyllä 2019. Lisäksi vuoden alkupuolella toteutuivat myös kaupunginvaltuuston joulukuussa 2018 hyväksymät Joensuun kaupungin ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n toimitilojen omistusjärjestelyt. Järjestelyjen myötä kaupungin taseessa olevia yritystiloihin siirtyi Yrityskiinteistöille ja vastaavasti yhtiön taseessa olevat koulu- ja päiväkotirakennukset (Sirkkalan ja Utran koulut ja Miilunpolttajan päiväkotit) siirtyivät kaupungin omistukseen. Järjestelyyn liittyi Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n osakepääoman korottaminen.

Kaupunginhallitus päätti vuoden 2019 aikana tilojen vuokraamisesta Lyseon lukiolle ja Aikuislukiolle Tiedepuistolta. Tiloihin tehdään muutostöitä vuoden 2020 aikana ja tavoitteena on, että lukiotoiminta muuttaa Tiedepuiston tiloihin tammikuun alusta 2021 lukien. Yliopiston Carelia-talon yhteyteen toteutettavan konservatorion laajennuksen ja siihen liittyvien Carelia -talon muutostöiden suunnittelu eteni vuoden aikana. Konservatorion tiloja koskeva vuokrasopimusluonnos hyväksyttiin joulukuussa. Lisäksi vuoden aikana päätettiin kilpa- ja harjoitusjäähallin muutostöitä koskevat hankesuunnitelmat (harjoitusjäähallin teräsrakenteiden lisätuntojen ja betonilattian uusimisen hankesuunnitelma sekä kilpajäähallin teräsrakenteiden lisätuntojen hankesuunnitelma). Karsikon alakoulun hankesuunnitelma valmistui vuoden aikana, hankesuunnitelma päivitettiin vastaamaan tarkentuneita oppilasmääräennusteita vuoden 2020 puolella.

Kaupunki haki ja hyväksyttiin UNICEF:n lapsiystävällinen kunta – malliin.

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden aikana liksenvaara - Ketunpesät vesiosuuskunnan ja Mulonniemen vesiosuuskunnan liittämisen osaksi Joensuun Vesi -liikelaitosta 1.1.2020 lukien ja Pyhäselän vesiosuuskunnan 1.4.2020 lukien.

Kaupunginhallitus päätti marraskuussa, että kaupungin perintäpalvelut siirtyvät Meidän It ja talous Oy:lta Sarastia Kuntaperintä Oy:n hoidettavaksi. Muutos tapahtui maaliskuun 2020 alusta lukien.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän, Siun soten jäsenkuntien valtuustot käsittelevät vuoden 2019 alkupuolella vuoden 2018 maksuosuuksien määräytymisen perusteita. Kuntayhtymän perussopimuksessa on määrätty jäsenkuntien suorittamista korvauksista, maksuosuuksista. Perussopimuksen määräyksistä seuraa, että vuoden 2018 maksuosuuksien olisi tullut perustua rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osuus on 95 % ja asukasluvun mukainen osa 5 %. Edelleen perussopimuksen mukaan kunnan talousarviovuoden käytön mukaisen osan perusteena olisi tullut olla vuosien 2015-2016 toteutumatiiedot sekä vuoden 2017 kuntakohtainen ennuste. Valmisteltaessa vuoden 2018 kuntakohtaisia sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuosuuksia ei kuntakohtaisia ennusteita vuoden 2017 toteutumista ollut kuitenkaan käytettävistä kuntayhtymän raportointijärjestelmän keskeneräisyyden johdosta. Tästä johtuen maksuosuudet jouduttiin määrittelemään perussopimuksesta poiketen siten, että vuoden 2017 ennusteen sijasta käytettiin kuntakohtaisia vuoden 2017 maksuosuuksia. Kuntien yhteisenä tavoitteena oli tuoda maksuosuuksien käsittely uudelleen päätettäväksi, kun vuoden 2017 kuntakohtaiset tiedot valmistuvat. Tarkoituksena oli, että maksuosuuksien määrittelyssä käytetään vuoden 2017 kuntakohtaisen ennusteen sijasta kuntakohtaisia vuoden 2017 toteutumatiietoja. Kuntayhtymän raportointijärjestelmän valmistumisen viivästymisen takia kuntakohtaiset tiedot olivat saatavilla vasta loppuvuodesta 2018. Kuntien valtuustot ovat käsitelleet maksuosuuksien määräytymistä helmi-maaliskuussa 2019 ja enemmistö kunnista on hyväksynyt menettelyn, jossa vuoden 2018 maksuosuuksien määrittelyssä käytetään vuoden 2017 lukuna kuntakohtaisia ko. vuoden toteutumia. Joensuun osalta maksuosuudet pienentyisivät laskutettuun ja vuoden 2018 kuluksi kirjattuun nähden 0,5 milj. euroa. Maksuosuuksien määräytymisestä on valitettu hallinto-oikeudelle eivätkä päätökset ole vielä lainvoimaisia.

Siun soten vuoden 2019 tulos oli 4,0 milj. euroa alijäämäinen. Katettava alijäämä oli vuoden 2019 lopussa 6,8 milj. euroa, josta Joensuun osuus oli 3,0 milj. euroa. Kuntayhtymä käynnisti yhteistointaneuvottelut lokakuussa 2019 ja neuvottelut saatettiin päätökseen tammikuussa 2019. Kuntayhtymä on siten aloittanut toimenpiteet taloutensa tasapainottamiseksi. Kaupungin osuus kuntayhtymän alijäämästä on käsitelty tästä johtuen tilinpäätöksen liitetiedoissa vastuina.

Kaupungin takausvastuut kasvoivat vuoden 2019 aikana. Takausvastuiden määrä 31.12.2019 oli 178 milj. euroa, kun vuotta aiemmin takausvastuiden määrä oli 159 milj. euroa. Takausvastuiden kasvu aiheutui Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille vuonna 2017 myönnettyistä takauksista. Vuoden 2019 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi yhden, suuruudeltaan 3,2 milj. euron, takauksen Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n lainan vakuudeksi.

Kaupungin taloudellisen tilanteen heikentymisen ja heikkojen näkymien johdosta kaupunginhallitus päätti syyskuussa yhteistointaneuvottelujen käynnistämisestä. Neuvottelujen tavoitteena oli 6 milj. euron säästöjen toteuttaminen pitkävaikutteisilla rakenteellisilla ja toiminnallisilla muutoksilla ja uudistuksilla vuosina 2020-2021. Yhteistointaneuvottelujen neuvottelutulos hyväksyttiin joulukuussa.

1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa

Peruskaupungin vuoden 2019 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 15,6 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden talousarvio oli 9,8 milj. euroa alijäämäinen. Alkuperäisen talousarvion mukainen peruskaupungin alijäämä oli 6,2 milj. euroa. Ulkoinen tulos (sis. liikelaitos ja rahastot) oli 0,40 milj. euroa alijäämäinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioon muutoksia huhti- ja syyskuun kokouksissaan. Talousarviomuutokset koskivat käyttötalouden osalta Siun Soten maksuosuuden tarkentumisesta ja työllisyyspalvelujen sekä koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden lisämäärärahatarpeita. Investointiosan muutoksina huomioitiin mm. hankkeiden kustannusarvioiden ja ajoittamisen tarkentumisesta aiheutuvat muutokset. Syksyn talousarviomuutosten yhteydessä tarkennettiin myös vero- ja valtionosuusarvioita sekä rahoitustuottojen ja –kulujen talousarvioita.

Kaupungin vuoden 2019 tilikauden tulos on 5,7 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen on 3,0 milj. euroa.

Peruskaupungin vuoden 2019 talousarvio toteutui kokonaisuutena jonkin verran budjetoitua paremmin. Tilikauden alijäämä oli 9,1 milj. euroa, kun talousarvion mukainen alijäämä oli 15,6 milj. euroa. Syyskuussa käynnistettyjen yt-neuvotteluiden yhteydessä käynnistetyt menojarrutustoimenpiteet sekä verotilitysvajeen jääminen ennakoitua pienemmäksi vaikuttivat eniten siihen, ettei tilikauden alijäämä muodostunut yhtä suureksi kuin talousarviossa arvioitiin.

Kaupunginhallituksen toimialueella talousarvio alittui yleishallinnon, konsernipalvelujen, työllisyyden ja elinvoiman tulosalueilla. Yleishallinnon toteutuma oli noin 0,8 milj. euron budjetoitua parempi. Myyntivoittoa kertyi runsaat 4,5 milj. euroa, josta tonttien myyntivoittojen osuus oli vajaat 4,2 milj. euroa ja muiden myyntivoittojen osuus lähes 0,4 milj. euroa. Muut myyntivoitot kirjautuivat Meidän IT ja talous Oy:n perustamiseen liittyvistä järjestelyistä (Siun Talous Oy:n ja Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy:n purkamisen). Talousarviossa tonttien myyntivoittojen osuudeksi oli arvioitu 4,0 milj. euroa. Työllistämispalveluiden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa, työmarkkinatuen vastuualueelle varattujen määrärahojen alittumisen takia. Konsernipalveluiden tulosalueella säästöjä talousarvioon nähden kertyi hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelujen vastuualueilta ja toteutuma jäi 1,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi.

Kaupunginhallituksen toimialueella kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso ylittyi Siun soten maksuosuuksien tulosalueen osalta. Ylitys aiheutui pelastuslaitoksen varallaolokorvauksia koskevia palkkasaatavavaateita varten tehdystä pakollisesta varauksesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) ylittyi 0,06 milj. euroa. Lautakunnan tulosalueista varhaiskasvatuspalvelut toteutuivat budjetoitua pienempinä, muiden tulosalueen toteutumat ylittivät talousarvion. Euromääräisesti suurimmat ylitykset kohdistuivat koulutuspalveluihin (0,3 milj. euroa) ja hallinto- ja talouspalveluihin (0,2 milj. euroa). Lautakunnan toimintamenot ylittyivät hankeomavastuiden ylittymisestä talousarviossa arvioituun nähden sekä henkilöstö- ja toimitilakulujen oltua arvioitua suuremmat.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui 0,2 milj. euroa. Molemmat tulosalueet, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut, alittivat talousarvionsa.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkirakennelautakunnan talousarvio alitti 1,1 milj. eurolla, rakennus- ja ympäristölautakunta 0,04 milj. eurolla ja teknisten palvelujen johtokunta 0,4 milj. eurolla kaupunginvaltuuston asettaman sitovuustason. Toimintatulot ylittyivät mm. maankäyttökorvausten, vuokratulojen, katutyölupamaksujen sekä valtionavustusten osalta. Toimintamenoissa syntyi toteutetun menoajarrutuksen vuoksi säästöjä erityisesti palvelujen ostoissa ja muissa kuluissa. Henkilöstömenot toteutuvat talousarviota alhaisempina henkilöstövajauksen ja toteutuneiden eläkemenopuusteisten maksujen osalta. Yksityisteiden perusparannusavustuksiin kohdennettua määrärahaa jäi hakemusten vähäisyyden vuoksi käyttämättä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutuma jäi talousarviossa arvioitua 0,04 milj. euroa paremmaksi erityisesti menoajarrutuksen ja rakennusvalvonnan sähköisen lupajärjestelmän hankinnan aikaistumisen vuoksi. Teknisten palvelujen johtokunnan talousarvio alittui 0,4 milj. euroa. Talousarvio toteutui kaikilla tulosalueen vastuualueilla ennakoitua paremmin. Erityisesti henkilöstömenojen toteutuma jäi budjetoitua pienemmäksi.

Joensuun Tilakeskuksen tilikauden tulostavoite toteutui. Lisäksi tehtiin rakennusten tasearvojen arvonalennuksia 2,95 milj. eurolla.

Verotuloja kertyi 268,6 milj. euroa, mikä ylitti talousarvion 2,6 milj. eurolla. Verotulot kasvoivat 3,0 % edellisvuoteen nähden. Kunnallisverotuloja kertyi 225,9 milj. euroa, 2,9 milj. euroa arvioitua ja 3,4 % edellisvuotta enemmän. Kunnallisverotulokertymä ylitti talousarvion verotuloja koskevan tilitysvajeen jäätyä koko maan tasolla pienemmäksi, kuin mitä syyskuussa talousarviomuutosta hyväksyttäessä arvioitiin. Yhteisöverokertymä alitti arvion 0,3 milj. eurolla. Yhteisöveroja kertyi -0,3 % edellisvuotta vähemmän, mitä selittää kuntaryhmän jako-osuuden pienentyminen 0,05 %-yksikköä. Kiinteistöverokertymä jäi hieman ennakoitua pienemmäksi, mutta kasvoi edellisvuoteen nähden 2,2 % rakennuskannan kasvun myötä.

Valtionosuusarvio 145,29 milj. euroa alittui lievästi toteuman ollessa 145,27 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen nähden 1,6 %. Valtionosuuksia nosti erityisesti kertaluonteisen kilpailukykysovimukseen liittyvän kompensaaation aikaistaminen vuodelle 2019, josta Joensuun kaupungin osuus oli 3,3 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,2 milj. euroa budjetoitua paremmin. Lyhytaikaisen rahoituksen korko oli vuoden aikana negatiivinen, mikä vaikutti vuoden 2019 korkomenoja alentavasti.

Peruskaupungin vuosikate oli 18,9 milj. euroa, kun talousarvion mukainen vuosikate oli 11,9 milj. euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 27,4 milj. euroa, 1,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Poistoarvion alittumiseen vaikutti erityisesti investointimenojen jääminen talousarviota pienemmäksi. Käytöstä poistettujen kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia kirjattiin 2,99 milj. euroa.

Joensuun Veden tilikauden tulos ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,36 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 2,68 milj. euroa. Talousarvion mukainen tavoite ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,4 milj. euroa. Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta oli talousarvion mukainen 0,818 milj. euroa.

Rahastojen tulostavoite 3,4 milj. euroa toteutui. Elinkeinorahaston tulos oli 0,86 milj. euroa ja tulevaisuusrahaston 2,54 milj. euroa. Tulevaisuusrahaston säännön mukaista rahastosiirtoa ei voida

tehdä kaupungin tilikauden tuloksen ollessa alijäämäinen. Rahastojen markkina-arvojen kehitystavoitteeksi asetettiin talousarviossa 2,5 %. Tämä tavoite ylitettiin erinomaisen sijoitusvuoden myötä. Rahastojen markkina-arvot kasvoivat 11 %, 10 milj. euroa. Elinkeinorahaston markkina-arvo kasvoi 12,3 % ja tulevaisuusrahaston 10,6 %.

Peruskaupungin rahoituslaskelman antolainojen lisäys toteutui hieman talousarviossa arvioitua isompana. Antolainojen lisäys oli 0,53 milj. euroa ja sisältää Joensuun Kodeille myönnetyt kolmas-sijalainat sekä siirto- ja palautuskelpoiset liittymismaksut. Talousarviossa antolainojen lisäykseksi oli arvioitu 0,5 milj. euroa. Antolainasaamiset vähenivät 1,96 milj. euroa. Talousarviossa vähennykseksi arvioitiin 1,10 milj. euroa. Antolainasaamisten määrä oli ennakoitua suurempi joulukuussa tehtyjen antolainojen ennenaikaisten lyhennysten johdosta.

Vuoden 2018 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 52 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 31,21 milj. eurolla. Peruskaupungin lyhytaikaiset lainat vähenivät 4,04 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni kuntatodistuksen määrän vähentymisestä johtuen.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 252,0 milj. euroa, 3279 euroa/asukas.

1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuustasoilla

KÄYTTÖTALOUS, 1 000 euroa			Alkuperäinen TA 2019	TA- muutokset	TA 2019 muutosten jälkeen	Toteuma 2019	Poikkeama
Kaupunginvaltuusto							
100	Valtuusto	tulosalue toimintakate	-327	0	-327	-312	15
Tarkastuslautakunta							
110	Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue toimintakate	-104	0	-104	-81	23
Kaupunginhallitus							
120	Yleishallinto*	tulosalue toimintakate	-7 198	0	-7 198	-6 401	797
140	Työllistäminen	tulosalue toimintakate	-12 648	-2 000	-14 648	-14 229	419
150	Konsernipalvelut	tulosalue toimintakate	-4 506	0	-4 506	-3 402	1 104
160	Tilakeskus	tulosalue tilikauden tulos	260	130	390	399	9
170	Siun soten maksusuudet	tulosalue toimintakate	-243 586	-571	-244 157	-246 125	-1 968
184	Elinvoimapaalvelut	tulosalue toimintakate	-2 490	0	-2 490	-2 358	132
190	Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue toimintakate	0	0	0	23	23
Hyvinvoinnin toimiala							
46	Kasvatus- ja koulutuslautakunta*	toimielin toimintakate	-113 690	-2 725	-116 415	-116 479	-64
47	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin toimintakate	-21 427	-250	-21 677	-21 428	248
Kaupunkiympäristön toimiala							
75	Kaupunkirakennelautakunta	toimielin toimintakate	-6 027	0	-6 027	-4 895	1 132
810	Alueellinen jätelautakunta	tulosalue toimintakate	0	0	0	0	0
85	Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin toimintakate	-200	0	-200	-161	39
730	Teknisten palvelujen johtokunta	tulosalue toimintakate	-185	0	-185	246	431
	Joensuun vesi	liikelaitos tilikauden tulos	2 400	0	2 400	2 355	-45
	Joensuun vesi	liikelaitos korvaus peruspääomasta	-818	0	-818	-818	0
INVESTOINTIOSA							
Kaupunginhallitus							
120	Yleishallinto	tulosalue investointimenot	1 860	-3 069	-4 929	-4 199	730
150	Konsernipalvelut	tulosalue investointimenot	-50	0	-50	0	50
160	Tilakeskus	tulosalue investointimenot	-28 196	2 242	-25 954	-25 089	865
410	Koulutuspalvelut	tulosalue investointimenot	0	-808	-808	-660	148
440	Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue investointimenot	-110	0	-110	-113	-3
455	Nuorisopalvelut	tulosalue investointimenot	0	-10	-10	-34	-24
660	Kulttuuripalvelut	tulosalue investointimenot	-35	0	-35	-40	-5
690	Liikuntapalvelut	tulosalue investointimenot	-200	50	-150	-155	-5
280	Yhdyskuntateknikka	tulosalue investointimenot	-15 400	0	-15 400	-15 235	165
880	Ympäristönsuojelu	tulosalue investointimenot	-20	0	-20	-13	7
730	Teknisten palvelujen johtokunta	tulosalue investointimenot	-400	0	-400	-23	377
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA							
	Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma		-7 340	200	-7 140	-7 051	89
	Rahoituslaskelman antolainojen lisäys		-500	0	-500	-531	-31
	Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus		20 800	0	20 800	20 785	15

* Yleishallinnon tulosalueen luvut sisältävät 1.7.2019 tulosalueelle siirtyneen tapahtumapalveluiden luvut ja luvut on poistettu kasvatus- ja koulutuslautakunnan luvuista

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2019 oli 2 735 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 1 824. Määräaikaista henkilöä oli 911, joista palkkatuetun henkilöstön osuus oli 125 henkilöä. Henkilöstöstä osa-aikaisia oli 431 henkilöä. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2018 henkilöstömäärä oli 2 829. Henkilöstömäärä laski 94 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden.

Organisaatio	Vakinaiset		Määräaikaiset*		Yhteensä		HTV		HTV muutos
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2018–2019
Kaupunginhallitus	68	63	78	178	146	241***	176	125	51
Kasvatus- ja koulutusltk**	1192	1243	465	411	1657	1654	1364	1360	4
Koulutus	634	619	227	189	861	808	682	676	6
Varhaiskasvatus	536	609	229	207	765	816	654	660	-6
Kulttuuri- ja liikuntalok	291	297	230	227	521	524	300	305	-5
Kaupunkirakenne	92	95	4	5	96	100	93	95	-2
Tekninen keskus	133	139	6	3	139	142	141	143	-2
Joensuun Vesi	48	47	3	3	51	50	52	49	+3
Yhteensä	1 824	1 884	786	827	2 610	2 711	2 124	2 077	+47

*määräaikaisten lukuun eivät tässä sisälly työllistetyt.

**Kasvatus- ja koulutusltk:n yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallintohenkilöstö.

*** Kaupunginhallituksen määräaikaisten lukuun sisältyy 143 määräaikaista työllisyyskampanjan kausityöntekijää.

Palkallisten henkilötyövuosien kehitys

Palkallisten henkilötyövuosien määrä vuonna 2019 oli 2 124 henkilötyövuotta. Kaupungin henkilötyövuosien määrä nousi edellisvuoteen nähden 47 henkilötyövuodella.

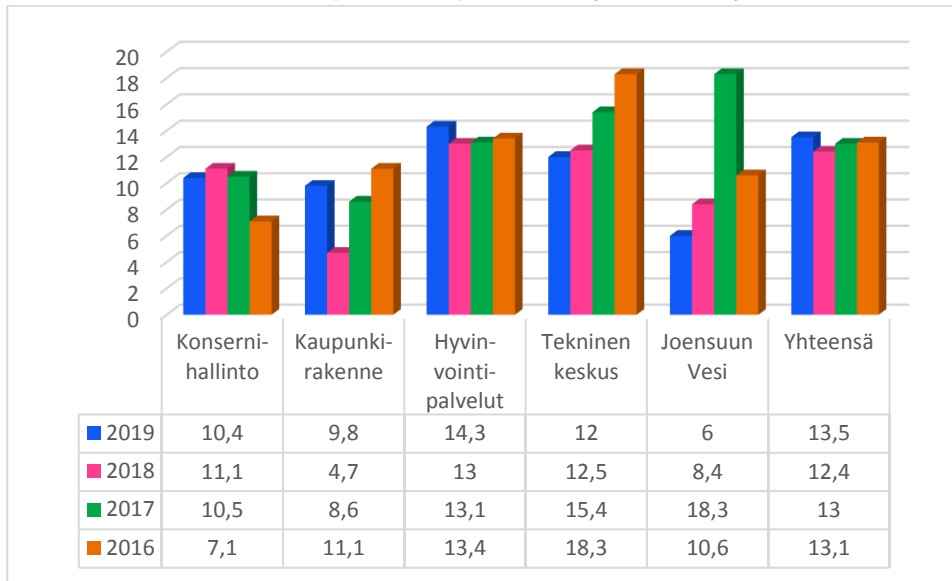
Vakituisen henkilöstön henkilötyövuodet vähentyivät 16:lla. Määräaikaisten henkilötyövuodet lisääntyivät 63 henkilötyövuodella, mutta työllisyystoimena toteutettu kausityöpilotti ja työllisyysshanke lisäsivät henkilötyövuosien määrää 73:lla, joten ns. normaalitoiminnan henkilötyövuodet ovat myös määräaikaisten osalta vähentyneet 10 henkilötyövuoden verran.

Henkilöstökulujen kehitys

Vuonna 2019 toteutuneet henkilöstökulut ilman sivukuluja ja muita henkilöstömenojen korjauseriä olivat 84,8 milj. euroa. Vuoden 2018 vertailukelpoiset henkilökulut olivat 81,3 milj. euroa. Kasvua henkilöstökuluissa oli 3,6 milj. euroa, 4,4 %.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Koko henkilöstön sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilötyövuotta kohden

Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2019 olivat 748 040 euroa, missä oli kasvua 72 250 euroa (9,7 %) edellisvuodesta, kun vuonna 2018 kustannukset olivat 675 790 euroa. Henkilöä kohden työterveyshuollon kustannukset olivat 299 euroa.

1.6 Ympäristöasiat

Johdanto

Tähän ympäristöasioiden yhteenvetoon on koottu ne tulot ja menot, jotka ovat vuonna 2019 kohdistuneet toimenpiteisiin, joiden ensisijainen kohde on ollut ympäristönsuojelu, energiatehokkuus ja ilmastotyö. Yhteenveto on koottu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta 28.8.2018 noudattaen.

Tässä yhteenvedossa esitetään sellaiset ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut, jotka ovat saatavissa ilman erillistä laskentaa. Kaikki luvut on esitetty arvonlisäverottomina eivätkä ne sisällä poistoja.

Kaupunginhallitus hyväksyi Joensuun ilmasto-ohjelman päivityksen 22.1.2018 § 20. Hyväksytyssä ohjelmassa on 24 mittaria, joilla ohjelman toteutumista seurataan.

Kestävä kaupunki ja kestävä taloudenpito

Indikaattorit: kasvihuonekaasupäästöt, hiilinielut ja kompensatit, kustannushyötyanalyysit:

Vuonna 2019 päästöt vähenivät CO2 raportin ennakkotiedon mukaan noin 3,5 % vuodesta 2018, kun ei huomioida teollisuutta ja työkoneita. Teollisuuden päästöjen odotetaan sen sijaan hieman kasvaneen. Hiilinielu- ja kompensatitiekartta hyväksyttiin joulukuussa 2019 ja kaupunki aloitti oman henkilökunnan lentomatkojen päästöjen kompensoinnin. Hiilinielulaskenta teetätettiin valtakunnan metsien inventoinnin tietojen perusteella ja nielut olivat vuoden 2016 tasolla noin 530 000 tonnia suuremmat kuin päästöt. Joensuu oli siis vuonna 2016 hiilineutraali. Nielut vaihtelevat

kuitenkin paljon vuosittain riippuen hakkuiden määrästä. Kustannushyötyselitys vuodelta 2017 on käytössä tausta-asiakirjana ilmastotoimenpiteille.

Vetovoima ja yhdessä tehden

Indikaattorit: Ilmastotyöstä viestiminen, pilottihankkeet, ilmastohankkeet, resurssit.

Joensuun ilmastotyö on ollut vuonna 2019 edelleen näkyvästi esillä sekä kansallisesti että kansainvälisesti useissa eri tapahtumissa. Ilmastokorttelit-hanke on käynnissä ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Sen lisäksi keväällä 2019 oli käynnissä alueellinen energia- ja ilmastotyöhanke sekä Cirq waste-hanke, jota toteuttivat Puhas Oy ja Business Joensuu Oy. Climate Joensuu ilmastoportaali otettiin käyttöön osana kaupungin nettisivujen uudistusta. Hankkeiden ja tehtäväjärjestelyiden ansiosta työhön oli käytettävissä lisäresurssi 0,5 henkilötyövuotta vuonna 2019.

Elinvoima, työllisyys ja yritysystävällisyys

Indikaattorit: Ympäristökriteerit hankinnoissa, yhteistyö yritysten kanssa, ilmastotavoitteiden edistäminen yritystoiminnassa

Vuoden 2019 hankinnoissa ympäristökriteerit toteutuivat yli 90 %:ssa hankinnoista. Ilmastokumppaneiden määrä kasvoi vuoden aikana viidellä ja oli 34 kpl.

Hyvinvointi ja sivistys

Indikaattorit: Hiilijalanjäljen oppimisympäristö, ruokahävikki, kalusteiden kierrätysjärjestelmä

Oppimisympäristön kehittämistä tehtiin osana Ilmastokorttelit-hanketta sekä Karhunmäen että Nepenmäen kouluilla. Ruokahävikin seuranta on laajennettu ja sitä kehitetään erillisinä toimenpiteinä. Kalusteiden kierrätysjärjestelmää ei ole viety eteenpäin, koska sopivaa vastuutahoa toiminnan käynnistämiseksi ei ole löytynyt.

Kaupunkiympäristö

Indikaattorit: öljylämmitys kaupungin kiinteistöissä, energiatehokkuussopimus, ajoneuvojen hankinta, varautuminen ilmastonmuutokseen

Öljylämmitteisten kiinteistöjen määrä vähentyi kaupunkikonsernissa yhdeksällä ja on nyt 14 kpl (tavoite 20 kpl vuonna 2021). Kiinteistöjä, joissa öljy on vara- tai lisäpolttoaineena, on 5 kpl. Energiatehokkuussopimuksen seuranta tehdään erillisenä ja se raportoidaan energiavirastolle. Rakennuskannan uusiutuessa ja energiatehokkuustoimenpiteiden kautta energian ominaiskulutus pienenee. Vuonna 2019 tilakeskuksen kiinteistöjen lämmön ominaiskulutus oli 36,15 kWh/m², kun se vuonna 2017 oli 40,35 kWh/m². Vuonna 2019 hankituista autoista neljä oli hybridiajoneuvoja. Asemakaa-voissa on huomioitu hulevesien pidättäminen ja viherkattojen rakentaminen. Yksi kosteikko valmistui vuonna 2019.

Kuntalaiset ja yritykset

Indikaattorit: Jätehuolto, teollisuuden energiankulutus, fossiilisten polttoaineiden käyttö kaukolämmöntuotannossa, lämmitysmuodon vaihtaminen öljylämmitteisillä kiinteistöillä, matkojen kulkutapaosuuden muutos

Suomen ympäristökeskuksen selvityksen mukaan kotitalousjätteen kierrätysaste oli vuonna 2017 Joensuun seudulla 49 %. Uudempaa tietoa ei ole saatavissa. Teollisuuden sähkönkulutus on nousut, mutta fossiilisten polttoaineiden käyttö on vähentynyt. Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvien polttoaineiden osuus lisääntyy Fortum Joensuu Oy:n toimenpiteillä tehdyn yhteistyösopimuksen kautta. Lämmitysjärjestelmää muuttaneista ei ole täsmällistä tietoa vuoden 2019 osalta. Muutoksia tehdään kuitenkin koko ajan eikä uusia öljylämmitteisiä kiinteistöjä juurikaan rakenneta. Joukkoliikenteen matkamäärät ovat lisääntyneet ja olivat 2,42 milj. vuonna 2019 (vuonna 2018 2,3 milj.). Jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuus on selvitetty 2018. Sen mukaan se oli Joensuun seudulla 44 %.

Ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut 2019

Merkittävimmät kustannukset muodostuvat keväisestä hiekotushiekkojen poistosta, jätevesien käsittelystä sekä ilmastotavoitteiden toteuttamisen hanketoiminnasta. Tulot muodostuvat pääasiassa Joensuun Vesi- liikelaitoksen jätevesimaksujen tuotoista. Tuloissa näkyvät myös hanketoiminnan avustukset ja lupa- ja valvontamaksut.

Tähän yhteenvetoon ei ole sisällytetty kaupunkikonsernin tytä- tai osakkuusyhtiöiden tietoja, sillä ne raportoivat oman toimintansa erikseen. Tällaisia ympäristöasioihin liittyviä tunnuslukuja ovat esimerkiksi jätteiden käsittelyn kustannukset ja tulot sekä rakentamiseen liittyvät energiatehokkuusinvestoinnit.

1. Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu

Tuloja ei ole ollut ja kulut muodostuvat hiekoitushiekkojen poistosta ja pölyn sitomisesta sekä ilmanlaadun seurannasta.

2. Vesien suojelu ja jätevesien käsittely

Ympäristötuotot koostuvat Joensuun veden jätevesimaksutuotoista. Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kustannukset muodostuvat pääasiassa Joensuun Veden jätevesien käsittelyyn liittyvistä kuluista. Kuluihin sisältyvät jätevesien käsittely- ja puhdistuskustannukset sekä pintavesitutkimukset ja -selvitykset. Kuluissa ovat mukana myös Varaslammen tilan parantamiseksi tehdyt toimenpiteet sekä kosteikkojen rakentamisen kustannukset.

3. Jätehuolto

Joensuu ei kerännyt jätemaksun perusmaksun kuntaosuutta, joten tuottoja ei ollut. Roskaantuneen ympäristön puhdistamiskuluja ei erikseen ole tiliöity, joten niitä ei voida ilmoittaa.

4. Maaperän ja pohjaveden suojele

Tuloja ei ole ollut. Kulut muodostuivat pilaantuneen maaperän puhdistustöistä ja vanhojen käytöstä poistettujen kaatopaikkojen vaikutusten seurannasta pinta- ja pohjavesiin.

5. Melun ja värinän torjunta

Tuloja ei ole ollut. Kustannukset muodostuivat melumittauslaitteiston ylläpito- ja asiantuntijapalveluiden kustannuksista sekä kaupunkirakennepalveluiden teettämistä melu- ja värinäselvityksistä.

6. Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojele

Tuloja ei ole ollut. Kulut muodostuivat kaupunkirakennepalveluiden teettämistä luonto- ja maisemaselvityksiä.

7. Säteilyltä suojaaminen

Tällaisia toimenpiteitä ei ollut vuonna 2019.

8. Tutkimus ja kehitys

Ilmastokorttelit – uusia ilmastoratkaisuja Joensuussa -hankkeeseen saatiin Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kautta EAKR-rahoitusta ja alueelliseen energia- ja ilmastotyö -hankkeeseen saatiin rahoitusta Energiavirastolta. Kulut muodostuivat Ilmastokorttelit-hankkeesta ja alueellisen energia- ja ilmastotyö -hankkeesta sekä kasvihuonekaasupäästöjen seurannasta ja taustaselvityksistä liittyen Joensuun kaupungin ilmasto-ohjelmaan. Lisäksi tehtiin vesistö- ja perhosseurantaa.

9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Tuotot muodostuivat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisista valvonta- ja lupamaksuista. Kustannukset muodostuivat ympäristönsuojelun lakisääteisten ja muiden ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoitamisesta sekä ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan rakennus- ja ympäristölautakunnan kuluista.

YHTEENVETO YMPÄRISTÖKUSTANNUKSISTA 2019		
	Tuotot euroa	Kulut euroa
1. Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	0	200 133
2. Vesien suojele ja jätevesien käsittely	8 390 000	4 170 000
3. Jätehuolto	0	0
4. Maaperän ja pohjaveden suojele	0	182 519
5. Melun ja värinän torjunta	0	2 490
6. Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojele	0	16 692
7. Säteilyltä suojaaminen	0	0
8. Tutkimus ja kehitys	157 364	220 655
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	45 296	271 441
Yhteensä	8 592 660	5 063 930

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ajantasaistettiin ja muutettiin organisaatiomuutoksen vuoksi vuonna 2019. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asiakirjan 16.12.2019 § 163. Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § 473 riskienhallintasuunnitelman, joka täydentää ja konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita. Näillä asiakirjoilla luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmä, vahvistetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa ja ehkäistään väärinkäytöksiä. Eri toimijoiden tehtäviä ja vastuita sekä konkreettisia toimintatapoja sisäisen valvonnan osalta määritetään myös kaupungin hallintosäännössä, sisäisen valvonnan toimintaohjeessa, kaupungin riskienhallintasuunnitelmassa sekä hyvän valmistelun ohjeissa. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on noudatettava Joensuun kaupungin konserniohjetta.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 21.12.2012 Joensuun kaupungin vieraanvaraisuus-, edustuskäytäntö- ja menettelytapaohjeet, jotka linjaavat kaupungin vieraanvaraisuuden yleiset periaatteet. Lisäksi kaupunki on ohjeistanut Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti erityisesti johtavia viranhaltijoita vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Ohjeistuksen tarkoituksena on vastata siihen, mitä asioita kaupungin viranhaltijoiden ja henkilöstön sekä luottamushenkilöiden on otettava huomioon, jos he tarjoavat tai heille tarjotaan etuisuuksia sidosryhmäyhteistyössä tai muussa toiminnassa. Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

1.7.2 Hyvinvointi ja terveys

Kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä tietoja ja hyvinvoinnin kehitystä käsitellään muun muassa talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä. Laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa, sen valmistelu on aloitettu loppuvuodesta 2019.

Kaupungin toteuttamien omien selvitysten ja kyselyiden lisäksi raportoinnissa käytettyjen indikaattoreiden lähteenä ovat kansalliset tietopalvelut (esim. Sotkanet ja Tilastokeskus). Kansallisista lähteistä saatava indikaattoritieto kuvaa pääsääntöisesti tilinpäätösvouden edeltävää vuotta eli vuoden 2018 tilinpäätöksessä tarkasteltiin todellisuudessa vuoden 2017 tietoja ja vuoden 2019 tilinpäätöksessä tarkastellaan vuoden 2018 tietoja. Vertailtaessa vuoden 2017 ja vuoden 2018 tietoja indikaattoreissa ei ole havaittavissa merkittäviä muutoksia.

Joensuulaisten hyvinvointia on hyvä tarkastella sekä resurssien (esim. terveys, kotitalouksien käytävissä oleva varallisuus tai saatavilla olevat palvelut) että koetun hyvinvoinnin näkökulmasta. Tällä hetkellä valtaosa valtakunnallisista hyvinvointimittareista kuvaa ihmisten hyvinvoinnin vajeita. Siksi joensuulaistenkin hyvinvointia vähentävät asiat nousevat selkeästi esiin. Vertailukaupungeiksi on valittu Jyväskylä, Kuopio ja Lappeenranta. Lisäksi vertailukohteeksi on otettu koko maa ja Pohjois-Karjalan maakunta.

Tarkasteltaessa Joensuun väestön hyvinvoinnin kehitystä indikaattoritietoihin perustuen, voidaan tiivistetysti todeta seuraavaa: Hyvän elämän edellytykset täyttyvät valtaosalla asukkaista. Opiskelijoita on kaupungissa paljon ja joensuulaisten koulutustaso on valtakunnan keskiarvon yläpuolella. Suurin osa lapsista ja nuorista ilmoittaa pitävänsä koulunkäynnistä ja opiskelusta. Kiusaamista esiintyy kouluissa jonkin verran, mutta siihen myös puututaan. Erot elintapakäyttäytymisessä lukiolaisilla ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla ovat selvät. Nuorten terveystaustana on lisääntyvä ylipaino ja ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien nuuskan käyttö, erityisesti pojilla. Työikäisten toimeentuloa heikentää pitkittynyt työttömyys. Ikääntyneistä valtaosa asuu kotonaan. Kaatumisiin ja puutoamisiin liittyviä hoitojaksoja esiintyy tällä kohderyhmällä enemmän kuin valtakunnassa keskimäärin.

Yleisiä taustatekijöitä

Joensuu on opiskelijakaupunki. Opiskelijoita on Suomen kaupungeista eniten suhteutettuna asukaslukuun. Yli 37 % kaupungin väestöstä on alle 30-vuotiaita. Samalla yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa. 75 vuotta täyttäneitä on 9 % väestöstä. Ulkomaan kansalaisten osuus on 3,0 % väestöstä.

Joensuulaisten koulutustaso on valtakunnan keskitason yläpuolella. Vähintään keskiasteen koulutuksen on saanut 46,3 % ja korkea-asteen koulutuksen 31,7 % 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista kuntalaisista. Joensuussa koulutuksen ulkopuolella ja ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 17–24-vuotiaiden osuus (4,8 %) vastaavan ikäisestä väestöstä on alhaisempi kuin muissa vertailukunnissa, Pohjois-Karjalan maakunnassa ja koko maassa (7,9 %). Joensuun koulutustasomittain 390 kertoo, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 3,9 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Puolet asutokunnista asuu Joensuussa rivi- ja pientaloissa. Vuokralla Joensuussa asutaan hieman useammin kuin Suomessa keskimäärin. Yhden hengen asutokuntia on 48,9 %, ja osuus on kasvava, kuten muuallakin Suomessa.

Asutokuntien käytävissä olevien tulojen jakautuminen on pysynyt Joensuussa tasaisena. Gini-kerroin on yksi yleisimmin käytetyistä tuloerojen mittareista. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on. Joensuu saa luvun 27,2, kun koko maassa luku on 27,7. Työllisyys ja työttömyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Joensuulaisista 1–5 -vuotiaista varhaiskasvatukseen osallistuu 74,5 %. Joensuussa kaikista perheistä lapsiperheitä on 35,2 %, joista yhden vanhemman perheitä 25,4 %. Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus lapsiperheistä on 14,4 %. Osuus on ollut nouseva vuodesta 2017 lähtien kuten myös vertailukunnissa ja koko maassa. Joensuussa toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vuoden aikana vähintään 10 kuukautena) saaneita yksinhuoltajakotitalouksia oli vuonna 2018 yhteensä 158 kappaletta.

Tietoa koululaisten hyvinvoinnista ja terveydestä saadaan valtakunnallisesta kouluterveyskyselystä (2019) sekä Joensuun itse toteuttamasta koulujen hyvinvointikyselystä (2017).

4. ja 5. luokan oppilaat ovat tyytyväisiä elämäänsä koko maassa, eikä Joensuu poikkea muiden kuntien tilanteesta (90,7 %). Kun Joensuun koululaisilta kysyttiin parhaasta asiasta elämässä ja koulussa, nousi kaksi asiaa ylitse muiden: kaverit ja perhe. Myös harrastukset ovat erittäin tärkeitä. Alakoululaisille tärkeää on lisäksi leikkiminen, koti, pelaaminen ja ruoka. Myös sukulaiset ja lemmikkieläimet ovat tärkeitä. Koulussa parasta ovat välitunnit, liikunta, oppiminen ja kaverit.

Koulunkäynti sujuu valtaosalla Joensuun 4. ja 5. luokan oppilaista hyvin ja he pitävät koulunkäynnistä (78,2 %). Lukemisessa, laskemisessa ja kirjoittamisessa on vaikeuksia Joensuussa 2,0 %:lla, koko maan osuuden ollessa 3,1 %. Perheen kanssa tämän ikäiset tulevat hyvin toimeen. Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa oli Joensuussa 1,4 %:lla. Koko maan osuus on 2,3 %. Aikaa harrastuksen parissa viettää vähintään kerran viikossa 4. ja 5. luokan oppilaista 80,3 % mikä on suurempi osuus kuin Pohjois-Karjalan maakunnassa keskimäärin. Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi tämän ikäisistä kokee Joensuussa 7,7 %, koko maan osuuden ollessa 9,0 %.

Peruskoulun 2019 kouluterveyskyselyn mukaan joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 21,7 %, mikä on samassa linjassa vertailukuntien kanssa. Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä on 75,5 %, mikä on vertailukuntien keskitasoa. Päivittäin tupakoivien osuus on laskenut huomattavasti vuodesta 2013 lähtien koko maassa ja oli Joensuussa 4,7 % vuonna 2019. Päivittäin nuuskaa käyttävien osuus on vertailukuntien matalin, 3,6 %. Humalahakuinen juominen on myös laskenut seurantavuosien aikana. Joensuulaista 8. ja 9. luokan oppilaista 5,7 % ilmoittaa juovansa itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa ja viikoittain alkoholia käyttää 2,6 %. Kannabista on kokeillut vähintään kaksi kertaa 3,2 % joensuulaisista 8. ja 9. luokkalaisista, mikä on vertailukuntien matalin osuus. Päivittäisen koululounaan jättää syömättä kolmannes oppilaista. Ylipainoisia Joensuun 8. ja 9. luokkalaista on 17,5 %, mikä on hieman korkeampi osuus kuin vertailukunnissa. Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 96,7 % kertoo harrastavansa jotakin vähintään kerran viikossa, koko maan vastaava luku oli 95,9 %. Joensuulaisille yläkoululaisille kaverit ovat parasta elämässä ja koulussa. Myös perhe ja lemmikit koetaan todella tärkeiksi. Muita tärkeitä asioita elämässä ovat terveys, harrastukset ja vapaa-aika.

Tutkimusten perusteella kiusaamista esiintyy Joensuun kouluissa, mutta siihen myös puututaan. Eniten kiusaamista koetaan ala- ja yläkoulussa, vähiten lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa. 4. ja 5. luokan oppilaista vähintään kerran viikossa kiusaamista kokee 6,5 %. 8. ja 9. luokan oppilaista 43,5 % kokee, että koulukiusaaminen on loppunut tai vähentynyt kiusaamisesta kertomisen jälkeen. Ilman läheistä ystävää on vajaa kymmenes yläkoulun, lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaista. 4. ja 5. luokan oppilaista 1 % kertoo, ettei hänellä ole yhtään hyvää kaveria.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Joensuussa ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 19,7 %, kun koko maan vastaava luku oli 23,2 %. Vastaava luku lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla on Joensuussa 18,0 % ja koko maassa 21,2 %.

Erot elintapakäyttämisen lukiolaisilla ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla ovat selvät niin koko maassa kuin Joensuussakin. Joensuulaisista ammatillisessa oppilaitoksissa opiskelevista 1. ja 2. vuoden opiskelijoista vähintään kerran kuukaudessa yli neljännes (27,4 %) juo humalahakuisesti.

Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista osuus on 16,4 %. Viikoittain alkoholia käyttää 9,3 % ja lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista puolestaan 4,7 %. Joensuussa kannabista on kokeillut vähintään kaksi kertaa 8,8 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, vastaava osuus lukiolaisista on 6,9 %. Lukiolaisista päivittäin tupakoivia on 2,1 %, kun taas ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista tupakoi vajaa neljännes (22,9 %). Päivittäin nuuskaa käyttää Joensuun ammatillisessa oppilaitoksissa opiskelevista 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 15,4 %, lukiossa vastaava osuus on 4,1 %. Päivittäisen koululounaan jättää Joensuussa syömättä 38,6 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ja lukiolaisista 31,7 %. Ylipainoisten osuus on kasvanut, etenkin ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien poikien keskuudessa Joensuussa. Vuonna 2019 Joensuussa ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ylipainoisia on 24,0 % ja lukiolaisista 16,5 %. Joensuulaisista lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 98,3 % kertoo harrastavansa jotakin vähintään kerran viikossa, ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista 89,9 %.

Koko maan tuloksissa ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelusta pitävien osuus on suurempi kuin lukioissa. Niin myös Joensuussa, sillä ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista pitää opiskelusta 82,2 %, kun puolestaan lukiolaisista 78,1 % ilmoittaa pitävänsä opiskelusta. Joensuun ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat ovat lähes yhtä tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä kuin lukiolaiset. Heistä 77,5 % ilmoittaa olevansa tyytyväisiä elämäänsä, mikä on toiseksi korkein osuus vertailukunnista. Joensuussa lukiolaisten vastaava osuus on 78,9 %, mikä on korkein osuus vertailukunnista. Lukiolaiset kokevat koulu-uupumusta (13,7 %) yleisimmin kuin ammattioppilaitoksen opiskelijat (8,3 %).

Joensuulaisista lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 29,2 % arvioi perheen taloudellisen tilanteen kohtalaiseksi tai sitä huonommaksi. Vastaava osuus ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista on 36,6 %. Osuudet ovat saman suuntaiset kuin koko maassa.

Vuonna 2018 toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vuoden aikana vähintään 10 kuukautena) saaneita 18–24-vuotiaita oli Joensuussa 250 henkilöä. Nuorisotyöttömien osuus 18–24-vuotiaasta työvoimasta oli 17,9 % eli 865 nuorta.

Kaikki ikäryhmät: Turvallisuus, päihteet, osallisuus

Äänestysaktiivisuus Joensuussa vuoden 2019 eduskuntavaaleissa oli 66 %, jääden hieman alle koko maan keskitason (68,7 %) mutta oli korkeampi kuin Pohjois-Karjalassa (65 %).

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset olivat vuonna 2018 Joensuussa laskussa mutta liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset sekä henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset 1000 asukasta kohden olivat noususuunnassa.

Alkoholia myydään asukasta kohti litroina (100 % alkoholina) Joensuussa toiseksi eniten Lappeenrannan jälkeen vertailukunnista. Poliisin tietoon tulleita rattijuopumustapauksia on vähemmän kuin vertailukunnissa, päihtyneiden säilöönnottoja on toiseksi eniten Kuopion jälkeen. Poliisin tietoon tulleita huumausainerikoksia oli 1000 asukasta kohti 5,6, joka on vertailukuntien keskitasoa.

Pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt vuodesta 2017, mutta edelleen joka kolmas joensuulainen työtön työnhakija on pitkäaikaistyötön. Työttömyys heikentää koettua hyvinvointia kahta kautta: yhtäältä sosiaalisen yhteisön menettämisenä ja toisaalta taloudellisen turvallisuuden heikkenemisenä.

Vuonna 2018 toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vuoden aikana vähintään 10 kuukautena) saaneita 25–64-vuotiaita oli Joensuussa 1 337 henkilöä.

Ikäihmiset

Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus Joensuussa on 91,1 % vastaavan ikäisestä väestöstä ja vastaa kansallista tavoitetta, joka on 91–92 %. 75 vuotta täyttäneitä yksin asuvia on Joensuussa 59,4 % vastaavan ikäisten asuntokunnista. Enintään 500 metrin etäisyydellä päivittäistavarakaupasta asuvien osuus on 64,6 % kaikista 75 vuotta täyttäneistä joensuulaisista.

Yli 65-vuotiaiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja suhteessa 10 000 samaan ikäiseen on Joensuussa vertailukuntia enemmän, ainoastaan Pohjois-Karjalan maakunnassa hoitajaksoja on vielä enemmän. 65 vuotta täyttäneiden sairaalassa hoidettujen lonkkamurtumien osuus oli 0,6 % vastaavan ikäisestä väestöstä vuonna 2018. Lukumäärällisesti lonkkamurtumia oli 98, joka on matalin määrä tarkasteltaessa Joensuun tilastoja vuodesta 2013 lähtien.

Omaishoidon tukea saaneiden 75 vuotta täyttäneiden hoidettavien osuus oli Joensuussa 5,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä vuonna 2018. Osuus on vertailukuntien korkein.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talouden tilanne heikkeni edelleen vuoden 2019 aikana erityisesti menokasvun nopeutumisen vuoksi. Vuoden aikana myös verotulokertymästä oli suurta epävarmuutta. Heikentyneen taloudellisen tilanteen sekä tulevien vuosien heikkojen näkymien johdosta kaupunginhallitus päätti 30.9.2019 § 382 käynnistää yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvotteluiden tulos hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2019 § 500. Yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteena oli yhteensä 6 milj. euron rakenteellisten säästöjen toteuttaminen vuosina 2020-2021. Hyväksytyyn neuvotteluloksen mukaan rakenteellisten toimenpiteiden taloudelliseksi vaikutukseksi arvioitiin 5,7 milj. euroa vuoteen 2021 mennessä. Vaikutuksen arvioitiin kasvavan runsaaseen 5,9 milj. euroon vuonna 2022.

Kaupunginvaltuuston marraskuussa hyväksymä talousarvio oli 2,3 milj. euroa alijäämäinen. Helmikuussa hyväksytyyn talousarviomuutoksen mukaan alijäämä on 1,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuun talousarviomuutoksen yhteydessä yhteistoimintamenettelyihin liittyvän säästö-tavoitteen kohdentamisen tulosalueille. Valtuuston päätös sisälsi varhaiskasvatuksen ja koulutus-palveluiden keinovalikoimaa koskevia rajoituksia.

Kuntatalouden tilan on arvioitu jatkuvan kireänä talouskasvun hidastumisen ja julkisen talouden sopeutustarpeen johdosta. Kuluven vuoden talouden näkymät ovat kuitenkin muuttuneet olennaisesti talousarvion valmistelutilanteesta vuodenvaihteessa 2019-2020 Kiinasta alkaneen koronavirusepidemian leviämisen myötä. Maailman terveysjärjestö WHO on julistanut koronaviruksen pandemiaksi. Epidemian leviämisen estämiseksi on eri maissa käynnistetty laaja-alaisia toimenpiteitä. Epidemian leviämisen myötä ennustelaitokset ovat laskeneet kuluven vuoden talouskasvuennusteita merkittävästi. Pörssikurssien lasku on myös ollut voimakasta. Kaupungin tulokseen koronaviruksen aiheuttamat vaikutukset tulevat näkymään talouskasvun alenemisen seurauksena verotuloissa ja sijoitusmarkkinoiden kehityksen myötä rahastojen tuloksessa. Vaikutukset näkyvät myös käyttötalousmenoissa sekä pienentyvinä asiakasmaksutuloina. Talousennusteiden heikentymisen myötä myös vuonna 2019 käynnistyneen työllisyyden puolittamista tavoittelevan Luotsi -hankkeen tavoitteiden toteutuminen vaikeutuu ja työllistämismenojen kulut kääntynevät kasvuun. Lisäksi koronavirus lisää Siun soten kustannuspaineita ja sitä kautta vaikuttaa myös kaupungin talouden tilaan.

Kuntatalouden näkymät ovat siten heikentyneet edelleen. Kuntien tilinpäätökset vuosilta 2018-2019 olivat alijäämäisiä. Vuoden 2020 arvioitiin tuovan hieman helpotusta kuntatalouteen vuosiin 2018-2019 verrattuna. Tästä huolimatta lukuisat kunnat ovat käyneet tai käynnistäneet yt-neuvotteluita, ja KT Kuntatyönantajan selvitys ennakoi yli 750 työntekijän irtisanomista kunnista vuonna 2020. Koronaviruksen heikennettyä talousnäkyä kuntatalouden sopeutustarpeet tulevat olemaan kuitenkin aiemmin arvioitua suuremmat. Myös kaupungin talouden näkökulmasta talouden tulosennusteita on tarkistettu vuoden 2020 osalta heikompaan suuntaan. Tämä korostaa entisestään kaupungin menokasvua pienentävien toimenpiteiden merkitystä.

Kaupungin investointitaso on ollut viime vuosina poikkeuksellisen korkea, minkä vuoksi kaupungin lainakanta sekä leasingvastuiden kasvu on ollut nopeaa. Investointitaso on vuonna 2019 noin puolet korkeampi, mitä kestävä talous pidemmällä aikavälillä mahdollistaa. Korkea investointitaso on kasvattanut poistotasoa ja näkyy käyttötaloudessa erityisesti hyvinvointipalvelujen vuokramenojen nopeana kasvuna. Lainakannan ja leasingvastuiden kasvun myötä myös niihin liittyvä korkoriski on kasvanut. Vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmassa lainakannan ja leasingvastuiden kasvun on arvioitu pysähtyvän, mutta lähivuosien investointitarpeet ja -toiveet huomioiden lainakannan ja leasingvastuiden kasvun pysäyttäminen edellyttää tulevien investointien priorisointia ja uudelleenarviointia.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän onnistuminen sosiaali- ja terveystalouden kustannusten hallinnassa on merkittävässä asemassa kaupungin talouden hallinnan näkökulmasta, koska runsas 60 % peruskaupungin käyttötalouden toimintakatteesta kohdistuu kuntayhtymän maksuosuuksiin. Kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2019 oli 4,0 milj. euroa alijäämäinen. Katettavat alijäämät olivat vuoden 2019 lopussa yhteensä 6,8 milj. euroa, josta Joensuun kaupungin osuus oli 3,0 milj. euroa. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä on ryhtynyt toimenpiteisiin alijäämän kattamiseksi ja sotepalveluiden menokehityksen pysäyttämiseksi, muun muassa yhteistoimintamenettelyjen kautta. Mikäli kuntayhtymä ei onnistu tavoitteessaan, jäsenkunnille tulee alijäämän kattamisvelvoite. Koronaepidemiaan liittyvät poikkeustoimet ovat lisänneet Siun soten kustannuspaineita ja voivat vaikuttaa osaltaan myös alijäämän kattamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hallinto-oikeudessa on vireillä oikeuskäsittely koskien Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän vuoden 2018 maksuosuuksia. Valituksen maksuosuuksista tekivät Ilomantsin kunta ja Outokummun kaupunki. Kun hallinto-oikeuden päätös saa lainvoiman, Joensuun kaupungille kohdistuva muutos, vuoden 2018 maksuosuuden pienentyminen 0,5 milj. eurolla laskutettuun ja vuodelle 2018 kirjattuihin kuluihin nähden, kirjataan oman pääoman oikaisuna. Tätä kirjausta ei ole tehty tilinpäätöksessä 2019, vaan summa on kirjattu siirtovelkoihin asian keskeneräisyyden vuoksi.

Maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen toteuttamista on valmisteltu laajasti viime vuosina. Valmistelua jatketaan pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti virkamiestyönä ja alueellisissa hankkeissa. Sote-uudistuksessa tavoitteena on vahvistaa perustason palveluja ja siirtää painopistettä ehkäisevään työhön. Tavoitteena on varmistaa, että palvelut vastaavat ihmisten tarpeisiin ja ongelmiin voidaan puuttua ajoissa. Maakunta- ja soteuudistuksen toteuttamistapa ja erityisesti rahoitus vaikuttavat kaupungin tulevaan kehitykseen. Kevään 2020 aikana kunnat saavat lisätietoa uudistuksen valmistelun etenemisestä ja sen vaikutuksista kuntien tilanteeseen.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset päättyvät 31.3.2020 ja neuvottelut uudesta sopimuksesta ovat kesken. Siten esimerkiksi uuden sopimuksen vaikutuksista kaupungin henkilöstömenoihin ei ole vielä tietoa. Lisäksi mahdollisuus työtaistelutoimenpiteisiin on olemassa, mikäli työ- ja virkaehto-sopimusneuvottelut pitkittyvät.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunginvaltuusto on 24.2.2014 hyväksynyt Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt muutoksia asiakirjaan 28.8.2017. Kaupunginhallituksen 13.10.2014 hyväksymän riskienhallintasuunnitelman tarkoituksena on täydentää ja konkretisoida kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita. Näitä ohjeita noudatettiin tilikauden 2019 ajan, koska kaupunginvaltuusto hyväksyi ajantasaistetun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan 16.12.2019 § 163. Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § 473 riskienhallintasuunnitelman, joka täydentää ja konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita.

Riskikartoituksen avulla on tunnistettu joukko erilaisia riskejä, jotka on jaettu strategisiin riskeihin, operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja finanssiriskeihin. Suurimmat riskit on nimetty, kuvattu ja arvioitu vaikutuksen, todennäköisyyden ja riskienhallinnan nykytilan pohjalta. Riskienhallintatoimenpiteet, vastuutahot ja määrääjat on määritelty kunkin keskeisimmän riskin osalta. Riskeissä tapahtuvia muutoksia arvioidaan vuosittain ja tehdään tarvittavat muutokset. Joensuun kaupunki toteutti kokonaisvaltaisen riskikartoituksen vuoden 2019 aikana Pohjola vakuutuksen asiantuntijoiden tukeamana.

Konsernipalvelujen, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden on raportoitava vuosittain merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä toimenpiteistä sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kaikkia valvonnasta vastuussa olevia kaupungin toimielimiä ja johtoa. Kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti (KV 25.2.2019 § 25) tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle (konserniohje). Raportoinnista on annettu ohjeet. Konsernipalvelujen, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden on raportoitava vuosittain merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä toimenpiteistä sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset.

Taloudelliset riskit

Yleisellä talouskehityksellä ja valtion toimenpiteillä on merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen mm. vero- ja valtionosuuskehityksen kautta. Talouskehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet koronaepidemian vaikutusten myötä. Toimintaympäristön ja lainsäädännön muutoksen tuomiin taloudellisiin riskiin varaudutaan erityisesti pitämällä kaupungin talous tasapainossa.

Maakunta- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen valmistelun keskeytymisen myötä uudistukseen liittyvät riskit eivät ole toteutumassa aiemmin arvioidun mukaisesti, mutta mahdollisiin tuleviin ratkaisuihin liittyy merkittävässä määrin epävarmuutta.

Mittavan investointiohjelman myötä kaupungin lainakanta ja rahoitusriskit ovat viime vuosina kasvaneet voimakkaasti. Kaupungin talouden hallinnan kannalta keskeisessä asemassa on investointitason mitoittaminen kestäväen talouden mahdollistamalle tasolle. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on toteuttaa kaupungin vieraan pääoman hankinta mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Tavoitteena on turvata kaupungin maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen ja korkoperusteen mukaan.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin.

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön välisellä yhteistyöllä. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan työhyvinvointikyselyin.

Omaisuusriskit

Merkittävä yksittäinen ongelma on ollut lukuisten koulujen ja päiväkotien kunto ja huono sisäilma. Jo useiden vuosien ajan on tehty merkittäviä uudisrakentamis- ja peruskorjausinvestointeja tavoitteena hyvät ja puhtaat toimitilat niin lapsille kuin työntekijöille. Mittava investointiohjelma on lisännyt kaupungin velkaantuneisuutta ja rahoitukseen liittyviä riskejä.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Maa- ja sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen valmistelun keskeytymisen myötä uudistukseen liittyvät kiinteistöriskit eivät ole toteutumassa aiemmin arvioidun mukaisesti, mutta mahdollisiin tuleviin ratkaisuihin liittyy merkittävässä määrin epävarmuutta.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Erityisesti sisäilmaongelmiin liittyvät riskit ovat tuoneet häiriötilanteita palvelujen tuottamiseen toimialoilla. Ongelmia on ratkaistu tapauksesta riippuen kuitenkin siten, että palvelutuotanto on pystytty turvaamaan kaikissa tilanteissa.

Luonnonilmiöiden aiheuttamat häiriöt (myrskyt, tulva, ukkonen), joihin liittyy sähkön saanti ja tietoliikenneyhteydet, tuovat riskejä palveluiden tuottamiseen. Riskeihin on varauduttu toimivilla varajärjestelmillä.

Tietohallinnon toimivuus

ICT –palveluihin liittyviä riskejä ovat mm. ulkoiset uhkat kuten palvelunestohyökkäykset, hakkerointi, tietojen kalastelu, haittaohjelmat sekä sisäisen toiminnan aiheuttamat riskitilanteet. Lisäksi haasteena ovat palveluna hankitut järjestelmät (SaaS) sekä pilvipalvelut, jotka toimivat palveluntarjoajan palvelimilla ja joita käytetään internet-yhteyden yli. Toiminnan kannalta yhä tärkeämpää tietoa on näiden palveluiden piirissä, joten myös palveluntarjoajien tulee huolehtia korkeasta käytettävyydestä eri häiriötilanteissa.

Henkilökuntaa on ohjeistettu ja koulutettu tietoturva- ja tietosuojaa koskevissa asioissa.

Sopimusriskit

Kaupungilla on käytössä Dynasty asianhallintajärjestelmän sopimushallintaosio, jonne tallennetaan toimialojen sopimukset sopimusseurannan varmistamiseksi. Sopimusrekisteri ei ole vielä kaikilta osin aivan ajantasainen.

Muut riski

Taloudellisia riskejä voi liittyä oikeudenkäyntiprosesseihin. Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on käsittelyssä tuomioistuimissa. Asiasta on tehty pakollinen varaus tilinpäätökseen. Lisäksi vireillä on hallinto-oikeudessa hallintoriita koskien Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän peruspääoman palautusta. Vuoden 2019 lopussa ei ollut vireillä muita merkittäviä oikeusprosesseja.

Maankäyttö

Maankäytön osalta voidaan pitää riskeinä, että mahdolliset tehdyt kaavavalitukset hidastavat kehittämistoimia ja sitä, että rakentaminen hidastuu ja kaupungin tekemiä investointeja ei päästä hyödyntämään.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungissa järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu Kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selonteko perustuu konsernipalvelujen, kaupunkirakennepalvelun, Joensuun Tilakeskuksen, teknisen keskuksen, hyvinvoinnin toimialan sekä lupa- ja viranomaistoimintojen antamiin selvityksiin. Joensuun Vesi -liikelaitoksen selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on esitetty erikseen tilinpäätösasiakirjassa.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kaupungin johtamisjärjestelmän normi on kuntalaki. Toimivaltaa ja vastuuta määrittävät muun muassa kaupunginvaltuuston hyväksymä hallintosääntö, kaupunginhallituksen hyväksymä riskienhallintasuunnitelma ja kaupunginvaltuuston hyväksymä Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Toimintaa ohjaa myös valtuuston hyväksymä konserniohje, toimialakohtaiset erityislait ja ohjeet sekä hallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan toimintaohje.

Toimivalta ja vastuunjako pohjautuu hallintosäännön pohjalta tehtyihin delegointipäätöksiin ja talousarviossa ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa annettuihin määräyksiin ja valtuuksiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille asetetut tavoitteet saavutetaan ja, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja, että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena sekä väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla.

Toimialat ja Joensuun Vesi -liikelaitos ovat tehneet vuosittain omaa sisäistä tarkastusta tarkastussuunnitelmansa mukaisesti ja raportoineet siitä sisäisen valvonnan toimintaohjeen mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen yksikkö on tehnyt raporteista koosteen sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii kaupunginhallituksen/kaupunginjohtajan alaisuudessa. Yksikkö avustaa kaupungin johtoa sen valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla ja tarkastamalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, toimintojen lain- ja päätöksenmukaisuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta. Yksikkö raportoi toiminnastaan sisäisen tarkastuksen toimikunnalle. Lisäksi yksikkö avustaa tarkastuslautakuntaa sekä ylläpitää sen tehtävänä olevaa sidonnaisuusrekisteriä. Sisäisen tarkastuksen yksikön toiminnan toteutumisen vuosiyhteenveto 2019 on annettu tiedoksi Sisäisen tarkastuksen toimikunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteet

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin mitä valvontatoimenpiteitä heillä on (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimuksen hallinta)

Kuten aiemmin on todettu, toimialat tekevät itse vuosittain omia sisäisiä tarkastuksiaan ja raportoivat niistä Sisäisen tarkastuksen yksikölle erillisellä raportilla. Tarkastusten kohteet toimialat määrittelevät itse vuosittain. Vuonna 2019 tarkastusten kohteita ovat olleet muun muassa:

- viranhaltijapäätösten seuranta
- talousraportointiin liittyvä talouden ja toiminnan seuranta
- laskujen asiatarkastus- ja hyväksymiskäytännöt
- rakennustyömaiden työturvallisuusmittaukset
- työmailla koneiden käyttöönottotarkastukset
- työturvallisuushavaintokäytännöt

Tilakeskus lisäksi raportoi, että omaisuuden myynnit (rakennukset ja kiinteistöt) on toteutettu toimintaohjeiden mukaisesti ja käsitelty johtosäännön mukaisesti. Investointihankkeissa hankkeesta vastaava valvoo sopimusehtojen noudattamista sekä sopimuksen edellyttämistä takuuajan vastuista ja velvoitteista. Työmaalla tapahtuvan toiminnan vastuu on investointihankkeissa sopimuksellisesti siirretty pääurakoitsijalle, rakennusalan yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Yleisesti ottaen Joensuun kaupungilla on käytössä Dynasty -asianhallintajärjestelmä sekä hankinnat ja niihin liittyvät sopimukset hoidetaan Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta.

Tieto ja tiedonvälitys, sekä niiden seuranta

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin toimialansa tiedonvälitystä (avoimuutta, raportointia, viestintää sekä niiden seuranta).

Konsernipalvelut toteavat, että tiedonvälitys on avointa ja toimivaa. Kaupunkirakennepalvelut kertovat, että viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle ja niistä tiedotetaan kaupungin Internet-sivuilla tietosuojasäännökset huomioiden. Näin toimitaan myös muilla toimialoilla.

Yleisesti keskeiset havainnot käydään läpi toimialojen johtoryhmissä, tarvittava ohjeistus kirjataan muistioon ja tietoa välitetään edelleen esimiesten kautta asianomaisille. Toimialojen raporteissa kerrotaan, että tiedotuksessa hyödynnetään Intranettia (esim. kokousmuistiot), Teamsia, sähköpostia, työpaikkakokouksia sekä henkilökohtaisia yhteydenottoja. Tilakeskuksella investointihankkeiden kustannusseuranta tapahtuu TCM ja SQL -ohjelmien avulla.

Kehittämiskohteiden tuloksellisuuden seuranta

Tuloksellisuuden seuranta on osa normaalia toimintaa, kuten konsernipalvelut toteavat. Kaupunkirakennepalvelut kertovat, että strategiasta johdettuja kehittämiskohteita seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä. Sisäistä kehittämistä seurataan sekä työpaikkakokouksissa että yhteisessä ajankohtaisryhmässä. Konsernipalvelut toteavat, että sisäisessä valvonnassa on käytössä selkeä vuosittainen raportointijärjestelmä, jonka toteutumista seurataan. Mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan taloudellisen ja toiminnallisuuden tehokkuudesta. Esimerkiksi uusien koulujen suunnittelu on tarkempaa kuin aiemmin ja tilat oppilasta kohden niukemmat kuin aiemmin. Tarkasti suunnitellut tilat tuovat taloudellista vaikuttavuutta koko rakennuksen elinkaaren ajan.

2.2 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportointiseksi.

Vastuutus ja asiantuntemus

Toimialat ottavat kantaa, onko heidän toimialalla riskienhallinta ja seuranta selkeästi vastuutettua, ja onko siihen riittävä asiantuntemus/osaaminen.

Yleisesti ottaen riskienhallinnasta vastaa yksikön johtajat sekä kunkin toimialan esimiehet oman vastualueen osalta. Toimialat kokevat, että heillä on riittävä asiantuntemus/osaaminen asiaan ja yhteistyö toimialojen kanssa koetaan tärkeäksi.

Toimialojen riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus

Koko kaupungin toimialoja koskeva kokonaisvaltainen riskikartoitus päivitettiin vuonna 2019 konsernihallinnon johdolla, kuten konsernipalveluiden raportista käy ilmi. Päivityksen yhteydessä uudistettiin toimialojen riskitaulukot sekä päivitettiin Joensuun kaupungin riskienhallintasuunnitelma. Tämä riskienkartoitus oli erittäin kattava. Toimialojen ja tytäryhtiöiden vuosittainen riskeistä raportointi suoritetaan Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet-asiakirjassa annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tämän lisäksi muun muassa Kaupunkirakennepalvelut kertovat, että työpaikan riskienkartoitus päivitetään säännöllisesti työsuojelupäällikön ohjeistuksen mukaisesti. Riskikartoituksessa esiin tulleita mahdollisia riskikohteita seurataan säännöllisesti, kerrotaan teknisestä keskukselta.

Muuttuva toimintaympäristö tuo tarkistustarpeita, todetaan muun muassa lupa- ja viranomaistoimintojen puolelta. Samoin myös hyvinvoinnin toimiala ottaa kantaa siihen, että pidemmän aikavälin riskeistä lasten määrän nopea väheneminen on nopeasti otettu mukaan palvelujen lyhyen ja pitkän aikavälin suunnitteluun.

Toteutuvien riskien ennakoitimet

Toimialat kertovat, ovatko he onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa. Sekä miten asiaan on reagoitu, jos on ollut puutteita.

Toimialojen raporteissa pääosin todetaan, että he ovat onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa.

Kaupunkirakennepalvelut tuovat esiin sen, että rekrytoinneissa ja osaavan työvoiman saatavuudessa on ollut heillä vaikeuksia. Muun muassa sijaisuusjärjestelyjä on jouduttu hoitamaan väliaikaisratkaisuille. Tehtäväjärjestelyjä, nimikkeitä ja kelpoisuusvaatimuksia on jouduttu miettimään uudelleen.

Tilakeskus puolestaan kirjoittaa: ”Kiinteistöomaisuuden parempaan hallintaan ja mahdollisten riskien parempaan ennakointiin, tilakeskus on teettänyt tilakeskuksen kiinteistöomaisuuden salkutuksen. Salkutuksessa kiinteistöt on jaettu 5 ryhmään (strategisesti tärkeät omistukset, kehitettävät rakennukset, realisoitavat rakennukset, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset sekä käytön kannalta tärkeät rakennukset, joissa omistus ei kuitenkaan ole välttämätöntä). Salkutus selkeyttää kiinteistöomaisuuden hallinnointia, korjausvelan hallintaa sekä investointitarpeiden kohdentamista”.

2.3 Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan Joensuun kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden riittävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaaminen on varmistettu mm. ohjeilla, säännöillä ja koulutuksilla.

Väärinkäytöksiä on pyritty ehkäisemään mm. tilivelvollisten-, toimivallan- ja vastuuhenkilöiden määrittelyllä, otto-oikeudella, tehtäväkuvauksilla, tietoteknisillä suojauksilla, hallintokuntien ja sisäisen tarkastuksen yksikön tarkastuksilla.

Mahdollisista väärinkäytöksistä raportoidaan mm. toimialojen vastuuhenkilöille, sisäisen tarkastuksen yksikölle sekä sisäisen tarkastuksen toimikunnalle. Raportointi ja korjaavat toimenpiteet tehdään välittömästi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Vastuut ja toimivalta on jaettu henkilöille, joilla on riittävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaaminen, konsernipalvelut raportoi. Toimialoilla esimiehiä opastetaan sisäisen valvonnan tehtäviin ja riskienhallintaan sekä ovat mukana tehtävissä kartoituksissa. Työpaikkojen riskit on ohjeistettu käymään läpi työpaikkakokouksissa.

Mahdollisten väärinkäytösten ehkäiseminen

Kaupunkirakennepalveluista kerrotaan, että toimivaltuudet ja vastuut ovat selkeät ja löytyvät Intrasta. Konsernipalveluiden puolelta raportoidaan, ettei mitään väärinkäytöksiä ole havaittu. Tekninen keskus puolestaan kertoo, että työturvallisuushavainnot on kuvattu ja käsitelty tapauskohtaisesti. Tapahumat raportoidaan esimiespalavereissa. Ylläpitokoulutuksia järjestetään yksikössä tarvittaessa.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaitut puutteet ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet

Toimialat raportoivat, että mahdolliset aiemmin havaitut puutteet on korjattu. Tekninen keskus lisäksi raportoi, että hankintojen ja niihin liittyvien päätösten tekemistä on tarkennettu, työajan seurannan puutteita korjattu, laskujen tiliöintivirheitä korjattu sekä tarkennettu sijaisuusjärjestelyjä, esimerkiksi loma-aikoina.

2.4 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Toimialoilla koetaan, että tämänhetkinen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toimivaa. Hyväksi havaittuja toimintamalleja aiotaan jatkaa voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Teknisestä keskukselta raportoidaan lisäksi, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi koulutetaan edelleen henkilökuntaa, varataan riittävät resurssit sekä ennakoidaan mahdollisten kuormitus-tekijöiden syntyä. Konsernipalvelut toteavat, että riskienhallinta kehittyy päivitetyn riskikartoituksen ja ohjeistuksen kautta. Lupa- ja viranomaistoiminnot tuovat esiin sen, että henkilökunnan vähentymisen vuoksi sijaisuuksien osalta joudutaan tarkentamaan toimintaa.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot yhteensä	73 023	73 725
Valmistus omaan käyttöön	5 943	6 052
Toimintakulut	-466 038	-455 718
Toimintakate	-387 072	-375 941
Verotulot	268 565	260 636
Valtionosuudet	145 271	142 927
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	365	365
Muut rahoitustuotot	4 323	3 140
Korkokulut	-1 434	-1 367
Muut rahoituskulut	-332	-1 285
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 922	853
Vuosikate	29 687	28 475
Poistot ja arvonalentumiset	-35 429	-32 925
Tilikauden tulos	-5 742	-4 451
Tilinpäätössirrot		
Poistoeron lisäys	-5 867	-5 144
Poistoeron vähennys	2 699	2 048
Investointivarausten vähennys	5 867	5 046
Rahastojen vähennys	4	101
Tilikauden ali/ylijäämä	-3 040	-2 400

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / toimintakulut (%)	15,9	16,4
Vuosikate / Poistot (%)	83,8	86,5
Vuosikate euroa / asukas	386	371,8
Asukasmäärä 31.12.	76 842	76 577

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 5,74 milj. euroa alijäämäiseksi, mikä oli 1,3 milj. euroa edellisen tilikauden tulosta heikompi. Tilikauden alijäämä oli tuloksenkäsittelyerien jälkeen 3,0 milj. euroa, kun alijäämä vuonna 2018 oli 2,4 milj. euroa. Tilikauden tulos heikkeni edellisvuoteen nähden erityisesti toimintamenojen kasvun nopeutumisen johdosta. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 11,1 milj. euroa eli 3,0 %. Verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu oli 2,5 %.

Toimintatuottoja kertyi 73,0 milj. euroa, kun edellisvuonna toimintatuottojen määrä oli 73,7 milj. euroa. Muutos oli 0,7 milj. euroa, -0,95 %. Toimintatuottojen pienentymistä edellisvuoteen nähden selittää erityisesti yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelimuutos (-0,7 milj. euroa) sekä maankäytökorvausten ja rakennusvalvontamaksujen pienentyminen (-0,3 milj. euroa).

Toimintakuluja kertyi 466,0 milj. euroa, 10,3 milj. euroa (2,3 %) edellisvuotta enemmän. Kasvu kohdistuu peruskaupunkiin, jonka toimintamenot kasvoivat 10,2 milj. eurolla. Hyvinvointipalvelujen toimintamenot kasvoivat 3,7 milj. euroa. Työllistämisen toimintakulujen kasvu oli noin 0,8 milj. euroa ja Siun soten maksuosuuksien kasvu noin 9,5 milj. euroa, josta 2,15 milj. euroa aiheutui pelastuslaitoksen varallaolokiistan vuoksi tehdystä pakollisesta varauksesta. Tiliryhmätasolla tarkasteltuna henkilöstömenot kasvoivat 3,3 milj. euroa (3,3 %) edellisvuoteen nähden. Henkilöstömenoja nostivat erityisesti työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset korotukset. Palvelujen ostojen määrä kasvoi 8,2 milj. eurolla (2,5 %). Palvelujen ostojen muutos kohdistuu mm. koulutuspalvelujen kotikuntakorvausten kasvuun ja Siun soten maksuosuuksiin, johon vaikuttaa myös pakollinen varaus. Kotikuntakorvausten muutosta selittää Rantakylän koulun siirtyminen Normaalkouluksi 1.8.2018 lukien. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot nousivat runsaalla 0,5 milj. eurolla (3,6 %), mihin vaikutti erityisesti se, että koulujen oppilasruokailujen elintarvikkeet siirtyivät suoraan kaupungin maksettavaksi eikä niitä makseta enää Polkan ateriahinnoissa. Avustukset laskivat 2,1 milj. euroa varhaiskasvatuksen palvelusetelimuutoksen vuoksi.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelmassa kuluja oikaiseva erä, joka esitetään toimintatuottojen jälkeen ennen toimintakuluja. Tällä erällä aktivoidaan taseeseen kuluissa olevat investointimenot. Valmistus omaan käyttöön oli 5,9 milj. euroa vuonna, kun se edellisvuonna oli 6,1 milj. euroa. Kaupungin osuus kasvoi 570 000 euroa, kun taas Joensuun Veden osuus laski 680 000 euroa.

Tilinpäätöksen toimintakate oli 387,1 milj. euroa. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 11,1 milj. euroa, 3,0 %. Toimintakate kuvaa nettokäyttömenojen määrää, jotka jäävät rahoitettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotulokertymä kasvoi vuoteen 2018 nähden runsaat 7,9 milj. euroa, 3,0 %. Kunnallisverotuloja kertyi 225,9 milj. euroa, 2,8 milj. euroa arvioitua ja 3,4 % edellisvuotta enemmän. Yhteisöveroja kertyi 21,1 milj. euroa, -0,3 % edellisvuotta vähemmän, mitä selittää kuntaryhmän jako-osuuden muutos -0,05 %-yksikköä. Kiinteistöverokertymä, 21,6 milj. euroa, kasvoi 2,2 % edellisvuoteen nähden rakennuskannan kasvun myötä.

Valtionosuuksia kertyi 145,3 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen nähden 2,3 milj. euroa, 1,6 %. Valtionosuuksia nosti verotulotasauksen kasvu, veroperusteiden muutosten kompensointi valtionosuuksien kautta, valtionosuuksien laskentaperusteiden muutos ja kuntien tiettyihin tehtäviin osoitetut määrärahat. Vastaavasti valtionosuuksien määrää pienensi kilpailukyky sopimukseen liittyvien vähennysten kasvu, valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus sekä valtionosuuksien siirto kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään. Syksyllä 2019 hallitus päätti aikaistaa kilpailukyky sopimuksesta aiheutuvan kompensaaion maksamista kunnille, mikä vaikutti Joensuun kaupungin valtionosuuksiin +3,3 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 2,92 milj. euroa, noin 2,1 milj. euroa edellisvuotta parempi. Muutosta selittää erityisesti tulevaisuus- ja elinkeinorahaston erinomainen kehitys vuoden 2019 aikana. Korkokulut nousivat lainakannan kasvusta johtuen.

Kaupungin vuosikate oli 29,7 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 28,5 milj. euroa. Vuosikate on kaupungin rahoitustulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli pysyvien vastaavien poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikateprosentiksi muodostui 84 %, kun se edellisvuonna oli 86 %. Vuosikatteen riittävyyden mittarina pidetään kuntasektorilla 100 %:n tasoa, jos poistotaso vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate ei riittänyt kattamaan kaupungin poistonlaisia investointeja.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 32,4 milj. euroa, kun edellisvuonna niiden määrä oli 31,0 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat korkean investointitason seurauksena. Arvonalentumisia tehtiin 3,0 milj. eurolla.

Tilikauden tulokseksi muodostui -5,7 milj. euroa. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden alijäämä oli 3,0 milj. euroa. Peruskaupungin tilikauden alijäämä oli 9,1 milj. euroa, Joensuu Vesi –liikelaitoksen ylijäämä 2,7 milj. euroa ja rahastojen ylijäämä 3,4 milj. euroa. Tilikauden alijäämä pienentää taseen mukaista omaa pääomaa.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $=100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa sen, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan laskuttamilla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista
 $=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa / asukas
= Vuosikate / Asukasluku

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Sinällään luvulla ei ole kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 687	28 475
Tulorahoituksen korjauserät	-2 587	-4 610
	<u>27 100</u>	<u>23 864</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-53 298	-40 426
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 310	1 534
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (-)	7 246	5 537
	<u>-44 743</u>	<u>-33 355</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 643	-9 491
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-531	-926
Antolainasaamisten vähennys	2 816	6 387
	<u>2 285</u>	<u>5 461</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 000	62 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 215	-25 911
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-3 465	-30 336
	<u>17 320</u>	<u>5 753</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	213	-21
Saamisten muutos	3 595	153
Korottomien velkojen muutos	-755	1 136
	<u>3 053</u>	<u>1 268</u>
Rahoituksen rahavirta	22 659	12 482
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	94 105	89 090
Rahavarat 1.1.	89 090	86 099
	<u>5 015</u>	<u>2 991</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-66 244,3	-56 838,8
Investointien tulorahoitus (%)	57,1	73,2
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,0
Lainanhoitokate	0,9	0,5
Kassan riittävyys (pv)	63	63
Asukasmäärä	76 842	76 577

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston erät.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2019 toiminnan rahavirta oli 27,1 milj. euroa, 3,2 milj. euroa edellisvuotta parempi vuosikatteen paranemisen ja tulorahoituksen korjauserien pienentymisen seurauksena. Vuodelle 2019 ei kirjattu satunnaisia eriä. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot huomioiden pakollisiin varauksiin kirjatut erät, yhteensä 2,6 milj. euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointimenojen toteutuma oli 53,3 milj. euroa, kun edellisenä vuonna investointimenot olivat 40,4 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 1,3 milj. euroa. Rahoitusosuudet muodostuvat harjoitusjäähallin rakentamiseen ja kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjaukseen, Green Parkin alueen investointeihin sekä Niittylahdenrannan pallokenttään ja Rantakylän tekonurmikenttään saaduista valtionavustuksista. Lisäksi rahoitusosuuksiin on kirjattu Joensuun Vesi- liikelaitoksen saamat yhteisviemäröintisopimuskumppaneiden rahoitusosuudet. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kertyi 7,2 milj. euroa. Edellisenä vuonna luovutustulojen osuus oli 5,5 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 17,6 milj. euroa negatiivinen.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 22,7 milj. euroa positiivisena antolainasaamisten vähentymisen, lainamäärän kasvun ja saamisten lisääntymisen myötä.

Antolainojen lisäys sisältää Joensuun Kodit Oy:lle (0,5 milj. euroa) vuoden 2019 aikana myönnetyt III-sijalainat sekä siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja (0,03 milj. euroa). Antolainoja lyhennettiin 2,8 milj. euroa. Antolainojen lyhennyksissä on myös tytäryhtiöille (Joensuun Kodit Oy, Opiskelijasuunnit Oy Joensuun Elli, Business Joensuu Oy ja KeskkOy Uimaharjun Lähipalvelukeskus) annettujen lainojen lyhennykset 2,5 milj. euroa. Muut antolainasaamiset pienenevät 0,3 milj. euroa.

Vuonna 2018 nostettiin uutta pitkäaikaista lainarahoitusta 52 milj. euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 31,2 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä pieneni 4,0 milj. eurolla. Vuodenvaihteessa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli käytössä 3 milj. euroa, kun edellisvuodenvaihteessa kuntatodistusrahoituksen määrä oli 10 milj. euroa. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta kasvoi tilikauden aikana 17,3 milj. eurolla.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihtomaisuuden muutos ja korottomien velkojen muutos.

Kaupungin vuoden 2019 rahavarojen muutos toteutui 5,0 milj. euroa positiivisena. Kaupungin rahavarojen tilanne sisältää peruskaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen sekä rahastot ja oli vuoden lopussa 94,1 milj. euroa. Peruskaupungin rahavarojen muutos oli 0,9 milj. euroa positiivinen. Rahastojen rahavarat kasvoivat 3,8 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen rahavarat kasvoivat 0,4 milj. euroa. Tunnusluku kassan riittävyys 62,8 päivää sisältää yhteenlaskettuna kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastojen rahavarat.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, (%)

=100* Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, pysyvien vastaavien myynneillä tai kassavarojen määrää alentamalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

=(Vuosikate +Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoito kate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

3.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €	VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	522 019	510 254	OMA PÄÄOMA	314 483	317 526
Aineettomat hyödykkeet	2 063	2 288	Peruspääoma	223 037	223 037
Muut pitkävaikuttaiset menot	2 063	2 288	Arvonkorotusrahasasto	4 733	4 733
Aineelliset hyödykkeet	425 928	413 227	Muut omat rahastot	60 557	60 561
Maa- ja vesialueet	69 789	67 491	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	29 196	31 596
Rakennukset	182 407	180 517	Tilikauden yli-/alijäämä	-3 040	-2 400
Kiinteät rakenteet ja laitteet	147 984	142 566	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	33 599	36 298
Koneet ja kalusto	4 809	5 598	Poistoero	32 575	29 407
Muut aineelliset hyödykkeet	5 806	5 806	Vapaaehtoiset varaukset	1 024	6 891
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	15 132	11 250	PAKOLLISET VARAUKSET	2 150	0
Sijoitukset	94 028	94 738	Muut pakolliset varaukset	2 150	0
Osakkeet ja osuudet	70 943	69 369	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 014	7 040
Muut lainasaamiset	22 439	24 753	Valtion toimeksiannot	4 674	5 139
Muut saamiset	645	617	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 340	1 901
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 204	6 442	VIERAS PÄÄOMA	283 159	266 594
Valtion toimeksiannot	4 680	5 147	Pitkäaikainen	194 833	176 140
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 524	1 295	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	193 996	175 297
VAIHTUVAT VASTAAVAT	112 182	110 762	Liittymismaksut ja muut velat	822	822
Saamiset	18 077	21 672	Siirtovelat	15	21
Pitkäaikaiset saamiset	3 400	3507	Lyhytaikainen	88 326	90 454
Myyntisaamiset	-	107	Joukkovelkakirjalainat	3 000	10 000
Muut saamiset	3 400	3 400	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 301	31 359
Lyhytaikaiset saamiset	14 677	18 165	Lainat julkisyhteisöiltä	0	94
Myyntisaamiset	7 664	10 458	Lainat muilta luotonantajilta	21 655	17 881
Lainasaamiset	1 172	2 697	Saadut ennakot	360	596
Muut saamiset	563	1 882	Ostovelat	9 649	11 904
Siirtosaamiset	5 278	3 129	Liittymismaksut ja muut velat	2 041	1 621
Rahoitusarvopaperit	89 447	85 546	Siirtovelat	18 321	16 998
Osakkeet ja osuudet	244	244	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	640 405	627 458
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	9 087	9 610	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	36 340	34 636	Omavaraisuusaste (%)	54,4	56,4
Muut arvopaperit	43 776	41 056	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	58,1	55,7
Rahat ja pankkisaamiset	4 658	3 544	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), (1000 euroa)	26 155,8	29 195,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	640 405	627 458	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	340	381
			Lainakanta (milj.euroa)	252,0	234,6
			Lainakanta, euroa / asukas	3 279	3 064
			Lainat ja vuokravastuut (milj. euroa)	357,2	337,6
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 648	4 410
			Lainasaamiset 31.12. (1 000 euroa)	22 439	24 753
			Asukasluku 31.12.	76 842	76 577

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston omaisuus- ja pääomaerät.

Kaupungin taseen loppusumma vuoden 2019 lopussa oli 640,4 milj. euroa, mikä oli 12,9 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden vaihteessa.

Taseen vastaavaa puolen merkittävien omaisuserä on pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet, jotka muodostavat 66,5 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden vuoden lopun tasearvo kasvoi edellisvuoteen nähden 12,7 milj. eurolla poistotasoa korkeamman investointitason myötä. Rakennusten ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen arvot kasvoivat edellisvuoteen nähden. Aineettomien hyödykkeiden tasearvot sisältävät Siun soten perustamisen yhteydessä kuntayhtymälle siirretyt sosiaali- ja terveystalv palvelujen koneet ja kaluston, joka poistetaan suunnitelman mukaisesti kolmena vuotena. Lisäksi pitkävaikutteiset menot sisältävät osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusten poistamattoman hankintamenon.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien määrä oli 70,9 milj. euroa. Tasearvo kasvoi 1,6 milj. eurolla erityisesti Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kanssa tehtyihin kiinteistöjen omistusjärjestelyihin sisältyneen osakepääoman korotuksen ja saamia koskevan järjestelyn myötä. Lainasaamiset, 22,4 milj. euroa, pienenevät 2,3 milj. eurolla erityisesti tytäryhtiöille annettujen lainojen lyhennysten myötä. Toisaalta lainasaamisten määrää kasvatti vuoden 2019 aikana myönnettyt III-sijalainat Joensuun Kodit Oy:lle. Muut saamiset sisältävät Tilakeskuksen ja Joensuun Vesi –liikelaitoksen siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja.

Toimeksiantojen varat olivat 6,2 milj. euroa ja ne muodostuvat kaupungin hoitamista toimeksiantojen välitystehtävistä (aravalainat). Lisäksi toimeksiantojen varat sisältävät erityiskatteiset rahastot (Turtiaisen rahasto ja kaupungin lahjoitusrahasto).

Vaihtuvien saamiset olivat 18,1 milj. euroa, 3,6 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Pitkäaikaisten saamisten määrä pieneni 0,1 milj. eurolla ollen 3,4 milj. euroa, joka on asemansuhteeseen liittyvä maankäyttökorvaus VR-Yhtymältä. Lyhytaikaisten saamisten määrä väheni 3,4 milj. euroa ja oli 14,6 milj. euroa. Myyntisaamisten määrä väheni 2,8 milj. euroa. Lainasaamisten määrä väheni tytäryhtiöiden konsernitilivelan muutoksen myötä ja myös siirtosaamisten määrä pieneni edellisvuoteen nähden. Rahoitusarvopapereiden muutos edellisvuoteen nähden oli 3,9 milj. euroa elinkeino- ja tulevaisuusrahaston muutoksen myötä. Tilinpäätöshetkellä rahat ja pankkisaamiset kaupungin taseessa olivat 4,7 milj. euroa.

Taseen vastattavien merkittävin erä on omapääoma, joka oli 314,5 milj. euroa ja 49,1 % taseen loppusummasta. Oma pääoma aleni vuoden aikana 3,0 milj. euroa tilikauden alijäämän ja tehdyn rahastosiirron (kulttuurirahasto) johdosta. Kaupungin omavaraisuusaste oli 54,4 %, mikä jää kuntatalouden hyvästä 70 %:n tavoitetasosta. Taseen kertynyt ylijäämä oli 26,2 milj. euroa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset alenivat 2,7 milj. eurolla poistoeron ja investointivarausten muutoksen seurauksena ja olivat 33,6 milj. euroa. Uusia investointivarauksia ei alijäämäisen tuloksen johdosta ole tehty.

Vieraan pääoman määrä kasvoi 16,6 milj. eurolla edellisvuoden tasolla. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuus kasvoi 18,7 milj. eurolla. Sen sijaan lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä väheni edellisvuoteen nähden 2,1 milj. eurolla. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuutta nosti vuoden 2018 nostetut uudet pitkäaikaiset lainat (52 milj. euroa). Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuutta puolestaan pienensi vuoden 2019 aikana tehdyt lainanlyhennykset sekä lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretyt vuonna 2019 maksettavat lainanlyhennykset. Vastaavasti lyhytaikaisen kuntatodistusrahoituksen osuus aleni edellisvuoteen nähden 7 milj. eurolla.

Vuoden 2018 tilinpäätöshetkellä taseen pitkäaikaiset lainat olivat 194,0 milj. euroa. Lainakantaan luetaan lisäksi lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretyt vuonna 2020 erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (33,3 milj. euroa) sekä vuodenvaihteessa käytössä oleva kuntatodistusrahointi (3 milj. euroa) sekä konsernitilirahoitus (21,7 milj. euroa). Lainakannaksi muodostui 252,0 milj. euroa, 3279 euroa/asukas. Lainakanta kasvoi edellisvuoteen nähden 17,3 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta kasvoi 215 euroa. Pitkäaikaisten ottolainojen keskiporkko oli 31.12. tilanteessa 0,66 %. Koko lainakanta (sis. kuntatodistukset ja konsernitilin käyttö) huomioiden keskiporkko oli 0,59 %. Kiinteäkorkoisten lainojen (lainat, joiden korko pysyy muuttumattomana vähintään yhden vuoden ajan) osuus oli 59,8 % ja vaihtuvakorkoisten (lainat, joiden korko muuttuu vähintään kerran vuodessa) osuus 40,2 %. Keskimääräinen pääomapainotettu korkositoumus oli 2,9 vuotta. Lainakannan lisäksi kaupungin talonrakennusinvestointeja on rahoitettu kiinteistöleasingrahoituksella. Vuoden 2019 lopussa kiinteistöleasingvastuu huomioiden sopimuksiin sisältyvä vastuu jäännösarvosta oli 57,7 milj. euroa. Kaupungin kiinteistöleasingrahoitus on vaihtuvakorkoista. Rahoitussopimusten yhteenlaskettu suojausaste (lainakanta ja leasingvastuut) on noin 49 %.

Suhteellinen velkaisuusaste oli 58,1 %, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin 58,1 % kaupungin vieraan pääoman maksamiseen. Edellisvuonna suhteellinen velkaantuneisuus oli 55,7 %.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste- %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt yli- /alijäämä euroa

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas,

= ((Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainakanta ja lainakanta euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainkanta euroa/asukas saadaan jakamalla lainakanta asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja lainat ja vuokravastuut euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainat ja vuokravastuut per asukas saadaan jakamalla lainojen ja vuokravastuiden määrä asukasmäärällä.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat, ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	73,02	13,27 %	Toimintakulut	466,04	85,02 %
Verotulot	268,57	48,82 %	- valmistus omaan käyttöön	-5,94	-1,08 %
Valtionosuudet	145,27	26,41 %	Korkokulut	1,43	0,26 %
Korkotuotot	0,36	0,07 %	Muut rahoituskulut	0,33	0,06 %
Muut rahoitustuotot	4,32	0,79 %	Satunnaiset kulut	0,00	0,00 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00 %
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	-2,15	
- Pysyv.vastaavien hyödykk. myyntiv.	-4,78	-0,87 %	- Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-0,05	-0,01 %
Investoinnit			Investoinnit	0,00	0,00 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,31	0,24 %	Investointimenot	53,30	9,72 %
Pysyv.vastaavien hyödykk.luov. tulot	7,25	1,32 %		0,00	0,00 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta	0,00	0,00 %
Antolainasaamisten vähennykset	2,82	0,51 %	Antolainasaamisten lisäykset	0,53	0,10 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52,00	9,45 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	31,21	5,69 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	3,47	0,63 %
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00 %
Kokonaistulot yhteensä	550,14	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	548,17	100,00 %

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Joensuu-konserniin kuului vuoden 2019 lopussa 16 tytäryhtiötä ja neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Konsernitilinpäätöksen on yhdistetty emoyhteisön (Joensuun kaupunki) lisäksi 16 tytäryhtiötä (omistusosuus >50 %), neljä tytäryhtiön tytärtä ja kaikki kolme kuntayhtymää, joiden toiminnassa kaupunki on jäsenenä.

Kaupungilla on 11 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20 – 50 % välillä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
<i>Yhtiöt</i>		0
<i>Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	8 + 1*	0
<i>Muut yhtiöt</i>	8 + 3**	1***
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	11	0

* tytäryhtiön tytär Koy Jokikadun pysäköinti

** tytäryhtiön tytär Joensuun Satamarakennus Oy, Joensuun Niskaparkki Oy, Joensuun Startup Kehitys Oy

*** Joensuun Startup Rahoitus Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Joensuun kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänien enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
3. kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisöissä.

Kaupunginvaltuusto päättää konserniohjeiden hyväksymisestä, konserniin kuuluvan yhteisön perustamisesta, emon vakuuksien antamisesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei talousarvion sitovuusohjeista muuta johdu.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto vastaa hallintosäännössä ja konserniohjeissa määritellyn mukaisesti konserniohjauksesta, yhteisöjen talouden ja toiminnan seurannasta, yhteensovittamisesta ja valvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus päättää kuntalain, hallintosäännön ja talousarvion puitteissa osakkeiden hankinnasta, myynnistä ja vaihtamisesta. Kaupunginhallitus päättää yhteisöjen pääomarakenteen muuttamisesta sekä antaa luvan tytäryhteisön käyttöomaisuuden luovuttamiseen silloin, kun kyseessä on tytäryhteisön kannalta merkittävä luovutus.

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olivat vuonna 2019 seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Business Joensuu Oy (1.3.2019 alkaen)
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy (1.3.2019 alkaen)

Lisäksi omistajaohjausjaosto on antanut ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy purkautumiseensa 17.12.2019 saakka
- Meidän IT ja talous Oy
- Efetta Oy
- Siun Talous Oy purkautumiseensa 3.12.2019 saakka
- Polkka-Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy

Elinvoimajohtokunnan ohjauksessa olivat 1.3.2019 saakka seuraavat tytäryhteisöt:

- Josek Oy
- Joensuun Tiedepuisto Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Muut yhteisöt olivat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginjohtajalla, kansliapäälliköllä ja elinvoimajohtajalla tai määräämällään konsernipalvelujen viranhaltijalla on ollut oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ja hallintopalvelujen ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä kansliapäällikölle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Vastaavasti elinvoimajohtokunnan ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä elinvoimajohtajalle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Kansliapäälliköllä ja elinvoimajohtajalla on ollut oikeus pyytää tytäryhteisön toimitusjohtajalta selonteko kokouksen asialistalla olevasta asiasta ennen kokousta.

Elinvoimajohtokunta ja elinvoimajohtajan virat lakkasivat kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosääntömuutoksen yhteydessä 1.7.2019 lukien.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajat voivat toimialallaan antaa yleisohjeita konserniohjeiden toteuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston hyväksymillä konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaiset huomioon ottaen. Tavoitteena on kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kaupungin yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Konserniyhtiöiden talouslukuja

Luvuista ei ole eliminoitu yhtiöiden ja kaupungin keskinäisiä eriä.

Yhtiö (1 000 euroa)	Liikevaihto 2019	Voitto/tappio 2019	Taseen loppusumma 2019	Lainakanta 31.12.2019	Takaukset 31.12.2019
Tytäryhteisöt					
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	1 856,1	-60,00	928,1	28,0	28,0
Jns Kodit Oy	29 319,9	501,20	182 646,1	147 602,0	55 639,0
Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	19,7	-43,30	625,2	-	-
Jns Pysäköinti Oy	1 281,7	104,20	11 430,6	1 850,0	1 480,0
Jns Niskaparkki Oy	121,2	-485,80	6 892,5	-	-
Saimaan Satamat Oy	458,3	-12,30	602,7	48,8	-
Jns Satamarakennus Oy	62,7	-4,20	446,8	11,2	-
Puhas Oy	9 756,0	71,40	17 409,1	-	-
Business Joensuu Oy	11 855,2	229,50	39 735,0	18 985,1	11 966,0
Jns Startup Kehitys Oy	14,9	-0,40	25,8	-	-
Start Up -rahasto Joensuu Ky*)				-	-
Jns Yrityskiinteistöt Oy	2 734,8	-156,10	21 024,7	10 839,1	6 335,0
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	15,5	0,00	467,3	-	-
Kiint. Oy Jns Sairaalakatu 19	156,2	60,10	518,3	-	-
Opisk.asunnot Oy Jns Elli	15 178,9	-1,20	133 313,5	107 726,8	99 817,0
Senioripiha Oy	-	-2,20	116,8	-	-
Ki Oy Uimaharjunhaka	169,5	0,00	728,6	561,3	561,0
As Oy Enon Tuuliharju	59,9	-7,90	1 313,1	-	-
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	116,7	20,60	583,9	46,5	-
Ki Oy Enon Jäähalli	5,6	-7,90	62,3	17,0	-
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	27 106,7	568,80	11 643,7	-	-
YHTEENSÄ	100 289,5	774,50	430 514,1	287 715,8	175 826,0

*) Start Up -rahasto Joensuu Ky:tä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen

Konserniyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 100,3 milj. euroa (99,8 milj. euroa v. 2018). Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli kokonaisuudessaan 0,8 milj. euroa (0,8 milj. euroa v.2018).

Konserniyhtiöiden lainakanta oli 287,7 milj. euroa (273,2 milj. euroa vuonna 2018). Tästä valtaosa kohdistuu vuokratyöyhtiöihin. Kaupungin takaukset tyttärille olivat 175,8 milj. euroa (156,2 milj. euroa vuonna 2018). Kasvua edellisvuoteen nähden oli 19,6 milj. euroa.

Tytäryritysten yhteenlaskettu taseen loppusumma kasvoi edellisvuoteen nähden 23,4 milj. euroa ol-
len 430,5 milj. euroa vuoden 2019 lopussa.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginvaltuusto päätti hallinnon valtuustokauden puolivälitarkasteluun liittyen 27.5.2019 hallin-
tosäännöstä, joka tuli voimaan 1.7.2019. Hallintosäännössä tehtiin muutoksia mm. kaupungin orga-
nisaattiorakenteeseen.

Vuoden 2017 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden vuoteen 2021 ulottuvan koko konsernia
koskevan konsernistrategian, jonka välitarkastelu ja päivitys käsiteltiin kaupunginvaltuustossa
17.6.2019.

Joensuun kaupungin konserniohjetta on päivitetty kaupunginvaltuustossa 25.2.2019 ja 30.9.2019.

Joensuun kaupungin omistajapoliittinen ohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.12.2017. Ohjelma on käsitelty valtuustokausittain ja seuraava tarkastelu tehdään vuonna 2021.

Hyväksytyn konsernistrategian päivityksen pohjalta laadittiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa hyvinvoinnin, kaupunkiympäristön ja elinvoiman toimeenpano-ohjelmat. Lisäksi toimeenpano-ohjelmaan sisältyi koko konsernia koskevia tavoitteita. Toimeenpano-ohjelmissa esitetään, mitä pitää saada toteutetuksi valtuustokauden loppuun mennessä vuonna 2021. Erityistä huomiota kiinnitettiin tavoitteisiin ja mittareihin sekä niiden konkreettisuuteen. Toimeenpano-ohjelmat saatettiin kaupunginvaltuustolle tiedoksi 28.10.2019 pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Vuosia 2020-2021 koskevat keskeisten konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukset valmisteltiin yhteistyössä yhtiöiden kanssa ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa joulukuussa 2019.

Joensuun Tiedepuisto Oy ja Joensuun seudun Kehittämisyhtiö Josek Oy sulautuivat Business Joensuu Oy:ksi vuoden 2019 alusta lukien.

Saita Oy, Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy yhdistivät toimintansa ja perustivat syksyllä 2018 kaksi uutta yhtiötä, Meidän IT ja talous Oy:n ja Efetta Oy:n. Saita Oy, Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy luovuttivat 1.1.2019 liiketoimintasiirrolla liiketoimintansa uusille yhtiöille. Meidän IT ja talous Oy palvelee sidosyksikkösäännösten mukaisena in house-yksikkönä omistajiaan ja Efetta Oy in house-yhtiön omistajien mahdollisia tytär- ja osakkuusyhtiöitä, jotka eivät täytä hankintalain mukaista sidosyksikkö- tai hankintayksikkö-määritelmää.

Yhdistyvät yhtiöt saivat luovutuksissa vastikkeena Meidän IT ja talous Oy:n ja Efetta Oy:n osakkeita. Yhdistyvien yhtiöiden osakkaat säilyvät edelleen yhdistyvien yhtiöiden osakkaina, mutta tulevat liittymissopimuksella uusien yhtiöiden osakassopimusten osapuoliksi. Tavoiteaikataulun mukaisesti yhdistyvät yhtiöt purettiin vuoden 2019 loppuun mennessä selvitystilamenettelyllä, jonka jälkeen yhdistyneiden yhtiöiden osakkaista tuli Meidän IT ja talous Oy:n ja Efetta Oy:n osakkaita. Toiminta jatkuu nyt pelkästään uusien yhtiöiden Meidän IT ja talous Oy:n ja Efetta Oy:n kautta. Perustajayhtiöiden osakkeenomistajat saivat suhteellista osuuttaan vastaavan osuuden uusista yhtiöistä.

Polkka – Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy on tuottanut Joensuun kaupungin ja osan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän tarvitsemista puhtaus- ja ateriapalveluista 1.1.2017 lukien.

Vuosien 2018 ja 2019 aikana on ollut käynnissä kaupunginvaltuuston 25.1.2016 tekemän päätöksen täytäntöönpano liittyen opiskelija-asuntojen ja harjoittelukoulun rakentamiseen. Rakentamishankkeet on saatu tältä osin päätökseen vuonna 2019. Vuonna 2019 valmistuivat viimeiset kaksi kohdetta (Opiskelijankatu 7 ja Penttilänkylä) ja uusi Rantakylän normaalikoulu aloitti toimintansa vuoden 2019 alussa.

Asemanseudun ja Penttilänrannan alueen kehittäminen on yksi kaupungin kärkihankkeista ja suunnittelussa on mukana useita kaupunkikonsernin toimijoita ja konserniyhtiöitä.

Kaupungin edunvalvontaan liittyviä asioita edistetään tiiviissä yhteistyössä kaupunkikonsernin ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa.

4.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Voimassa oleva Joensuun kaupungin hallintosääntö määrittelee kaupungin konsernijohton ja sen tehtävät.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston tehtävät on määritelty hallintosäännössä ja kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje sisältää kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallan ja konserniohjauksessa ja ohjauksen toteuttamiseen liittyvät menettelytapaohjeet. Seuraava hallintosäännön tarkistus tehdään alkuvuodesta 2020 ja laajemmin hallintosäännön mahdollisia muutoksia tarkastellaan tämän valtuustokauden lopussa 1.6.2021 alkavaa valtuustokautta varten.

Maakunta- ja sosiaaliterveyspalvelujen uudistuksen valtakunnallisen valmistelun etenemistä odotetaan ja epävarmuus tältä osin jatkuu.

Asemanseudun ja Penttilänrannan alueen kehittäminen jatkuu vuoden 2020 aikana ja tulevina vuosina. Asemanseudun kehittämisen vauhdittamiseen tarvitaan valtion rahoitusosuutta tulevien vuosien budjeteissa, valtion rahoituksesta onkin jo tehty päätöksiä.

Kaupunkikonsernin riskienhallintasuunnitelma on uudistettu vuoden 2019 aikana ja konserniyhtiöt valmistelevat ja hyväksyvät yhtiökohtaisen riskienhallintasuunnitelman vuoden 2020 aikana.

Kaupunginhallitus päätti 25.11.2019 myydä Kiinteistö Oy Joensuun Sairaalakatu 19 osakkeet Pyhärinta Oy:lle 1,0 milj. euron kauppahintaan. Kauppa toteutuu alkuvuoden 2020 aikana.

Koronaviruspandemia koskettaa merkittävästi myös konserniyhtiöiden toimintaa. Maan hallituksen asettamien poikkeustoimien seurauksena myös yhtiöiden toimintaa on muutettu. Taloudellisen tilanteen heikentyminen tulee myös vaikuttamaan yhtiöiden taloudelliseen tilanteeseen.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2019

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Toimintaa ohjaa muun muassa Joensuun kaupungin konserniohje.

Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Konserniohjeen mukaan sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

Kaupunginvaltuusto saa tytäryhteisöjä koskevat tiedot käyttöönsä mm. talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävimmät suunnitellut investoinnit ja lainakannan muutokset.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto ja elinvoimajohtokunta ovat hyväksyneet osaltaan strategisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa tavoite- ja tulossopimukset 2018-2019, joiden toteutumista seurataan puolivuositain ja tarkempi raportointi toteutetaan osavuosikatsausten yhteydessä. Merkittävimpien konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimusten 2018-2019 väliarviointi oli omistajaohjausjaostossa käsiteltävänä 19.8.2019 § 94.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on seurata tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätiöiden toimintaa ja käsitellä niiden seurantaraportit.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto ja hallintopalvelut päättävät hallitusehdokkaiden nimeämisestä ohjauksessaan olevien tytäryhteisöjen hallitukseen. Hallintopalvelujen tehtävä on valmistella tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallintoelinten jäsenten valinta ja kaupungin puhevallan käyttö yhtiö- ja vuosikokouksissa.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa heille toimiohjeet siltä osin, kun yhteisöt ja säätiöt ovat konserniohjeiden mukaan jaoston ohjauksessa tai jaosto konserniohjeen mukaan muuten vastaa edustajien määrittämisestä ja toimiohjeiden antamisesta.

Omistajaohjausjaosto antoi 9.4.2018 sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet osalle tytäryhteisöjä siitä, että kukin tytäryhteisö laatii vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, joka käsitellään tytäryhteisön hallituksessa. Tarkastuksesta raportoidaan sekä tytäryhteisön hallitukselle että sisäisen tarkastuksen toimikunnalle tarkastuskauden lopussa, kuitenkin viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Joensuun kaupungin riskienhallintasuunnitelma on päivitetty vuonna 2019. Tässä yhteydessä kaupunki toteutti kokonaisvaltaisen riskikartoituksen vakuutusyhtiön asiantuntijoiden tukemana. Riskikartoituksen työkokouksiin osallistui myös tytäryhtiöiden riskienhallinnan avainhenkilöitä. Tämä riskienkartoitus oli erittäin kattava. Tytäryhtiöiden vuosittainen riskeistä raportointi suoritetaan Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjassa annettujen ohjeiden mukaisesti.

Selonteko pohjautuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin (Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli, Joensuun Kodit Oy, Puhas Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy, Business Joensuu Oy ja Joensuun Pysäköinti Oy).

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Yhtiöiden mukaan ohjeiden anto, tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittävät.

Joensuun Kodit Oy kertoo, että yhtiö toimii konserniohjeiden mukaisesti. Joensuun kaupungin konserniohjeet 2019 on käsitelty ja hyväksytty käyttöön otettavaksi hallituksessa 12.3.2019.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että konserniohjeet ovat riittävät yhtiön toiminnan toteuttamiseksi. Joensuun kaupungin uudet konserniohjeet vahvistettiin käytettäväksi yhtiössä yhtiökokouksessa 2019. Business Joensuu Oy on tuonut lisää selkeyttä työjaon vastuualueisiin elinvoimatoimijoiden välillä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Yhtiöiden mukaan yhtiöille asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista ja riittävää sekä myös konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy tuo esille, että yhtiöille asetettu tavoiteasettelu on tarkoituksenmukainen, pääosa tavoitteistamme sovitaan ministeriön kanssa, mutta asiat sujuvat erinomaisesti myös konsernin kanssa.

Business Joensuu Oy kertoo, että konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää, tavoiteasetannassa on hyvin ja yhteistyössä tehden huomioitu sekä yhtiön että kaupunkikonsernin näkökulmat.

Joensuun Kodit Oy toteaa, että tavoiteasettelu ja konsernijohtoon ohjaus on ollut riittävää. Yhtiö on laatinut konsernin kanssa tavoite- ja tulossopimuksen sekä mittarit vuosille 2018-2019 ja 2020-2022. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuosittain. Tavoitteet ovat riittävät ja konserniohjeet hyvät ja selkeät.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy myös toteaa, että Joensuun kaupunki ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy ovat tehneet tavoite- ja tulossopimuksen vuosille 2020 – 2021.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointi

Yhtiöiden mukaan toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä. Karelia Ammattikorkeakoulu Oy on kehittänyt viime vuosina yhtiön tiedolla johtamisen prosesseja ja tämä näkyy jo vuoden 2019 tuloksissa.

Business Joensuu Oy selventää, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä, mutta näille on asetettu kehittämistavoitteita vuodelle 2020 mm. automatisoinnin näkökulmasta. Yhtiössä on panostettu erityisesti systemaattiseen tuloksellisuuden seurantaan, ohjaukseen ja tukemiseen. Business Joensuu Oy toteaa, että on hyvä asia, että konsernin suuntaan on tiivis ja selkeästi mittaroitu raportti.

Joensuun Kodit Oy mainitsee, että yhtiön seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivat ja riittävät. Yhtiö raportoi toiminnastaan ja tuloksestaan neljännesvuosittain konsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä pääsääntöisesti. Uusia analysointi ja seurantamittareita sekä helppoja seurantajärjestelmiä mietitään ja etsitään. Mietinnässä on myös uuteen kirjanpito- ja laskutusohjelmaan siirtyminen.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiön taloudellisen toiminnan seuranta ja raportointi on ollut hyvällä tasolla. Taloushallinto on siirretty Efetta Oy:lle, jonka kautta yhtiön taloushallinto kytkeytyy Joensuun konsernin taloushallintoon ja raportointiin. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta valvoo yhtiön hallitus, jonka kokouksissa on yhtenä pykälänä kunkin kuukauden tulos- ja käyttökate-laskelma. Joensuun Yrityskiinteistöt Oy rakennuttaa ja vuokraa toimitiloja yrityksille ja toimitiloja rakennetaan yritysten tarpeiden mukaan. Toimitilojen kysyntä vaihtelee myös taloudellisten suhdanteiden mukaisesti.

Yhtiöiden mukaan konsernijohdolle raportoidaan investointisuunnitelmasta

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy selventää, että konsernille raportoidut investointisuunnitelmat ovat arvioita ja investointien määrä saattaa vaihdella huomattavasti riippuen toimitilojen kysynnästä. Suunnitteilla olevat investoinnit ja kiinteistöjen myyntisuunnitelmat informoidaan Joensuun kaupunkikonsernin johdolle, jonka edustaja osallistuu yhtiön hallituksen kokouksiin.

Business Joensuu Oy selventää investointisuunnitelmien raportoinnista konsernijohdolle, että raportoidaan budjetoinnin ja toimintasuunnittelun yhteydessä ja mahdollisista budjettiin sisällyttämistä vielä erikseen.

Joensuun Kodit Oy toteaa, että konsernijohto pidetään ajan tasalla yhtiön investointisuunnitelmista.

Yhtiöiden mukaan pitkän aikavälin suunnittelu on nähty riittäväksi

Business Joensuu Oy kertoo, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut riittävää. Vuoden 2019 aikana valmistui yhtiön ensimmäinen strategia, joka antaa raamit vuoteen 2022 saakka. Lisäksi yhtiön rahoitusta on arvioitu/ennustettu pitkällä aikavälillä (yli 10 vuotta) ja tämän pohjalta on tehty toimenpiteitä rahoitusaseman säilyttämiseksi vahvana.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelussa parannettavaa löytyy. PTS kehitetään, mutta jotta se olisi todellinen, pitäisi konsernin pysäköintilinjaukset olla riittävästi tiedossa oman toiminnan suunnitteluvaiheessa.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiön strategiassa, joka on päivitetty 24.3.2015. Suunnittelu on riittävää, mutta suunnitelmiin voi tulla merkittäviäkin muutoksia, mikäli jollekin asiakasyritykselle tulee uusia, suuria toimitilatarpeita.

Joensuun Kodit Oy selventää, että yhtiön kiinteistöjen korjaustoimintaa ohjataan ja toteutetaan laaditun PTS:n (kiinteistöselvitys ja luokittelu 28.10.2019 raportti) pohjalta. Samalla päivitetään

kiinteistöjen luokitusta, kehitettäviin, ylläpidettäviin sekä poistettavaan kohteisiin. Pitkänvälin suunnittelua on täsmennetty PTS:n pohjalta ja suunnitelmat on saatettu konsernijohtoon tietoon.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Yhtiöt ilmoittivat käyttävänsä mm. seuraavia keskitettyjä konsernitoimintoja ja -palveluja: Pohjois-Karjalan hankintatoimen, konsernitiilin, Efetta Oy:n, Meita Oy:n, kaupunginlakimiehen, kaavoituksen, kadunrakennuksen, tonttipalvelujen, rakennuslupaviranomaisen, tilakeskuksen, jätehuollon (Puhas Oy) sekä veden ja jäteveden (Joensuun Vesi) osalta.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Yhtiöiden mukaan riskienkartoitus yhtiöissä on katsottu olevan ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti

Joensuun Kodit Oy kertoo, että yhtiölle on laadittu konserniyhteistyössä syksyllä 2019 riskienhallintasuunnitelma, jota hallitus käsittelee vuoden 2020 alkupuolella. Talouden toteutumista seurataan kuukausittain hallituksen kokouksissa.

Yhtiöiden mukaan riskienhallinta- ja seuranta on vastuutettu selkeästi ja riskienhallintaan on nähty olevan riittävä asiantuntemus

Joensuun Kodit Oy selvittää, että sisäistä tarkastusta (erityisesti hankinnat ja laskut) tehdään jatkuvasti esittelijänä toimivien teknisten isännöitsijöiden ja laskuja hyväksyvien rakennuttajapäällikön ja toimitusjohtajan toimesta. Valtuudet laskujen hyväksymiseen on sovittu kirjallisilla ohjeilla. Talouden riskienhallinnan asiantuntemusta hankitaan lisää mm. tilintarkastajilta, konsernin taloushallinnosta ja rahoittajilta. Kiinteistöjen riskienhallinnassa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista ja asiantuntijoita. Kiinteistöjen PTS-suunnitelma tukevat hyvin kiinteistöjen riskienhallintaa.

Joensuun Pysäköinti Oy kertoo, että riskienhallinnan asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi hyväksi.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että strategian mukaisesti yhtiö rakentaa kohtuullisen hintaisia toimitiloja yrityksille siten, ettei yhtiö ota suuria taloudellisia riskejä. Riskinä voidaan pitää mahdollista pitkäaikaista ja syvää talouslammasta, joka vaikuttaisi vuokratilaisyritysten talouteen ja vuokranmaksukykyyn sekä laskisi kiinteistöjen arvoa. Lainojen korkoriski on varauduttu tasapainottamalla yhtiön lainasalkku muuttuvakorkoisiiin ja kiinteäkorkoisiiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on kiinteäkorkoisissa lainoissa. Kiinteäkorkoisia lainoja on 88 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja on 12 % yhtiön lainakannasta. Korkojen noustessa on 88 % yhtiön lainojen koroista vakioitu kiinteiksi kuluiksi. Kiinteä korko on sovittu lainakohtaisesti useimmiten kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Tällä hetkellä on poikkeuksellisen matala korkotas, jolloin yhtiö hyötyy muuttuvakorkoisten lainojen matalista koroista.

Yhtiöiden mukaan toteutuneiden riskien ennakoinnissa on onnistuttu ajallisesti ja rahamääräisesti

Joensuun Kodit Oy ilmoittaa, että riskienhallintaa mm. hankinnoissa tuetaan käyttämällä hankintayksikön palveluja. Riskien ennakoinnissa on toistaiseksi onnistuttu. Lainasalkun korkoriskejä on pienennetty nostamalla uudet lainat edulliseen ja turvalliseen 10 vuoden viitekorkoon.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu. Riskejä ei ole toteutunut ennakoitua enemmän.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin.

Onko yhtiöiden sisäisessä valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja jos on, niin mitä ja onko ne korjattu? Kuinka kehittäisitte voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa?

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy toteaa, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Yhtiö tekee säännöllisesti sisäistä valvontaa – nykyinen käytäntö on hyvä ja toimiva.

Business Joensuu Oy kertoo, että sisäisen valvonnan raportti valmistuu 2/2020 loppuun mennessä. Tiedossa ei ole havaittuja puutteita. Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan toimintasuunnitelma, jonka mukaan sisäistä valvontaa suoritetaan vuonna 2020.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Toiminta on jo nykyään erittäin läpinäkyvää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että yhtiöllä on kilpailutettuja puitesopimuksia palvelujen toimittajien kanssa. Kuluneella tilikaudella on sisäisinä tarkastuksina tarkastettu puitesopimusten laskutuksen oikeellisuutta, kuten yhtiön hallitus on päättänyt kokouksessaan 24.1.2019. Tarkastuksesta on saatu hyviä kokemuksia, ja voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella valvontaa tehdään suunnitelmallisemmaksi ja laajemmaksi.

Puhas Oy toteaa, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Sisäisessä valvonnassa ei ole tällä hetkellä havaittu kehittämistarpeita.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toteaa, että sisäisen valvonnan puutteista ei ole havaintoja kuluneella tilikaudella.

Joensuun Kodit Oy selventää, että konsernissa ja Joensuun Kodeilla on otettu käyttöön Apollo lainaohjelma, jolla lainasalkun hallinnointia ja raportointia on parannettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	359 679	379 628
Toimintakulut	-768 676	-750 242
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	79	-87
Toimintakate	-408 919	-370 702
Verotulot	268 565	260 636
Valtionosuudet	194 788	163 791
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	447	414
Muut rahoitustuotot	4 848	3 454
Korkokulut	-4 597	-4 519
Muut rahoituskulut	-421	-1 411
Vuosikate	54 713	51 664
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-63 105	-59 529
Arvonalentumiset	-2 987	-1 760
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-11 379	-9 626
Tilinpäätössiirrot	244	-513
Tilikauden verot	-326	-620
Laskennalliset verot	748	-733
Vähemmistöosuudet	105	-265
Tilikauden ylijäämä	-10 608	-11 757

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut (%)	46,79	50,6
Vuosikate / Poistot, (%)	82,78	84,3
Vuosikate, euroa / asukas	712,02	674,7
Asukasmäärä	76 842	76 577

4.6.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	54 713	51 664
Tilikauden verot	-326	-620
Tulorahoituksen korjaukset	-3 708	-2 421
Toiminnan rahavirta yhteensä	50 679	48 622
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-99 924	-98 704
Rahoitusosuudet investointeihin	1 461	2 494
Pysyvien vastaavien luovutustulot	6 828	6 154
Investointien rahavirta yhteensä	-91 635	-90 055
Toiminnan ja investointien rahavirta	-40 956	-42 165
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-31	-43
Antolainasaamisten vähennykset	389	2 633
	358	2 590
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	101 492	99 197
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-56 409	-45 630
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-760	-32 560
	44 322	21 007
Oman pääoman muutokset	610	2 878
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-232	38
Vaihto-omaisuuden muutos	-37	-6 605
Saamisten muutos	-4 912	4 747
Korottomien velkojen muutos	-704	5 270
	-5 884	3 450
Rahoituksen rahavirta	39 406	29 925
Rahavarojen muutos	-1 550	-12 240
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	146 523	148 073
Rahavarat 1.1.	148 073	160 313
	-1 550	-12 240
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-138 393,5	-100 502,1
Investointien tulorahoitus (%)	55,6	53,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,8
Lainanhoitokate	1,0	1,1
Kassan riittävyys (pv)	57,5	60,0

4.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	852 420	818 746	OMA PÄÄOMA	356 486	370 240
Aineettomat hyödykkeet	7 496	7 608	Peruspääoma	223 037	223 037
Aineettomat oikeudet	2 700	2 791	Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	22	22
Muut pitkävaikutteiset menot	4 796	4 817	Arvonkorotusrahasto	6 840	6 901
Aineelliset hyödykkeet	826 685	791 119	Muut omat rahastot	76 573	78 656
Maa- ja vesialueet	87 947	86 828	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	60 623	73 381
Rakennukset	509 686	491 167	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-10 608	-11 757
Kiinteät rakenteet ja laitteet	153 477	146 541	VÄHEMMISTÖOSUDET	10 071	8 544
Koneet ja kalusto	19 171	18 861	PAKOLLISET VARAUKSET	12 563	11 181
Muut aineelliset hyödykkeet	6 131	6 182	Eläkevaraukset	63	69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	50 273	41 540	Muut pakolliset varaukset	12 500	11 113
Sijoitukset	18 239	20 019	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 746	9 813
Osakkuusyhteisöosuudet	9 008	9 739	VIERAS PÄÄOMA	658 793	617 452
Muut osakkeet ja osuudet	5 445	6 135	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	487 761	447 082
Muut lainasaamiset	2 980	3 352	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	855	862
Muut saamiset	806	793	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	63 629	59 960
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 526	4 361	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	106 547	109 548
VAIHTUVAT VASTAAVAT	190 713	194 123	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 047 659	1 017 230
Vaihto-omaisuus	1 533	8 304	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Saamiset			Omavaraisuusaste, %	35,1	37,3
Pitkäaikaiset saamiset	3 675	4 229	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,8	76,5
Lyhytaikaiset saamiset	38 982	33 517	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	50 015	61 624
Rahoitusarvopaperit	100 190	96 077	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	651	805
Rahat ja pankkisaamiset	46 333	51 996	Konsernin lainat, euroa / asukas	7 176	6 621
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 047 659	1 017 230	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	551 390	507 042
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	666 392	624 561
			Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	8 672	8 156
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2 980	3 352
			Kunnan asukasmäärä	76 842	76 577

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2019 tuloksen käsittelyä siten, että

- investointivaroja puretaan yhteensä 5 866 574,61 euroa seuraavasti:
 - Pajakadun päiväkodin uudisrakennus 3 150 000,00 euroa
 - Joensuun asemanseudun yhdyskuntatekniikan rakentaminen 2 411 574,61 euroa
 - Kerolan alkaloitilaitoksen laajennus ja saneeraus 305 000,00 euroa
- tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 5 866 574,61 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 2 333 438,99 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään alaskirjattaviin rakennuksiin kohdistuen 365 808,79 euroa
- Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston tilikauden käyttö 3 500,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi
- tilikauden alijäämä -3 039 751,36 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille. Tulevaisuusrahaston tilikauden ylijäämän osuus 2 544 493,30 euroa siirretään rahaston ylijäämätilille ja elinkeinorahaston tilikauden ylijäämän osuus 859 506,87 euroa siirretään rahaston ylijäämätilille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Joensuun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2019 alussa 29,2 milj. euroa. Tilikauden 2019 alijäämä oli 3,0 milj. euroa ja siten ylijäämää jää 26,2 milj. euroa alkaneelle vuodelle.

6 Talousarvion toteutuminen

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

Tilivelvollinen: kaupunginlakimies, Mikko Kärkkäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Vuonna 2019 toimitettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Vaalien kustannukset jaetaan siten, että kaikissa vaaleissa valtio huolehtii keskitetysti materiaali- ja tietojärjestelmien kustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö kuitenkin suorittaa kunnille niiden äänioikeutettujen lukumäärään perustuvan korvauksen, jolla katetaan vaalien järjestämisestä kunnille aiheutuvia menoja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn konsernistrategian 17.6.2019 § 85.

Valtuuston talousseminaari järjestettiin syyskuussa. Lisäksi valtuustolle järjestettiin valtuustoseminaareja mm. strategian päivitykseen ja hallintosääntöuudistukseen liittyen.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	280 000	0	280 000	272 477	-7 523
Toimintakulut	-607 000	0	-607 000	-584 705	22 295
Toimintakate	-327 000	0	-327 000	-312 229	14 771

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Toteutuma	
Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa		
• Arviointisuunnitelmassa mainittujen kohteiden tarkastaminen	Arviointisuunnitelman mukaiset kohteet tarkastettu	●
• Sidonnaisuusilmoituksista aiheutuvat toimenpiteet	Päivitetty sidonnaisuusrekisteri ja tuotu tiedoksi valtuustolle	●
• Hankintojen kilpailutus, seuranta ja tarkastus	Kuultu hankinnoista teknisen keskuksen johtajaa ja kuullaan hankintapäällikköä 18.2.2020	●
• Digitaalisen toiminnan läpileikkaus	Ei toteutunut	●
• Koko kaupungin ennaltaehkäisevän työn läpikäynti	Kuultu eri alojen asiantuntijoita	●
• Elinvoima-alan seuranta	Kuullaan strategiajohtajaa 18.2.2020	●

Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Toteutuma	
<ul style="list-style-type: none"> Konsernitavoitteiden tarkastelu 	Toimintojen toteutumista on seurattu ja arvioitu viranhaltijoiden kuulemisten, kirjallisten kysymysten, tilintarkastajan selvitysten ja omien havaintojen kautta	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-104 000	0	-104 000	-81 328	22 672
Toimintakate	-104 000	0	-104 000	-81 328	22 672

Kaupunginhallitus

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Kari Karjalainen

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta, kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuraamisen toimeenpanosta, konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä ja maaseudun ja sen elinkeinojen kehittämisestä ja asukas- ja kylätoiminnan kehittämisestä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden/ johtaminen	Toteutetaan strategian puolivälitarkastelu/päivitys, sisältää pitkän aikavälin investointitarpeiden suunnitelman	Valmis valtuustokauden puolivälissä	Strategiapäivitys hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.6.2019 § 85.	
Yhdessä tehden	Toteutetaan hallinnon/hallintosäännön puolivälitarkastelu, sisältää henkilöstötarpeiden kartoituksen	Hallinnon/hallintosäännön puolivälitarkastelu valmis	Hallintosääntö hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2019 § 69.	
Yhdessä tehden/ johtaminen	Kaupunkiorganisaation konsernimaista johtamista ja yhteistyötä tiivistetään	Vakiintuneet yhteistyön toimintatavat käytössä	Konserniseminaareja pidetään säännöllisesti. Kaupungin omistajaohjausta on selkiytetty hallintosäännön ja konserniohjeen uudistuksen yhteydessä. Konserniyhtiöiden raportointi ja raporttien käsittely neljännesvuosittain. Viestintä- ja markkinointipalvelujen kilpailutus on tehty.	
Vetovoima	Kaupungin brändiä sekä brändin mukaista toimintatapaa ja viestintää kirkastetaan	Uudistamisprosessi viety läpi	Kaupungin brändiuudistuksen valmistelu jatkuu. Kaupungin viestintä, markkinointi ja tapahtumapalvelu koottu yhdeksi kokonaisuudeksi ja resurssointia vahvistettu.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Asukasluku ja rakentaminen pidetään kasvu-uralla mm. kehittämällä uusia toimintatapoja kansainvälisen työvoiman houkutteluun	Kehitetyt uudet toimintatavat käytössä. Asukasluku kasvanut edellisvuodesta. Rakentaminen 2010-luvun keskiarvon tasossa.	Asukasluku kasvanut 291 henkilöllä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Rakentamisen tavoite toteutui.	
Talous	Kaupungin talous on tasapainossa talousarviovuonna 2019 sekä taloussuunnitelmakaudella 2020-2021	Talousarvio ja tilinpäätös, talous tasapainossa tai ylijäämäinen.	Tavoite ei toteutunut, kaupungin talous oli vuonna 2019 alijäämäinen. Vuoden 2020 talousarvio on alijäämäinen, taloussuunnitelman mukaan talous on tasapainossa vuonna 2021.	
Talous	Investointitaso sopeutetaan tasolle, jonka myötä kaupungin velkaantuminen ja pitkäaikaisten leasingvastuiden kasvu kääntyy laskuun	Lainakannan ja pitkäaikaisten leasingvastuiden määrä Lainakannan ja pitkäaikaisten leasingvastuiden kasvu pysähtyy vuonna 2021	Taloussuunnitelman mukaan tavoite ei toteudu. Lainakannan sekä leasing- ja vuokravastuiden kasvu pysähtyy taloussuunnitelman mukaan vuonna 2022.	
Työllisyys	Konsernissa toteutetaan aiempaa kokonaisvaltaisempaa ja konkreettisempaa työllisyyden kasvuohjelmaa ja sitä tukevia hankkeita	Uusi toimintatapa käytössä. Työttömyysaste merkittäväällä lasku-uralla.	ESR-hankkeet Luotsi ja Topakka käynnistyneet ja korvanneet työllisyyden kasvuohjelman. Pitkäaikais-työttömyys vähentynyt (vuosika. -483 hlöä) ja työttömyysaste laski, vuosikeskiarvo oli 13,4 %, kun ed. vuonna se oli 14,7 %.	
Yhdessä tehden	Toimeenpannaan kotouttamisohjelmaa ja koulutetaan koko henkilöstö rasisminvastaiseen työhön	Toimeenpanon seuranta järjestetty osaksi normaalia raportointia. Koulutukset toteutettu (100%).	Kotouttamisohjelman toimenpidekokonaisuus etenee suunnitellusti ja siihen liittyvän raportoinnin kehitys on aloitettu. Henkilöstölle päätettiin järjestää laajempi tasarvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä koulutuskokonaisuus, jossa yhtenä osiona rasismi. Koulutuksen toteutus tapahtuu vuosien 2020 ja 2021 aikana	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Aloitetaan hakuprosessin valmistelut, lapsiystävällinen kunta.	Kevään 2019 hakuajan puitteissa	Kaupunginhallituksen päätös hakeutumisesta 3.6.2019 § 239 ja päätös UNICEFiltä valinnasta 18.11.2019.	
Kestävä kaupunki	Joensuun ilmastotavoitteita tavoitellaan koko konsernina kokonaisvaltaisesti	Ilmasto-ohjelman toimeenpano etenee sovitusti. Syksyllä 2019 käynnistetään laajassa yhteistyössä joukkoliikenneselvitys tulevien kilpailutusten taustalle.	Ilmasto-ohjelman toimeenpano etenee sovitusti. Joukkoliikenteen selvitys on käynnistetty ja ensimmäinen vaihe valmistuu helmikuussa 2020.	
Kaupunkiympäristö	Käynnistetään selvitys keskeisten hallinnon toimintojen kokoamisesta yhteen paikkaan	Selvitys käynnissä.	Selvitys käynnissä.	
Elinvoima	Uudistetaan konsernin elinvoiman edistämisen ja kansainvälisen yhteistyön toimintatavat	Toteutettu uudistus	Uudistus alkanut mm. yrityksiin, kärkiteemoihin ja ilmastotavoitteisiin liittyvässä verkottumisessa.	

120 Yleishallinto

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jari Horttanainen ja strategiajohtaja Janna Puumalainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut, yhteisöjen avustukset ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Tonttien myyntivoittotavoite (4,0 milj. euroa) toteutui, myyntivoittoja kertyi 4,2 milj. euroa.

Joensuun kaupungin historiikirjan jatkovalmistelu on edennyt suunnitellusti vuoden 2019 aikana.

Kaupunki osallistui Oy Cap-Net Finland Ab:n laajakaistarakentamishankkeeseen. Joensuun kaupungin rahoitusosuus vuonna 2019 toteutuneista kuluista oli 80 000 euroa. Heinävaaran osalta rakentaminen on saatu melkein valmiiksi.

Maaseutuohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Maaseutuohjelman väliarviointi toteutettiin vuoden 2019 aikana ja se saatettiin tiedoksi kaupunginvaltuustolle 30.9.2019 § 126.

Markkinointiviestinnän palvelujen kilpailutus toteutettiin suunnitellusti vuoden 2019 aikana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitela vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden/ johtaminen	Toteutetaan koko konsernin laajuinen hallinto- ja asiantuntijahenkilöstö -selvitys ml. konsernin synergian ja yhteistyön mahdollisuudet	Toteutettu selvitys ja selvityksen pohjalta suunnitellut jatkoaskeleet	Valmistelu on käynnissä.	
Yhdessä tehden/ johtaminen	Konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimusten 2018-2019 toteutumisen väliarviointi	Väliarviointi toteutettu	Väliarvioinnit toteutettu ja käsitelty omistajaohjausjaostossa 23.4.,6.5.,20.5 ja 10.6.2019. Konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2020-2021 hyväksytty omistajaohjausjaostossa 9.12.2019.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Joensuun kaupungin riskienhallintasuunnitelman 2019-2022 valmistelu	Riskienhallintasuunnitelma valmis	Riskienhallintasuunnitelma hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.12.2019 § 473.	
Yhdessä tehden	Joensuun kaupungin turvallisuussuunnitelman 2019-2020 valmistelu	Turvallisuussuunnitelma valmis	Turvallisuussuunnitelma hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.10.2019 § 397 ja saatettu tiedoksi kaupunginvaltuustolle 28.10.2019 § 131.	
Vetovoima/ matkailu	Suunnitellaan konsernin omat toimet matkailun edistämiseksi ja pannaan ne toimeksi	Selkiintyneet toimintatavat käytössä	Kaupungin viestintä, markkinointi ja tapahtumapalvelut koottu yhteen osaksi konsernipalveluja (hallintopalvelut). Uusi toimintatapa ja uudet rekrytoinnit mahdollistavat jatkossa omien matkailun edistämisen toimenpiteiden toteuttamisen. Työnjako yhtiöiden kanssa on käyty läpi ja uusi toimintamalli käytössä.	
Vetovoima	Toteutetaan laajapohjaisessa yhteistyössä koulutukseen liittyvä kansainvälinen huipputapahtuma vuoden 2019 lopussa	Tapahtuma toteutettu	Resurssi- ja rahoitusvajeista johtuen tapahtuma ei toteutunut.	
Vetovoima	Varmistetaan Euroopan metsäinstituutin kanssa tehtävän yhteistyön jatkuminen myös kasvusopimuskauden jälkeen	Konkreettista yhteistyötä suunniteltu vuosille 2019-2020	Vuoden 2019 yhteistyötä toteutettu kasvusopimusrahoituksella, vuoden 2020 suunnitelmat valmiit.	
Yhdessä tehden	Uudistimme ja uudistamme yhdessä mm. varautumalla uuden hallitusohjelman toimeenpanoon	Toimittu aktiivisesti mm. kaupunkipolitiikan valtakunnallisissa verkostoissa.	Joensuun kaupunki tehnyt päätökset ensimmäistä kertaa omista hallitusohjelmataavoitteista. Valtakunnallinen osallistuminen on ollut aktiivista.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 019 000	0	5 019 000	7 095 358	2 076 358
Toimintakulut	-12 217 305	0	-12 217 305	-13 496 362	-1 279 057
Toimintakate	-7 198 305	0	-7 198 305	-6 401 004	797 301

* tapahtumapalvelut siirtyivät yleishallinnon tulosalueelle 1.7.2019 alkaen, alkuper. ta lukuihin lisätty tapahtumapalveluiden toimintatuotot 182 000 euroa, toimintakulut – 339 000 euroa, toimintakate -157 000 euroa.

140 Työllistäminen

Tilivelvollinen: henkilöstöjohtaja Sari Lempiäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupungin työllisyyttä edistävän toiminnan tarkoituksena on edistää työelämän ulkopuolella olevien joensuulaisten työllistymistä, osallisuutta ja hyvinvointia sekä turvata kaupungin tulevaisuuden elinvoimaa. Työllisyystoiminnalla vaikutetaan myös pitkittyneen työttömyyden aiheuttamiin kustannuksiin, kuten työmarkkinatukilaskun suuruuteen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin.

Toiminnan painopisteitä vuodelle 2019 olivat

- 1) Alle 30-vuotiaiden kouluttautumisen ja työllistymisen edistäminen
- 2) Pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisy
- 3) Pitkään työttömänä olleiden tuen ja palvelujen mahdollistaminen

Katsaus toimintavuoteen 2019

Vuonna 2019 Joensuun työllisyystoimintaan lisättiin huomattavasti resursseja hakemalla kaksi ESR-rahoitteista kehittämishanketta. Joensuun Luotsi -monialainen palvelualusta kaikenikäisille -hankkeessa tarjotaan yksilöllistä valmennusta työnhakijoille sekä kehitetään monialaista työllisyyttä edistävää palvelualustaa toimivaksi myös hankkeen jälkeisenä aikana. Topakka -toimivat maakunnalliset palvelut työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi -hankkeessa järjestetään palveluita työkyvyn selvittelyä tarvitseville työttömille sekä kehitetään pysyvää toimintamallia yhteistyössä Siun Soten, Kelan ja TE-palvelujen kanssa. Hankkeet aloittivat toimintansa syksyllä 2019 ja niiden toiminta-aika jatkuu vuodelle 2022 asti. Luotsin ja Topakan kokonaisrahoitus toiminta-aikana on noin 10 milj. euroa, josta Joensuun kaupungin maksuosuus on yhteensä 1,9 milj. euroa.

ESR-hankkeissa toteutetaan työllisyyden edistämisen painopisteiden mukaista toimintaa laaja-alaisesti ja monitoimijaisesti. Hanketoiminnan lisäksi kaupunki on koordinoinut nuorille suunnattua Ohjaamo-toimintaa, monialaista yhteispalvelu TYP:a sekä järjestänyt kuntouttavan työtoiminnan paikkoja yhteistyössä Siun Soten kanssa. Kaupunki on jatkanut yhteisen kuntalisän myöntämistä työllistävälle työnantajille sekä järjestänyt työsuhteita kaupungin eri toimialueille. Kaupungin työllisyystoiminnan kokonaistavoitteeksi on muodostunut puolittaa Joensuun työttömyys valtakunnalliselle tasolle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Vuonna 2019 työmarkkinatuen maksuosuus oli 9,7 milj. euroa, mikä oli 0,56 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2018. Maksuosuuden pienentymiseen on vaikuttanut erityisesti kaupungin rekrytointikampanja sekä kuntouttavan työtoiminnan odotusaikojen purkautuminen. Uusi hanketoiminta ei ole vielä kerennyt suoranaisesti vaikuttaa maksuosuuteen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Joensuun työllisyydessä lähesytään merkittävästi valtakunnan keskiarvoa	Mahdollistamme kaupungin rekrytointikampanjan kautta räätälöityjä työsuhteita alle 30-vuotiaille, yli 200 päivää työmarkkinatukea saaneille sekä työllisyyspalvelujen valmennusasiakkaille.	Työsuhteiden määrä yht. 350 Rekrykampanja 150 Työllisyyspalvelut ja velvoitetöyöllistettävät 200 Työmarkkinatukilaskun kehitystavoite: 750 000 €/kk	Työsuhteiden kokonaismäärä 571, joista 322 alkanut vuoden 2019 aikana. Työmarkkinatuen maksuosuus oli noin 800 000 €/kk vuonna 2019	
	Tarjoamme yksilöllisiä valmennuspalveluita työttömille kaupunkilaisille.	Asiakasmäärä 400. Jatkopolut vähintään 50 %:lla asiakkaista avoimille markkinoille.	Valmennusasiakkaita 790 vuoden 2019 lopussa. Asiakasmäärään vaikuttanut selkeästi Luotsi. 50 %:lla päättäneistä asiakkaista jatkopolku avoimille työmarkkinoille tai tutkintoon johtavaan koulutukseen.	
	Kontaktoimme yli 200 päivää työmarkkinatukea saaneita joensuulaisia sekä tarjoamme mahdollisuuksia työllisyyttä edistäviin palveluihin tai kaupungin työsuhteeseen.	Uusien työmarkkinatukea saaneiden määrä vähentynyt 30 % vuoteen 2018 verrattuna.	Uusien työmarkkinatukea saaneiden määrä vähentynyt 19 % vuoteen 2018 verrattuna.	
	Käynnistetään strateginen työllisyyden kärkihanke yhteistyössä ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa	Hanke käynnissä maaliskuun 2019 loppuun mennessä. Työmarkkinatukilaskun pienentäminen 600 000 €/v.	ESR-hankkeet käynnistyneet kesä- ja lokakuussa 2019. Työmarkkinatukilasku pienentynyt 560 000 €, hankkeet eivät selkeästi vaikuttaneet vuonna 2019.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Tuemme kuntouttavan työtoiminnan järjestämistä resursoimalla Siun Soten sosiaalipalveluita sekä hankkimalla kuntouttavaa työtoimintaa järjestökumppaneilta.	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä 600. Toiminta käynnistyy kuukauden kuluessa palvelutarpeen arvioinnista vähintään 80 %:lla asiakkaista.	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä 480. Jonot kuntouttavaan työtoimintaan purkautuneet ja toiminta voidaan käynnistää kuukauden sisällä palvelutarpeen arvioinnista.	
	Edistämme työelämän ulkopuolella olevien monialaisia palveluita tarvitsevien joensuulaisten koulutautumista ja työllistymistä järjestämällä Ohjaamo- ja TYP-palveluita sekä osallistumme maakunnalliseen työttömien työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelun kehittämiseen (ANELMA).	Ohjaamon ja TYP:n asiakasmäärät ja jatkopolut toimijoiden yhteisesti asettamien tavoitteiden mukaiset. Joensuussa pilotoitu uusi työttömien työ- ja toimintakyvyn arvioinnin toimintamalli.	Monialaisten palvelujen asiakasmäärät tavoitteiden mukaisia. ANELMA-hankkeessa luodun toimintamallin kehittämistä jatketaan TOPAKKA-hankkeessa (ESR).	
	Tuemme työnantajia myöntämällä yhteistä kuntalisää työllistämiseen. Osallistumme työnantajia ja työnhakijoita yhdistäviin kampanjoihin sekä tuemme työllisyyttä edistäviä järjestökumppaneita.	Myönnettyjen kuntalisien määrä kasvanut 20 % vuoteen 2018 verrattuna.	Kuntalisen käyttö kasvanut 12 % vuoteen 2018 verrattuna. Osallistuttu työllisyystoimijoiden kampanjoihin sekä tuettu järjestöjä työllistämässä.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 091 500	0	1 091 500	1 344 229	252 729
Toimintakulut	-13 739 500	-2 000 000	-15 739 500	-15 573 352	166 148
Toimintakate	-12 648 000	-2 000 000	-14 648 000	-14 229 124	418 876

150 Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jari Horttanainen, talousjohtaja Satu Huikuri, henkilöstöjohtaja Sari Lempiäinen ja strategiajohtaja Janna Puumalainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta.

Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja. Talouspalveluiden tehtävänä on vastata muun ohella tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta. Lisäksi tulosalue sisältää määrärahavarausten maahanmuuttajapalveluihin. 1.7.2019 alkaen hallintopalveluiden yksikköön siirtyi tapahtumapalveluiden yksikkö hyvinvoinnin talous- ja hallintopalveluista.

Ict-palvelut sekä taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut ostettiin Meidän IT ja talous Oy:ltä.

Hissiavustuksia ei tullut maksatukseen vuoden 2019 aikana, hankkeita on vireillä ja etenemässä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitteita vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden/uudistuminen	Jatketaan tietovarantoperusteisen analyysityökalun kehitystä.	Talouden sekä koulutus- ja varhaiskasvatustalouden palveluiden raportointimalli toimii. Henkilöstöhallinnon raportoinnin kehittäminen aloitettu.	Tietovarantoperusteisen analyysityökalun kehittämistä jatkettiin. Talouden, varhaiskasvatustalouden palveluiden sekä henkilöstöhallinnon raportointi saatiin käyttöön marraskuussa. Koulutuspalveluiden raportoinnin kehittäminen oli kesken vuodenvaihteessa 2019-2020.	
Yhdessä tehden	Laadimme henkilöstöohjelmaamme toteuttavat työpaikkakohtaiset toimintasuunnitelmat	Arjessa elävät toimintasuunnitelmat on laadittu kaikille työpaikoille	Henkilöstöpalvelut on vierailut 99% työpaikoista. Työpaikkavierailuilla on ohjeistettu työyhteisöjä laatimaan työpaikkakohtaiset toimintasuunnitelmat.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Toteutetaan loppuvuonna 2018 hyväksyttäväksi tulevaa kotouttamisohjelmaa	Kotouttamisohjelman indikaattorit ja tavoitetila	Pakolaisten vastaanotto ja koto-prosessien kehittäminen edennyt ohjelman mukaisesti. Nettomaahanmuutto 2019: +292.	
Yllättäminen	Otamme käyttöön ketteriä henkilöstöme kiittämisen keinoja	Toimintatavat henkilöstöme tiedossa ja käytössä	Kiittämisen keinoista on tiedotettu mm. henkilöstöjohtajan tiedotteessa, intrassa, sisäisessä uutiskirjeessä Jokinpostissa sekä henkilöstön suljetussa facebook-ryhmässä. Palkintokaappia on käytetty käyttöönoton jälkeen jo yli 1700 kertaa.	
Vetovoimainen/yhdessä tehden	Henkilöstöme työhyvinvointi ja työkyky on kunta-alan parhaimmista; keinot tarkennamme henkilöstöohjelmassamme	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset säilyvät vähintään ennallaan. Työkyvyttömyyskustannukset ovat KEVA:n valtakunnallisen vertailun alhaisimpia	Työtyytyväisyyskyselyä ei toteutettu vuonna 2019. Kaupungin työkyvyttömyyskustannukset vuodelta 2019 eivät ole vielä saatavilla.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 794 100	0	3 794 100	4 062 010	267 910
Toimintakulut	-8 300 300	0	-8 300 300	-7 463 890	836 410
Toimintakate	-4 506 200	0	-4 506 200	-3 401 880	1 104 320

160 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Timo Korhonen

Tilakeskus taseyksikön erillistilinpäätös on esitetty luvussa 9.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	43 978 000	560 000	44 538 000	46 064 005	1 526 005
Toimintakulut	-26 482 000	0	-26 482 000	-26 001 181	480 819
Toimintakate	17 496 000	560 000	18 056 000	20 062 825	2 006 825

170 Siun soten maksusuudet

Tilivelvollinen: talousjohtaja Satu Huikuri

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon maksusuudet Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymälle.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella, kuntien maksusuuksilla. Maksusuuksilla kerättävän määrän muutos määrätään kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa. Kuntien yhteisen omistajaohjauksen mukaan Siun soten palvelujen kustannusten muutos vuoden 2018 kuntien maksusuuksiin nähden oli 2,8 %.

Perussopimuksen mukaan sosiaali- ja terveyspalveluissa kuntien maksusuudet perustuivat vuoden 2018 loppuun saakka rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa 5 %. Vuoden 2019 alusta lukien kuntien maksusuudet määräytyvät kokonaan palvelujen käytön perusteella. Maksusuuksien laskennassa huomioidaan kuluvan vuoden ennuste (Siun sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätökset, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Talousarviovuoden maksusuus on lopullinen.

Pelastustoimen maksusuudet määräytyvät kunnan asukasluvun mukaisesti. Ensihoidon maksusuudet määräytyvät puoliksi kunnan asukasluvun ja puoliksi toteutuneen palvelujen käytön mukaan. Tulosalueelle on vuonna 2019 kirjattu pakollinen varaus pelastustoimen varallaolokorvausten vaatimusten johdosta.

Ympäristöterveydenhuollon osalta terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksusuudet määräytyvät asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksusuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksusuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat yhteistoiminta-alueella sen osallistumisesta ao. jäsenkunnan alueen kotieläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Vuoden 2018 maksuosuuksien laskutuksen perusteena käytettiin Siun soten raportointijärjestelmän viivästymisen johdosta vuoden 2017 kuntakohtaisia maksuosuuksia ja vuosien 2015-2016 toteutuvia. Kuntien enemmistön päätöksen mukaisesti vuoden 2018 maksuosuudet tarkistetaan siten, että maksuosuuslaskennassa vuoden 2017 tietona käytetään toteutumatietoja. Kuntakohtaisten vuoden 2018 maksuosuuksien tarkistusta koskeva päätös ei ole valitusten johdosta lainvoimainen. Kaupungin vuodelta 2018 saama maksuosuuksien palautus on huomioitu tilinpäätöksessä siirtovelkojen tilillä.

Tulosalueelle kohdistui myös sosiaali- ja terveystalvelujen ennen Siun Soten perustamista aiheutuneet eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut. Lisäksi tulosalueelle kohdistui muita kaupungin vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalveluita koskevia menoja.

Sitovuustason ylityksen selitys:
Tulosalueen talousarvio ylittyi pelastustoimen varallaoloa koskevan pakollisen varauksen johdosta (kaupunginhallitus 9.3.2020 § 76).

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	215 577	215 577
Toimintakulut	-243 586 000	-571 000	-244 157 000	-246 340 345	-2 183 345
Toimintakate	-243 586 000	-571 000	-244 157 000	-246 124 768	-1 967 768

184 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: strategijahtaja Janna Puumalainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Elinvoiman toimialalla huolehditaan kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä elinvoimaa tukevien kumppanuuksien kehittämisestä yhteistyössä koko kaupunkikonsernin kanssa. Keskeiset elinvoiman edistämisen resurssit ovat olleet konserniyhtiöissä Business Joensuu Oy ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy.

Vuosina 2016 – 2019 Joensuu on ollut yksi kuudesta pääkaupunkiseudun ulkopuolisesta kasvusopimuskaupungista, kasvusopimuksen pääteema on metsäbiotalous, tukevana teemoina fotonikka ja oppimisen digitalisaatio. Kasvusopimusrahoituksesta noin puolet ohjautui Joensuun Tiedepuisto Oy:lle (1.1.2019 alkaen Business Joensuu Oy:lle), kaupungin lisäksi muita toteuttajatahoja ovat olleet Euroopan metsäinstituutti, Itä-Suomen yliopisto, Karelia ammattikorkeakoulu sekä Luonnonvarakeskus.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Elinvoimajohtokunta kokoontui vuonna 2019 viisi kertaa. Tärkeimpiä käsiteltyjä asioita olivat mm. kasvusopimuskauden tulokset, Business Joensuu Oy:n toiminnan alkuvaiheen tulokset, vuoden 2018 julkiset hankinnat ja kehittämishankesalkku sekä strategian päivitykseen liittyvät asiat. Hallintosääntöuudistuksen (KV 27.5.2019 § 69) yhteydessä elinvoimajohtokunta päätettiin lakkauttaa, eikä se enää kokoontunut syyskaudella 2019. Elinvoimaan liittyviä asioita käsiteltiin tarpeellisessa määrin omistajaohjausjaostossa ja kaupunginhallituksessa.

Vuoden 2019 alussa toimintansa aloitti uusi Business Joensuu Oy, johon sulautuivat vuoden alussa Joensuun Tiedepuisto Oy ja Josek Oy. Yhtiössä aloitti uutena toimitusjohtajana Harri Palviainen ja myös yhtiön hallitus uudistui. Yhtiön ensimmäinen toimintavuosi oli vilkas ja muutoksen toimeenpano eteni ripeästi. Kasvusopimuskauden 2016-2019 rahoitus päättyi 30.4.2019. Joensuun kasvusopimuskauden tuloksia on esitelty mm. työ- ja elinkeinoministeriön valtakunnallisissa seminaareissa.

Vuonna 2019 jatkettiin jo aiemmin perustettavaksi päätettyä noin 2,5 milj. euron suuruisen pääomasijoitusrahaston valmistelua niin, että rahaston toiminta alkoi elokuussa 2019. Ensimmäinen 100 000 euron suuruinen sijoitus toteutui loppuvuonna 2019. Lisäksi alkuvuonna tuli yllättävä mahdollisuus saada valtion rahoitusta toiseen suuruudeltaan noin 6,0 milj. euron pääomasijoitusrahastoon. Mahdollisuuteen tartuttiin ja ELY-keskus teki päätöksen 2,5 milj. euron suuruudesta valtion tuesta. Rahaston hallinnointi kilpailutettiin ja sen voitti Redstone Nordics Oy. Loppuvuonna 2019 aloitettiin toimet tarvittavan yksityisen rahoituksen hankkimiseksi konsernipalvelujen ja Business Joensuu Oy:n yhteistyönä. Rahastovalmistelujen etenemisestä raportoitiin kaupunginhallitukselle (11.3.2019 § 86; 20.6.2019 § 274; 2.9.2019 § 331).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TAVOITTEET				
Joensuun työllisyydessä lähesytään merkittävästi valtakunnan keskiarvoa.	Toteutetaan hyväksytyä työllisyyden kasvuoohjelmaa	Kasvuohjelman seuranta	Toteutunut. Kasvuohjelman korvaa jatkossa mm. Luotsi- ja Topakka -hankkeissa tehtävä yhteistyö ja raportointi.	
Työpaikkojen lisääntyminen ei jää kaupunkikonsernin toimista kiinni. Olemme kokoluokkamme yrittäjäystävällisin kaupunki.	Business Joensuu Oy:n toiminta alkaa onnistuneesti.	Yhtiön tavoite- ja tulossopimus on hyväksytty.	Toteutunut.	
Yritysten liikevaihto kasvaa 1,5 % valtakunnan keskiarvoa nopeammin.	Tavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimuksiin.	Business Joensuu Oy:n tavoite- ja tulossopimuksen 2019 mittarit.	Liikevaihdon kasvu 2019 ei raportointihetkellä tiedossa. Uusia yrityksiä perustettiin 505 ja yli 50 uutta yritystä sijoittui alueelle. Kiihdyttämässä noin 25 yritystä.	
Kasvuyritysten määrä kaksinkertaistuu nykyisestä vuoteen 2021 mennessä.	Tavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimuksiin	Business Joensuu Oy:n tavoite- ja tulossopimuksen 2019 mittarit.	Kasvuyritysten määrä 2019 ei raportointihetkellä tiedossa. Yrityksille BJOE palveluiden avulla hankitut investointipääomat noin 14 milj. euroa.	
Joensuuhun tulee työpaikkainvestointeja.	Kehitetään investointien edistämistyötä koko konsernina. Jatketaan onnistumispalkkiopohjaista yrittäjäyhteistyötä investointien hankinnassa.	Vähintään yksi toteutunut investointipääotos (min. 50 työpaikkaa), jossa kaupunkikonserni on ollut keskeisesti mukana	Yksittäisiä suuria investointeja ei toteutunut 2019. Invest In -toimintaa kehitetty ja resursoitu uudella tavalla.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TAVOITTEET				
Toteutetaan reilua hankintapolitiikkaa sosiaaliset- ja ympäristökriteerit huomioiden. Joka 5. kaupungin hankinta ja kaikki merkittävät investoinnit toteutetaan innovatiivisesti	Toteutetaan innovatiivisia, ympäristöystävällisiä ja sosiaalisia hankintoja.	20 % hankinnoista innovatiivisia, 70 % ympäristökriteerit mukana, 2 % sosiaalisia.	Hankinnoissa, joissa Joensuun kaupunki oli mukana, 14 % toteutettiin innovatiivisesti, 96 % hankinnoissa otettiin huomioon ympäristökriteerit ja 40 % hankinnoissa otettiin huomioon sosiaaliset kriteerit.	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET				
Symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy Järjestyy hyviä paikkoja erilaiseen yrittämiseen Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille	Kasvusopimuksen kautta tuetaan innovaatioalustakohteita symmetrisessä kaupungissa. Järjestetään tämän smart cityn toimintatavan jatko kasvusopimuskauden jälkeen.	Uusi toimintatapa otettu käyttöön.	Uusi toimintatapa on käytössä, tosin määrällisesti resursoituna. Valtio on lanseeraamassa uutta ekosysteemisopimus mallia kaupunkien kanssa. Tähän osallistumiseen on varauduttu.	
VETOVOIMATAVOITTEET				
Matkailun edistämässä otetaan uusi aktiivinen rooli ja tehdään laajaa yhteistyötä.	Integroidaan matkailua tukeva yritystoiminnan edistäminen osaksi Business Joensuu Oy:n palveluja. Toteutetaan matkailusta kertovat nettisivut ja järjestetään tiedotus.	Business Joensuu Oy:n tavoite- ja tulossopimuksen 2019 mitarit. Toteutetut sivut ja uusi toimintatapa.	Tiivistetty BJOE, Visit-Karelia ja kaupunki -yhteistyötä. BJOE valmistellut toimintamallin. Tiedotus toteutunut, mm. Visit Karelia yhteisen kuukausittaisen uutiskirjeen kautta. Kaupungin omien nettisivujen järjestäminen viivästynyt.	
Reippaalla viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan vetovoimaa	Uudistetaan ja aktivoidaan Business Joensuu Oy:n nettisivut ja ulkoinen viestintä.	Uudet sivut käytössä ja ulkoinen viestintä uudistettu.	Toteutunut.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
KESTÄVÄ KAUPUNKI TAVOITTEET				
Joensuulla on Euroopan kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiilineutraali jo vuonna 2025	Huomioidaan tavoitekonserniyritysten tavoite- ja tulossopimuksissa. Osallistutaan Ilmastokorttelit -hankkeen yrityksille suunnatun osion toteutukseen.	Business Joensuu Oy:n tavoite- ja tulossopimuksen 2019 mittarit. Yhteistyömallin mukainen toiminta käynnissä.	BJOE toteuttaa Motiva energiatehokkuussopimuksen tavoitteita. Toteutettu. Yli 40 ilmastokumppania.	
YHDESSÄ TEHDEN TAVOITTEET				
Uudistimme ja uudistamme yhdessä. Kaupunkina olemme uudessa kunnan roolissa edelläkävijä.	Business Joensuu Oy: toiminnan aloitus keskeinen osa uudistamista.	Business Joensuu Oy:n tavoite- ja tulossopimuksen 2019 mittarit.	Uudistus hyvässä vauhdissa.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 490 000	0	-2 490 000	-2 358 321	131 679
Toimintakate	-2 490 000	0	-2 490 000	-2 358 321	131 679

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tilivelvollinen: hankintapäällikkö Mika Purmonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 14 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 27 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee. Yhteistyötahojen määrää pyritään nostamaan.

Tavoitteena on edistää innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla).

Hankintatoimi toteutti vuonna 2018 asiakastytyväisyyskyselyn, joka on tarkoitus toteuttaa vuosittain. Vuodelle 2019 asetetut tavoitteet ja mittarit (asteikko 1-5) johdettiin asiakastytyväisyyskyselyn tuloksista.

Vuoden 2019 kustannusnousu johtuu vuoden 2018 aikana suoritettujen rekrytointien vaikutuksesta palkkakustannuksiin, ICT-kustannuksiin ja tilakustannuksiin.

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Vuoden 2019 aikana yhteistoimintasopimuksen allekirjoittaneita tahoja tuli yhdeksän lisää. Myös tehtyjen kilpailutusten määrä kasvoi hankintatoimen henkilöstölisäysten myötä 343 kilpailutukseen. Kilpailutusten arvo vuonna 2019 oli noin 341-348 milj. euroa.

Hankintatoimen tekemiin kilpailutuksiin tutustui vuonna 2019 noin 19,6 tarjoajaa per kilpailutus (+0,5 tarjoaja per kilpailutus vuodesta 2018) ja tarjouksia kilpailutuksiin saapui noin 4,4 tarjousta per kilpailutus (+0,4 tarjousta per kilpailutus). Paikallisten tarjousten osuus kaikista tarjouksista kasvoi vuonna 2019 5,1 % eli paikallisten tarjousten osuus kaikista tarjouksista oli noin 59,3 %. Tällä hetkellä 63,1 % hankinta-asioista hankintatoimella on vähintään yksi paikallinen sopimustoimittaja.

Julkisia hankintoja ei ratkaista pelkästään hinnalla vaan Pohjois-Karjalan hankintatoimi otti huomioon ympäristökriteerit noin 94 % kilpailutuksissa, sosiaaliset kriteerit noin 38 % kilpailutuksissa sekä innovatiiviset kriteerit otettiin huomioon noin 11 % kilpailutuksissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Elinvoima/hankinnat	Asiakkaiden strategisten linjausten huomiointi hankintaprosessissa	Asiakkaat kokevat omien strategisten linjausten tulleen huomioiduksi hankintaprosessissa. Tavoitearvo 3,30 (2018 ka. 3,23), hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely.	Tavoite toteutui. Hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyn tulos 3,41.	
	Pienhankintaportaalien kouluttaminen ja käytön lisääminen	Pienhankintaportaalien käyttö pienhankintojen toteuttamisessa on lisääntynyt. Tavoitearvo 2,88 (2018 ka. 2,67), hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely	Tavoite toteutui osittain. Hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyn tulos 2,76.	
	Kokonaistaloudellisten ratkaisujen tuottaminen asiakkaille	Asiakkaat saavat hankintatoimen kilpailutuksien tuloksena kokonaistaloudellisesti edullisia tuotteita ja palveluita. Tavoitearvo 3,54 (2018 ka. 3,32), hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely	Tavoitetta ei saavutettu. Hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyn tulos 3,04.	
Yhdessä tehden	Sopimushallintajärjestelmän koulutusta lisäämään, jotta asiakkaat löytävät voimassa olevat sopimukset helpommin	Asiakkaat löytävät voimassa olevat sopimukset paremmin kuin vuonna 2018. Tavoitearvo 3,95 (2018 ka. 3,76), hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely	Tavoitetta ei saavutettu. Hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyn tulos 3,66.	
	Lisäarvon tuottaminen asiakkaan hankintaprosessiin	Asiakkaat kokevat saavansa lisäarvoa (hyötyä, helpotusta) hankintaprosessiinsa. Tavoitearvo 3,75 (2018 ka. 3,67), hankintatoimen asiakastytyväisyyskysely	Tavoite toteutui. Hankintatoimen asiakastytyväisyyskyselyn tulos 3,78.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	771 000	0	771 000	939 548	168 548
Toimintakulut	-771 000	0	-771 000	-916 619	-145 619
Toimintakate	0	0	0	22 929	22 929

Kaupunginhallituksen toimiala yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	54 653 600	560 000	55 213 600	59 720 728	4 507 128
Toimintakulut	-307 586 105	-2 571 000	-310 157 105	-312 150 070	-1 992 965
Toimintakate	-252 932 505	-2 011 000	-254 943 505	-252 429 342	2 514 163

Hyvinvoinnin toimiala

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen

Toimialan toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta, konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Hyvinvoinnin toimiala vastaa näistä palveluista ja sovittaa niitä yhteen.

Toimintavuotta suunniteltaessa ennakoitiin lasten määrän vähenemisen näkyvän selvästi varhaiskasvatuspalveluissa. Muutos jäi odotettua pienemmäksi. Syntyvyys sen sijaan laski odotettua enemmän ja muutos on tapahtunut valtakunnan tasollakin. Koulutuksessa peruskouluikäisten määrä jatko kasvu.

Hyvinvointipalveluissa koulutusvientiin liittyvät palvelut ja toimintamallit yhdessä keskeisten toimijoiden kanssa ovat kehittyneet vahvasti Suomeen kohdistuvan koulutusmatkailun kysynnän kasvun myötä. Oppilaitosten kanssa tehtävä tutkimus- ja kehittämistyö on suunnitelmallistunut.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	Tavoitteet on esitetty palvelualueiden kohdalla.			
Laajasta oppimiseen liittyvästä yhteistyöstä kv-tason malli 2020-luvulle	Osallistutaan aktiivisesti kehittyvään yhteistyöhön (mm. koulutusklusteri ja Global Education Park Finland –konsepti). Sovitaan eri oppilaitosten kanssa kansainvälisistä toiminnasta ja vierailuista. Tuotteistetaan hyvinvointipalvelujen osamista mm. osaksi Joensuuhun tulevia asiantuntija- ja koulutusvierailuja. Kansainvälisistä vierailuista ja oppilasvaihdosta on tehty malli ja sopimus muiden oppilaitosten ja koulutusvientihankkeen kanssa.	Toimialan jokaiselta palvelualueelta on valmistunut 1-2 koulutusvientipakettia. Malli ja sopimus tehty.	Jokaiselta palvelualueelta on valmistunut 1-2 koulutusvientipakettia. Malli ja sopimus kesken.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhteistyö Siun soten palveluketjun kanssa on asiakasnäkökulmasta sujuvaa	<p>Jatketaan vuonna 2018 aloitettua yhteistyötä teeman Toimiva ja turvallinen arki lapselle käytäntöön viemistä.</p> <p>4-vuotiaiden mielen-terveysriskien tunnistaminen.</p> <p>Icehearts-toiminta otetaan käyttöön.</p>	<p>Lapset puheeksi –menetelmä on otettu kattavasti käyttöön 30 % kouluista.</p> <p>Toimintamalli täysin kattava.</p> <p>Ensimmäiseen ryhmään lapset on valittu 3/2019.</p>	<p>Tavoite toteutunut.</p> <p>Tavoite toteutunut.</p> <p>Päiväkodissa käytössä, kouluihin syksyllä 2020</p>	●
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan	<p>Lisätään lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastaa osana kouluarkea. Toimenpiteenä kokopäiväkoulujärjestelmän laajentaminen.</p> <p>Ikäihmisille suunnatun matalan kynnyksen toiminnan määrä on lisääntynyt.</p>	<p>5 koulua toteuttaa moniammatillisena yhteistyönä koulupäivän yhteydessä harrastustoimintaa.</p> <p>Uusia ikäihmisille suunnattuja ryhmiä on aloitettu.</p>	<p>Tavoite toteutunut pitkä välitunti - mallin aloittamisena yhteistyössä Riverian kanssa.</p> <p>Tavoite toteutunut.</p>	●
TALOUSTAVOITTEET				
Talous pidetään kunnossa. Toimintakateen kasvu verojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa	<p>Pysytään talousarviossa.</p> <p>Hyvinvoinnin tilaprosessien tehostaminen.</p>	<p>Talouden toteutuma.</p> <p>Uudistetut kriteerit taloudelliseen tilasuunnitteluun käytössä.</p>	<p>Talousarviossa pysyttiin koko toimialan osalta.</p> <p>Tiloja suunnitellaan tiukemmalla mitoituksella.</p>	●

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TAVOITTEET				
Olemme kokoluokkamme yrittäjäystävällisin kaupunki. Työpaikkojen lisääntyminen ei jää kaupunkikonsernin toimista kiinni	Jatketaan hyvää yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Sijoitetaan työllisyysvaroin palkattuja henkilöitä mahdollisimman runsaasti toimialan tehtäviin.	Palveluntuottajien tyytyväisyys toimintaan. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset paranevat. Työllistettyjen lukumäärä.	Yhteistyö on ollut hyvää ja jatkuvaa. Asiakastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu. Vuoden 2019 aikana 347 päättynyttä tai alkanutta työllistettyjen työsuhdetta	
Toteutetaan reilua hankintapolitiikkaa sosiaaliset- ja ympäristökriteerit huomioiden. Joka 5. kaupungin hankinta ja kaikki merkittävät investoinnit toteutetaan innovatiivisesti	Jatketaan käänteisiä kilpailutuksia.	Käänteisten kilpailutusten määrä ja osuus.	Käänteisiä kilpailutuksia 4, yhteensä 17 kilpailutusta. Käänteisesti on kilpailutettu kaikki kilpailutusmalliin sopivat hankinnat.	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET				
Kaupunkiympäristö ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä	Osallistutaan aktiivisesti tilasuunnitteluun ja ratkaistaan mahdolliset tilojen ongelmat.	Sisäilmaohjeen mukaiset toimintatavat käytössä.	Ohjeistusta noudatetaan.	
Kaupungin omilla tilaratkaisuilla parannetaan palvelujen saatavuutta ja yhdessä tekemisen mahdollisuuksia	Jatketaan kaikkien tilaratkaisujen yhteydessä tilatarpeen tarkastelua kaikkien palvelualueiden näkökulmasta (esim. Sirkkala).	Jokaisessa tilaratkaisussa palvelualueet otettu mukaan suunnitteluun.	Tavoite toteutunut.	
Toimintatapana ”koko kaupunki ihmisten ja innovaatioiden alustana”	Helpotetaan tutkimusaiheiden ja tutkimusta tekevien kohtaamista.	Tutkimusaihioille on olemassa sähköinen alusta.	Tavoite toteutunut.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
VETOVOIMAISEN KAUPUNGIN TAVOITTEET				
Kaupunkilaiset ja yrityselämä ovat tyytyväisiä kaupunkikonsernin palvelujen laatuun	Lisätään kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia vapaa-ajan palveluihin.	Osallistujien määrä kasvaa edellisvuodesta.	Palveluissa vaihtelevia muutoksia kävijöissä.	
Nostetaan valmiutta suunnitella ja toteuttaa kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita	Kulttuuripaikkasuunnitelma valmistellaan. Valmistelun yhteydessä otetaan huomioon mahdollisen kulttuuritalon rakentaminen tulevaisuudessa	Kulttuuripaikkasuunnitelma on tehty.	Kulttuuritilaselvitys on valmis ja tämä toimii pohjana kulttuuritilasuunnitelmalle, joka valmistuu 5/2020.	
Reippaalla viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan vetovoimaa. Tarjotaan mahdollisimman monelle mahdollisuus yllättää ja viestiä positiivisesti	Haetaan uusia kävijäryhmiä orkesterin konsertteihin.	Kävijämäärä kasvaa 10 %.	Kävijämäärä kasvoi 75 %.	
KESTÄVÄN KAUPUNGIN TAVOITTEET				
Joensuulla on Euroopan kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiilineutraali jo vuonna 2025	Pidetään aiheita esillä läpileikkaavana kaikissa palveluissa. Toteutetaan osana opetussuunnitelmien toimeenpanoa.	Aihe esillä kaikissa palveluissa ja opetussuunnitelmissa.	Tavoite toteutunut.	
Haluamme edistää sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä sekä toteuttaa valtakunnallista kestävän kehityksen ohjelmaa.	Ruokahävikin vähentäminen.	Ruokahävikin määrä pienempi kuin v. 2018.	Hävikki ei ole laskenut enää vuoden 2018 tasosta.	
YHDESSÄ TEKEMISEN TAVOITTEET				
Kaupungin rooli on mahdollistaa eri toimijoiden aktiivisuus ja tarjota tekemisen alustoja.	Tarjotaan kaupungin tiloja eri toimijoiden käyttöön nykyistä helpommin.	Päätetty uudet kriteerit tilojen luovutuksesta.	Tiloja luovutettu joustavammin, mutta varsinaisia kriteerejä ei tehty.	

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen

400 Hyvinvointipalvelujen talous- ja hallintopalvelut

Tilivelvollinen: talouspäällikkö Juhani Junnilainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat toimialan yhteiset palvelut, jotka tukevat muiden palvelujen toimintaa. Talous- ja hallintopalveluihin sisältyy toimialan kehittämistoimintaa. Tulosalueeseen kuuluu lisäksi sosiaali- ja terveystalouden neuvottelukunnan toiminta.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Tulosalueen rakennetta muutettiin vuoden 2019 aikana, kun tapahtumapalvelut siirtyivät hyvinvointipalveluista kaupunginhallituksen toimialueelle. Lisäksi Kehittämispalvelujen tulosalueen perustamisesta päätettiin vuoden 2020 alusta. Päihdetyön koordinaattorin tehtävä pystyttiin järjestämään tehtävämuutoksina koordinaattori aloittaa tehtävässään vuoden 2020 aikana.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Talous- ja hallintopalvelut				
Toimintatulot	1 152 082	1 279 000	1 279 000	1 489 428
Toimintamenot	-2 962 902	-2 793 000	-2 943 000	-3 407 466
Toimintakate	-1 810 820	-1 514 000	-1 664 000	-1 918 038
Sosiaali- ja terv.palvelujen neuvottelukunta				
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-280 382	-231 750	-231 750	-221 438
Toimintakate	-280 382	-231 750	-231 750	-221 438
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	21	29	29,0	20
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	3	0	0,0	6
Henkilötyövuodet yhteensä	24	29	29,0	26
Toimintatulot	1 152 082	1 461 000	1 279 000	1 489 428
Toimintamenot	-3 243 284	-3 363 750	-3 174 750	-3 628 904
Toimintakate	-2 091 202	-1 902 750	-1 895 750	-2 139 476
Toimintatulot % menoista	35,52 %	43,43 %	40,29 %	41,04 %

* tapahtumapalvelut siirtyivät yleishallinnon tulosalueelle 1.7.2019 alkaen, alkuper. ta sisältää tapahtumapalveluiden toimintatuotot 182 000 euroa, toimintakulut – 339 000 euroa, toimintakate -157 000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 279 000	0	1 279 000	1 489 428	210 428
Toimintakulut	-3 024 750	-150 000	-3 174 750	-3 628 904	-454 154
Toimintakate	-1 745 750	-150 000	-1 895 750	-2 139 476	-243 726

* tapahtumapalvelut siirtyivät yleishallinnon tulosalueelle 1.7.2019 alkaen, tästä taulukosta tapahtumapalveluiden osuus poistettu

410 Koulutuspalvelut

Tilivelvollinen: koulutusjohtaja Olli Kauppinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus sekä lasten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tehtävänä on oppilaiden kasvatusta ja opetusta yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Lukuvuoden 2019 – 2020 alussa kaupungin peruskouluissa oli 5378 oppilasta ja kaupungin lukioissa Aikuislukio mukaan lukien 1442 opiskelijaa (1218 + 224). Peruskouluissa oppilasmäärä oli 23 oppilasta suurempi kuin lukuvuoden 2018 - 2019 alussa. Nuorten lukiokoulutuksen aloituspaikat säilyivät aiempien vuosien tasolla 404 opiskelijassa. Valmistavan opetuksen oppilaiden määrä kasvoi vuoden 2019 aikana merkittävästi. Vuoden 2018 valmistavan opetuksen läsnäolokuukausien kokonaismäärä oli 417, kun vuonna 2019 vastaava määrä oli 562 kuukautta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli alkaneella lukuvuodella 463 lasta, joka on 19 lasta vähemmän kuin lukuvuoden 2018 – 2019 alussa.

Kouluverkkosuunnitelmaa esiteltiin kaupunginhallituksen, hyvinvointilautakunnan sekä kasvatus- ja opetusjaoston iltakoulussa 13.5.

Vuoden aikana päätettiin Lyseon lukion ja Aikuislukion siirtyminen Tiedepuistolle vuoden 2020 loppuun. Lisäksi

- Pielisjoen yläkoulu siirtyi syksyllä Sirkkalaan.
- Pyhäselän yläkoulurakennuksessa tehtiin sisäilmaa parantavia toimenpiteitä.
- Niittylahden koulun kantaosasta luovuttiin ja tilat korvattiin moduulitiloilla marraskuun loppuun.
- Enon alueen yläkouluopetus keskitettiin Uimaharjuun syksyn alusta ja Enon alakoulun A-rakennusta korvaavat siirtotilat saatiin loppusyksystä. Louhiojan koulun piha perusparannettiin kesällä.
- Tuupovaaran uusi alakoulu kilpailutettiin ja tehtiin tarvittavat suunnitelmat syksyksi 2020 valmistuvaan moduulikouluun.
- Marjalan alakoulun laajennuksen rakentaminen eteni aikataulussa ja valmistuu syksyyn 2020.
- uuden Karsikon koulun hankesuunnittelu kilpailutettiin syksyllä.

Peruskoulun varhennettu kielenopetus ensimmäiseltä luokalta alkaen käynnistyi syksyllä. Koulunkäynnin ja perheiden tukeen saatiin 250 000 euron määräraha varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Perusopetuksen osuus suunnattiin hyvinvointiohjaajiin. Opetushallituksen 451 000 euron erityisavustus avustajien tai opettajien kustannuksiin käytettiin sekä päiväkotien että koulujen yhteydessä olevien esiopetusryhmien avustajien, perusopetuksen koulunkäynninohjaajien ja resurssiopettajien palkkaamiseen. Näin on tuettu lähikouluperiaatteen toteutumista.

Valmistava opetus lisääntyi erityisesti Karsikon alakoulun ryhmissä sekä esiopetuksen inklusiivisissa ryhmissä. Vasta maahan tulleiden perheiden kotoutumista ja lasten koulunkäynnin riittävää tukea

varmistettiin entistä tiiviimmällä ja suunnitellummalla Perhekoulu – ohjelmalla sekä ELY:n korvaamalla henkilökohtaisilla ohjaajilla. Lisäksi valmisteltiin tammikuussa 2020 käynnistyvä uusi aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen ryhmä 17-25 -vuotiaiden pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden määrän kasvun takia. Yhteisöllisyyttä ja kotoutumista on tuettu erityisesti Mahdollisuuksien matkalaukut – hankkeen kautta valmistuvilla materiaaleilla, tapahtumilla ja koulutuksilla. Materiaalit ja menetelmät on huomioitu myös valtakunnallisesti ja Opetushallituksen sivustoille päivitetään Joensuussa kehitettyjä ja valmistuvia aineistoja.

Vuoden aikana valmisteltiin kaupungin lukioissa lukiolain ja lukion opetussuunnitelman valtakunnallisten päivitysten toimeenpanoa. Päivitykset astuvat voimaan 2021.

Syksyllä rehtoreiden kanssa valmisteltiin yhteistoimintamenettelyn edellyttämiä toimenpiteitä kevääksi 2020 sekä lukuvuodeksi 2020 – 2021.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	Positiivinen pedagogiikka otetaan läpileikkaavasti käyttöön koko toimialalla: Koulut tekevät suunnitelman positiivisen pedagogiikan toimeenpanosta. Alueelliset koulutusprosessit käynnistyvät vaiheittain.	Koulun suunnitelma toimeenpanosta on koulun vuosisuunnitelmassa. Koulutusprosessi on käynnistynyt vähintään kolmella oppilaitosalueella.	Koulut tekivät suunnitelmat lukuvuoden 2019-2020 vuosisuunnitelmiin. Koulutusprosessi on jatkunut suunnitelman mukaisesti ja käynnistynyt kolmella oppilaitosalueella.	
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	Monipuoliset oppimisympäristöt ovat aktiivisesti käytössä. Mediakeskus laatii koulutuspalvelujen koulukohtaisen ICT-laitteiston ja luokkavarustuksen päivityssuunnitelman 2019 – 2022.	Laitteiston ja luokkavarustuksen päivityssuunnitelma on tehty. Päivityksen taustalle on laadittu perusteellinen selvitys nykyisen käytön tilanteesta.	Kouluilla on aktiivisessa käytössä monipuoliset oppimisympäristöt. Koulukohtaisen ICT-laitteiston ja luokkavarustuksen päivityssuunnitelma 2019-2022 on laadittu. Suunnitelmaa ollaan toteuttamassa.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Parasta oppimista ja ihmisenä kasvua	<p>Kaikki koulut kokoavat koulunsa oppilaiden ja henkilöstön osaamistestin (Oppika, Opeka, Ropeka) tulokset vuosisuunnitelmaan ja laativat koulun kehittämissuunnitelman vuosisuunnitelman arviointiosaan.</p> <p>Oppilasagentti toiminnan käynnistyminen, "digioppilaat" (vrt. tukioppilaat).</p> <p>Robottiikan jalkauttaminen kouluille</p>	<p>Koulun osaamistestin tulokset (Oppika, Opeka) ovat vuosisuunnitelmassa ja koulun kehittämissuunnitelma on laadittu vuosisuunnitelman arviointiosaan kesäksi 2019. Koulun kehittämissuunnitelman toimeenpano on käynnistynyt.</p> <p>Digioppilastoiminta on käynnistynyt.</p> <p>Robottiikan jalkauttaminen on käynnistynyt.</p>	<p>Koulut ovat laatineet osaamistestin pohjalta kehittämissuunnitelmansa ja toimeenpano on käynnistynyt osana lukuvuoden 2019-2020 vuosisuunnitelmaa.</p> <p>Digioppilastoiminta on käynnistynyt kaikilla peruskoululla.</p> <p>Kaikista yläkouluista on osallistunut edustaja robotiikkaa käsittelevään koulutukseen. Robotiikkaa on jalkautettu 3 yläkoululle ja 4 alakoululle.</p>	
Kestävä kaupunki	<p>Kaikessa toiminnassa tähdätään yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseen sekä vihapuheen ja rasmin ehkäisyyn: Oppilaan koulunkäynnin mahdollistaminen omassa lähikoulussa (Kaikkien koulu)</p> <p>Koulu kokoaa kokemuksensa ja kehittämisajatuksensa kevään 2019 loppuun mennessä.</p> <p>Syksyllä 2019 on tehty koulujen kokemusten ja kehittämisajatuksien vaihto koulujen välillä. Kokeilut käynnistyvät kaikissa kouluissa syksyllä 2019</p>	<p>Suunnitelma koulun kokeilusta on kirjattu vuosisuunnitelmaan ja arviointiosassa on koottu kokemukset ja kehittämisajatuksot kevääksi 2019.</p> <p>Kokeilut ovat käynnistyneet kaikissa kouluissa viimeistään syksyn 2019 aikana.</p>	<p>Kokemusten ja kehittämisajatuksien pohjalta on kirjattu suunnitelma etenemisestä lukuvuoden 2019-2020 vuosisuunnitelmaan.</p> <p>Kokeilut ovat käynnissä kaikissa peruskouluissamme.</p>	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tekeminen	<p>Joensuulainen johtaminen ja henkilöstön kanssa tekeminen ovat Suomen parhaimmista: Sovellamme tekemäämme kirjaa johtamisesta.</p> <p>Rehtoreille tuotetaan virikeaineistoa arjen johtamiseen sekä henkilöstön osallistamiseen.</p> <p>Rehtoreiden tapaamiset toisilta oppimisen merkeissä.</p>	<p>Jokainen rehtori on henkilöstönsä kanssa käsitellyt johtamisen kysymyksiä saamiensa keskustelukysymysten avulla.</p> <p>Syksyllä 2019 on käynnistetty johtamiskirjan päivitysprosessi.</p>	<p>Lukuvuoden 2018 – 2019 aikana jokainen rehtori keskusteli henkilöstönsä kanssa annettujen virikeaineistojen (Reksinnostaja-kirja) ja kysymysten pohjalta työyhteisön johtamisesta ja yhteisön kehittämisestä sekä jokaisen työntekijän ammatillisesta kasvusta ja itsen johtamisesta.</p> <p>Rehtorit raportoivat keskustelujen tulokset yhteiselle verkkoalustalle ja ne käsiteltiin rehtoriseminaarissa 28.-29.3.2019. Rehtorit ohjeistettiin jatkotyöskentelyyn rehtorikokouksissa 6.8. ja 26.9.2019.</p> <p>Syksyllä käynnistyi henkilöstö osallistaen koulutuspalvelujen johtamisen arvojen ja periaatteiden luonnostelu.</p>	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	724 155	306 000	583 000	786 585
Toimintamenot	-10 906 829	-12 452 000	-11 549 154	-12 116 071
Toimintakate	-10 182 675	-12 146 000	-10 966 154	-11 329 486
Esiopetus				
Oppilaat kaupungin kouluissa	106	96	95	100
€/oppilas	-5580	-6 897	-6 316	-3 943
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	-591 436	-600 000	-600 000	-394 309
Toimintakate	-591 436	-600 000	-600 000	-394 309
Perusopetus				
Oppilaat, omat koulut	5240	5 277	5 334	5 378
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1294	1 237	1 346	1 382
€/oppilas	-7491,4	-7 427	-7 778	-7 722
Toimintatulot	495 125	657 000	380 000	508 762
Toimintamenot	-50 118 097	-49 036 000	-52 337 734	-52 711 421
Toimintakate	-49 622 974	-48 379 400	-51 957 734	-52 202 659

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	464	490	490	463
€/lapsi	-921	-937	-937	-1 113
Toimintatulot	35 720	25 000	25 000	43 280
Toimintamenot	-462 961	-484 000	-484 000	-558 731
Toimintakate	-427 242	-459 000	-459 000	-515 451
Lukio				
Opiskelijat	1 440	1420	1 440	1 432
€/opiskelija	-5 720	-6 155	-5 927	-5 745
Toimintatulot	176 645	100 000	100 000	176 878
Toimintamenot	-8 413 015	-8 840 000	-8 516 112	-8 404 169
Toimintakate	-8 236 370	-8 740 000	-8 416 112	-8 227 291
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	518	534	530	550
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	185	100	170	185
Henkilötyövuodet yhteensä	703	634	700	735
Toimintatulot	1 431 645	1 088 000	1 088 000	1 515 506
Toimintamenot	-70 492 337	-71 412 000	-73 487 000	-74 184 702
Toimintakate	-69 060 692	-70 324 000	-72 399 000	-72 669 197
Toimintatulot % menoista	2,0 %	1,5 %	1,5 %	2,0 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 088 000	0	1 088 000	1 515 506	427 506
Toimintakulut	-71 412 000	-2 075 000	-73 487 000	-74 184 702	-697 702
Toimintakate	-70 324 000	-2 075 000	-72 399 000	-72 669 197	-270 197

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Päivi Turkia

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä. Varhaiskasvatusta antavat kunnallisten yksiköiden ohella myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan kotona.

Syntyvyyden laskun myötä 0-6-vuotiaiden määrän ennakoidaan laskevan taloussuunnittelukaudella. Varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten määrän lasku toteutui ennustetta pienempänä. Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisten määrän ennustettiin laskevan vuonna 2019 noin 120 lapsella ja vuosina 2020-2021 yhteensä runsaalla 100 lapsella. Lasten määrän lasku alkoi näkyä varhaiskasvatuksessa loka-joulukuussa 2019, jona aikana lasten määrä varhaiskasvatuksessa laski 23 lapsella.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Lasten määrän väheneminen huomioitiin hoitopaikkojen suunnittelussa ja Mantan päiväkodista päätettiin luopua portaittain kevään 2020 aikana. Päiväkotien paikkamäärän suunniteltiin laskevan 50 paikalla, mutta lasten määrän lasku tarkoittaa todellisuudessa yhtä yli 3-vuotiaiden lapsiryhmää.

Toiminnanohjausjärjestelmää hyödynnetään kaikkien työvuorojen suunnittelussa. Varhaiskasvatuksen uuden organisaation suunnittelussa päätettiin keskittää päiväkotien työvuorosuunnittelu hallintoon, jossa työvuorot suunnitellaan toiminnanohjausjärjestelmää käyttäen.

Pajakadun päiväkotitoiminta valmistui ja otettiin käyttöön syksyllä 2019. Päiväkotiin tuli neljä lapsiryhmää, joista kolmeen siirtyi lapset Kettuvaarantien siirtotiloista sekä Esikosta. Esikon tilasta luovuttiin ja siinä aloittaa yksityinen päiväkotitoiminta Oskari. Jukolankadun päiväkodin rakentaminen käynnistyi.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelua tehtiin vuoden 2019 aikana. Suunnittelussa otettiin huomioon syntyvyyden laskun aiheuttamat tarpeet palveluverkon tiivistämiselle. Samoin suunnittelussa huomioitiin kasvavien kaupunginosien tarpeet.

Varhaiskasvatustilaa muutettiin sekä subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palauttamisen että yli 3-vuotiaiden ryhmäkoon palauttamisen osalta. 1.8.2020 subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden raja poistuu ja yli 3-vuotiaiden ryhmäkoko palautuu 21 lapseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tekeminen	Vanhempien ja lasten osallisuutta lapsen varhaiskasvatuksen toteutumiseen lisätään kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa.	<p>Lapsen mielipide otetaan huomioon lapsen ikätason mukaisesti vasukeskustelussa ja lapsi otetaan aina mukaan vasukeskusteluun.</p> <p>Vuoden 2019 aikana on luotu malli vanhempien vaikuttamismahdollisuuksista ja niiden lisäämisestä.</p>	<p>Osa lapsista on osallistunut vasukeskusteluun ja ilmaissut mielipiteensä siinä esillä olleisiin asioihin, mutta työtä tavoitteen saavuttamiseksi on vielä syytä jatkaa.</p> <p>Vanhempien osallisuuden lisäämiseksi tehtiin materiaali, jossa esitellään erilaisia toimintamalleja vanhempien osallisuuden lisäämiseksi. Materiaali on kommenttikierroksella aluetiimeissä, jonka jälkeen se otetaan käyttöön.</p>	
Hyvinvointi	Varhaiskasvatuksessa toimitaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman ja positiivisen pedagogiikan mukaisesti lapsen vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita korostaen.	Vuonna 2019 arviointikohteena on sosioemotionaalinen ilmapiiri varhaiskasvatusryhmissä. Arviointi tehdään kehittävä palaute -hankkeen kautta.	Arviointi tehtiin päiväkotiryhmien observointeihin perustuen keväällä 2019. Arvioinnin tuloksista nostettiin vuosisuunnitelman painopistealueiksi lapsen ja aikuisen välisen vuorovaikutuksen kehittäminen sekä vetäytyvien ja liikkumattomien lasten mukaan saaminen toimintaan. Esiopetuksen vuosisuunnitelman tavoitteeksi nostettiin toiminnallinen esiopeetus.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Taloudellisuus	Uusien yksiköiden käynnistyessä päivähoitopaikkojen käyttöä tehostetaan niin, että yksittäisistä ryhmistä, siirtopäiväkotitiloista ja ryhmäperhepäivähoitoyksiköistä luovutaan.	Pajakadun päiväkodin valmistuessa luovutaan Kettuvaarantien siirtopäiväkotitiloista (2 ryhmää) sekä Esikon erillisestä tilasta.	Pajakadun päiväkotitoimitettiin käyttöön marraskuussa 2019. Samalla luovuttiin Esikon erillisestä tilasta ja Kettuvaarantien siirtopäiväkotitiloista. Siirtopäiväkotitiloihin jouduttiin tammikuussa 2020 sijoittamaan yksi lapsiryhmä jonosta.	
Taloudellisuus	Daisy-toiminnan ohjauksen järjestelmän tuomat mahdollisuudet hyödynnetään ja prosesseja kehitetään.	Henkilöstön työvuorosuunnittelu ja lasten hoitoaikavaraukset optimoidaan Daisya hyödyntäen. Henkilöstö on paikalla silloin, kun lapsetkin ovat paikalla.	Varhaiskasvatuksen uuden organisaation suunnittelussa päätettiin keskittämään päiväkotien työvuorosuunnittelu varhaiskasvatuksen hallintoon lasten hoitoaikavarausten ja henkilöstön läsnäolojen optimoimiseksi.	
Taloudellisuus	Huolehditaan oman tuotannon kilpailukykyvyydestä suhteessa yksityisiin toimijoihin	Uudistetaan johdon seurannan työkalut ja toimeenpannaan uudistettu seuranta.	Varhaiskasvatuksen raportointijärjestelmä valmistui ja laadullista arviointia tehdään Kehittävän palautteen kautta, josta on tehty sopimus järjestelmän toimittajan kanssa.	
Vastuullisuus	Mini-verson (päiväkotiteihin suunniteltu vertaissovittelu) käyttö laajenee kaikkiin varhaiskasvatusryhmiin. Mini-verson ajatus on ohjata lapsia kuuntelemaan molempien osapuolten näkemys asiasta, sopimaan ristiriitoja ja korjaamaan yhdessä sovitulla tavalla aiheuttamansa mahdollinen vahinko.	Mini-verso on käytössä jokaisessa varhaiskasvatusryhmässä kaikissa varhaiskasvatusmuodoissa.	Tavoite on toteutunut	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	140 818	20 000	20 000	130 711
Toimintamenot	-2 620 255	-2 484 000	-2 484 000	-2 618 335
Toimintakate	-2 479 437	-2 464 000	-2 464 000	-2 487 624
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	96	115	115	78
€/lapsi	-2 004	-2 174	-4 739	-5 564
Toimintatulot	47 385	45 000	45 000	40 715
Toimintamenot	-238 750	-295 000	-590 000	-474 734
Toimintakate	-191 365	-250 000	-545 000	-434 019
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	939	1 100	915	937
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-3 136 288	-3 250 000	-2 950 000	-2 912 255
Toimintakate	-3 136 288	-3 250 000	-2 950 000	-2 912 255
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	369	400	340	334
€/lapsi	-10 746	-10 425	-10 382	-10 364
Toimintatulot	538 185	530 000	470 000	461 352
Toimintamenot	-4 503 631	-4 700 000	-4 000 000	-3 922 922
Toimintakate	-3 965 446	-4 170 000	-3 530 000	-3 461 570
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 188	2 130	2 310	2 251
€/lapsi	-11 445	-11 494	-11 341	-11 648
Toimintatulot	2 371 085	2 300 000	2 500 000	2 489 487
Toimintamenot	-27 412 782	-26 783 000	-28 698 000	-28 708 597
Toimintakate	-25 041 697	-24 483 000	-26 198 000	-26 219 111
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	644	660	595	586
€/lapsi	-7 512	-8 083	-8 008	-7 654
Toimintatulot	824 040	850 000	0	1 812
Toimintamenot	-5 661 625	-6 185 000	-4 765 000	-4 486 954
Toimintakate	-4 837 585	-5 335 000	-4 765 000	-4 485 142
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakainainen henkilöstö	534	505	460	434
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	108	105	198	208
Henkilötyövuodet yhteensä	642	625	658	642
Toimintatulot	3 921 513	3 745 000	3 035 000	3 124 077
Toimintamenot	-43 574 330	-43 697 000	-43 487 000	-43 123 798
Toimintakate	-39 652 817	-39 952 000	-40 452 000	39 999 720
Lapsia hoidossa	4236	4 405	4 275	4 186
€/lapsi	-9361	-9 070	-9 070	9556
Toimintatulot % menoista	9,0 %	8,6 %	7,0 %	7,2 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 745 000	-710 000	3 035 000	3 124 077	89 077
Toimintakulut	-43 697 000	210 000	-43 487 000	-43 123 798	363 202
Toimintakate	-39 952 000	-500 000	-40 452 000	-39 999 720	452 280

455 Nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: Nuorisajohtaja Jouni Erola

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnallisen nuorisotyön tehtävä on tukea nuorten toimintamahdollisuuksia ja osallisuutta alueellaan sekä edistää kohderyhmänsä hyvinvointia ja siihen liittyvien haasteiden ratkaisuja. Palvelujen kohteena ovat 0-29 vuotiaat lapset ja nuoret.

Alueellisten palveluluiden kokonaisuus koostuu eri kaupungin alueilla toteutettavasta perusnuorisotyöstä eri nuorisotiloissa ja kouluilla. Toimijoina ovat pääasiallisesti 13-16- vuotiaat nuoret.

Keskitetty palvelut koostuvat erityisnuorisotyön, järjestötyön, nuorisovaltuuston, kansainvälisen työn, työpajapalveluiden, etsivän työn, bänditoiminnan ja nuorisotiedotuksen osa-alueista.

Erityisnuorisotyön sisällä on pienryhmätoiminta sekä yhteistyö poliisin Ankkuri-ryhmän kanssa. Työpajapalveluita ja osittain myös etsivää työtä tuottaa Joensuun Nuorisoverstas ry. Toiminnot ovat osa yli 16-vuotiaille tarjottavista nuorisotyönpalveluista.

Talousarviokaudella merkittävät muutokset näkyvät erityisesti alueellisen työn puolella. Karsikon nuorisotilan poistuttua palvelukartasta on alueella palvelutarve. Väliaikaisena ratkaisuna toimintoja on siirretty Pielisjoen koululle, mutta syksystä 2019 tilanne on avoin.

Lasten- ja nuorten osallisuuden lisääminen kaupungin toiminnoissa on tärkeää ja Koko Kylä Yhdessä toiminnan kautta pilotoidaan osallistuvaa budjetointia maaseutualueilla käyttäen hyväksi maaseutuohjelmaan kohdennettuja resursseja. Lapsivaikutusten arviointia kokeillaan lastenparlamentti toiminnan kehittämisen kautta. Tavoitteena on rakentaa toimiva osallisuuden ohjelma lasten- ja nuorten kuulemisen saamiseksi osaksi arkea.

Talousarvionrakenteessa on muutoksia, jotka aiheutuvat etsivän työn valtionavusta, joka on merkitty tulona.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Nuorisopalveluiden toimintavuosi on ollut haastava monien tilamuutosten vuoksi. Nuorisotilojen kävijämäärässä on ollut edellä mainitusta johtuen laskua, vaikka keskustan alueen kävijämäärä nousikin 2 500 käyntikertaa tavoitteiden mukaisesti.

Tilamuutoksen kautta Uimaharjun uusi tila on tuonut syksystä lisää kävijöitä, kuten myös Tuupoväärassa, jossa uuden työntekijän myötä on saatu samalla aktivoitua yhteistyötä koulun kanssa. Kokonaisuutena koulunuorisotyön kehittämistä on saatu eteenpäin Nepenmäen pilotin ja Rantakylän Norssin ja Pataluodon koulun kanssa rakennetun yhteisen hankkeen kautta.

Toiminnot ovat vahvasti olleet nuorten kuulemisten kautta toteutettuja koulunkäyntiä ja harrastamista tukevia. Syyskauden aikana kaikille Joensuun 7-luokkalaisille on pidetty Ryhmässä on voimaa tuntikokonaisuudet, joiden vahvana viestinä on ollut yhdenvertaisuuden vahvistaminen. Sama teema on ollut myös Ankkuritiimin ja kriisikeskuksen yhteisissä kiusaamiseen liittyvissä oppitunneissa.

Osallistuvan budjetoinnin pilotteja on toteutettu maaseutualueilla kevään ja syksyn aikana. Isoimpina toteutuksina Uimaharju- Eno alueen tapahtuma, joka piti sisällään Duudsoneiden kouluvierailuja kiusaamisen vastustamisen teemalla ja ison iltatapahtuman. Tuupovaaraan nuoret suunnittelivat frisbeegolf-radan ja toteutuksessa olivat mukana molemmissa esimerkeissä myös paikalliset yrittäjät. Lasten parlamentin toimintamallia on rakennettu toimintavuoden aikana ja päästään käynnistämään tulevana vuonna.

Etsivän nuorisotyön toiminta on vakiintunut ja tavoitettuja nuoria oli 536. Etsivät olivat aktiivisesti mukana myös kutsunnoissa ja jalkautuneena niin oppilaitoksiin kuin nuorisotiloihinkin. Hieman yli 21 prosentin osalla yhteydenotto liittyi suoranaisesti koulutukseen tai työelämään. Suurimmalla osalla lähes 65 % tarve oli neuvontaan ja tukeen.

Sinkkolan kesä kokonaisuutena oli vilkas ja teatterin kävijät mukaan lukien kävijöitä oli n. 40 000. Alueen toimivuutta parannettiin uusilla rakenteilla niin teatterin kuin muunkin pihatoiminnan osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan	Nuorisotyön tavoitettavuuden lisääminen keskustan alueella	Aktiivisesti kohdattujen ja ohjattujen nuorten määrän kasvu	Keskustan alueella Whisperin tiloissa nousi 2500:lla käyntikerralla.	
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan	Nuorisopalveluiden tekemän osallisuustyön näkyväksi tekeminen	Osallistavaa budjetointia on pilotoitu maaseutualueilla ja uusia lasten- ja nuorten kuulemismenetelmiä on käytössä.	Maaseutualueilla pilotoitu osallistuvaa budjetointia ja malli Lastenparlamentin toiminnasta valmis.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	9 953	2 000	2 000	4 958
Toimintamenot	-402 680	-586 930	-586 930	-411 996
Toimintakate	-392 727	-584 930	-584 930	-407 038
Alueellinen nuorisotyö				
Käynnit nuorisotalolla	58 323	58 000	58 000	31 238
Aukiolotunnit	631	550	550	411
Lomatoiminnan wuorokaudet	1 292	900	900	1 107
Toimintatulot	80 868	53 600	53 600	85 496
Toimintamenot	-927 925	-729 336	-729 336	-912 449
Toimintakate	-847 057	-675 736	-675 736	-826 953

	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Sosiaalinen tuki				
Asiakkaat	1 097	1 200	1 200	2 510
Toimintatulot	117 463	115 000	115 000	113 227
Toimintamenot	-538 870	-520 685	-520 685	-549 639
Toimintakate	-421 407	-405 685	-405 685	-436 412
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	19,6	21,0	21,0	19,5
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	3,4	0,0	0,0	3,5
Henkilötyövuodet yhteensä	23,00	21,0	21,0	23,0
Toimintatulot	208 285	170 600	170 600	203 682
Toimintamenot	-1 869 476	-1 838 951	-1 838 951	-1 874 084
Toimintakate	-1 661 191	-1 668 351	-1 668 351	-1 670 402
Toimintatulot % menoista	11,1 %	9,3 %	9,3 %	10,0%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	170 600	0	170 600	203 682	33 082
Toimintakulut	-1 838 951	0	-1 838 951	-1 874 084	-35 133
Toimintakate	-1 668 351	0	-1 668 351	-1 670 402	-2 051

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

Sitovuustason ylityksen selitys:

Talous- ja hallintopalvelut: 244 000 euroa

Koulutuspalvelujen hankkeiden omavastuukustannuksia jäi talous- ja hallintopalveluihin.

Koulutuspalvelut: 270 000 euroa

Sisäilmatoimenpiteistä johtuvia palvelujen ostoja sekä hankintoja oli 87 000 euroa. Siun Sotelta las-
kutettavien iltapäiväkerho-ohjaajien vuoden 2019 kustannukset 56 000 euroa kirjautuvat vuoden
2020 tuloksi. Henkilöstökulut ylittyivät 138 000 euroa, koska sijaisten käyttö ei vähentynyt odotetulla
tavalla. Vuokrat kasvoivat 116 000 euroa ennakoitua enemmän.

Nuorisopalvelut: 2 051 euroa

Rantakylän nuorisotilojen muutto väistötiloihin remontin ajaksi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 282 600	-710 000	5 572 600	6 332 693	760 093
Toimintakulut	-119 972 701	-2 015 000	-121 987 701	-122 811 488	-823 787
Toimintakate	-113 690 101	-2 725 000	-116 415 101	-116 478 795	-63 694

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Tilivelvollinen: Hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: Kulttuurijohtaja Sari Kaasinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut mahdollistavat jokaiselle kulttuurin ja taiteen kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen.

Tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot (Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo Onni, Joensuun bunkkerimuseo ja Tuupovaaran Galleria Annamajja), Joensuun kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Lisäksi kulttuuripalvelut koordinoi maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa, järjestää taiteen perusopetuksen sekä jakaa vuosittaiset kulttuuriavustukset. Kansalaisopiston ja kirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Konservatorio myy musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle ja antaa opetusta ammatillisen toisen asteen koulutuksessa.

Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Pohjois-Karjalan museo toimii OKM:n nimittämänä kulttuurihistoriallisena maakuntamuseona, taidemuseo aluetaidemuseona ja on maakunnan ainoa taidemuseo. Vuoden 2019 lopussa saatiin tieto, että OKM on nimennyt Joensuun museot (Pohjois-Karjalan museo ja Joensuun taidemuseo) Pohjois-Karjalan alueelliseksi vastuumuseoksi vuoden 2020 alusta lähtien. Orkesteri toimii alueellisesti ministeriön tuella.

Lastenkulttuurikeskus kehittää varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää taidekasvattajatoimintaa yhdessä konservatorion kanssa. Taidekasvattajatoimintaa on myös kehitetty maakunnallisessa lastenkulttuuriverkostossa.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Kulttuuripalvelut laati kulttuuritilaselvityksen, joka hyväksyttiin kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa joulukuussa. Kulttuuriavustuksia myönnettiin yhteensä 86, joka on suunnilleen vastaavalla tasolla kuin aikaisempina vuonna. Uutena avustusmuotona otettiin käyttöön Taiteen perusopetuksen avustus. Yleinen kulttuurityö järjesti 54 tapahtumaa, joka jää huomattavasti tavoitteesta. Tähän on vaikuttanut taidekasvattajien työpajatoiminnan siirtyminen lastenkulttuurikeskuksen toiminnaksi. Yleisöä yleisen kulttuurityön tapahtumat tavoittivat 33 806 henkilöä ja suurin tapahtumista oli Joen Yö. Lisäksi Elo-Veera-tapahtuman konseptia testattiin Tuupovaarassa TuupoVeera-tapahtumassa ja saatiin erittäin ilahduttavia kokemuksia sekä myös toiveita tapahtuman jatkosta. Lastenkulttuuri järjesti 299 tapahtumaa, jotka keräsivät yhteensä 8 077 osallistujaa. Uutena tapahtumamuotona oli Eskarifestarit, musiikkiesityksestä ja erialojen taidetyöpajoista koostuva pientapahtuma, joka järjestettiin Urheilutalolla. Kulttuuripalveluiden KareliaCBC-rahoituksella toteutettava Culture open –hanke toteutti kulttuuritilojen saavutettavuuskartoituksen ja järjesti taiteilijavaihtoa Petroskoin hankekumppaneiden kanssa.

Kaupunginorkesterissa vuosi 2019 oli muutoksen vuosi. Uusi intendentti aloitti työnsä 1.1.2019, uusi markkinointipäällikkö 4.2.2019. Kuusi vuotta taiteellisena johtajana toimineen ylikapellimestarin kausi päättyi keväällä ja kaupunginorkesteri sai uuden taiteellisen johtajan ja ylikapellimestarin sekä kaksi taiteellista partneria syyskauden alussa. Tämä tehokkaan markkinoinnin avulla lisäsi orkesterin konserttien yleisömääriä merkittävästi.

Joensuun seutukirjasto tarjosi tapahtumia ja käyttäjäkoulutusta edellisvuotta enemmän. Lainaaminen ja kirjastossa käynti lisääntyivät. Aukioloaikoihin toivat uudet lisänsä Viinijärven ja Heinävaaran kirjastoissa aloitetut omatoimiaukiolot. Seutukirjastossa tapahtui tilamuutoksia Uimaharjun kirjaston siirryttyä pois Uimaharjun koululta, Ylämyllyn kirjaston siirryttyä väistötiloihin odottamaan uuden kirjastotilan valmistumista uuden yläkoulun yhteyteen ja Rantakylän kirjaston siirryttyä väistötiloihin ostoskeskuksen tiloihin odottamaan koulurakennuksen tiloissa tehtävää kirjaston ja nuorisotilan remonttia. Kaikki tilamuutokset aiheuttivat kirjastojen lyhytaikaisen sulkemisen. Alueellinen kehittämissuunnitelma vakiinnutti toimintamuotojaan toisen toimintavuotensa aikana. Uutena avauksena asiakkaille seutukirjasto aloitti yhteistyön urheiluseurojen, orkesterin, teatterin ja Botanian kanssa kausikorttien lainaamisessa.

Joensuun seudun kansalaisopisto aloitti 100 v. juhlalukuvuotensa elokuussa Juhlastartilla, jossa oli mahdollisuus käydä tutustumassa kansalaisopiston toimintaan erilaisilla näytetunneilla. Lukuvuoden kurssivalikoimassa on paljon erilaisia juhlavuoteen liittyviä teemoja eri ainealueilla. Virallisesti Joensuun seudun kansalaisopisto täyttää 100 vuotta vuonna 2020.

Joensuun konservatorion vuosi 2019 toteutui opetuksen osalta suunnitellusti. Vuoden aikana näkyvimpiä tapahtumia olivat Wicked -musikaalikonsertti, jota esitettiin kolmen Joensuun esityksen lisäksi Varkaudessa ja Klaukkalassa sekä kaupunginorkesterin kanssa yhteistyössä toteutettu Carmina Burana -yhteisproduktio areenalla. Kaiken kaikkiaan konservatorio järjesti vuoden aikana yhteensä 272 konserttia ja tapahtumaa, joissa oli yleisöä liki 25 000 henkeä.

Joensuun museoiden kävijämäärät nousivat edellisestä vuodesta lähes 7500 henkilöllä, tavoittaen vuoden aikana kaikkiaan 52 861 kävijää. Taidemuseon pitkäaikaiset museoammattilaiset siirtyivät eläkkeelle ja uudet museoammattilaiset aloittivat työnsä 1.6. ja 1.9.2019. Pohjois-Karjalan museon Stefan de Batselierin Excuse me, are You a Popstar? ja taidemuseon Reijo Turunen & Harri Turunen -näyttelyt olivat ehdolla sanomalehti Karjalaisen Pohjois-Karjalan vuoden kulttuuriteko 2019 -kilpailussa. Museoiden perjantaisista "happy houreista" luovuttiin ja tilalle otettiin kerran kuukaudessa talvi-, kevät-, ja syyskuukausina pidettävät museolauantait. Vuoden aikana saatiin tieto, että Karelia CBC -rahoitusta saava Museums in focus -hanke (KA9021) on mennyt läpi. Hankkeen pääpartnerina toimii Petroskoissa sijaitseva The Museum of fine arts of the Republic of Karelia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Tehdään uusia avauksia ja kokeiluja kaikilla kulttuurin osa-alueilla.	Toteutettu jokaisella toimialalla yksi uusi avaus vuoden aikana.	Eskarifestari Museolauantai Galleria Annamajja Tuupovaaran Ullakko	
Yhdessä	Kake 2.0 hanke	Hankesuunnitelman mukainen toiminta	Kansalaistoimijoiden 14 kehittämishanketta ja 8 tapahtumaa toteutettu. 1 rahoitushaku aukaistu. Palvelumuotoilukoulutus yhdistystoimijoille. 2 järjestötapaamista kaupungin ja yhdistystoimijoiden yhteistyön kehittämiseksi. Lisärahoitus toiminnalle.	
	Koko kylä yhdessä (KKY)-hanke	Yhdessä tekemistä ja osallisuutta lisäävät toiminnot ja tilaisuudet, joissa kulttuurin eri osa-alueet mukana.	YT-menettelyn seurauksena toiminta keskeytynyt	
Hyvinvointi	Tuetaan kouluja ja varhaiskasvatusta perustehtävässään tuottamalla kulttuurisisältöjä.	Kulttuurin virta- ja Kulttuurin puro -toiminnot, n. 200 tapahtumaa toimintasuunnitelman mukaisesti. Taidetestaajat-hankkeen toiminta 8.luokkalaisille. 1.-9. lk. jokainen oppilas tavoitettu.	Kaupunginorkesteri on saavuttanut tavoitteensa. Seutukirjasto saavutti tavoitteensa. Kulttuurin virta ja puro järjesti 299 tapahtumaa. Tarjontaa oli kaikille ikäluokille 1.-9. -luokan oppilaat. Taidetestaajat osallisti kaikki 8-luokat.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvointi	Kulttuurin tuominen osaksi ihmisten arkea	Matalan kynnyksen tapahtumat ja toimet. Museolauantain pilotointi tammi-toukuussa. Orkesterin ja konservatorion vierailut maaseutualueilla ja ikäihmisten parissa. Yleisen kulttuurityön tapahtumat, 80 kpl maksuttomia kaikille.	Kulttuuritori, Joen Yö, EloVeera, TuupoVeera ja Kulttuurikierret, maksuttomia tapahtumia. Yleisen kulttuurityön järjestettyjen tapahtumien määrässä ei saavutettu tavoitetilaa johdettujen taidekasvattajatoiminnan siirtymisestä lastenkulttuurikeskukselle. Orkesterin matalan kynnyksen palvelut ovat saavuttaneet tavoitteensa.	
Kaupunkiympäristö	Osallistutaan Sirkkan koulukampuksen kulttuuripalvelukonseptin kehittämiseen.	Ollaan mukana suunnittelutyössä. Tehdään kulttuuripaikkasuunnitelma.	Kulttuuritilaselvitys tehty. Kulttuuripaikkasuunnitelma valmistuu 2020.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	86	80	80	54
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	41 173	35 000	35 000	33 806
Kulttuuriavustukset				
Myönnetyt avustukset kpl	80	80	80	86
Avustukset yhteensä	-143 610	-170 696	-170 696	-168 233
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	276	200	200	299
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	8 327	6 500	6 500	8 077
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	2,6	3,0	3,0	3,0
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,9	1,3	1,3	1,3
Henkilötyövuodet yhteensä	3,5	4,3	4,3	4,3
Toimintatulot	34 380	38 000	38 000	37 546
Toimintamenot	-657 307	-704 271	-704 271	-673 611
Toimintakate	-622 927	-666 271	-666 271	-636 065
Toimintatulot % menoista	5,2 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %

Joensuun Museot	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	25 086	25 000	25 000	29 803
joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 806	3 000	3 000	4 688
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	154	100	100	135
Tapahtumat, osallistujat	6 586	3 000	3 000	4 045
Pohjois-Karjalan museo yhteensä (brutto)	-967 386	-987 400	-987 400	-927 462
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	20 412	18 000	18 000	23 058
joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	4 106	3 000	3 000	3 730
Tapahtumien määrä	190	100	100	149
Tapahtumiin osallistujat	4 178	3 000	3 000	4 045
Taidemuseo yhteensä (brutto)	-666 696	-691 600	-691 600	-683 067
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	13,4	16,0	16,0	12,88
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	4	2,0	2,0	3,75
Henkilötyövuodet yhteensä	17,4	18,0	18,0	16,63
Toimintatulot	123 878	146 000	146 000	132 239
Toimintamenot	-1 634 037	-1 679 000	-1 679 000	-1 610 529
Toimintakate	-1 510 159	-1 533 000	-1 533 000	-1 478 290
Toimintatulot % menoista	7,6 %	8,7 %	8,7 %	8,2 %
Kaupunginorkesteri	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot konsertit")	30	38	38	44
Esiintymiset pienryhmäkokoonpanossa, lkm	44	20	20	19
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	45	40	40	60
Myytyjen lippujen lkm	7 266	9 100	9 100	12 739
Kuulijoiden lkm	45 990	38 000	38 000	43 859
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	29	38,0	38,0	30,9
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	7,5	1,0	1,0	7,5
Henkilötyövuodet yhteensä	36,5	39,0	39,0	38,4
Toimintatulot	197 111	226 000	226 000	249 311
Toimintamenot	-2 357 025	-2 299 000	-2 299 000	-2 417 030
Toimintakate	-2 159 914	-2 073 000	-2 073 000	-2 167 719
Toimintatulot % menoista	8,4 %	10,7 %	9,8 %	10,3 %
Joensuun seutukirjasto	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 108 772	2 200 000	2 200 000	2 179 215
Aukiolotunnit	42 676	42 000	42 000	48 182
Käynnit lkm	1 119 182	1 100 000	1 100 000	1 186 119
Verkkokäyntien lkm	388 761	600 000	600 000	571 951
Tapahtumat	1 563	1 700	1 700	1 803
Käyttäjäkoulutus	484	550	550	674
Aineistohankinnat €/asukas	5,4	5,6	5,60	5,5
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	71,9	80,5	80,5	74,5
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	12,4	5,0	6,0	12,9
Henkilötyövuodet yhteensä	84,3	86,5	86,5	87,4
Toimintatulot	1 722 981	1 713 000	1 713 000	1 738 271
Toimintamenot	-5 702 395	-5 769 000	-5 769 000	-5 722 923
Toimintakate	-3 979 414	-4 056 000	-4 056 000	-3 984 652
Toimintatulot % menoista	30,2 %	29,7 %	29,7 %	30,4 %

Konservatorio	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	1 050	1 070	1 070	966
- musiikkiopistotaso	539	550	550	535
- varhaisiän musiikkikasvatus	477	500	500	399
- avoin osasto	34	20	20	32
Musiikkiopiston opetustunnit	25 790	26 000	26 000	26 407
Avoimen osaston opetustunnit	741	750	750	764
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	66	68	68	59
Konserttien/tapahtumien lkm	265	220	220	266
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	20 139	18 000	18 000	24 426
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	42,8	45,0	45,0	42,5
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	3	1,0	1,0	2,9
Henkilötyövuodet yhteensä	45,8	46,0	46,0	45,4
Toimintatulot	490 094	485 000	485 000	498 335
Toimintamenot	-3 057 324	-3 088 000	-3 088 000	-3 080 921
Toimintakate	-2 567 230	-2 603 000	-2 603 000	-2 582 586
Toimintatulot % menoista	16,0 %	15,7 %	15,7 %	16,2 %

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	24 080	23 300	23 300	25 569
opetustunnit	46 293	45 500	45 500	46 730
Joensuun opetustunnit, joista	32 712	30 622	30 622	32 969
Lapset ja nuoret	6545	6202	6 202	6 357
Kuvataide	2 516	2 300	2 300	2 777
Teatteri, sirkus ja ilmainen	1 002	900	900	885
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	541	400	400	558
Musiikki	3 534	3 600	3 600	3 482
Tieto- ja viestintäteknikka	946	1 000	1 000	1 031
Kielet	5 839	4 800	4 800	5 989
Kädentaidot ja muotoilu	3 280	3 400	3 400	3 281
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	284	120	120	343
Ruoka, puutarha, luonto ja koti	606	600	600	733
Liikunta ja tanssi	7303	7280	7 280	7 095
Muu koulutus	316	20	20	338
Maksullinen palvelutoiminta	115	0	0	100
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	15,4	18,0	18,0	14,9
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	2,8	0,0	0,0	3,6
Henkilötyövuodet yhteensä	18,1	18,0	18,0	18,5
Toimintatulot	1 753 273	1 787 000	1 787 000	1 860 051
Toimintamenot	-3 716 939	-3 832 000	-3 832 000	-3 751 685
Toimintakate	-1 963 666	-2 045 000	-2 045 000	-1 891 634
Toimintatulot % menoista	47,2 %	46,6 %	46,6 %	49,6 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 395 000	0	4 395 000	4 515 753	120 753
Toimintakulut	-17 371 271	0	-17 371 271	-17 256 692	114 579
Toimintakate	-12 976 271	0	-12 976 271	-12 740 939	235 332

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta, Joensuun Urheiluakatemiasta sekä yhteistyössä Liperin kunnan kanssa ylläpidettävästä Pärnävaaran Urheilukeskuksesta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Helmikuussa 2019 valtuusto hyväksyi liikuntapaikkojen tukevaisuuden kehittämistä linjaavan liikuntapaikkasuunnitelman. Valtuuston päätöksen mukaisesti jatkossa suunnitelman päivitysten valmistelusta ja vuosittain talousarviokäsittelyssä hyväksytyjen investointihankkeiden koonnista vastaa hyvinvointilautakunnan sivistys- ja vapaa-aikajaosto (sittemmin kulttuuri- ja liikuntalautakunta).

Vuonna 2019 valmistui uusi harjoitusjäähalli sekä kilpajäähallin oheistilojen peruskorjaus. Vastavasti keskusurheilukentän yleisurheilualueiden peruskorjauksen sekä Mehtimäkihallin hankesuunnittelu eteni päätöksentekoon siten, että ko. hankkeet voidaan aloittaa kevään ja kesän 2020 aikana.

Vuoden 2018 puolella käynnistynyt, Rantakylän liikuntahalli Oy:n toimesta rakennettu Rantakylän jalkapallohalli saatiin vuoden 2019 aikana valmiiksi siten, että halli avattiin käyttäjille tammikuussa ja juoksuradat ja muut oheistilat viimeisteltiin kesän aikana. Hallin käyttöönoton jälkeen hallin varustilanne on ollut nähtävissä kaupungin muiden tilojen kanssa samassa sähköisessä kalenterista osoitteesta www.tilavajoensuu.fi.

Ulkoliikuntapaikkojen talviylläpidon näkökulmasta vuosi 2019 oli varsin haastava. Kevätkauden puolella jäälataja ei pystytty ajamaan lainkaan haastavien sääolosuhteiden vuoksi. Lauha loppuvuosi hankaloitti merkittävästi myös latujen ajoa sekä jääkenttien perustamista. Joulukuussa 2019 otettiin käyttöön Joensuun Pyöräilijöiden kanssa yhteistyössä suunniteltu ja merkattu Lykynlammen talvipolku.

Syksyllä uimahalleissa pilotoitu Hydrohexin allasjumppasovellus sai paljon positiivista palautetta ja sen jatkoa päätettiin jatkaa ainakin kevääseen 2020 saakka.

Liikuntaan aktivointityötä jatkettiin yhteistyössä kansallisten ja paikallisten organisaatioiden kanssa. Tukea tarvitseville lapsille etsittiin harrastusta Valtti -ohjelman ja nuorille mm. Harrastepankin kautta. Kevään 2019 Unelmien liikuntapäivän jatkoksi organisoitiin erilaisia koko perhettä liikuttavia toimintoja. Vuoden 2019 tapahtumista kävijämääriltään suurin oli ammattitaidon SM-kilpailut eli Taitaja 2019-tapahtuma, joka toi Mehtimäen alueelle kolmen päivän aikana noin 28 000 kävijää.

Vuoden 2019 liikuttajiksi kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi Jari Laurosen ja Jari Kinnusen. Laurosen ja Kinnusen toimivat rantakylän jalkapallohallin suunnitteluvaiheen aikana jalkapalloseurojen Jippo-juniorit ja FC Hertta puheenjohtajina ja olivat avainasemassa hallin toteutumisessa.

Joensuun Urheiluakatemia toiminta laajeni ja kehittyi vuoden 2019 aikana monella sektorilla. Joensuun Yhteiskoulun lukiolle vuosi aiemmin myönnetty urheilulukiostatus vahvistui mm. kahden Kehity huippu-urheilijaksi -kurssin sekä uuden ominaisuusvalmennuksen myötä. Myös yläkouluyhteistyö tiivistyi, kun syksyllä 2019 ominaisuusvalmennus laajennettiin koskemaan lyseon peruskoulun liikuntaluokkalaisia. Asiantuntijatyön osalta jatkettiin asiantuntijoiden valmennusprosessiin osallistavaa kehittämistyötä. Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta akatemia sai 45 000 €.

Vuoden 2019 aikana liikuntapalveluissa toteutettiin Aluehallintoviraston osarahoittamana Naisten vuoro –hanke. Hankkeessa järjestettiin maahanmuuttajalaisille erilaisia liikuntaan ja eri lajeihin tutustumisen mahdollisuuksia sekä tuotettiin ajatonta monikielistä materiaalia sähköisesti ja painettuna. Kyseiset viestintämateriaalit toimivat liikunnan edistämisen työkaluina mm. maahanmuuttajapalveluilla ohjaustyössä sekä matkailuvalttina koko Joensuulle. Liikuntapalvelut oli mukana myös Erasmus+ -ohjelmaan kuuluvassa European walking tour -hankkeessa, jossa kaupungin eri alueita tehtiin tutuksi ohjatuilla kävelyillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitela vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	TAVOITE: Huippu-urheilun edistäminen urheiluakatemiassa TOIMENPITEET: Urheiluakatemia viestintäsuunnitelma sekä nettisivut, jotka ovat selkeät ja tuovat toiminnan vahvuudet esiin	Sujuva urheilulukioyhteistyö ja yläkoululeiri-toiminnan laajeneminen. Yläkoululeiriläisten lkm Uudistettu viestintäsuunnitelma ja nettisivut.	Urheilulukioyhteistyö tiivistynyt ja lukioon nimetty akatemiayhteishenkilö. Yläkoululeireihin osallistui 92 nuorta. Akatemian nettisivut uudistettu osana kaupungin nettisivu-uudistusta.	
Vetovoima	TAVOITE: Tietoisuus liikuntamahdollisuuksista lisääntyy TOIMENPITEET: Viestinnän kehittäminen, liikuntamahdollisuuksien ”tuotteistaminen”: kuvat, videot paikoista ja harrasteista Opastuksen parantaminen	Valmiita paketteja ympärivuotiseen viestintään ja alueen markkinointiin eri kohderyhmille. Kävijämäärät liikuntapaikoissa, viestinnän tavoitavuus Liikuntapaikat päivitetty kaupungin karttapalveluun ja integroitu tilavarausohjelmaan toimii. Opastussuunnitelma	Tuotettu videomateriaalia ja esitteitä kaikille avoimista matkailun kynnyksen liikuntapaikoista.	
	TAVOITE: Liikuntapalvelujen saatavuus parantuu TOIMENPITEET: Liikuntapaikkojen aukiolojen pidentäminen/porrastaminen	Liikuntapaikkojen aukiolon pidentämiseen löydetty ratkaisuja talousarvion puitteissa	Pilotoitu uudenlaista toimintamallia kuntosalialueen kuntosalien aukioloaikoja jatkettu ja yhtenäistetty.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
	<p>TAVOITE: Yhdenvertaiset luontoliikuntamahdollisuudet</p> <p>TOIMENPITEET: esteettömyyden huomiointi, ympärivuotisuuden parantaminen, viestinnän painopiste, matkailijoiden ja vieraskielisten huomiointi viestinnässä</p>	<p>Esteettömät luontoliikuntakohteet lisätty verkkosivuille.</p> <p>Englanninkieliset esitteet ja nettisivusisällöt.</p> <p>Toteutetaan yksi uusi esteetön luontoliikuntakohte</p>	<p>Esteettömiä luontoliikuntakohteita esitelty liikuntapalvelujen nettisivuilla. Maksuttomien liikuntapaikkojen esitteet käännetty englannin, venäjän ja arabian kielille.</p>	●
Yhdessä	<p>TAVOITE: Yhteistyön tiivistäminen urheiluseurojen kanssa</p>	<p>Vakiintunut seurafoorumitoiminta on käynnistynyt.</p> <p>2019 kaksi seurafoorumin kokoontumiskertaa</p> <p>Toimintamalli akatemian kärkilajiyhteistyölle valmistunut.</p> <p>Uuden tilavarausohjelman sisäänajo ja käyttäjien opastaminen on tehty.</p>	<p>Seurafoorumit toteutettu yhdessä Pokaliry:n kanssa.</p> <p>Kärkilajiyhteistyötä tiivistetty, käynnistetty yhteinen nopeuden ja räjähtävyyden kehittämisprojekti.</p> <p>Seuroja osallistettu hallinnoimaan tilavarauksiaan tilavarausohjelman kautta.</p>	●
Yhdessä	<p>TAVOITE: Osallisuuden lisääminen</p> <p>TOIMENPITEET: Kuulla kuntalaisten ja kolmannen sektorin toiveita, toteuttaa yhdessä.</p>	<p>Säännöllinen kuntalaiskuulemisprosessi luotu</p>	<p>Liikuntapaikkasuunnitelman hyväksymisen yhteydessä hyväksytty prosessi, jolla kolmannen sektorin toimijoilta kartoitetaan liikuntapaikkoja koskevat toiveet.</p>	●
Hyvinvointi	<p>TAVOITE: Erityisesti terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien kuntalaisten suunnitelmallinen aktiivointi</p> <p>TOIMENPITEET: Aktiivointisuunnitelman tekeminen, yhteistyö oppilaitosten kanssa resurssien vahvistamiseksi, viestintä, verkostoituminen</p>	<p>Aktiivointisuunnitelma ja vuosikello laadittu.</p>	<p>Aktiivointisuunnitelma ja vuosikello laadittu, toimintaan jalkauttamisprosessi vielä kesken.</p>	●

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kehitys	<p>TAVOITE: Lähiliikunnan edistäminen</p> <p>TOIMENPITEET: Lähiliikuntaolosuhteiden kehittäminen, liikuntapaikkatyöryhmä, lähiliikuntatyöryhmän toiminta, lähiliikunnan nostot viestinnässä Jo olemassa olevien mahdollisuuksien hyödyntäminen</p>	<p>Lähiliikunta on otettu liikuntapaikkasuunnitelmaan omaksi hankekategoriana.</p> <p>Lähiliikuntapaikkatyöryhmän toiminta jatkuu.</p> <p>Viestitään mahdollisuuksista (kuten tyhjät vuorot maaseutualueilla)</p>	<p>Lähiliikuntaolosuhtehankkeet on yksi liikuntapaikkasuunnitelman hankekategorioista.</p> <p>Lähiliikuntatyöryhmän kokoonpano ja tehtävät päivitetty.</p>	
Kestävä kehitys	<p>TAVOITE: Kaupungin ilmasto-ohjelman jalkauttaminen liikuntapalveluissa</p> <p>TOIMENPITEET: Liikuntapaikkojen käyttäjien aktivointi (mm. seurat) mukaan ympäristötyöhön, uudisrakentamis- ja peruskorjaushankkeissa sekä hankinnoissa huomioidaan ympäristönäköt</p>	<p>Kannustettu kuntalaisia kevyen liikenteen suosimiseen mm. viestinnän keinoin.</p> <p>Viestitään seuroille mahdollisuuksista ja tavoista miten voivat omalla toiminnallaan edistää kestävän kehityksen tavoitteita</p>	<p>Osallistettu seuroja ilmastotyöhön viestintää lisäämällä.</p> <p>Keskusteltu Ilmastokorttelit –hankkeen toimijoiden kanssa ilmastokumppanuuden seuroille mahdollistamisesta.</p>	
Kaupunkiympäristö	<p>TAVOITE: Liikuntapaikkasuunnitelman toteuttaminen hyväksytyt liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti</p> <p>Ulkoliikuntapaikkojen inventointi ja korjausvelan selvittäminen</p>	<p>Liikuntapaikkasuunnitelmassa esitetty hankeprosessi on saatu toimimaan, ensimmäiset suunnitelmat tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty</p> <p>Priorisoitu esitys korjausta vaativista kohteista</p>	<p>Liikuntapaikka- ja lähiliikuntatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti ja liikuntapaikkahankkeita on päivitetty liikuntapaikkasuunnitelmassa esitellyllä tavalla.</p> <p>Korjausvelan selvittäminen kesken.</p>	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntapalvelut	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	Toteuma
Yhteiset palvelut				
%:a liikuntapalvelujen kokonaismenoista	4,7 %	4,3 %	4,3 %	4,1%
Yhteiset palvelut yhteensä (brutto)	-486 438	-450 000	-450 000	-448 226
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	49	55	55	54
Avustukset yhteensä (brutto)	-210 001	-220 500	-220 500	-220 580
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattu toiminta				
ryhmien lkm	68	65	65	68
osallistujien lkm	1216	1200	1200	1231
Ryhmien lkm/Soveltava liikunta, lapset ja nuoret	2	2	2	2
Ryhmien lkm/Soveltava liikunta, aikuiset	19	8	8	21
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	47 040	45 000	45 000	47988
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen yhteensä (brutto)	-82 358	-109 300	-109 300	-83 353
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	337	300	300	332
I ja II-tason urheilijoiden lukumäärä	31	30	30	43
saavutetut SM-mitalit	66	60	60	90
Urheiluakatemia yhteensä (brutto)	-317 993	-306 000	-306 000	-327 114
Uimahallit				
Käynnit lkm	301 690	325 000	325 000	309155
Uimahallit yhteensä (brutto)	-2 088 596	-2 126 600	-2 126 600	-2 126 850
Jäähallit				
Käyttöaste %	75 %	80 %	80 %	75
Jäähallit yhteensä (brutto)	-1 193 813	-1 461 000	-1 661 000	-1 589 636
Sisäliikuntatilat				
Sisäliikuntatilat yhteensä (brutto)	-2 179 420	-2 180 400	-2 180 400	-2210670
Ulkoliikuntapaikat				
Ulkoliikuntapaikat yhteensä (brutto)	-2 278 867	-2 143 800	-2 193 800	-2284936
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm				
urheilutapahtumat lkm	80	70	70	60
messut lkm	5	4	4	7
kokoukset ja juhlatilaisuudet lkm	7	4	4	3
konsertit lkm	6	4	4	5
Tapahtumakäyttö vrk	42	33	33	70
Liikuntakäyttö vrk	312	320	320	286
Kokonaiskävijämäärä	321 299	300 000	300 000	318784
Suljettu vrk	11	12	12	9
Joensuun Areena yhteensä (brutto)	-1 593 487	-1 587 900	-1 587 900	-1 586 775
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	56,6	56,0	56,0	55,6
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	10,1	8,0	8,0	11,3
Henkilötyövuodet yhteensä	66,8	64,0	64,0	66,9
Toimintatulot	2 033 513	2 135 000	2 135 000	2 190 701
Toimintamenot	-10 430 975	-10 585 500	-10 835 500	-10 878 140
Toimintakate	-8 397 462	-8 450 500	-8 700 500	-8 687 440
Toimintatulot % menoista	19,5 %	20,2 %	19,7 %	20,1 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 135 000	0	2 135 000	2 190 701	55 701
Toimintakulut	-10 585 500	-250 000	-10 835 500	-10 878 140	-42 640
Toimintakate	-8 450 500	-250 000	-8 700 500	-8 687 440	13 060

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 530 000	0	6 530 000	6 706 454	176 454
Toimintakulut	-27 956 771	-250 000	-28 206 771	-28 134 832	71 939
Toimintakate	-21 426 771	-250 000	-21 676 771	-21 428 378	248 393

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Anu Näätänen

Toimialan toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimiala koostuu kaupunkirakennepalveluista, lupa- ja viranomaistoiminnoista, teknisestä keskuksesta, Joensuun Vesi-liikelaitoksesta ja tilakeskuksesta.

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin tila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä ja turvallisuudesta sekä edistää toimillaan kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös toimialojen tarvitsemia sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä logistiikka- ja rakentamispalveluita ja vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista luvitus- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupungin keskeisiä strategisia päämääriä edistetään toteuttamalla mm. symmetrisen kaupungin toimeenpanosuunnitelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja kaupungin tekemiä ilmastositoumuksia sekä kehittämällä konsernin yrityspalvelujen ja yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä. Toiminnan kehittämässä keskeistä on myös sähköisten palveluiden tehostaminen ja uuden teknologian hyödyntäminen.

Kaupunkirakennepalveluiden ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset ja toteutetaan strategiassa nimettyjä kaupungin omia hankkeita.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Vuoden 2019 toimintaa ovat ohjanneet Joensuun konsernistrategia ja kaupunkiympäristötoimialan strategian joulukuussa 2017 hyväksytyt ja lokakuussa 2019 päivitetty toimeenpano-ohjelma. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu säännöllisesti toimielimille ja keskeiset toiminnalliset tavoitteet koko toimialalla on pääosin saavutettu. Osittain tavoitteiden toteutumista vaikeutti henkilöstövaje.

Tavoitteiden mukaisesti vuoden 2019 aikana on uudistettu Joensuun kaupungin rakennusjärjestys, joka käsiteltiin joulukuun kaupunginhallituksessa ja hyväksyttiin tammikuun 2020 valtuustossa.

Toimialalla on edelleen edistetty puurakentamista eri tavoin, mutta erityisesti osaamisen lisäämisen kautta. Yhteistyötä on tehty mm. Karelia ammattikorkeakoulun kanssa.

Asuntorakentaminen jatkui Joensuussa vielä vilkkaana ja vuonna 2019 valmistui yhteensä 951 asuntoa, mikä on vain 84 asuntoa vähemmän kuin vuonna 2018 ja edelleen korkeampi kuin pitkäajan keskiarvo. Väestökehitys jatkui tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan positiivisena (+ 291 asukasta), mutta syntyvyys väheni edelleen (556 syntynyttä).

Rakennusvalvonnassa sähköinen rakennuslupamenettely on vakiinnuttanut asemansa ja merkittävä osa lupahakemuksista jätettiin sähköisinä. Sähköinen maisematyöluvan hakeminen otettiin käyttöön keväällä 2019.

Ilmasto-ohjelmalla on toteutettu määrätietoisesti koko toimialalla. Ympäristönsuojelussa on jatkunut syksyllä 2018 käynnistynyt Ilmastokorttelit-hanke. Joukkoliikenteen matkamäärien kasvattaminen on onnistunut ja vuoden 2019 kasvu oli 5,5%.

Symmetrisen kaupungin kehittämistä on jatkettu määrätietoisesti sekä suunnittelu- että investointihankkeilla.

Symmetrisen kaupungin kehittämistä tukevista kaavahankkeista on käynnissä Yliopistokadun kampuksen kaavahanke, tavoitteena alueen käytön monipuolistaminen. Samalla tehdään yleissuunnitelma alueen liikenneratkaisuista ja teknisistä verkoista. Edelleen ovat käynnissä myös Kauppatorin ja Carelicumin korttelin 39 asemakaavojen muutokset. Kaavat tulevat päätettäviksi vuoden 2020 aikana.

Joensuun ratapihan kunnostuksesta on valtio tehnyt rahoituspäätöksen.

Tilakeskuksen ja kaupunkirakennepalveluiden investoinnit ovat tukeneet kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Talonrakennusinvestoinnit ovat painottuneet edelleen koulu- ja päiväkotihankkeisiin. Muita merkittäviä investointeja ovat harjoitusjäähalli 2 ja harjoitusjäähalli 1:n ja kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjaus. Investointi- ja kiinteistöleasinghankkeiden yhteenlaskettu volyyymi on ollut edelleen suuri noin 26,76 milj. euroa. Yhdyskuntatekniikan investointeja on toteutettu yhteensä noin 15,23 milj. eurolla. Kaupunkirakennepalveluiden kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemanseudulle toteutettu Asemankaari -joukkoliikennekatu ja pyöräpysäköintialue sekä Vapaudenpuiston peruskorjaus. Joensuun ratapihan peruskorjauksen kannalta tärkeä Hukanhaudantien ylikulkusilta uusittiin valtion toimesta ja samalla rakennettiin Tapionkadun alikulkukäytävä. Investointiohjelman kehittämishankkeet ovat tukeneet erityisesti symmetrisen kaupungin toteuttamista (keskustan kehittäminen, Asemanseutu, Green Park alueen kunnallistekniikan rakentaminen) ja jalankulun ja pyöräilyn edistämistä (Kauppakadun pyöräkadun ja Rantakylään suuntautuvan jalankulku- ja pyörätien jatkaminen).

Keskusurheilukentän peruskorjausta siirrettiin vuodelle 2020, koska tehdyt tarjoukset ylittivät merkittävästi investointiohjelmaan varatun määrärahan.

Joensuun Vesi-liikelaitos tekee oman erillistilinpäätöksen.

Toimialalla tapahtui vuonna 2019 useita henkilöstömuutoksia. Rakennusalan työvoiman hyvä yleinen työtilanne on näkynyt edelleen vaikeutena löytää osaan vapautuneista tehtävistä päteviä ammattilaisia. Hakuaikoja on jouduttu useassa tehtävässä jatkamaan ja miettimään erilaisia tehtäväjärjestelyjä. Pätevän ja ammattitaitoisen työvoiman houkutteleva Pohjois-Karjalaan ja Joensuuhun erityisesti teknisen sektorin julkisiin asiantuntijatehtäviin on ollut joidenkin tehtävien osalta vaikeaa. Toisaalta tuotannollisiin tehtäviin on ollut vielä hyvin hakijoita. Toimialalta erityisesti Tekninen keskus osallistui aktiivisesti kaupungin työllistämistoimenpiteisiin.

Koko toimialan talous toteutui talousarviota paremmin. Koska toimiala jakautuu usean toimielimen alle, on myös tarkemmat tiedot talouden toteutumisesta luettavissa toimielin kohtaisista raporteista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TAVOITTEET				
Symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy	Asemaseudun asemakaavan toteutus etenee suunnitellusti.	Investointiohjelman mukaiset hankkeet ovat toteutuneet.	Asemankaarikatun ja pysäköintitalon rakentaminen etenee suunnitellusti.	
	Green Parkin vaatimat katuinvestoinnit käynnistyvät	Kuhasalontien peruskorjaus valmistuu.	Kuhasalontien peruskorjaustyöt ovat käynnissä.	
	Yliopistokampuksen asemakaava.	Asemakaava on hyväksytty.	Yliopistokadun asemakaavahanke viivästyy henkilövaihdon ja näkemyserojen vuoksi aikataulustaan ja valmistuu vasta vuoden 2020 puolella.	
	Kauppatorin alueen asemakaava	Asemakaava on hyväksytty.	Kauppatorin asemakaavaluonnos oli nähtävillä kesällä 2019. Henkilövaihdon ja lisäselvitystarpeiden vuoksi valmistuminen lykkääntyy vuoden 2020 puolelle.	
Joensuussa on maaseudun rauhaa ja kaupungin vilskettä tarjolla monipuolisia ja omaleimaisia vaihtoehtoja asumiseen ja virkistäytymiseen järjestyy hyviä paikkoja erilaiseen yrittämiseen	Maankäytön toteuttamishjelman (MATO20) päivitetään.	Tarpeet on tunnistettu ja otettu huomioon ohjelmoinnissa.	Maankäytön toteuttamishjelmasta ei laadittu tavanomaisen tapaan henkilövaihdon vuoksi. Alueellinen ja ikäryhmittäinen väestöennuste päivitettiin sisäiseen käyttöön ja lähimpien vuosien tontinluovutuskohteet päivitettiin.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitela vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
<p>Kaupunkiympäristö ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä</p>	<p>Investointiohjelman mukaiset jalankulkua ja pyöräilyä edistävät hankkeet toteutetaan.</p> <p>Koulu- ja päivähoitoverkkoa koskevaa kiinteistökannan uudistusta jatketaan</p> <p>Työmaiden liikenneolosuhteet ovat turvallisia ja mahdollisimman esteettömiä</p>	<p>Toteutuneet suunnitellusti.</p> <p>Toteutuneet investoinnit.</p> <p>Liikenneturvallisuusryhmän arviointi.</p>	<p>Kauppakatu välillä Suvantokatu-Malmikatu on valmistunut, samoin Utran rantaraitin jatkon rakentaminen. Telkätie-Ranta-Mutalantie jk+pp-tie rakentaminen on valmistunut.</p> <p>Marjalan koulun laajennus on käynnistynyt elokuussa ja Sirkkalassa on tehty muutostyötä. Pajakadunpäiväkoti on valmistunut, Jukolankadun päiväkodin rakennustyöt ovat käynnissä.</p> <p>Arviointi ei toteutunut suunnitellusti, mutta muutoin liikenneolosuhteet olivat kohtuulliset.</p>	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>
<p>Kaupungin keskeiset hallinnon toiminnot kootaan yhteen paikkaan</p>	<p>Kokonaisuutta koskeva selvitys ja ratkaisuehdotus on käsitelty.</p>	<p>Jatkosuunnittelu on käynnissä.</p>	<p>Kokonaisuutta koskeva selvitystyö on käynnissä.</p>	<p>●</p>
<p>Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille</p>	<p>Avoimen datan käyttöönotto tarjoaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia.</p>	<p>Avoimen datan sivusto on käytössä ja sisältö on monipuolinen.</p>	<p>Avoimen datan sivusto on käytössä ja siellä on aineistoa. Sisällön laajuudessa on vielä kehitettävää. Avoimen datan julkaisuun on valmisteltu Oskari-karttapalvelua, joka on jo sisäisessä käytössä.</p>	<p>●</p>

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
TALOUSTAVOITTEET				
Talous pidetään kunnossa. Toimintakatteen kasvu verojen ja valtionosuuksien kasvua hitaampaa	Myyntivoitot (tontit ja rakennukset) auttavat pitämään talouden tasapainossa.	Talousarviossa asetettu myyntivoittotavoite on saavutettu.	Myyntivoittotavoite saavutettiin.	
Lainakanta sekä pitkäaikaiset leasing- vuokravastuut kääntyvät taloussuunnitelmakaudella laskuun	Pitkän aikavälin investointisuunnitelmat sovitetaan tähän tavoitteeseen.	Toteutetaan vain keskeisten taloussuunnitelman mukaiset hankkeet.	Investointeja toteutettiin talousarvion määrärahojen mukaisesti.	

Toimialan yhteisten toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Kaupunkirakennepalvelut ja tilakeskus osallistuvat kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita koskevaan selvitystyöhön ja auttavat etsimään erilaisia yhteistyömalleja hankkeiden toteuttamiseksi myös ulkopuolisten toimijoiden kanssa.	Kulttuurihankkeet on priorisoitu.	Kokonaisuutta koskeva selvitystyö on käynnissä. Tilakeskus on ollut kommentoimassa kulttuuritilaselvityksen loppuraporttia. Konservatorion uudisrakennushankkeesta on päätetty. Kaupunginhallitus on tehnyt linjauksen kulttuuripaikkaselvityksen jatkotoimista.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kaupunki	Ilmasto-ohjelman mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet eri vastuualueilla.	Toimeenpano-ohjelman mukaiset mittarit.	<p>Öljylämmitteisten kiinteistöjen lukumäärä pienentynyt.</p> <p>Ulkovalaistuksen energiankulutus on pienentynyt 12,5 % vuodesta 2018.</p> <p>Jukolankadun päiväkotiin ja Marjalan koulun laajennukseen toteutetaan aurinkosähköjärjestelmät.</p> <p>Asemakaavoissa on huomioitu hulevesien pidättäminen ja viherkattojen rakentaminen. Yksi kosteikko rakennettiin valmiiksi.</p> <p>Joukkoliikenteen matkamäärä on ylittänyt 2,4 miljoonaa matkaa vuodessa.</p>	
Yhdessä tehden	Toimitilojen muutokseen liittyvässä suunnittelussa on käytössä uusi toimintamalli ja kaikki kustannusvaihtokukset on huomioitu suunnitelmissa.	Hyväksytyt hankesuunnitelmat.	Karsikon hankesuunnitelma.	
Elinvoima ja työllisyys	Hankintasuunnitelmassa otetaan huomioon ympäristökriteerit ja innovatiivisten hankintojen tavoitteet.	Hankinnat on toteutettu tavoitteen mukaisesti.	Lähes kaikissa kilpailutuksissa on ollut mukana ympäristöasioiden huomioiminen. Tilakeskus hakee Mehtimäkihallin urakamuodon valinnalla innovatiivisia ja kustannustehokkaista ratkaisuja.	
Hyvinvointi ja sisivistys	Kaupunkirakennepalvelut ja tilakeskus ovat aktiivisesti mukana liikuntapaikkasuunnitelman mukaisten hankkeiden valmistelussa	Liikuntapaikkasuunnitelman mukaiset hankkeet on huomioitu ohjelmoinnissa.	Hankkeet ovat edenneet suunnitellusti.	

75 Kaupunkirakennelautakunta

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Anu Näätänen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennepalveluista vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennepalveluiden keskeisimpiä tehtäviä ovat kaavojen valmistelu ja tonttien luovutus sekä vastuu maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia, kaupunkiympäristötoimialan toimenpideohjelma, maapoliittinen ohjelma ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-20). Kaupunkirakennelautakunnan toimintaan ei kohdistu erityisiä muutoksia.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Kaupunkirakennelautakunnan toimintakate kokonaisuutena toteutui noin 1,13 milj. euroa talousarviota parempana. Vastuualueista yhteisten palvelujen, yhdyskuntasuunnittelun, maaomaisuuden ja yhdyskuntatekniikan yhteisten toimintakatteet toteutuivat talousarviota parempina. Toimintatulot ylittyivät yhteensä 445 000 euroa. Tulot ylittyivät mm. maa- ja vesialueiden vuokrien, maankäyttökorvausten, yhdyskuntapalvelujen maksujen ja muiden maksu- ja toimintatuottojen osalta. Myös valtion avustuksia saatiin ennakoitua enemmän.

Toimintamenot alittuivat yhteensä 686 000 euroa. Toimintamenot alittuivat erityisesti henkilöstömenojen, palvelujen ostojen ja muiden kulujen osalta. Menojarrutusta tehtiin tietoisesti kaupungin taloudellisen tilanteen oikaisemiseksi.

Seudullisen joukkoliikenteen toimintakate toteutui huomattavasti aiempia vuosia paremmin, vain 49 000 talousarviota heikompana. Toimintatulot ja matkamäärät toteutuivat talousarviota paremmin. Valtionavustus joukkoliikenteeseen oli 65 000 euroa talousarviota suurempi.

Kunnossapidon kustannukset ylittyivät yhteensä lähes 260 000 euroa. Ylitys muodostui pääasiassa liikennealueiden talvihoidon ja erityiskohteiden kunnostuksen kustannuksista. Ulkovalaistuksen kustannukset alittuivat tehtyjen energiansäästötoimenpiteiden johdosta ja allianssin aikaansaaman myönteisen kustannuskehityksen takia.

Lainvoiman sai kaikkiaan yhteensä 15 asemakaavaa ja ranta-asemankaavaa ja niiden muutosta. Asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla on lisätty täydennysrakentamismahdollisuuksia, päivitetty vanhentuneita asemakaavoja ja laajennettu asemakaava-aluetta. Keskeisiä kaavatöitä oli Käpy- ja Raatekankaan sekä Siihtalan kauppa- ja työpaikka-alueiden asemakaavanmuutos. Kaavamuutoksella päivitettiin vanhat asemakaavat ajantasaiseksi ja nykyisen lainsäädännön mukaiseksi. Laaja-alaisin (noin 550 ha) asemakaava oli Enon kirkonkylän asemakaavan muutos. Kaupungin kouluverkon kehittämisen kannalta keskeinen kaava oli Karsikon koulun ja Kimmonpuiston

asemakaava. Kaavoituksella on pystytty vastaamaan tontinluovutuksen tarpeisiin sekä varautumaan tulevaisuuden tarpeisiin.

Täydennysrakentamiseen ja asemakaavanmuutoksiin liittyen hyväksyttiin yhteensä 4 uutta maankäyttö sopimusta. Muita kaupungin kaavojen toteuttamiseen, maa-alueiden käyttöön tai järjestelyyn liittyviä sopimuksia tehtiin yhteensä yli 50 kpl.

Tonttien kysyntä hiljeni selkeästi edellisestä vuodesta ja kaikkiaan vuoden loppuun mennessä luovutettiin 66 tonttia, mikä oli 33 tonttia vähemmän kuin vuonna 2018. Luovutetuista tonteista 59 oli omakotitontteja, 3 kerros- ja rivitalotontteja ja 4 työpaikkatontteja. Tontteja on ollut tarjolla kysyntää enemmän ja tonttien luovutuksella on pystytty turvaamaan kaupungin kehittymisen edellytykset. Tontteja on luovutettu sekä myymällä että vuokraamalla. Omakotitonttien kysyntä painottui Karhunmäkeen ja pääosin omakotitontit on luovutettu vuokraamalla. Yritystontteja on luovutettu eri puolilta kaupunkia kysynnän ja yritysten tarpeiden mukaan. Jatkossa tarjonta painottuu Papinkankaalle. Merkittävimmät myyntitulot 2,5 milj. euroa saatiin kolmen kerrostalotontin kaupoista Penttilänrannasta, lisäksi myyntituloja kertyi vuokratonttien myyneistä. Tonttien myynnille asetettu taloudellinen tavoite ylittyi hieman. Tonttien myyntivoitot olivat kaikkiaan yhteensä noin 4,16 milj. euroa.

Vuonna 2019 maanhankintaan käytettiin kaikkiaan noin 1,9 milj. euroa ja maata hankittiin yhteensä noin 66 ha. Riittävällä raakamaavarannolla luodaan toimintaedellytykset suunnitelmalliselle kaavoitukselle, turvataan riittävä tonttituotanto ja yhdyskuntarakentamisen taloudellisuus.

Rivi- ja kerrostalotonttien luovutushinnoista saatiin päätös vuoden 2019 aikana. Tästä päätöksestä on tosin valitettu ja valituksen käsittely on kesken.

Keskeisten asioiden valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä virkamiesten ja toimielinten kanssa. Kaupunginhallituksen ja kaupunkirakennelautakunnan yhteisissä iltakouluissa on käsitelty Ranta-kylä-Utra osayleiskaavan valmistelua ja keskustan liikenne ratkaisuja. Kaupunkirakennelautakunta ja rakennus- ja ympäristölautakunta ovat pitäneet yhteisen iltakoulun rakennusjärjestyksen valmistelusta. Kaupunkirakennelautakunnan iltakouluissa on käyty läpi tonttien vuokrausperusteiden uusimista ja keskeisten kaavahankkeiden palautteita ja etenemistä (Kauppatori, Torikatu 26, Hasanniemi).

210 Kaupunkirakennelautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Anu Näätänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennelautakunta järjestää tekniset palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. maankäyttö- ja rakennuslain, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, maantielain, tieliikennelain sekä joukkoliikennettä koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille ja viranomaisille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Lautakunnan yhteiset palvelut vastaavat yleis- ja taloushallinnosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Tuotetaan tietoa maantieteelliseen saavutettavuuteen liittyvää edunvalvontaa varten ja viestitään Joensuulle tärkeistä asioista keskeisille yhteistyötahoille.	Tuotettu aineisto ja valmistellut lausunnot.	Pro-ysitie toiminnanjohtajan tapaaminen maakuntaliitossa. Kaupungin tavoitteet hallitusohjelmaan logistiikan edunvalvonnassa. Nopeat Itäradat neuvottelukunnan kesäkokous Joensuussa. Pohjos-Karjalan vaikuttamisen kärjet 2021 asiakirjan valmisteluun osallistuminen.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	7,00	7,00	7,00	7,00
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,26	0,50	0,50	0,00
Henkilötyövuodet yhteensä	7,26	7,50	7,50	7,00
Toimintatulot	69 025	20 000	20 000	62 442
Toimintamenot	-1 345 485	-1 273 000	-1 273 000	-906 528
Toimintakate	-1 276 460	-1 253 000	-1 253 000	-844 086
Toimintatulot % menoista	5,1 %	1,6 %	1,6 %	6,9 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	20 000	0	20 000	62 442	42 442
Toimintakulut	-1 273 000	0	-1 273 000	-906 528	366 472
Toimintakate	-1 253 000	0	-1 253 000	-844 086	408 914

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen: kaavoituspäällikkö Juha-Pekka Vartiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, kaupunkiympäristön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta Joensuun alueella sekä joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Asemakaavoituksella varmistetaan riittävän ja monipuolisen tontti-varannon ylläpitäminen.	Hyväksytyt asemakaavat.	Vuoden 2019 aikana sai lainvoiman 15 asema- tai ranta-asemakaavaa tai näiden muutosta. Lisäksi yksi asemakaavamuutos hyväksyttiin joulukuussa 2019. Kaavat liittyvät työpaikka-alueiden kehittämiseen, täydennysrakentamiseen, koulurakentamiseen ja liikenteeseen. Enon uudistettu asemakaava on hyväksytty. Uimaharjun, Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran asemakaavauudistukset etenevät.	
Kestävä kaupunki	Joukkoliikenteen matkamäärä toteutuu vähintään vuoden 2018 tasolla. Joukkoliikenteen määrärahalannetta tarkastellaan kevään talousarviomuutosten yhteydessä.	Toteutuneet matkustajamäärät 2,3 milj. JOJO-matkaa.	JOJO-matkamäärä oli noin 2,4 milj. vuonna 2019. Kasvu oli 5,5 %. Joukkoliikenteen talous on pysynyt tasapainossa.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kaupunki	Täydennysrakentamishjelmaa tukevat asemakaavat.	Hyväksytyt asemakaavat.	Vuonna 2019 viisi täydennysrakentamista koskevaa asemakaavamuutosta sai lainvoiman (Noljakan ostoskeskus, Rinnekatu, Eno, Leilitie 4 ja Länsikatu 14).	●
Kestävä kaupunki Yhdessä tehden	Rakennusjärjestyksen uudistaminen etenee yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Rakennusjärjestyksessä huomioidaan ilmastotavoitteet, prosessien sujuvuus ja alueiden moninaisuus.	Uusittu rakennusjärjestys on hyväksytty.	Rakennusjärjestys valmistui vuoden 2019 aikana ja valtuusto hyväksyi sen tammikuussa 2020.	●

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	578 331	71 000	71 000	92 097
Toimintamenot	-1 064 676	-1 163 000	-1 163 000	-982 318
Toimintakate	-486 345	-1 092 000	-1 092 000	-890 221
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 297 292	2 300 000	2 300 000	2 422 887
Toimintatulot	6 008 024	6 102 000	6 102 000	6 168 954
Toimintamenot	-8 490 986	-8 474 000	-8 474 000	-8 590 439
Toimintakate	-2 482 963	-2 372 000	-2 372 000	-2 421 484
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	16,16	17,00	17,00	15,67
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,11			0,22
Henkilötyövuodet yhteensä	16,27	17,00	17,00	15,89
Toimintatulot	6 586 355	6 173 000	6 173 000	6 261 052
Toimintamenot	-9 555 662	-9 637 000	-9 637 000	-9 572 757
Toimintakate	-2 969 307	-3 464 000	-3 464 000	-3 311 705
Toimintatulot % menoista	68,9 %	64,1 %	64,1 %	65,4 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 173 000	0	6 173 000	6 261 052	88 052
Toimintakulut	-9 637 000	0	-9 637 000	-9 572 757	64 243
Toimintakate	-3 464 000	0	-3 464 000	-3 311 705	152 295

270 Maaomaisuus

Tilivelvollinen: kaupungingeodeetti Kalle Sivén

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta sekä paikkatiedon kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kaupunki	Yksittäisten tonttien luovutukseen haetaan uusia kestävästä kehitystä tukevia kriteereitä	Toteutuneet luovutukset.	Tähän soveltuvia kohteita ei ollut vuodelle 2019, mutta kriteereiden valmistelu on edennyt ja niitä pyritään soveltamaan 2020.	
Vetovoima Elinvoima ja työllisyys	Yritystonttien markkinointia kehitetään edelleen yhteistyössä elinvoiman ja konserniyhtiöiden kanssa.	Luovutetut tontit.	Business Joensuun ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n kanssa on toteutunut useita elinvoimaa tukevia hankkeita (mm. Sakupe Oy:n, John Deere Forestry Oy:n ja Ponsse Oy:n investoinnit Joensuussa) ja hankkeita on myös vireillä.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Luovutetut tontit lkm	99	120	120	66
joista omakotitalotontteja	83	100	100	59
joista kerros- ja rivitalotontteja	4	10	10	3
joista työpaikkatontteja	12	10	10	4
Puun myynti m ³	25384,7	31 000	31 000	24 577
Tuottojen osuus kuluista % (metsät)	146,3 %	135,7 %	135,7 %	145,5 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	13,02	14,43	14,43	14,05
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,87			
Henkilötyövuodet yhteensä	13,89	14,43	14,43	14,05
Toimintatulot	8 567 209	8 706 000	8 706 000	8 914 690
Toimintamenot	-1 817 408	-2 245 000	-2 245 000	-2 033 866
Toimintakate	6 749 801	6 461 000	6 461 000	6 880 824
Toimintatulot % menoista	471,4 %	387,8 %	387,8 %	438,3 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 706 000	0	8 706 000	8 914 690	208 690
Toimintakulut	-2 245 000	0	-2 245 000	-2 033 866	211 134
Toimintakate	6 461 000	0	6 461 000	6 880 824	419 824

280 Yhdyskuntatekniikka

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri Ari Varonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniikka vastaa katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvointi	Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parantamalla kannustetaan ihmisiä arkiliikunnan lisäämiseen.	Toteutuneet toimenpiteet.	Investointiohjelman kohteet toteutettu (mm. pyöräkadun jatko, rantaraitin jatko, Asemanseutu). Tehostettu väylien talvikunnossapitoa.	●
Kestävä kaupunki	Ulkovalaistuksessa jatketaan energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.	Parantunut energiatehokkuus.	Energiatehokkuutta parantavat valaisimet on asennettu ohjelmoidusti. Yksittäisten valaisinten ohjauksen mahdollistavia valaisimia on kokeiluna asennettu noin 100 kpl.	●
Vetovoima	Leikkialueiden toimenpidesuunnitelmaa toteutetaan.	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet on ohjelmoitu ja toteutus käynnissä.	Rakennuskohteet on määritelty investointiohjelmaan ja kohteet ovat toteutuneet suunnitellusti.	●

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Yhdyskuntatekniikan yhteiset ja kuntatekniikan suunnittelu				
Toimintatulot	547 247	473 000	473 000	489 506
Toimintamenot	-1 882 599	-2 227 800	-2 227 800	-1 834 634
Toimintakate	-1 335 353	-1 754 800	-1 754 800	-1 345 128
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	794	799	799	803
joista ajoratoja	425	429	429	428
joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	336	337	337	343
joista ruutukaavan jalkakäytävät	33	33	33	32
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-2 301 424	-2 019 100	-2 019 100	-2 328 020
€/m ²	-0,57	-0,50	-0,50	-0,57
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-922 682	-832 300	-832 300	-754 400
€/m ²	-0,16	-0,15	-0,15	-0,13
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-181 507	-174 000	-174 000	-160 579
€/m ²	-0,09	-0,08	-0,08	-0,08
Hoitokustannukset €/km	-4 476	-3 950	-3 950	-4 209
Liikennealueiden hoito yhteensä	-3 405 862	-3 025 400	-3 025 400	-3 244 991
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet	178	179	179	182
€/ha	-5 641	-5 011	-5 011	-5 277
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 004 127	-897 000	-897 000	-960 344
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	19 755	19 850	19 850	20 471
€/valopiste	-45	-48	-48	-36
Energiankulutus MWh	6 169	6 000	6 000	5 398
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-893 327	-959 600	-959 600	-737 959
Muu kunnossapito				
Laitteet ja muut erityiskohteet (sillat, radat, pumppa	-192 326	-148 000	-148 000	-385 837
Uudelleen päällystys €/m ²	-9	-8,4	-8,4	-8,9
Uudelleen päällystys m ²	34 179	34 000	34 000	42 337
Muu kunnossapito yhteensä	-1 163 017	-1 137 000	-1 137 000	-1 350 613
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	20 792	3 000	3 000	19 137
Toimintamenot	-6 466 333	-6 019 000	-6 019 000	-6 293 907
Toimintakate	-6 445 540	-6 016 000	-6 016 000	-6 274 771
Liikenne-, viher- ja muiden erityisalueiden investoinnit				
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	4 364 614	3 810 000	3 810 000	3 883 818
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	13,33	15,05	15,05	13,68
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,50			0,93
Henkilötyövuodet yhteensä	13,83	15,05	15,05	14,61
Toimintatulot	568 039	476 000	476 000	508 643
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	4 364 614	3 810 000	3 810 000	3 883 818
Toimintamenot	-12 713 546	-12 056 800	-12 056 800	-12 012 359
Toimintakate	-7 780 893	-7 770 800	-7 770 800	-7 619 898
Toimintatulot % menoista	38,8 %	35,5 %	35,5 %	36,6 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 286 000	0	4 286 000	4 392 461	106 461
Toimintakulut	-12 056 800	0	-12 056 800	-12 012 359	44 441
Toimintakate	-7 770 800	0	-7 770 800	-7 619 898	150 902

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	19 185 000	0	19 185 000	19 630 645	445 645
Toimintakulut	-25 211 800	0	-25 211 800	-24 525 510	686 290
Toimintakate	-6 026 800	0	-6 026 800	-4 894 865	1 131 935

Joensuun alueellinen jätelautakunta

Tilivelvollinen: jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Joensuun alueellinen jätelautakunta on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Se toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena ja hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jäte-taksasta, seuraa lainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Alueellinen jätelautakunta kokoontui vuonna 2019 seitsemän kertaa.

Jätelautakunnan tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella. Muutoksia kunnan jätehuoltoon koskeviin tehtäviin on tullut voimaan 1.1.2019 ja 1.1.2020. Vuonna 2019 odotettiin annettavaksi lakiehdotus, jolla pannaan täytäntöön kierrätyksen tehostamista edellyttävät EU:n jätedirektiivit. Lain valmistelu on viivästynyt. Koska uudistusten odotetaan koskevan mahdollisesti myös jätteenkuljetusta, josta päättäminen on johtanut toistuviin valituksiin niin jätelautakunnan toimialueella kuin muuallakin Suomessa, jätteenkuljetusta koskevaa päätöksentekoa on osin lykätty lakimuutosten säätämiseen asti. Lainsäädännön ja erityisesti kunnan jätehuoltovastuiden jatkuvat muutokset vaikeuttavat pitkäjänteistä jätehuollon suunnittelua.

Henkilöstön määrä on vakiintunut. Päivittäistä toimintaa on jätehuoltoon koskeva seuranta, viranomaisrekisterien ylläpito ja kehittäminen sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Neuvontaa ja ohjeistusta viranomaisasioiden annettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Jätehuoltoon liittymisen seurannassa kehoitettiin 480 kiinteistön haltijaa jätehuollon järjestämiseen. Helmikuun 2020 alkuun mennessä kiinteistöistä 74 % on liitetty jätehuoltoon. 14 %:n osalta jätemaksu on hakemuksen perusteella kohtuullistettu joko toistaiseksi tai määräaikaisella päätöksellä. 12 %:n osalta hakemuksen käsittely on vielä kesken jätehuoltoviranomaisessa tai seurantatiedot on annettu tiedoksi valvontaviranomaisille. Viranhaltijapäätöksiä jätemaksun kohtuullistamista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa tehtiin 159 kappaletta.

Jätehuoltoon koskevia ilmoituksia käsiteltiin 132 kappaletta. Jätekimppojen jätehuoltomääräysten noudattamisen tarkastelua jatkettiin 903 kimpalle. 424 kimpan yhteyshenkilöä tiedotettiin kimppaastian tyhjennysvälin muuttamisesta jätehuoltomääräysten mukaiseksi tai kimpan päättämisestä. Muut tarkastellut kimpat olivat määräysten mukaisia. Jätteenkuljetuksen lakisääteiset tiedot merkittiin jätteenkuljetusrekisteriin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kaupunki	Seurataan jätehuollon palvelutason toteutumista ja kerätään kokemuksia sovituista kokeiluista.	<p>Raporttien perusteella on tehty johtopäätökset ja sovittu jatkotoimista.</p> <p>Arvioidaan jätehuoltomääräysten päivitystarve.</p>	<p>Puhas Oy:n kanssa on sovittu, että se laatii seurantaraportin ensimmäisestä palvelutason kokonaisesta kalenterivuodesta sekä astiapalvelukoikeilusta 28.2.2020 mennessä.</p> <p>Aluekeräysverkostoa uudistettaessa 9 pistettä poistettiin (Ilo-mantsista ja Polvijärveltä). Uudistetuissa pisteissä tyhjennyskulut ovat laskeneet, osaperuste tähän on pisteiden lukitus.</p> <p>Jätehuoltomääräykset on tarpeen päivittää sen jälkeen, kun jätelain muutoksista on säädetty.</p>	●
Yhdessä tehden	Tiedottamista tehostetaan yhdessä osakaskuntien ja Puhas Oy:n kanssa.	Uudistuneet nettisivut ja toteutunut viestintä.	<p>Uudistetut nettisivut ja päivitettyt asiointilomakkeet otettiin käyttöön.</p> <p>Osakaskuntien ja Puhasen kanssa pidettiin kaksi viestintäpalaveria ja sovittiin käytännöistä sekä säännöllisestä yhteistyöstä jatkossa.</p>	●

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Viranhaltijapäätökset, kpl	282	250	250	159
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	2,7	3,0	3,0	3,0
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,3	0,0	0,0	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0
Toimintatulot	185 889	198 000	198 000	176 678
Toimintamenot	-185 889	-198 000	-198 000	-176 678
Toimintakate	0	0	0	0
Toimintatulot % menoista	100,0 %	100,0 %	100,0 %	-100,0 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	198 000	0	198 000	176 678	-21 322
Toimintakulut	-198 000	0	-198 000	-176 678	21 322
Toimintakate	0	0	0	0	0

85 Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Koko toimialan strategiset tavoitteet on kuvattu talousarviokirjan kohdassa kaupunkiympäristö.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueet ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta.

Uusi yksityistielaki on tullut voimaan 1.1.2019. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tiejaoston tehtävät vähenivät vuoden 2019 aikana ja kuntien tielautakunnat (jaosto) lakkasivat 31.12.2019. Käytännössä Rakennus- ja ympäristölautakunnan alainen tiejaosto käsitteli 2019 vain siirtymäaikana vireillä olevat asiat. Vapautuva työpanosta kohdennettiin ilmasto-ohjelman tavoitteiden edistämiseen.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Vuonna 2019 lupa- ja viranomaistoimintojen osalta toiminnan rakenteisiin ei tehty muutoksia.

Henkilöstön määrä on vakiintunut. Nykyisellä henkilöstömäärällä toiminnan pyörittäminen onnistuu välttävästi, mutta uusien tehtävien ja kehitystöiden osalta toiminta on haasteellista. Henkilöstön osaaminen on kokeneen henkilökunnan myötä hyvällä tasolla ja sitä on ylläpidetty osallistumalla ammatillisiin koulutuksiin.

Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana 9 kertaa.

Tiejaosto ei kokoontunut vuoden 2019 aikana. Yksityistielaki (560 /2018) korvasi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisteistä. Tiejaoston osalta kyseinen toimintavuosi oli viimeinen toimintavuosi. Tielautakuntien yksityistielain mukaiset tehtävät siirrettiin yksityistietoimituksissa pääasiassa Maanmittauslaitoksen hoidettavaksi.

Pysäköinninvalvonnan osalta toiminta vuonna 2019 oli samaa tasoa kuin edellisinä vuosina, mutta pysäköintivirhemaksujen määrä väheni jonkin verran. Pysäköinninvalvonnan toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä olivat keskusta-alueen pysäköintijärjestelmien ja maksutapojen muutokset sekä muutaman uuden pysäköintilaitoksen valmistuminen keskustan alueelle. Pysäköinnintarkastajien käytössä olevat käsipäätteet ja tulostimet uusittiin vuonna 2019. Ajoneuvojen siirtokehotuksia annettiin 101 kappaletta ja ajoneuvoja siirrettiin lähi- tai varastosiirtona tai romuajoneuvon siirtona yhteensä 56 kappaletta. Pysäköintivirhemaksuihin liittyviä oikaisuvaatimuksia käsiteltiin 876 kappaletta.

Rakentaminen jatkui vuonna 2019 Joensuussa normaalia korkeammalla tasolla, vaikka rakentaminen vähenikin vuodesta 2018. Asuntoja valmistui 951 kpl. Rakennusvalvonnan ohjaus- ja neuvonta suuntautui edelleen rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen sekä työmaan kosteudenhallintaan. Näitä asioita käsiteltiin myös Rakennustarkastusyhdistyksen kanssa Joensuussa järjestetyillä Syyspäivillä.

Vuoden 2018 alusta tulivat voimaan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen seurauksena uudet asetukset, joiden käyttöönotto ja tulkinta vaativat yhä vuonna 2019 työpanosta rakennusvalvonnan henkilökunnalta. Rakennusluvan sähköisen hakemisen mahdollistava ohjelma oli kilpailutettu 2016 ja se tuli käyttöön huhtikuun alusta 2017. Tämä ohjelma jouduttiin vaihtamaan lupien taustajärjestelmään siirto-ongelman takia kuitenkin toiseen vuoden 2018 lopussa. Uuden ohjelman käyttöönotto, sen käytön opettelu ja ohjelman rajapintojen yhteensovittaminen olemassa oleviin järjestelmiin vaati rakennusvalvonnan henkilökunnalta työpanostusta.

Rakennusvalvonnan osalta tehtiin sähköinen asiakaskysely, jonka perusteella voidaan todeta, että rakennusvalvonnan palvelutaso on hyvällä tasolla.

Ympäristönsuojelussa maa-aineslupia käsiteltiin 7 kpl, joista 3 oli yhdistelmälupia eli ne sisälsivät myös ympäristöluvan. Muita ympäristölupa-asioita käsiteltiin 1 kpl. Maa-ainesvalvonta suoritettiin touko-kesäkuussa. Ympäristölupien valvonta tehtiin valvontaohjelman mukaisesti (yhteensä 5 kohdetta).

Vuoden aikana tehtiin vesihuoltolain, ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaista valvontaa. Vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia käsiteltiin noin 60 kpl ja jätehuoltoon liittymättömiä kehoitettiin liittymään järjestettyyn jätehuoltoon. Kompostointitarkastus tehtiin yli 300 kiinteistölle. Haja-asetuksen jätevesien käsittelyn määräyksiin liittyen käsiteltiin hieman yli 60 hakemusta liittyen järjestelmien korjaamiseen. Vieraslajikampanjassa keskityttiin jättipalsamin torjuntaan ja kesän aikana käytiin läpi 12 kohdetta. Perhosseuranta toteutettiin Karhunmäessä, Marjalassa ja Lykynlammella. Vesistöseurannassa oli mukana 8 järveä.

Ilmastokorttelit –hanke käynnistyi elokuussa 2018 ja jatkuu edelleen. Syyskuussa 2018 käynnistynyt Energiaviraston rahoittama Energia- ja ilmastotyön edistämishanke loppui huhtikuun lopussa 2019. Syyskuun alussa käynnistyi ilmastokumppanuusverkoston kehittämishanke, jossa Joensuu on mukana yhtenä osallistujana. Hanketta hallinnoi Turun kaupunki.

Vuoden 2019 aikana valmistui Hiilinielu- ja päästökompensaatio selvitys, jonka pohjalta kaupunginhallitus hyväksyi 18.11.2019 Joensuun hiilinielu- ja kompensaatiotiekartan.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintakate kokonaisuutena toteutui noin 39 000 euroa talousarviota parempana. Tulosalueista pysäköinninvalvonnan toimintakate toteutui talousarviota heikompana. Yhteisten palvelujen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun toimintakatteet toteutuvat talousarviota parempina. Toimielimen toimintatulot alittuivat, mutta vastaavasti toimintamenoissa syntyi säästöä toteutetun menojarutuksen ja rakennusvalvonnan sähköisen lupajärjestelmän hankinnan aikaistumisen vuoksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Lupaprosessit ovat nopeita ja helppoja. Sähköinen rakennuslupajärjestelmä on uudistettu ja nopeuttanut lupaprosessia.	Asiakaskyselyn tulokset, lupien käsittelyaika.	Asiakaskysely on tehty. 80 % lupapäätöksistä käsiteltiin 11 vuorokaudessa.	
Vetovoima	Huolehditaan ympäristöstä ja laaditaan ympäristökatselmussuunnitelma.	Suunnitelman mukaiset katselmuksat ja toimenpiteet on tehty.	Katselmuksat ja toimenpiteet on tehty.	
Kestävä kaupunki Yhdessä tehden	Ilmasto-ohjelmaa edistetään kehittämällä ilmastokumppanuustoimintaa, toimimalla aktiivisesti FISU verkostossa sekä hanketoiminnalla. Rakennusjärjestyksen uudistaminen etenee yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Rakennusjärjestyksessä huomioidaan ilmastotavoitteet, prosessien sujuvuus ja alueiden moninaisuus.	Ilmasto-ohjelman mittarit, kasvihuonekaasupäästöjä seurataan CO2-raportin kautta. Uusittu rakennusjärjestys on hyväksytty.	CO2 raportti on valmistunut ja ilmasto-ohjelman mittarit on koottu. Ilmastokumppanuuden kehittämissuunnitelma on käynnissä ja se kestää lokakuun 2020 loppuun. Rakennusjärjestys ehdotus on käsitelty kaupunginhallituksessa 16.12.2019 ja hyväksytty tammikuun 2020 valtuustossa.	
Talous	Kiinteistöverotietojen tarkistaminen käynnistetään.	Kiinteistöverotiedot on tarkastettu kahden kaupunginosan osalta.	Kiinteistöverotiedot tarkastettiin koko Mutalan kaupunginosan osalta. Lisäksi tarkastettiin esiin tulleiden havaintojen ja huomautusten perusteella kiinteistöverotietoja koko kaupungin alueelta.	

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	0,6	1,1	1,1	0,6
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,5	0,0	0,0	0,2
Henkilötyövuodet yhteensä	1,1	1,1	1,1	0,8
Toimintatulot	3 223	5 000	5 000	4 734
Toimintamenot	-115 479	-142 000	-142 000	-119 213
Toimintakate	-112 256	-137 000	-137 000	-114 479
Toimintatulot % menoista	2,8 %	3,5 %	3,5 %	4,0 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 000	0	5 000	4 734	-266
Toimintakulut	-142 000	0	-142 000	-119 213	22 787
Toimintakate	-137 000	0	-137 000	-114 479	22 521

860 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvollinen: yhdyskuntalakimies Juha Martikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä siten kuin niistä on säädetty tai määrätty, sekä huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Pysäköintivirhemaksut kpl	14 504	14 300	14 300	13 264
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	6,2	6,6	6,6	6,2
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö		0,0	0,0	0,0
Henkilötyövuodet yhteensä	6,2	6,6	6,6	6,2
Toimintatulot	756 521,5	738 000,0	738 000,0	693 351,6
Toimintamenot	-406 716,1	-391 000,0	-391 000,0	-383 783,0
Toimintakate	349 805,4	347 000,0	347 000,0	309 568,5
Toimintatulot % menoista	186,0 %	188,7 %	188,7 %	180,7 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	738 000	0	738 000	693 352	-44 648
Toimintakulut	-391 000	0	-391 000	-383 783	7 217
Toimintakate	347 000	0	347 000	309 569	-37 431

870 Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Saapuneet lupahakemukset	721	670	670	702
Myönnetyt rakennusluvut kpl	706	600	600	682
joista asumisen luvat	164	170	170	130
joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	46	40	40	34
joista muita lupia	496	390	390	518
Keskim. käsittelyaika vrk	35	30	30	23
Lupa-asioista käsitelty 80 %	16 vrk	13 vrk	13 vrk	11 vrk
Myönnetyt luvat m³	529 545	380 000	380 000	427 668
joista asuinrakennuksia m ³	200 761	170 000	170 000	154 337
joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	120 552	140 000	140 000	155 721
joista muita rakennuksia m ³	208 232	70 000	70 000	117 610
Valmistuneet rakennukset m³	605 041	450 000	450 000	618 168
joista asuinrakennuksia m ³	290 247	180 000	180 000	197 121
joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	135 350	180 000	180 000	163 758
joista muita rakennuksia m ³	179 444	90 000	90 000	257 289
€/lupa /brutto)	-1 071	-1 357	-1 357	-1 052
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	9,7	9,9	9,9	9,4
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	0,6	0,3	0,3	0,6
Henkilötyövuodet yhteensä	10,2	10,2	10,2	10,0
Toimintatulot	715 051	673 000	673 000	612 446
Toimintamenot	-755 789	-814 000	-814 000	-717 332
Toimintakate	-40 738	-141 000	-141 000	-104 886
Toimintatulot % menoista	94,6 %	82,7 %	82,7 %	85,4 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	673 000	0	673 000	612 446	-60 554
Toimintakulut	-814 000	0	-814 000	-717 332	96 668
Toimintakate	-141 000	0	-141 000	-104 886	36 114

880 Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen: ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä seuraa ympäristön tilaa. Ympäristönsuojelu vastaa myös osaltaan kaupungin ilmastotavoitteiden toteuttamisesta.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	2,9	3,7	3,7	3,2
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	2,7	0,8	0,8	1,9
Henkilötyövuodet yhteensä	5,6	4,5	4,5	5,1
Toimintatulot	63 710	75 000	75 000	76 599
Toimintamenot	-317 959	-344 000	-344 000	-327 416
Toimintakate	-254 248	-269 000	-269 000	-250 817
Toimintatulot % menoista	20,0 %	21,8 %	21,8 %	23,4 %

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	75 000	0	75 000	76 599	1 599
Toimintakulut	-344 000	0	-344 000	-327 416	16 584
Toimintakate	-269 000	0	-269 000	-250 817	18 183

Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 491 000	0	1 491 000	1 387 130	-103 870
Toimintakulut	-1 691 000	0	-1 691 000	-1 547 744	143 256
Toimintakate	-200 000	0	-200 000	-160 614	39 386

90 Teknisten palvelujen johtokunta

Tilivelvollinen: teknisen keskuksen johtaja Tero Toivanen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Tekninen keskus tuottaa kaupungin muiden hallintokuntien tilaamana kiinteistöhoito-, talotekniikka- ja rakentamispalveluja, maaseutualueiden liikuntapaikkojen hoitoa, katujen-, puistojen-, metsienhoito- sekä yhdyskuntateknisiä rakentamis- ja maastomittauspalveluja. Tekninen keskus vastaa kaupungin logistiikkapalveluista ja tuottaa Siun Sotelle Matkojenyhdistelykeskuksen (MYK) palvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2019

Teknisen keskuksen osalta kulunut vuosi sujui pääosin suunnitelmien mukaisesti. Merkittävimpiä teknisen keskuksen toteuttamia rakennushankkeita olivat Sirkkalan koulukiinteistön muutostyöt yläkouluksi, Haapajoen alueen infran rakennustyöt sekä Kauppakadun ja Mäntyläntien saneeraukset. Luminen talvi kasvatti katujen kunnossapidon työmäärää ja laskutusta.

Raskaan kaluston huolloissa siirryttiin omasta työstä ulkoistettuun palveluun. Tämä mahdollistaa varikon toiminnan painottumisen tulevaisuudessa enemmän pienikaluston huolto- ja korjaustöihin. Varikko omana kustannuspaikkana lopetettiin vuodenvaiheessa ja se yhdistettiin katujen hoidon kustannuspaikkaan.

Matkojenyhdistelykeskuksessa uudet autoilijasopimukset astuivat voimaan lokakuun alussa. Samalla päivitettiin uusi kuljetusten tilaus- ja suunnitteluohjelmisto. Teknisen keskuksen logistiikkapalvelujen hoitama kaupungin sisäinen posti lakkautettiin ja koulujen vahtimestaritoiminta siirtyi vuoden lopussa hyvinvoinnin toimialalle. Kaupungin henkilö- ja pakettiautojen vaihtaminen omasta kalustosta leasingajoneuvoihin jatkui.

Henkilöstömuutoksia oli edelleen runsaasti. Vuoden aikana teknisessä keskuksessa vakituisen työsuhteen lopetti yhteensä 19 henkilöä ja heidän tilalleen palkattiin 10 uutta työntekijää eri tehtäviin. Useissa tehtävissä poistunutta henkilöstöä korvattiin myös määräaikaisilla työsuhteilla. Tekninen keskus osallistui aktiivisesti kaupungin työllistämistoimenpiteisiin. Kaikkiaan vuoden aikana erilaisissa työtehtävissä kävi 74 työllistettyä, työkokeilijaa tai harjoittelijaa.

Talouden osalta mennyt vuosi toteutui talousarviota parempana kaikilla vastuualueilla. Kokonaislaskutus oli noin 22,9 milj. euroa (talousarvio 20,8 milj. euroa) ja toimintakate 246 000 euroa (Ta - 185 000 euroa). Ennustettua parempi tulos syntyi pääasiassa säästöistä vakinaisen henkilöstön palkkakuluissa sekä lumiaseman kasvaneista tuotoista.

Investointien toteutuma (-23 000 euroa) oli huomattavasti talousarviota (-400 000 euroa) pienempi, sillä uuden puhtaanapitoauton toimitus myöhästyi ja luovutus siirtyi vuoden 2020 puolelle.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Selvitetään maakuntaudistuksen vaikutuksia ja vaihtoehtoja logistiikkapalveluiden järjestäytymiseen ja toimintaan.	Logistiikkapalveluiden toimintamalli ja järjestäytyminen on selvitetty.	Maakuntaudistuksen keskeytymisen vuoksi valmistelu keskeytettiin	
Elinvoima	RPAS-järjestelmän (kaukokartoitusjärjestelmän, drone) hankkiminen, käyttökoulutus ja laitteiston käyttöönotto	RPAS-järjestelmä on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään monipuolisesti.	RPAS-järjestelmä on tuotantokäytössä ja sitä hyödynnetään laajasti.	
Hyvinvointi	Väylien ja kiinteistöjen pihojen talvihoidon laatuun panostetaan	Virallisen palautekanavan kautta annettujen palautteiden perusteella hoidon laatu on parantunut verrattuna aikaisempiin vuosiin.	Palauteen laadun ja määrän perusteella katujen hoidossa on onnistuttu tavoitteiden mukaisesti.	
Kestävä taloudenpito	Ajoneuvojen käyttökustannuksia pienennetään opastamalla henkilöstöä ennakoivaan ja taloudelliseen ajotapaan. Pyritään vähentämään polttoaineen kulutusta ja autokaluston korjaus- ja huoltokuluja.	Henkilöstö on koulutettu ja kaluston polttoaineen kulutus ja huoltokulut ovat pienentyneet.	68 henkilöä on käynyt ennakoivan ajon koulutuksessa.	
Elinvoima	Yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa estetään nuorten syrjäytymistä ja edistetään pitkäaikaistyöttömien pääsyä työmarkkinoille	Työllistetään nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä tarjoamalla työharjoittelupaikkoja Teknisen keskuksen eri vastuualueilla	Yli 70 työtöntä tai työharjoittelijaa on työllistetty vuoden aikana.	
Yhdessä tehden	Kiinteistönhoidossa parannetaan työtehokkuutta kohdistamalla resursseja selvemmin kiireellisiin ja kiireettömiin töihin.	Työajan tehokkaampi käyttö oikein kohdennettuna.	Työryhmien työnjakoa ja organisoitumista kehitetään edelleen.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

VASTUUALUE: Hallinnon palvelut				
Yhteiset		TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Tuotot yhteensä		347	352	379
Kulut yhteensä (sis.johdokunnan)		-426	-362	-399
Toimintakate		-79	-10	-20
VASTUUALUE: Kiinteistöpalvelut				
Palvelutuotanto (1000 €)	ASIAKAS	TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Kiinteistönhoito		2 915	3 115	3 082
kiinteistönhoito	Tilakeskus	2 696	2 890	2 840
Koulujen vahtimestarit (7322)	Hyvo	205	185	198
Muu palvelutuotanto		15	40	44
Talotekniikka		1 389	1 527	1 395
Huolto- ja kunnossapitotyöt	Tilakeskus	1 389	1 486	1 377
Muu palvelutuotanto		0	41	18
Rakennustekniikka		1 757	2 647	2 240
Vuosihuollot ja työohjelman työt	Tilakeskus	625	1 041	1 545
Hankkeet	Tilakeskus	768	1 239	227
Koulujen kalustonhuoltajat (7325)	Hyvo	163	145	159
Muu palvelutuotanto		201	221	309
MAS liikuntapaikkojen hoito		295	277	286
MAS liikuntapaikkojen hoito	Vapaa-aika	295	277	285
Muu palvelutuotanto				1
Kiinteistöpalvelut				
Tuotot yhteensä		6 356	7 566	7 004
Kulut yhteensä		-6 356	-7 486	-7 045
Toimintakate		0	80	-41
Määrätiedot				
Hoidettavien kiinteistöjen pinta-ala h-m ² /kk		247 304	260 805	236 752
Lämmön ominaiskulutus kwh/rm ³ /a		40,0	35,2	36,9
Yksikkökustannukset €/suorite				
Kiinteistönhoito €/m ²		10,9	11,1	12,0
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²		5,6	4,0	6,5
Talotekninen kunnossapito €/m ²		5,6	5,7	5,8

VASTUUALUE: Kuntatekniikan palvelut				
Sisäinen tukipalvelutilaus (1000 €)	ASIAKAS	TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Varikko		515	858	821
Korjaamo		68	76	113
Konekeskus		402	632	584
Lumenkaatopaikka		43	113	89
Muu palvelutuotanto		3	37	36
Rakentaminen		3 530	3 560	4 939
Investointikohteiden työt	krak	2 625	2703	3 566
Muu palvelutuotanto		905	857	1 373
Maastomittaus ja pohjatutkimus		609	582	620
Maastomittaus	krak	239	145	170
Maastomittaus/inv.kohteiden työt	krak	30	25	56
Muu palvelutuotanto		340	411	394
Metsien hoito		527	568	540
Metsänhoito	krak	507	507	500
Muu palvelutuotanto		20	61	40
Katujen hoito		2 034	2 606	2 684
Liikennealueiden hoito	krak	1 469	1 958	2075
Liikennealueiden talvihoito	krak	1 001	1 218	1 330
Liikennealueiden kesähoito	krak	185	219	196
Liikennealueiden puhtaanapito	krak	80	80	82
Korjaus	krak	163	338	362
Lumen kuormaus ja kuljetus	krak	43	102	106
Torinhoito	krak	70	70	71
Laitteet ja muut erityiskohteet	krak	33	67	37
Investointikohteiden työt	krak	237	308	186
Muu palvelutuotanto		222	204	314
Puistojen hoito		1 755	1 784	1 764
Viheralueiden hoito	krak	669	669	708
Liikennealueiden kesähoito	krak	210	210	220
Investointikohteiden työt	krak	605	516	448
Muu palvelutuotanto		271	388	388
Kuntatekniikan palvelut		TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Tuotot yhteensä		8 970	9 959	11 369
Kulut yhteensä		-9 002	-9 787	-11 411
Toimintakate		-32	171	-41
Määrätiedot/ yksikkökustannukset		TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Omana työnä tehty katujen hoito				
Kunnossapidettävät ajoradat, km		198	195	
Kunnossapidettävät jalankulku- ja pyöräilyväylät, km		180	206	
Liikennealueiden talvihoito, €/ vuosi €/ 1000 m ²		443,0	538,8	
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi €/ 1000 m ²		127,9	139,0	
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi €/1000 m ²		33,3	33,3	
Puistojen hoito				
Rakennettujen puistojen hoito €/ha		5 068	4 167	
Metsien hoito				
Lähimetsät, €/ha		1 447	1 255	
Talousmetsät, €/ha		775	880	

VASTUUALUE: Logistiikkapalvelut				
Palvelutuotanto (1000 €)	ASIAKAS	TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Koulukuljetukset	hyvo	2 316	2 221	2 305
Liikenne ja postikuljetus	hallintokunnat	216	38	150
Asiointiliikenne	krak	-74	-69	-62
Ajoneuvopalvelut	hallintokunnat	336	340	357
Muu palvelutuotanto	Siun sote, Polkk	2 275	2 397	2 295
Logistiikan palvelut		TA 2019	Toteuma 2019	TP 2018
Tuotot yhteensä		5 145	4 996	5 107
Kulut yhteensä		-5 219	-4 991	-5 033
Toimintakate		-74	5	74
730 Tekninen keskus Yhteensä	TP 2018	Toteuma 2019	Toteuma %	Muutos % 2019-2018
Tuotot yhteensä	23 859	22 872	109,9 %	-4,1 %
Kulut yhteensä	-23 887	-22 626	107,7 %	-5,3 %
Toimintakate	-29	246	-133,2 %	-996,6 %
Teknisten palvelujen johtokunta yhteensä	TP 2018	TA 2019	TA 2019 Muutettu	Toteuma 2019
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet vakinainen henkilöstö	135,0	142,2	142,2	126,8
Henkilötyövuodet määräaikainen henkilöstö	8,4	6,9	6,9	6,0
Henkilötyövuodet yhteensä	143,4	149,1	149,1	132,8

Teknisten palvelujen johtokunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	20 817 000	0	20 817 000	22 872 113	2 055 113
Toimintakulut	-21 002 000	0	-21 002 000	-22 625 707	-1 623 707
Toimintakate	-185 000	0	-185 000	246 405	431 405

Peruskaupunki yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	109 437 200	-150 000	109 287 200	117 098 918	7 811 718
Toimintakulut	-504 329 377	-4 836 000	-509 165 377	-512 638 063	-3 472 686
Toimintakate	-394 892 177	-4 986 000	-399 878 177	-395 539 145	4 339 032

6.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

(ei sis. liikelaitosta eikä rahastoja)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	30 765 546,00	0,00	30 765 546,00	33 323 662,04	2 558 116,04	34 926 710,66
Maksutulot	7 877 400,00	-710 000,00	7 167 400,00	7 223 535,37	56 135,37	8 284 605,78
Tuet ja avustukset	4 334 100,00	0,00	4 334 100,00	6 907 073,15	2 572 973,15	6 195 131,98
Muut toimintatulot	62 650 154,00	560 000,00	63 210 154,00	64 391 320,11	1 181 166,11	62 235 557,03
Toimintatulot yhteensä	105 627 200,00	-150 000,00	105 477 200,00	111 845 590,67	6 368 390,67	111 642 005,45
Valmistus omaan käyttöön	3 810 000,00		3 810 000,00	5 253 326,98	1 443 326,98	4 683 754,22
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-100 464 293,00	-3 320 670,00	-103 784 963,00	-103 308 403,05	476 559,95	-99 976 217,83
Palvelujen ostot	-321 977 360,00	-762 230,00	-322 739 590,00	-327 754 190,62	-5 014 600,62	-319 860 254,80
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 347 791,00	-338 100,00	-13 685 891,00	-15 149 467,18	-1 463 576,18	-14 617 547,32
Avustukset	-23 356 484,00	770 000,00	-22 586 484,00	-21 799 409,07	787 074,93	-23 852 365,85
Muut toimintamenot	-45 183 449,00	-1 185 000,00	-46 368 449,00	-44 626 592,97	1 741 856,03	-42 415 387,49
Toimintamenot yhteensä	-504 329 377,00	-4 836 000,00	-509 165 377,00	-512 638 062,89	-3 472 685,89	-500 721 773,29
Toimintakate	-394 892 177,00	-4 986 000,00	-399 878 177,00	-395 539 145,24	4 339 031,76	-384 396 013,62
Verotulot						
Kunnan tulovero	230 000 000,00	-7 000 000,00	223 000 000,00	225 882 908,64	2 882 908,64	218 368 067,72
Kiinteistövero	21 300 000,00	300 000,00	21 600 000,00	21 579 289,60	-20 710,40	21 099 300,99
Osuus yhteisöveron tuotosta	23 300 000,00	-1 900 000,00	21 400 000,00	21 102 989,28	-297 010,72	21 168 837,56
Verotulot yhteensä	274 600 000,00	-8 600 000,00	266 000 000,00	268 565 187,52	2 565 187,52	260 636 206,27
Valtionosuudet	141 495 000,00	3 795 000,00	145 290 000,00	145 271 374,00	-18 626,00	142 926 860,00
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta	135 000,00		135 000,00	194 314,96	59 314,96	194 336,47
Korkotulot liikelaitoksilta	315 000,00		315 000,00	315 000,00	0,00	315 000,00
Muut rahoitustulot muilta	726 000,00	100 000,00	826 000,00	860 025,70	34 025,70	840 294,24
Korv. peruspääom. liikelait.	818 000,00		818 000,00	817 699,08	-300,92	817 699,08
Korv. peruspääom. muilta taseyks.	5 486 000,00		5 486 000,00	5 485 620,72	-379,28	5 485 620,72
Korkomenot	-1 800 000,00	200 000,00	-1 600 000,00	-1 433 507,99	166 492,01	-1 367 035,95
Muut rahoitusmenot	-5 540 000,00		-5 540 000,00	-5 617 141,92	-77 141,92	-5 494 945,85
Rahoitustulot ja -menot	140 000,00	300 000,00	440 000,00	622 010,55	182 010,55	790 968,71
Vuosikate	21 342 823,00	-9 491 000,00	11 851 823,00	18 919 426,83	7 067 603,83	19 958 021,36
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 700 000,00	-280 000,00	-28 980 000,00	-27 434 368,28	1 545 631,72	-26 206 315,07
Arvonalentumiset	-250 000,00		-250 000,00	-2 986 619,63	-2 736 619,63	-1 945 736,82
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-7 607 177,00	-9 771 000,00	-17 378 177,00	-11 501 561,08	5 876 615,92	-8 194 030,53
Poistoeron lisäys	0,00		0,00	-5 561 574,61	-5 561 574,61	-5 144 207,72
Poistoeron vähennys	1 400 000,00	350 000,00	1 750 000,00	2 371 563,58	621 563,58	1 703 816,62
Varausten lisäys	0,00		0,00		0,00	0,00
Varausten vähennys	0,00		0,00	5 561 574,61	5 561 574,61	5 046 122,54
Rahastojen lisäys	0,00		0,00		0,00	0,00
Rahastojen vähennys	0,00		0,00	3 500,00	3 500,00	101 210,18
Tilikauden alijäämä	-6 207 177,00	-9 421 000,00	-15 628 177,00	-9 126 497,50	6 501 679,50	-6 487 088,91

Koko kaupungin toiminta (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	29 862 134,00		29 862 134,00	27 845 907,85	-2 016 226,15	27 611 727,04
Maksutulot	8 777 400,00	-710 000,00	8 067 400,00	7 971 354,50	-96 045,50	9 107 171,65
Tuet ja avustukset	4 334 100,00		4 334 100,00	6 387 832,71	2 053 732,71	5 863 478,48
Muut toimintatulot	31 802 474,00	560 000,00	32 362 474,00	30 818 215,84	-1 544 258,16	31 142 240,97
Toimintatulot yhteensä	74 776 108,00	-150 000,00	74 626 108,00	73 023 310,90	-1 602 797,10	73 724 618,14
Valmistus omaan käyttöön	3 810 000,00		3 810 000,00	5 942 695,32	2 132 695,32	6 052 438,34
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-102 992 293,00	-3 320 670,00	-106 312 963,00	-105 732 696,77	580 266,23	-102 354 168,16
Palvelujen ostot	-308 107 348,00	-762 230,00	-308 869 578,00	-310 418 836,91	-1 549 258,91	-301 762 001,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 847 791,00	-338 100,00	-16 185 891,00	-17 294 130,56	-1 108 239,56	-16 537 635,26
Avustukset	-23 356 484,00	770 000,00	-22 586 484,00	-21 224 317,02	1 362 166,98	-23 489 246,96
Muut toimintamenot	-14 669 369,00	-1 185 000,00	-15 854 369,00	-11 368 105,97	4 486 263,03	-11 575 278,07
Toimintamenot yhteensä	-464 973 285,00	-4 836 000,00	-469 809 285,00	-466 038 087,23	3 771 197,77	-455 718 329,54
Toimintakate	-386 387 177,00	-4 986 000,00	-391 373 177,00	-387 072 081,01	4 301 095,99	-375 941 273,06
Verotulot						
Kunnan tulovero	230 000 000,00	-7 000 000,00	223 000 000,00	225 882 908,64	2 882 908,64	218 368 067,72
Kiinteistövero	21 300 000,00	300 000,00	21 600 000,00	21 579 289,60	-20 710,40	21 099 300,99
Osuus yhteisöveron tuotosta	23 300 000,00	-1 900 000,00	21 400 000,00	21 102 989,28	-297 010,72	21 168 837,56
Verotulot yhteensä	274 600 000,00	-8 600 000,00	266 000 000,00	268 565 187,52	2 565 187,52	260 636 206,27
Valtionosuudet	141 495 000,00	3 795 000,00	145 290 000,00	145 271 374,00	-18 626,00	142 926 860,00
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	650 000,00		650 000,00	364 581,51	-285 418,49	365 364,84
Muut rahoitustuotot	10 546 000,00	100 000,00	10 646 000,00	4 322 702,77	-6 323 297,23	3 139 700,62
Korkokulut	-2 115 000,00	200 000,00	-1 915 000,00	-1 433 507,99	481 492,01	-1 367 035,95
Muut rahoituskulut	-6 658 000,00		-6 658 000,00	-331 744,60	6 326 255,40	-1 285 233,73
Rahoitustulot ja -menot	2 423 000,00	300 000,00	2 723 000,00	2 922 031,69	199 031,69	852 795,78
Vuosikate	32 130 823,00	-9 491 000,00	22 639 823,00	29 686 512,20	7 046 689,20	28 474 588,99
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 688 000,00	-280 000,00	-33 968 000,00	-32 442 391,71	1 525 608,29	-30 979 561,00
Arvonalentumiset	-250 000,00		-250 000,00	-2 986 619,63	-2 736 619,63	-1 945 736,82
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-1 807 177,00	-9 771 000,00	-11 578 177,00	-5 742 499,14	5 835 677,86	-4 450 708,83
Poistoeron lisäys	0,00	0,00	0,00	-5 866 574,61	-5 866 574,61	-5 144 207,72
Poistoeron vähennys	1 400 000,00	350 000,00	1 750 000,00	2 699 247,78	949 247,78	2 047 643,68
Varausten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Varausten vähennys	0,00	0,00	0,00	5 866 574,61	5 866 574,61	5 046 122,54
Rahastojen lisäys	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Rahastojen vähennys	0,00	0,00	0,00	3 500,00	3 500,00	101 210,18
Tilikauden alijäämä	-407 177,00	-9 421 000,00	-9 828 177,00	-3 039 751,36	6 788 425,64	-2 399 940,15

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	230 000 000,00	-7 000 000,00	223 000 000,00	225 882 908,64	2 882 908,64
Osuus yhteisöveron tuotosta	23 300 000,00	-1 900 000,00	21 400 000,00	21 102 989,28	-297 010,72
Kiinteistövero	21 300 000,00	300 000,00	21 600 000,00	21 579 289,60	-20 710,40
	<u>274 600 000,00</u>	<u>-8 600 000,00</u>	<u>266 000 000,00</u>	<u>268 565 187,52</u>	<u>2 565 187,52</u>

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2015	20,50	1 147,0	1,30 %
2016	20,50	1 161,0	1,20 %
2017	20,50	1 160,0	-0,09 %
2018	20,50	1 194,0	2,98 %
2019	20,50		
	2019	2018	
Kiinteistövero-%:			
Yleinen	1,10	1,10	
Vakituinen asunto	0,45	0,45	
Muut asuinkiinteistöt	1,00	1,00	
Voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valt.os. ml. tasaukset	144 095 000,00	3 261 000,00	147 356 000,00	147 491 951,00	135 951,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 600 000,00	534 000,00	-2 066 000,00	-2 220 577,00	-154 577,00
	<u>141 495 000,00</u>	<u>3 795 000,00</u>	<u>145 290 000,00</u>	<u>145 271 374,00</u>	<u>-18 626,00</u>

6.2.2 Investointien toteutuminen

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sitovat erät esitetty vahvennettuna					
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Hankinnat	-1 860 000,00	-3 069 000,00	-4 929 000,00	-4 198 788,94	730 211,06
Myynnit	4 200 000,00	1 556 000,00	5 756 000,00	6 782 747,42	1 026 747,42
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 340 000,00	-1 513 000,00	827 000,00	2 583 958,48	1 756 958,48
150 Konsernihallinto					
Hankinnat	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00		0,00	0,00	0,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
160 Tilakeskus					
Hankinnat	-28 196 000,00	2 242 000,00	-25 954 000,00	-25 088 626,11	865 373,89
Myynnit	300 000,00		300 000,00	391 000,00	91 000,00
Rah.osuudet	2 030 000,00	-1 350 000,00	680 000,00	525 000,00	-155 000,00
Netto	-25 866 000,00	892 000,00	-24 974 000,00	-24 172 626,11	801 373,89
Kaupunginhallitus yhteensä					
Hankinnat	-30 106 000,00	-827 000,00	-30 933 000,00	-29 287 415,05	1 645 584,95
Myynnit	4 500 000,00	1 556 000,00	6 056 000,00	7 173 747,42	1 117 747,42
Rah.osuudet	2 030 000,00	-1 350 000,00	680 000,00	525 000,00	-155 000,00
Netto	-23 576 000,00	-621 000,00	-24 197 000,00	-21 588 667,63	2 608 332,37
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
410 Koulutuspalvelut					
Hankinnat	0,00	-808 000,00	-808 000,00	-660 171,30	147 828,70
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	-808 000,00	-808 000,00	-660 171,30	147 828,70
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Hankinnat	-110 000,00	0,00	-110 000,00	-113 483,23	-3 483,23
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-110 000,00	0,00	-110 000,00	-113 483,23	-3 483,23
455 Nuorisopalvelut					
Hankinnat	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-33 862,89	-23 862,89
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-33 862,89	-23 862,89

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä					
Hankinnat	-110 000,00	-818 000,00	-928 000,00	-807 517,42	120 482,58
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-110 000,00	-818 000,00	-928 000,00	-807 517,42	120 482,58
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Hankinnat	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-39 800,00	-4 800,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-39 800,00	-4 800,00
690 Liikuntapalvelut					
Hankinnat	-200 000,00	50 000,00	-150 000,00	-154 553,20	-4 553,20
Myynnit	0,00	0,00	0,00	25 000,00	25 000,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-200 000,00	50 000,00	-150 000,00	-129 553,20	20 446,80
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-235 000,00	50 000,00	-185 000,00	-194 353,20	-9 353,20
Myynnit	0,00	0,00	0,00	25 000,00	25 000,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-235 000,00	50 000,00	-185 000,00	-169 353,20	15 646,80
Kaupunkirakennelautakunta					
280 Yhdyskuntatekniikka					
Hankinnat	-15 400 000,00	0,00	-15 400 000,00	-15 235 126,36	164 873,64
Myynnit	0,00		0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00		0,00	389 657,07	389 657,07
Netto	-15 400 000,00		0,00 -15 400 000,00	-14 845 469,29	554 530,71
Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Hankinnat	-15 400 000,00		0,00 -15 400 000,00	-15 235 126,36	164 873,64
Myynnit	0,00		0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00		0,00	389 657,07	389 657,07
Netto	-15 400 000,00		0,00 -15 400 000,00	-14 845 469,29	554 530,71
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
880 Ympäristönsuojelu					
Hankinnat	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 130,00	6 870,00
Myynnit	0,00		0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00		0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 130,00	6 870,00

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Teknisten palveluiden johtokunta					
730 Tekninen keskus					
Hankinnat	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-23 300,00	376 700,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	47 121,77	47 121,77
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-400 000,00	0,00	-400 000,00	23 821,77	423 821,77
Teknisten palveluiden johtokunta yhteensä					
Hankinnat	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-23 300,00	376 700,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	47 121,77	47 121,77
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-400 000,00	0,00	-400 000,00	23 821,77	423 821,77
Kaupungin oma toiminta yhteensä:					
Hankinnat	-46 271 000,00	-1 595 000,00	-47 866 000,00	-45 560 842,03	2 305 157,97
Myynnit	4 500 000,00	1 556 000,00	6 056 000,00	7 245 869,19	1 189 869,19
Rah.osuudet	2 030 000,00	-1 350 000,00	680 000,00	914 657,07	234 657,07
Netto	-39 741 000,00	-1 389 000,00	-41 130 000,00	-37 400 315,77	3 729 684,23
Joensuun Vesi -liikelaitos:					
Hankinnat	-7 955 000,00	0,00	-7 955 000,00	-7 737 429,86	217 570,14
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	390 000,00	0,00	390 000,00	394 921,51	4 921,51
Netto	-7 565 000,00	0,00	-7 565 000,00	-7 342 508,35	222 491,65
Koko kaupunki yhteensä:					
Hankinnat	-54 226 000,00	-1 595 000,00	-55 821 000,00	-53 298 271,89	2 522 728,11
Myynnit	4 500 000,00	1 556 000,00	6 056 000,00	7 245 869,19	1 189 869,19
Rah.osuudet	2 420 000,00	-1 350 000,00	1 070 000,00	1 309 578,58	239 578,58
Netto	-47 306 000,00	-1 389 000,00	-48 695 000,00	-44 742 824,12	3 952 175,88

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kaupunkirakennelautakunta										
280 Yhdyskuntatekniikka										
1. Uudisrakentaminen										
Hankinnat			-5 210 000,00	0,00	-5 210 000,00	-5 032 485,88	177 514,12	-5 032 485,88		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-5 210 000,00	0,00	-5 210 000,00	-5 032 485,88	177 514,12	-5 032 485,88		
2. Peruskorjaus										
Hankinnat			-3 380 000,00	0,00	-3 380 000,00	-3 394 646,45	-14 646,45	-3 394 646,45		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-3 380 000,00	0,00	-3 380 000,00	-3 394 646,45	-14 646,45	-3 394 646,45		
3. Vene- ja liikuntapaikkahankkeet										
Hankinnat			-1 440 000,00	0,00	-1 440 000,00	-968 604,48	471 395,52	-968 604,48		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		
Netto			-1 440 000,00	0,00	-1 440 000,00	-908 604,48	531 395,52	-908 604,48		
4. Kehittämishankkeet										
2591 Telkantie-Ranta-Mutalantie jk+pp-tie										
Hankinnat	1 000 000	-370 342,93	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-389 214,04	210 785,96	-759 556,97	76,0	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-370 342,93	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-389 214,04	210 785,96	-759 556,97		
2621 Oksojantie liikennevalot										
Hankinnat	100 000	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,0	2025
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00	0,00		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
2533 Kauppatori ja keskustan joukkoliikennejärjestelyt (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	2 010 000	-2 190 922,19	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-291 065,58	-241 065,58	-2 481 987,77	123,5	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 190 922,19	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-291 065,58	-241 065,58	-2 481 987,77		
2570 Rantakatu väli Koskikatu-Siltakatu (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	570 000	-277 462,57	0,00	0,00	0,00	-9 353,30	-9 353,30	-286 815,87	50,3	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-277 462,57	0,00	0,00	0,00	-9 353,30	-9 353,30	-286 815,87		
Koulukadun kehittäminen yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat *	3 195 000	0,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-54 234,20	5 765,80	-54 234,20	1,7	2023
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-54 234,20	5 765,80	-54 234,20		
- 2622 Koulukatu välillä Koskikatu-Niskakatu										
Hankinnat *	865 000	0,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-54 234,20	5 765,80	-54 234,20	6,3	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-54 234,20	5 765,80	-54 234,20		
2623 Siltakatu välillä Kirkkokatu-Kalevankatu (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat *	715 000	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-1 435,20	38 564,80	-1 435,20	0,2	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-1 435,20	38 564,80	-1 435,20		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
2592 Kauppakatu välillä Papinkatu - Suvantokatu (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	1 800 000	-25 042,96	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-713 634,96	-113 634,96	-738 677,92	41,0	2021
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-25 042,96	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-713 634,96	-113 634,96	-738 677,92		
Joensuun asemanseutu yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat *	10 610 000	-1 609 122,54	-1 920 000,00	0,00	-1 920 000,00	-2 411 574,61	-491 574,61	-4 020 697,15	37,9	2026
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 609 122,54	-1 920 000,00	0,00	-1 920 000,00	-2 411 574,61	-491 574,61	-4 020 697,15		
- 2534 Itäranta väli Siltakatu-Vanharaitti										
Hankinnat	1 400 000	-1 609 122,54	0,00	0,00	0,00	-77 322,80	-77 322,80	-1 686 445,34	120,5	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 609 122,54	0,00	0,00	0,00	-77 322,80	-77 322,80	-1 686 445,34		
- 2624 Asemankaari										
Hankinnat	1 720 000	0,00	-1 720 000,00	0,00	-1 720 000,00	-2 257 405,64	-537 405,64	-2 257 405,64	131,24	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-1 720 000,00	0,00	-1 720 000,00	-2 257 405,64	-537 405,64	-2 257 405,64		
- 2873 Asemanpuisto										
Hankinnat	200 000	0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-76 846,17	123 153,83	-76 846,17	38,42	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-76 846,17	123 153,83	-76 846,17		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
2593 ja 9088, Green Park (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat *	2 245 000	-31 117,39	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-549 360,11	50 639,89	-580 477,50	25,9	2023
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	329 657,07	329 657,07	329 657,07		
Netto		-31 117,39	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-219 703,04	380 296,96	-250 820,43		
2573 Hukanhaudan alikulku Tapionkadun kohdalla (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	500 000	-17 303,09	-465 000,00	0,00	-465 000,00	-476 125,70	-11 125,70	-493 428,79	98,7	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-17 303,09	-465 000,00	0,00	-465 000,00	-476 125,70	-11 125,70	-493 428,79		
2577 Kauppatorin rakentaminen (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	2 531 000	-3 036 533,43	0,00	0,00	0,00	-63 226,90	-63 226,90	-3 099 760,33	122,47	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-3 036 533,43	0,00	0,00	0,00	-63 226,90	-63 226,90	-3 099 760,33		
2849 Kauppatorin esiintymislava (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	850 000	-1 285 893,01	0,00	0,00	0,00	-19 572,85	-19 572,85	-1 305 465,86	153,58	2019
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 285 893,01	0,00	0,00	0,00	-19 572,85	-19 572,85	-1 305 465,86		
2848 Vapaudenpuiston kehittäminen (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat*	730 000	-53 252,49	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-680 515,92	-30 515,92	-733 768,41	100,52	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-53 252,49	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-680 515,92	-30 515,92	-733 768,41		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekt										
2594 Siltakatu välillä Länsikatu-Noljakantie (Yliopiston kehittämistä tukeva hanke)										
Hankinnat	1 250 000	-55 117,34	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-86 931,02	113 068,98	-142 048,36	11,4	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-55 117,34	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-86 931,02	113 068,98	-142 048,36		
2625 Siltakatu-Länsikatu kiertoliittymä (Yliopiston kehittämistä tukeva hanke)										
Hankinnat	700 000	0,00	-35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00	35 000,00	0,00	0,0	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-35 000,00	0,00	-35 000,00	0,00	35 000,00	0,00		
2813 Ilosaari										
Hankinnat	2 600 000	-2 474 863,29	0,00	0,00	0,00	-28 348,52	-28 348,52	-2 503 211,81	96,3	2019
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 474 863,29	0,00	0,00	0,00	-28 348,52	-28 348,52	-2 503 211,81		
2874 Mehtimäen urheilutori, taitaja 2019 (Mehtimäki)										
Hankinnat	50 000	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-57 688,53	-7 688,53	-57 688,53	115,4	2019
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-57 688,53	-7 688,53	-57 688,53		
2859 Keskusurheilukentän peruskorjaus (Mehtimäki)										
Hankinnat	1 425 000	0,00	0,00	0,00	0,00	-7 108,11	-7 108,11	-7 108,11	0,50	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	-7 108,11	-7 108,11	-7 108,11		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
4. Kehittämishankkeet yhteensä										
Hankinnat	32 881 000	-11 426 973,23	-5 370 000,00	0,00	-5 370 000,00	-5 839 389,55	-469 389,55	-17 266 362,78	52,5	
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	329 657,07	329 657,07	329 657,07		
Netto		-11 426 973,23	-5 370 000,00	0,00	-5 370 000,00	-5 509 732,48	-139 732,48	-16 936 705,71		
280 Yhdyskuntatekniikka yhteensä										
Hankinnat			-15 400 000,00	0,00	-15 400 000,00	-15 235 126,36	164 873,64			
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	389 657,07	389 657,07			
Netto			-15 400 000,00	0,00	-15 400 000,00	-14 845 469,29	554 530,71			

HUOM! * merkityt kustannusarviot on päivitetty Kv 25.11.2019 § 146 mukaisiksi

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2019

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus Valm. arviosta käytetty	vuosi
9103 Muut rakennukset										
Hankinnat		0,00	-7 500 000,00	845 000,00	-6 655 000,00	-6 655 239,75	239,75	-6 655 239,75		
Myyntit		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-7 200 000,00	845 000,00	-6 355 000,00	-6 655 239,75	300 239,75	-6 655 239,75		
9107 Osakkeet ja osuudet										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	226 000,00	-226 000,00	226 000,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	226 000,00	-226 000,00	226 000,00		
9108 Rakennukset/asuinrakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	165 000,00	-165 000,00	165 000,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	165 000,00	-165 000,00	165 000,00		
Nimetyt hankkeet										
1588 Kilpajäähallin kattok. vahvistaminen (KV 23.9.2019 § 374, HS, TA 2020)										
Hankinnat	600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-15 207,21	15 207,21	-15 207,21	2,5	2020
Myyntit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	-15 207,21	15 207,21	-15 207,21		
1589 Harjoitusjäähalli 1, perusparannus, teräsrak./betonilattian uusiminen (KH 18.3.2019 § 101 (755 000 €), HS, KH 3.6.2019 § 233 (215 000) (KV 30.9.2019 § 119, 215 000€, TA 2019 M, TA 2020)										
Hankinnat	970 000	0,00	0,00	-970 000,00	-970 000,00	-744 797,25	-225 202,75	-744 797,25	76,8	2020
Myyntit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	-970 000,00	-970 000,00	-744 797,25	-225 202,75	-744 797,25		
1591 Jukolankadun uusi päiväkotikoti (KH 10.12.2018 § 454, KV 17.12.2018 § 173, HS, TA 2019, TA 2020)										
Hankinnat	5 810 000	-9 819,50	-1 700 000,00	0,00	-1 700 000,00	-1 812 182,50	112 182,50	-1 822 002,00	31,4	2020
Myyntit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-9 819,50	-1 700 000,00	0,00	-1 700 000,00	-1 812 182,50	112 182,50	-1 822 002,00		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2019

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
1592 Karsikon uusi alakoulu (KH 23.9.2019 § 373 (22 198 000), KH 28.10.2019 § 413 (22 850 000), KH 18.11.2019 § 437, HS, KV 25.11.2019 § 145 (22 850 000 €), HS, TA 2020)										
Hankinnat	22 850 000	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-124 773,97	-25 226,03	-124 773,97	0,5	2022
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-124 773,97	-25 226,03	-124 773,97		
1593 Sirkkalan liikuntatilat ei HS hyväksytty (KV 30.9.2019 § 119 hanke siirretty)										
Hankinnat	1 000 000	0,00	-1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
1594 Sirkkalan muutos yläkouluksi (KH 3.12.2018 § 432, KV 17.12.2018 § 174, KV 30.9.2019 § 119, HS, TA 2019)										
Hankinnat	4 230 000	-82 124,64	-1 000 000,00	-1 930 000,00	-2 930 000,00	-2 898 185,67	-31 814,33	-2 980 310,31	70,5	2022
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-82 124,64	-1 000 000,00	-1 930 000,00	-2 930 000,00	-2 898 185,67	-31 814,33	-2 980 310,31		
1595 Uimaharjun koulun tilajärjestelyt (KH 12.11.2018 § 401, 19.11.2018 § 410, HS, TA 2019)										
Hankinnat	750 000	-10 902,50	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-467 906,37	-432 093,63	-478 808,87	63,8	2019
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-10 902,50	-900 000,00	0,00	-900 000,00	-467 906,37	-432 093,63	-478 808,87		
1596 Mehtimäkihalli (KH 26.11.2018 § 419, KV 17.12.2018 § 172, HS, KV 30.9.2019 § 119, TA 2019, TA 2020)										
Hankinnat	10 289 000	-60 749,74	-4 116 000,00	3 827 000,00	-289 000,00	-119 558,52	-169 441,48	-180 308,26	1,8	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	1 350 000,00	-1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-60 749,74	-2 766 000,00	2 477 000,00	-289 000,00	-119 558,52	-169 441,48	-180 308,26		
1618 Wärtsilätalo, keittiön saneeraus (KH 2.10.2017 § 396, HS, TA 2019)										
Hankinnat	2 500 000	-120 231,50	-2 350 000,00	0,00	-2 350 000,00	-2 272 778,56	-77 221,44	-2 393 010,06	95,7	2019
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-120 231,50	-2 350 000,00	0,00	-2 350 000,00	-2 272 778,56	-77 221,44	-2 393 010,06		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2019

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
1623 Tuupovaaran koulun tontin pihatyöt (KH 10.12.2018 § 455, TA 2020)										
Hankinnat	500 000	0,00	0,00	0,00	0,00	-56 999,02	56 999,02	-56 999,02	11,4	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	-56 999,02	56 999,02	-56 999,02		
1624 Marjalan koulun laajennus (KV 27.8.2018 § 112 , HS, TA 2019, TA 2020)										
Hankinnat	5 250 000	-62 589,79	-1 800 000,00	0,00	-1 800 000,00	-1 778 320,58	-21 679,42	-1 840 910,37	35,1	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-62 589,79	-1 800 000,00	0,00	-1 800 000,00	-1 778 320,58	-21 679,42	-1 840 910,37		
1625 Pajakadun uusi päiväkoti (KV 18.12.2017 § 149, HS, TA 2018, TA 2019)										
Hankinnat	3 150 000	-816 491,07	-1 950 000,00	0,00	-1 950 000,00	-2 338 536,89	388 536,89	-3 155 027,96	100,2	2019
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-816 491,07	-1 950 000,00	0,00	-1 950 000,00	-2 338 536,89	388 536,89	-3 155 027,96		
1627 Kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjaus (KV 27.11.2017 § 139, HS, yhteensä 6 730 000 €, TA 2018, TA 2019)										
Hankinnat	1 964 000	-600 728,05	-4 230 000,00	0,00	-4 230 000,00	-1 177 486,14	-3 052 513,86	-1 778 214,19	90,5	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	680 000,00		680 000,00	153 247,50	526 752,50	153 247,50		
Netto		-600 728,05	-3 550 000,00	0,00	-3 550 000,00	-1 024 238,64	-2 525 761,36	-1 624 966,69		
1599 Harjoitusjäähalli 2., uudisrakennus (KV 27.11.2017 § 139, HS, yhteensä 6 730 000 €, TA 2018, TA 2019)										
Hankinnat	4 766 000	-2 399 699,51	0,00	0,00	0,00	-2 453 353,00	2 453 353,00	-4 853 052,51	101,8	2019
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		484 322,50	0,00		0,00	371 752,50	371 752,50	856 075,00		
Netto		-1 915 377,01	0,00	0,00	0,00	-2 081 600,50	-2 081 600,50	-3 996 977,51		
1850 Uimaharjun lähipalvelukeskus (KH 12.11.2018 § 401, 19.12.2018 § 410)										
Hankinnat	150 000	0,00	0,00	0,00	0,00	-189 965,81	189 965,81	-189 965,81	126,6	2019
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	-189 965,81	189 965,81	-189 965,81		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2019

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus Valm. arviosta käytetty vuosi
Nimetyt hankkeet yhteensä									
Hankinnat	64 779 000,00	-4 163 336,30	-26 696 000,00	1 927 000,00	-17 269 000,00	-16 450 051,49	-818 948,51	-20 613 387,79	
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet	0,00	484 322,50	2 030 000,00	-1 350 000,00	680 000,00	525 000,00	898 505,00	1 009 322,50	
Netto	64 779 000,00	-3 679 013,80	-17 166 000,00	577 000,00	-16 589 000,00	-15 925 051,49	-4 827 149,51	-19 604 065,29	
Pienet hankkeet									
Hankinnat			-1 500 000,00	-530 000,00	-2 030 000,00	-1 983 334,87	-46 665,13		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-1 500 000,00	-530 000,00	-2 030 000,00	-1 983 334,87	-46 665,13		
Yhteensä									
Hankinnat			-28 196 000,00	2 242 000,00	-25 954 000,00	-25 088 626,11	-865 373,89		
Myyntit			300 000,00	0,00	300 000,00	391 000,00	-91 000,00		
Rahoitusosuudet			2 030 000,00	-1 350 000,00	680 000,00	525 000,00	155 000,00		
Netto			-25 866 000,00	892 000,00	-24 974 000,00	-24 172 626,11	-801 373,89		

6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin toiminta (ilman liikelaitosten ja rahastojen yhdistelyä)

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	21 343	-9 491	11 852	18 919	7 067
Tulorahoituksen korjaukset	-4 250		-4 250	-2 587	1 663
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-46 271	-1 595	-47 866	-45 561	2 305
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 030	-1 350	680	915	235
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	4 500	1 556	6 056	7 246	1 190
Toiminta ja investoinnit, netto	-22 648	-10 880	-33 528	-21 068	12 460
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500		-500	-531	-31
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille			0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset sis.taseyksiköille			0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 100		1 100	2 493	1 393
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta			0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset sis.taseyksiköiltä			0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 000		52 000	52 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 200		-31 200	-31 215	-15
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)			12 000	-4 045	-16 045
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 248	-10 880	-128	-2 366	-2 238

6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty toimintakertomuksessa.

7 Tilinpäätöslaskelmat

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2019	2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	27 845 907,85	27 611 727,04
Maksutuotot	7 971 354,50	9 107 171,65
Tuet ja avustukset	6 387 832,71	5 863 478,48
Muut toimintatuotot	30 818 215,84	31 142 240,97
Toimintatuotot yhteensä	73 023 310,90	73 724 618,14
Valmistus omaan käyttöön	5 942 695,32	6 052 438,34
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-83 873 197,14	-80 355 113,02
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-19 066 414,89	-18 889 129,45
Muut henkilösivukulut	-2 793 084,74	-3 109 925,69
Palvelujen ostot	-310 418 836,91	-301 762 001,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 294 130,56	-16 537 635,26
Avustukset	-21 224 317,02	-23 489 246,96
Muut toimintakulut	-11 368 105,97	-11 575 278,07
Toimintakulut yhteensä	-466 038 087,23	-455 718 329,54
Toimintakate	-387 072 081,01	-375 941 273,06
Verotulot		
Kunnan tulovero	225 882 908,64	218 368 067,72
Kiinteistövero	21 579 289,60	21 099 300,99
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 102 989,28	21 168 837,56
Verotulot yhteensä	268 565 187,52	260 636 206,27
Valtionosuudet	145 271 374,00	142 926 860,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	364 581,51	365 364,84
Muut rahoitustuotot	4 322 702,77	3 139 700,62
Korkokulut	-1 433 507,99	-1 367 035,95
Muut rahoituskulut	-331 744,60	-1 285 233,73
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 922 031,69	852 795,78
Vuosikate	29 686 512,20	28 474 588,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 442 391,71	-30 979 561,00
Arvonalentumiset	-2 986 619,63	-1 945 736,82
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-5 742 499,14	-4 450 708,83
Poistoeron lisäys	-5 866 574,61	-5 144 207,72
Poistoeron vähennys	2 699 247,78	2 047 643,68
Varausten vähennys	5 866 574,61	5 046 122,54
Rahastojen vähennys	3 500,00	101 210,18
Tilikauden alijäämä	-3 039 751,36	-2 399 940,15

7.2 Rahoituslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 686 512,20	28 474 588,99
Tulorahoituksen korjaukset	-2 586 804,55	-4 610 409,15
	<u>27 099 707,65</u>	<u>23 864 179,84</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-53 298 271,89	-40 426 386,14
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 309 578,58	1 534 258,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	7 245 869,19	5 537 297,12
	<u>-44 742 824,12</u>	<u>-33 354 830,75</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 643 116,47	-9 490 650,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-531 260,00	-925 747,00
Antolainasaamisten vähennys	2 816 479,41	6 386 842,75
	<u>2 285 219,41</u>	<u>5 461 095,75</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 000 000,00	62 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-31 214 700,55	-25 911 446,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-3 465 000,47	-30 335 648,52
	<u>17 320 298,98</u>	<u>5 752 904,50</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	213 183,43	-21 127,28
Saamisten muutos	3 594 796,24	152 517,86
Korottomien velkojen muutos	-754 948,76	1 136 407,44
	<u>3 053 030,91</u>	<u>1 267 798,02</u>
Rahoituksen rahavirta	22 658 549,30	12 481 798,27
Rahavarojen muutos	5 015 432,83	2 991 147,36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	94 105 183,95	89 089 751,12
Rahavarat 1.1.	89 089 751,12	86 098 603,76
	<u>5 015 432,83</u>	<u>2 991 147,36</u>

7.3 Tase

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	2 063 441,83	2 288 438,39
	<u>2 063 441,83</u>	<u>2 288 438,39</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	69 788 904,88	67 490 660,82
Rakennukset	182 407 276,16	180 517 059,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	147 984 069,73	142 565 731,96
Koneet ja kalusto	4 808 958,61	5 597 893,69
Muut aineelliset hyödykkeet	5 806 252,15	5 806 252,15
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	15 132 439,35	11 249 527,57
	<u>425 927 900,88</u>	<u>413 227 125,97</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	70 943 368,36	69 368 529,38
Muut lainasaamiset	22 439 346,47	24 752 950,88
Muut saamiset	645 120,50	616 735,50
	<u>94 027 835,33</u>	<u>94 738 215,76</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	4 679 928,64	5 147 311,95
Lahjoitusrahastojen varat	1 523 759,27	1 294 989,22
	<u>6 203 687,91</u>	<u>6 442 301,17</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	106 759,51
Muut saamiset	3 400 000,00	3 400 000,00
	<u>3 400 000,00</u>	<u>3 506 759,51</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	7 663 875,14	10 457 869,48
Lainasaamiset	1 171 583,59	2 696 609,38
Muut saamiset	563 380,23	1 881 878,90
Siirtosaamiset	5 278 271,20	3 128 789,13
	<u>14 677 110,16</u>	<u>18 165 146,89</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	244 454,67	244 454,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	9 086 512,78	9 609 579,18
Joukkovelkakirjalainasaamiset	36 340 463,44	34 635 777,01
Muut arvopaperit	43 775 670,03	41 056 062,97
	<u>89 447 100,92</u>	<u>85 545 873,83</u>
Rahat ja pankkisaamiset	4 658 083,03	3 543 877,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>640 405 160,06</u>	<u>627 457 738,81</u>

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	223 036 735,88	223 036 735,88
Arvonkorotusrahasto	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot	60 557 305,99	60 560 805,99
Edellisten tilikausien ylijäämä	29 195 568,06	31 595 508,21
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 039 751,36	-2 399 940,15
	<u>314 482 892,46</u>	<u>317 526 143,82</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	32 574 510,92	29 407 184,09
Vapaaehtoiset varaukset	1 024 302,85	6 890 877,46
	<u>33 598 813,77</u>	<u>36 298 061,55</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	2 150 000,00	0,00
	<u>2 150 000,00</u>	<u>0,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	4 673 964,14	5 139 121,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 340 289,58	1 900 561,62
	<u>7 014 253,72</u>	<u>7 039 683,55</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	193 996 145,41	175 297 304,47
Liittymismaksut ja muut velat	822 160,49	822 160,49
Siirtovelat	14 656,86	20 754,21
	<u>194 832 962,76</u>	<u>176 140 219,17</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	3 000 000,00	10 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 301 159,06	31 358 615,15
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	94 228,02
Lainat muilta luotonantajilta	21 654 590,94	17 881 448,79
Saadut ennakot	359 817,12	595 715,48
Ostovelat	9 648 535,08	11 903 905,60
Liittymismaksut ja muut velat	2 041 407,25	1 621 368,75
Siirtovelat	18 320 727,90	16 998 348,93
	<u>88 326 237,35</u>	<u>90 453 630,72</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>640 405 160,06</u>	<u>627 457 738,81</u>

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	359 679 128,65	352 222 209,39
Toimintakulut	-768 676 464,60	-750 241 852,35
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	78 584,88	-87 450,70
Toimintakate	-408 918 751,07	-398 107 093,66
Verotulot	268 565 187,62	260 636 206,27
Valtionosuudet	194 788 488,05	191 196 171,96
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	447 206,21	413 831,18
Muut rahoitustuotot	4 848 303,06	3 454 197,61
Korkokulut	-4 596 797,68	-4 519 113,29
Muut rahoituskulut	-420 796,30	-1 410 599,62
Vuosikate	54 712 839,89	51 663 600,45
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-63 105 285,71	-59 529 300,60
Arvonalentumiset	-2 986 619,63	-1 760 295,24
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-11 379 065,45	-9 625 995,39
Tilinpäätössirrot	243 819,92	-513 412,69
Tilikauden verot	-326 031,76	-619 585,04
Laskennalliset verot	748 119,74	-732 766,28
Vähemmistöosuudet	104 907,99	-265 187,98
Tilikauden aliaämä	-10 608 249,56	-11 756 947,38

7.4.2 Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2019	2018
Vuosikate	54 712 839,89	51 663 600,45
Tilikauden verot	-326 031,76	-1 352 351,32
Tulorahoituksen korjaukset	-3 708 257,41	-2 421 447,06
	<u>50 678 550,72</u>	<u>47 889 802,07</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-99 924 393,44	-98 703 735,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 461 229,38	2 494 219,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	6 828 463,05	6 154 409,48
	<u>-91 634 701,01</u>	<u>-90 055 106,68</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-40 956 150,29	-42 165 304,61
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-31 260,00	-43 195,00
Antolainasaamisten vähennys	389 121,62	2 632 753,29
	<u>357 861,62</u>	<u>2 589 558,29</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	101 491 795,01	99 196 519,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-56 409 159,48	-45 629 875,55
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-760 385,54	-32 559 590,44
	<u>44 322 249,99</u>	<u>21 007 053,01</u>
Oman pääoman muutokset	610 049,66	2 878 177,17
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-231 921,27	38 041,08
Vaihto-omaisuuden muutos	-37 059,09	-6 604 599,62
Saamisten muutokset	-4 911 613,04	4 746 700,74
Korottomien velkojen muutokset	-703 509,92	5 270 181,08
	<u>-5 884 103,32</u>	<u>3 450 323,28</u>
Rahoituksen rahavirta	39 406 057,95	29 925 111,75
Rahavarojen muutos	-1 550 092,34	-12 240 192,86
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	146 522 645,78	148 072 738,12
Rahavarat 1.1.	148 072 738,12	160 312 930,98
	<u>-1 550 092,34</u>	<u>-12 240 192,86</u>

7.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 700 031,12	2 790 609,38
Muut pitkävaikutteiset menot	4 795 856,39	4 817 285,13
	7 495 887,51	7 607 894,51
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	87 947 316,67	86 828 196,48
Rakennukset	509 685 706,76	491 166 799,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	153 476 552,83	146 541 116,81
Koneet ja kalusto	19 170 943,48	18 860 894,61
Muut aineelliset hyödykkeet	6 131 098,64	6 181 866,18
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	50 273 235,26	41 540 186,20
	826 684 853,64	791 119 059,70
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	9 007 711,57	9 738 508,82
Muut osakkeet ja osuudet	5 444 555,35	6 135 487,29
Muut lainasaamiset	2 980 331,11	3 351 794,01
Muut saamiset	806 443,21	792 841,93
	18 239 041,24	20 018 632,05
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 526 329,42	4 361 362,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 533 102,76	8 304 219,24
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 675 463,16	4 228 875,76
Lyhytaikaiset saamiset	38 982 036,96	33 517 011,32
Rahoitusarvopaperit	100 189 875,57	96 076 855,39
Rahat ja pankkisaamiset	46 332 770,20	51 995 882,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 047 659 360,46	1 017 229 792,94

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	223 036 735,88	223 036 735,88
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	21 783,77	21 783,77
Arvonkorotusrahasto	6 839 752,38	6 901 440,29
Muut omat rahastot	76 573 158,42	78 655 566,18
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	60 622 959,51	73 381 026,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-10 608 249,56	-11 756 947,38
	<u>356 486 140,40</u>	<u>370 239 605,42</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 071 233,43	8 544 032,20
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	62 811,74	68 785,27
Muut pakolliset varaukset	12 500 314,84	11 112 575,33
	<u>12 563 126,58</u>	<u>11 181 360,60</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	9 746 312,62	9 813 266,71
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	487 760 787,84	447 082 395,99
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	855 177,25	861 802,59
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	63 629 435,27	59 959 645,62
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	106 547 147,07	109 547 683,81
	<u>658 792 547,43</u>	<u>617 451 528,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 047 659 360,46</u>	<u>1 017 229 792,94</u>

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu verohallinnon tilitysjankohdan mukaan kalenterikuukausittain tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintameno. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Ne tytäryhteisöt, jotka kirjanpitolain mukaan voivat poistaa pysyvät vastaavat ilman ennalta laadittua suunnitelmaa, ovat omien tilinpäätöstensä liitetiedoissa ilmoittaneet suunnitelman mukaisten poistojen kertyneet määrät sekä pysyvät vastaavat suunnitelman mukaan poistamatta olevat määrät tilivuoden lopussa. Mikäli suunnitelmapoistojen mukaan laskettu kuluvien pysyvien vastaavien poistamaton määrä yhteensä on alittanut yhteisön taseeseen aktivoitujen määrän, suunnitelman mukaisen jäännösarvon ylittävä osa on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Sama määrä on vähennetty tytäryhteisön vapaasta omasta pääomasta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia sekä sähkönhintaan liittyviä suojauksia. Kaupungilla ei ollut 31.12.2019 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Takausvastuu Maitoa Markkinoille -säätö

Kaupunginvaltuusto päätti 27.8.2012 § 108 Maitoa Markkinoille säätöön perustamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa ja antoi Maitoa Markkinoille säätölle takaustappioiden vastaamisesta euromääräisen sitoumuksen 2 769 500 euron määrään saakka. Säätö on perustettu 6.11.2014 ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2015 alusta. Kaupunki on maksanut säätölle peruspääoman 12 000 euroa ja lisäpääoman 20 880 euroa 15.1.2015. Säätöllä oli 31.12.2019 kaksi voimassa olevaa takausta. Vuonna 2016 allekirjoitettu takaussitoumus oli 250 000 euroa ja siitä oli 31.12.2019 jäljellä 175 000 euroa. Vuonna 2018 allekirjoitettu takaussitoumus oli 500 000 euroa ja siitä oli 31.12.2019 jäljellä 450 000 euroa. Uusia takauspäätöksiä ei tehty vuoden 2019 aikana.

Oikeusprosessit

Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on käsitellyssä tuomioistuimissa. Asiaan liittyy taloudellista riskiä, mutta käsittely on kesken. Työtuomioistuimen odotetaan antavan asiassa ratkaisun vuoden 2020 alkupuolella. Asiasta on tehty pakollinen varaus kaupungin tilinpäätökseen.

Lisäksi vireillä on hallinto-oikeudessa hallintoriita koskien Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän peruspääoman palautusta. Kaupunki vaatii kuntayhtymältä peruspääomaosuutensa (n. 149 000 euroa) palauttamista. Vuoden 2019 lopussa ei ollut vireillä muita merkittäviä oikeusprosesseja.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset.

Lomapalkkavelan kirjaamisessa on huomioitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon mukaisesti kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahaleikkaus. Kilpailukyky sopimuksen mukaan lomarahoja vähennetään 30 %:lla ajanjaksolla 1.2.2017 – 30.9.2019. Ajalla 1.10.2019 – 31.12.2019 lomapalkkavelan kirjaamisessa on käytetty täysimääräisiä lomarahaprossenteja.

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukainen tuloksellisuuserä maksettiin tammikuussa 2019, mutta kirjattiin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon mukaisesti kokonaisuudessaan vuoden 2018 kuluksi ja siirtovelaksi, koska maksuvelvollisuus syntyi työnantajalle jo vuoden 2018 aikana.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryritysten konsernitilille talletetut rahavarat 21 654 590,94 euroa (ed. v. 17 881 448,79 euroa) esitetään kaupungin taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kaupungin konserniin kuuluu 16 tytäryhtiötä, neljä tytäryhtiön tytärtä, yksi tytäryhtiön tyttären tytär sekä kolme kuntayhtymää. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhtiöt sekä neljä tytäryhtiön tytärtä ja kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Start Up -rahasto Joensuu Ky:tä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Start Up -rahasto Joensuu Ky:n toiminta on ollut varsin vähäistä, mistä johtuen yhdistelemättä jättämisen vaikutus konsernin talouden näkökulmasta on hyvin vähäinen.

Muutokset konsernirakenteessa

Konsernirakenteessa tapahtui vuoden 2019 aikana muutoksia.

Joensuun Tiedepuisto Oy ja Joensuun seudun Kehittämisyhtiö Josek Oy sulautuivat Business Joensuu Oy:ksi vuoden 2019 alusta lukien.

Vuoden 2019 aikana perustettiin Start Up -rahasto Joensuu Ky. Business Joensuu Oy:n tytäryhtiö Joensuun Startup Rahasto Oy on perustetun yhtiön vastuunalainen yhtiömies.

Joensuun kaupungin osakkuusyhteisöt Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy sekä Etelä-Karjalassa toiminut Saita Oy yhdistivät toimintansa ja perustivat syksyllä 2018 kaksi uutta yhtiötä, Meidän IT ja talous Oy:n ja Efetta Oy:n. Saita Oy, Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy luovuttivat 1.1.2019 liiketoimintasiirrolla liiketoimintansa uusille yhtiöille. Siun Talous Oy ja Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy purkautuivat vuoden 2019 aikana ja siten eivät enää ole kaupungin osakkuusyhteisöitä. Joensuun kaupungin omistusosuudet Meidän IT ja talous Oy:stä ja Efetta Oy:stä ovat niin pienet, että ne eivät ole kaupungin osakkuusyhteisöjä.

Vuoden 2019 aikana myytiin kaupungin omistamia osakkeita As Oy Hammaslahden Malmitie -yhtiöstä siten, että yhtiö ei enää ole kaupungin osakkuusyhteisö.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryhteisön osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt eliminointiero on vähennetty konsernin muusta omasta pääomasta.

Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymän ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy:n yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville Valtionosuudet vastaamaan emon tuloslaskelman laatimisperiaatteita. Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaikkien konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Kaikkien osakkuusyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyritysten yhdistelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua eikä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksia.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhteisöjen taseiden mukaisista oikaistuista omista pääomista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Olennaiset pysyvien vastaavien kaupoista syntyneet konsernin sisäiset katteet on eliminoitu. Liittymismaksuja ei ole eliminoitu, koska liittymismaksuista ei ole kattavia luetteloita. Aiempina vuosina rakennettujen kiinteistöjen liittymismaksut sisältyvät kiinteistöjen hankintakintaan, niitä ei ole kirjattu eikä luetteloitu erikseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdistettyjen yhteisöjen kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Poistosuunnitelma on päivitetty kv. 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201. Taseeseen aiemmin akti-voidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat oikeudet	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot*	3 vuotta	tasapoisto
Vuokrahuvoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Osakehuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset		
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tilapäiset rakennelmat	Käyttöaika	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	15%	menojäännösp.
Puistot, urheilu- ja virkistysalueet	15%	menojäännösp.
Vedenjakeluverkko	8%	menojäännösp.
Viemäriverkko	8%	menojäännösp.
Hulevesiviemäriverkko	8%	menojäännösp.
Sähköjohdot ja ulkovalaistus	15%	menojäännösp.
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	20%	menojäännösp.
Kiinteistöjen välinen tietoliikenneverkko	20%	menojäännösp.
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10%	menojäännösp.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	menojäännösp.
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30%	menojäännösp.
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25%	menojäännösp.
Muut koneet ja laitteet		
Laituskoneet ja laitteet	30 %	menojäännösp.
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30%	menojäännösp.
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30%	menojäännösp.
Tietokonelaitteet		
Atk-laitteet	40%	menojäännösp.
Viestintälaitteet		
Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT-laitteet	30%	menojäännösp.
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	20%	menojäännösp.
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen	
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Muut hyödykkeet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksu	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat (pysyvät vastaavat)	Ei poistoa	
Pysyvät vastaavat arvopaperit ja muut		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

* KV 18.6.2012 § 92 vt 6 parantaminen Joensuun kohdalla välillä Reijola-Repokallio –hankkeen kaupungin taseeseen kirjattavien muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikana käytetään 20 vuotta

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Kaupunginvaltuusto	272 476,60	134 765,40	272 476,60	134 765,40
Tarkastuslautakunta	0,00	4 189,43	0,00	4 972,03
Kaupunginhallitus	290 855 750,44	283 752 953,92	25 654 854,54	26 218 626,74
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	19 438 057,12	18 696 381,76	6 054 003,07	6 541 078,20
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	8 148 086,69	7 734 097,28	6 511 688,19	6 091 929,98
Kaupunkirakennelautakunta	23 837 751,77	24 491 316,31	14 444 696,32	14 605 297,38
Jns alueellinen jätelautakunta	176 678,47	185 888,97	176 678,47	185 888,97
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 289 973,23	1 461 409,38	1 330 251,59	1 492 747,27
Teknisten palveluiden johtokunta	2 271 120,91	2 212 834,64	3 050 138,89	2 997 662,25
Joensuun Vesi -liikelaitos	13 389 233,42	13 548 372,30	15 528 523,23	15 451 649,92
Toimintatuotot yhteensä	<u>359 679 128,65</u>	<u>352 222 209,39</u>	<u>73 023 310,90</u>	<u>73 724 618,14</u>

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon on esitetty tuloslaskelmassa.

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	147 491 951,00	145 351 921,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)	39 380 060,00	38 702 628,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	<u>-2 220 577,00</u>	<u>-2 425 061,00</u>
Valtionosuudet yhteensä	<u>145 271 374,00</u>	<u>142 926 860,00</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	248 954 690,63	240 386 977,64
Muiden palvelujen ostot	<u>61 464 146,28</u>	<u>61 375 023,45</u>
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>310 418 836,91</u>	<u>301 762 001,09</u>

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kunta	
	2019	2018
Joensuun Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	7 210,26	7 566,93
Keskustan Joensuun valtuustoryhmä	6 097,00	6 097,00
Kokoomuksen Joensuun valtuustoryhmä	4 290,78	4 572,00
Joensuun Perussuomalaiset valtuustoryhmä	2 540,00	2 312,34
Joensuun Vihreiden valtuustoryhmä	3 444,57	4 572,00
Joensuun Vasemmiston valtuustoryhmä	2 685,08	3 048,00
Joensuun KD-valtuustoryhmä	372,00	948,94
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	<u>26 639,69</u>	<u>29 117,21</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Esitetty luvussa 8.1

Liitetieto 12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Eläkevastuuvaraus 1.1	68 785,27	83 895,95		
Lisäykset tilikaudella		95,36		
Vähennykset tilikaudella	5 973,50	15 206,04		
Eläkevastuuvaraus 31.12.	62 811,74	68 785,27		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	5 132 948,43	4 004 526,26		
Lisäykset tilikaudella	0,00	1 128 422,17		
Vähennykset tilikaudella	1 335 594,59	0,00		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	3 797 353,84	5 132 948,43		
Muut vastuuvaukset 1.1.	5 979 626,90	4 727 750,00	0,00	
Lisäykset tilikaudella	2 750 000,00	1 251 876,90	2 150 000,00	
Vähennykset tilikaudella	26 665,90	0,00	0,00	
Muut vastuuvaukset 31.12.	8 702 961,00	5 979 626,90	2 150 000,00	

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	4 324 217,33	4 343 652,58	4 161 669,25	4 393 785,75
Rakennusten luovutusvoitot	450 190,76	147 617,05	165 000,00	147 617,05
Osakkeiden/kuntayhtymäosuuksien luovutusvoitot	0,00	0,00	385 610,35	0,00
Muut luovutusvoitot	<u>302 075,07</u>	<u>427 525,88</u>	<u>70 166,28</u>	<u>105 568,41</u>
Luovutusvoitot yhteensä	<u>5 076 483,16</u>	<u>4 918 795,51</u>	<u>4 782 445,88</u>	<u>4 646 971,21</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	521,05	0,00	521,05	36 562,06
Rakennusten luovutustappiot		0,00	0,00	0,00
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	0,00	45 120,28	0,00
Muut luovutustappiot	<u>64 523,59</u>	<u>44 709,36</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Luovutustappiot yhteensä	<u>65 044,64</u>	<u>44 709,36</u>	<u>45 641,33</u>	<u>36 562,06</u>

Liitetieto 14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä	<u>983 995,26</u>	<u>988 575,94</u>
	<u>983 995,26</u>	<u>988 575,94</u>

Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	<u>-3 167 326,83</u>	<u>-3 096 564,04</u>
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>-3 167 326,83</u>	<u>-3 096 564,04</u>

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 18) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	713 926,89	722 621,18		
Arvonkorotuksen purku	1 036,58	-8 694,29		
Arvo 31.12.	712 890,31	713 926,89		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo 1.1.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Arvo 31.12.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 454 905,24	1 512 209,21		
Arvonkorotuksen muutos	-61 077,06	-57 303,97		
Arvo 31.12.	1 393 828,18	1 454 905,24		
Sijoitukset/Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	469 044,22	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotusten purku	425,73	-425,73	0,00	0,00
Arvo 31.12.	469 469,95	469 044,22	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.2019	<u>6 839 752,38</u>	<u>6 901 440,29</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>

Taidemuseon lahjoituksena saamat kokoelmat on otettu taseeseen tilinavauksessa 1.1.1997 museon asiantuntijan laatiman laskelman perusteella. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Muut aineelliset hyödykkeet"

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on kirjannut lisää peruspääomaa tilinpäätöksessään 31.12.1998. Kaupungin osuus peruspääoman lisäyksestä esitetään arvonkorotuksena. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Sijoitukset / osakkeet ja osuudet".

Taseen vastattavissa sisältyvät kohtaan 'Arvonkorotusrahasto'.

Toimintaperiaatteena on pääsääntöisesti pidättäytyä arvonkorotusten kirjaamisesta.

Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liitetieto 19)	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaik. menot	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	kesk.er.hankinnat Ennakkomaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	2 288 438,39	67 490 660,82	180 517 059,78	142 565 731,96	5 597 893,69	5 806 252,15	11 249 527,57	415 515 564,36
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	648 379,52	2 162 512,95	14 775 921,05	21 078 722,61	445 322,58	0,00	12 026 150,46	51 137 009,17
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-371 752,50	-746 073,74	0,00	0,00	-191 752,34	-1 309 578,58
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-398 882,97	-1 555 532,42	0,00	-1 955,49	0,00	0,00	-1 956 370,88
Siirrot erien välillä	0,00	350 000,00	564 193,00	2 881 688,50	3 483 498,24	669 650,02	0,00	-7 949 029,76	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-1 223 376,08	0,00	-10 919 254,10	-18 397 809,34	-1 901 952,19	0,00	0,00	-32 442 391,71
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	0,00	-29 578,92	-2 920 854,15	0,00	0,00	0,00	-2 456,58	-2 952 889,65
Poistamaton hankintameno 31.12	0,00	2 063 441,83	69 788 904,88	182 407 276,16	147 984 069,73	4 808 958,61	5 806 252,15	15 132 439,35	427 991 342,71
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 063 441,83	69 788 904,88	182 407 276,16	147 984 069,73	4 808 958,61	5 806 252,15	15 132 439,35	427 991 342,71

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Liitetieto 19)

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Vaihtovelka-kirjalaina-saamiset	Pääoma-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Sis.kuntayhtymät	
Hankintameno 1.1.	38 101 211,25	8 482 691,51	19 713 516,89	3 071 109,73	100 912,72	4 802 534,58	18 634 387,28	1 831 851,80	94 738 215,76	
Lisäykset tilikauden aikana	1 600 890,00	0,00	0,00	560 372,72	0,00	0,00	500 000,00	31 260,00	2 692 522,72	
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-244 679,44	0,00	-308 014,32	-100 912,72	-545 454,56	-1 860 774,23	-309 337,90	-3 369 173,17	
Siirrot erien välillä	0,00	-34 058,06	0,00	34 058,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.	39 702 101,25	8 203 954,01	19 713 516,89	3 357 526,19	0,00	4 257 080,02	17 273 613,05	1 553 773,90	94 061 565,31	
Arvonlennukset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-33 729,98	0,00	0,00	0,00	0,00	-33 729,98	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 702 101,25	8 203 954,01	19 713 516,89	3 323 796,21	0,00	4 257 080,02	17 273 613,05	1 553 773,90	94 027 835,33	

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin		osuus, €
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Joensuu	100,00	100,00	570 969,59	357 154,13	-59 976,42
Jns Kodit Oy	Joensuu	100,00	100,00	13 886 602,66	151 198 524,00	501 178,02
* Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	Joensuu	0,00	63,83	397 582,20	1 471,86	-27 618,92
Jns Pysäköinti Oy	Joensuu	67,00	82,02	7 777 694,11	1 597 687,58	85 487,41
**Joensuun Niskaparkki Oy	Joensuu	0,00	58,84	3 977 786,03	77 745,42	-285 841,55
Saimaan Satamat Oy	Joensuu	100,00	100,00	498 772,60	103 964,56	-12 267,23
***Jns Satamarakennus Oy	Joensuu	0,00	54,86	237 081,54	8 036,90	-2 316,09
Puhas Oy	Joensuu	68,50	68,50	6 543 977,75	911 494,96	48 919,54
Business Joensuu Oy	Joensuu	90,74	90,74	14 883 325,99	21 172 219,15	208 257,50
****Joensuun Startup Kehitys Oy	Joensuu	0,00	90,74	1 906,43	21 459,53	-362,07
*****Joensuun Startup Rahoitus Ky	Joensuu	0,00	90,74	0,00	0,00	0,00
Jns Yrityskiinteistöt Oy	Joensuu	100,00	100,00	9 490 019,95	11 534 643,24	-156 089,79
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	Joensuu	55,85	55,85	259 986,72	974,59	0,38
Kiint Oy Jns Sairaalakatu 19	Joensuu	53,10	53,10	34 164,01	15 679,40	31 916,59
Opisk. asunnot Oy Jns Elli	Joensuu	100,00	100,00	477 689,50	113 239 795,89	-1 168,76
Senioripiha Oy	Joensuu	100,00	100,00	116 586,34	254,94	-2 159,27
Ki Oy Uimaharjunhaka	Joensuu	100,00	100,00	63 605,79	577 729,34	-27,90
As Oy Enon Tuuliharju	Joensuu	42,43	79,29	1 037 726,12	3 452,97	-6 268,11
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	Joensuu	55,79	55,79	265 043,08	60 705,36	11 496,51
Ki Oy Enon Jäähalli	Joensuu	50,61	50,61	21 810,26	9 717,50	-3 982,85
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Joensuu	100,00	100,00	7 658 317,87	3 985 410,16	568 750,06
*Jns Kodit Oy:n tytäryhteisö						
** Jns Pysäköinti Oy:n tytäryhteisö						
*** Saimaan Satamat Oy:n tytäryhteisö						
**** Business Joensuu Oy:n tytäryhteisö						
***** Business Joensuun Oy:n hallinnoima ky						
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutus ky	Joensuu	55,50	55,50	41 850 687,49	8 135 085,54	-2 232 945,64
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Joensuu	43,45	43,45	700 367,67	545 613,64	-65 451,64
P-K:n sosiaali- ja terv.palv.ky	Joensuu	43,57	43,57	11 091 444,08	104 326 526,14	-2 223 863,52
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Juhannusmorsian	Joensuu	39,04	39,04	241 640,63	451,73	0,00
As Oy Suviuuli	Joensuu	37,22	37,22	595 194,61	34 867,75	7 846,46
As Oy Pikku-Ukko	Joensuu	23,14	23,14	177 803,07	792,37	2 027,70
Jns Kuivakenkä Oy	Joensuu	38,55	38,55	415 148,91	37 366,43	-15 950,80
Jns Rantaparkki Oy	Joensuu	30,07	30,07	862 364,05	1 772,86	-555,04
Jns Ravirata Oy	Joensuu	24,82	24,82	315 725,87	24 749,51	2 209,81
Kiint Oy P-K:n Maakuntatalo	Joensuu	38,53	38,53	4 512 792,74	155 265,72	10 775,31
Kiint Oy Torisuvanto	Joensuu	28,37	28,37	590 194,85	35 606,26	-2 560,16
Kiint Oy Enon Kauppakeskus	Joensuu	29,38	29,38	134 474,49	757,50	1 054,19
Polkka - P-K:n tukipalvelut Oy	Joensuu	40,00	40,00	1 002 482,35	1 691 767,90	74 897,06
Karelia Expert Matkailupalvelu Oy	Joensuu	45,40	45,40	142 081,24	81 790,61	-1 159,65

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	7 367 648,53	4 495 530,87	1 867 168,11	1 774 866,55
Muut maa- ja vesialueet	80 579 668,14	82 332 665,61	67 921 736,77	65 715 794,27
Yhteensä	87 947 316,67	86 828 196,48	69 788 904,88	67 490 660,82

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	235 118,72	106 759,51	1 004 799,18
Lainasaamiset	0,00	1 171 583,59	0,00	2 696 263,38
Muut saamiset	0,00	541,38	0,00	284,75
Siirtosaamiset	0,00	20 761,13	0,00	19 439,36
Yhteensä	0,00	1 428 004,82	106 759,51	3 720 786,67
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	522 754,38	0,00	372 494,22
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	522 754,38	0,00	372 494,22
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	19 017,57	0,00	81 186,32
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	2 926,40
Yhteensä	0,00	19 017,57	0,00	84 112,72
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	6 886 984,47	0,00	8 999 389,76
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	346,00
Muut saamiset	3 400 000,00	562 838,85	3 400 000,00	1 881 594,15
Siirtosaamiset	0,00	5 257 510,07	0,00	3 106 423,37
Yhteensä	3 400 000,00	12 707 333,39	3 400 000,00	13 987 753,28
Saamiset yhteensä	3 400 000,00	14 677 110,16	3 506 759,51	18 165 146,89

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2018	2019	2018
Siirtyvät korot	21 718,39	1 315 880,23	21 599,48	18 129,55
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	1 354 132,42	104 586,32	435 478,51	385 782,95
EU-tuet ja -avustukset	3 466 921,00	2 536 164,69	1 158 246,22	974 774,68
Vaana-yksityisen päivähoidon palvelusetelit	1 891 901,76	0,00	1 891 901,76	0,00
Muut siirtosaamiset	8 334 270,33	29 560 380,08	1 771 045,23	1 750 101,95
Siirtosaamiset yhteensä	15 068 943,90	33 517 011,32	5 278 271,20	3 128 789,13

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88
Peruspääoma 31.12.	<u>223 036 735,88</u>	<u>223 036 735,88</u>	<u>223 036 735,88</u>	<u>223 036 735,88</u>
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.				
Lisäys	21 783,77	21 783,77		
Vähennys				
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	<u>21 783,77</u>	<u>21 783,77</u>		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	6 901 439,59	6 967 864,28	4 733 033,89	4 733 033,89
Vähennys	-61 687,21	-66 424,69	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	<u>6 839 752,38</u>	<u>6 901 439,59</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>
Muut omat rahastot 1.1.	78 655 566,18	76 198 181,20	60 560 805,99	60 662 016,17
Lisäys	2 394 931,17	2 575 901,84	0,00	0,00
Vähennys	-4 477 338,93	-118 516,86	-3 500,00	-101 210,18
Muut omat rahastot 31.12.	<u>76 573 158,42</u>	<u>78 655 566,18</u>	<u>60 557 305,99</u>	<u>60 560 805,99</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	61 624 080,00	66 929 679,49	29 195 568,06	31 595 508,21
Edellisten tilikausien oikaisu	-1 001 120,49	6 451 347,89		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>60 622 959,51</u>	<u>73 381 027,38</u>	<u>29 195 568,06</u>	<u>31 595 508,21</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>-10 608 249,56</u>	<u>-11 756 947,38</u>	<u>-3 039 751,36</u>	<u>-2 399 940,15</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>356 486 140,40</u>	<u>370 239 605,42</u>	<u>314 482 892,46</u>	<u>317 526 143,82</u>

Kunnan kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2019	2018
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	29 195 568,06	31 595 508,21
Tilikauden alijäämä	-3 039 751,36	-2 399 940,15
Muut omat rahastot 31.12.	60 557 305,99	60 560 805,99
Investointivaraukset	1 024 302,85	6 890 877,46
Kertynyt poistoero	<u>32 574 510,92</u>	<u>29 407 184,09</u>
Yhteensä	120 311 936,46	126 054 435,60

Investointivaraukset

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukset 1.1.2019	6 890 877,46	
Lisäys 2019	0,00	
Vähennys 2019		
Asemanseutu, Jns kaupunki	-2 411 574,61	
Pajakadun päiväkoti, Tilakeskus	-3 150 000,00	
Kerolan alkaloitilaitoksen laajennus ja saneeraus, Jns Vesi	<u>-305 000,00</u>	<u>-5 866 574,61</u>
Investointivaraukset 31.12.2019	<u>1 024 302,85</u>	
Investointivaraukset 31.12.2019		
Asemanseutu, Jns kaupunki	879 302,85	
Kerolan alkaloitilaitoksen laajennus ja saneeraus, Jns Vesi	<u>145 000,00</u>	<u>1 024 302,85</u>

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	<u>32 574 510,92</u>	<u>29 407 184,09</u>
Poistoero yhteensä	<u>32 574 510,92</u>	<u>29 407 184,09</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	<u>81 807 655,17</u>	<u>65 736 863,23</u>
	<u>81 807 655,17</u>	<u>65 736 863,23</u>

Liitetieto 28) Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2019	2018
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	<u>3 000 000,00</u>	<u>10 000 000,00</u>
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	<u>3 000 000,00</u>	<u>10 000 000,00</u>

Kuntatodistuslainan korko -0,24 %, erääntyy 31.1.2020

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus	62 811,74	68 785,27	0,00	0,00
Potilasvakuutusvaraus	3 825 320,52	5 132 948,43	0,00	0,00
Ympäristövastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	<u>8 674 994,32</u>	<u>5 979 626,90</u>	<u>2 150 000,00</u>	<u>0,00</u>
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>12 563 126,58</u>	<u>11 181 360,60</u>	<u>2 150 000,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	125 444,76	0,00	49 461,49
Muut velat	0,00	179 417,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	6 328,83	0,00	30 935,63
Yhteensä	0,00	311 190,59	0,00	80 397,12
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	615 878,77	0,00	501 449,51
Muut velat	0,00	0,00	0,00	37,58
Siirtovelat	0,00	570 884,29	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 186 763,06	0,00	501 487,09
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	134 945,74	0,00	603 785,73
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	134 945,74	0,00	603 785,73
Velat muille				
Saadut ennakot	0,00	359 817,12	0,00	595 715,48
Ostovelat	0,00	8 772 265,81	0,00	10 749 208,87
Muut velat	822 160,49	1 861 990,25	822 160,49	1 621 331,17
Siirtovelat	14 656,86	17 743 514,78	20 754,21	16 967 413,30
Yhteensä	836 817,35	28 737 587,96	842 914,70	29 933 668,82
Vieras pääoma yhteensä	836 817,35	30 370 487,35	842 914,70	31 119 338,76

Liitetieto 31) Sekkitililimiitti

	Kunta	
	2019	2018
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	2 761 857,38

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	822 160,49	825 899,17	822 160,49	822 160,49
Muut velat	11 769 070,63	11 953 530,69	2 041 407,25	1 621 368,75
Muut velat yhteensä	12 591 231,12	12 779 429,86	2 863 567,74	2 443 529,24

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut menojäämät	14 656,86	21 027,42	14 656,86	20 754,21
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	686 072,09	2 506 757,83	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan/muiden palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	39 348 558,44	41 313 371,58	10 511 633,88	10 134 680,13
Korkojaksotukset	991 746,11	1 047 380,80	284 993,47	334 079,13
Kumulat.ylijääm. pal./P-K pelastuslaitos	0,00	449 523,23	0,00	0,00
Muut menojäämät	14 333 265,84	7 788 116,39	7 524 100,55	6 529 589,57
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>55 359 642,48</u>	<u>53 105 149,83</u>	<u>18 320 727,90</u>	<u>16 998 348,83</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>55 374 299,34</u>	<u>53 126 177,25</u>	<u>18 335 384,76</u>	<u>17 019 103,04</u>

8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 164 810,97	53 468 008,20		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	89 567 417,13	70 413 573,34		
Lainat julkisyhteisöiltä	26 193 793,32	35 601 173,79		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	124 515 218,91	126 819 635,39		
Lainat muilta luotonantajilta		0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	<u>214 082 636,04</u>	<u>197 233 208,73</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Liitetiedot 35-37) Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 250 000,00	1 250 000,00		
Pantatut arvopaperit		0,00		
Yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Vakuudet yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2019	2018**	2019	2018**
Toimitilojen vuokravastuut*	109 053 163,45		101 384 432,21	
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 682 608,00		349 059,90	
Maa-alueiden vuokravastuut	148 701,91		126 247,50	
Muut vuokravastuut	4 117 652,59		4 106 985,04	
Vuokravastuut yhteensä	115 002 125,95	114 511 929,74	105 966 724,65	103 000 195,87
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	10 764 862,76	18 118 008,51	10 022 039,16	7 759 595,90
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	15 648 168,72	14 546 790,53	15 648 168,72	14 546 790,53

* Sisältää kiinteistöleasingisopimuksiin sisältyvän jäännösarvovastuun. Sopimusten mukaan kaupungilla on oikeus ostaa kohde vuokrasopimuksen päättyessä tai mikäli kaupunki ei käytä osto-oikeutta, kaupungilla on velvollisuus osoittaa kohteelle ostaja. Vastuu jäännösarvosta esitetty lunastusveloitteiden kohdassa.

** Vuoden 2018 tilinpäätöksessä ei vuokravastuita ole esitetty vuokrasopimustyyppittäin

Liitetieto 39-40) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma	239 005 493,59	241 382 101,66	239 005 493,59	241 382 101,66
Jäljellä oleva pääoma	175 555 511,10	156 232 655,09	175 555 511,10	156 232 655,09
Takaukset muiden puolesta**)				
Alkuperäinen pääoma	17 005 980,05	14 674 875,21	2 444 600,00	2 444 600,00
Jäljellä oleva pääoma	14 021 375,89	12 450 814,19	2 269 051,89	2 313 043,00

*) summaan ei sisälly Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:lle myönnetty 80 %:n takaus (kv 16.12.2019 § 162) 4 000 000 €:n lainalle, jota ei ole vielä v. 2019 nostettu.

**) vuoden 2018 konsernin luku korjattu Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän tytäryrityksilleen antamien lainojen takausten osalta

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	460 859 571,00	434 260 919,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	303 215,00	278 992,60

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Maankäyttösop. aiheutuvat veloitteet	1 358 000,00	4 085 000,00	1 358 000,00	4 085 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	630 000,00	1 599 000,00	630 000,00	1 599 000,00
Sitoumukset avustukseen	3 834 462,85	3 936 054,00	448 408,85	550 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 496 054,00	3 496 054,00	110 000,00	110 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset*	36 465 512,88	12 247 896,70	34 741 126,60	10 900 750,70
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	11 356 033,92	10 932 970,34	10 610 646,99	9 585 824,34
Sopimusvastuut yhteensä	41 657 975,73	20 268 950,70	36 547 535,45	15 535 750,70
Arvonlisäveron palautusvastuu	8 036 532,06	9 287 183,95	388 766,40	760 458,98
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	2 980 146,39		2 980 146,39	0,00
Muut vastuut	4 595,33	629 577,79	0,00	0,00

* Sisältää vuonna 2020 voimaantulevien tilavuokrasopimusten mukaisen vuokravastuun

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018

Tytäryritysten koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus, jolla vaihtuvakorkoisen lainan korko on muutettu kiinteäksi. Sopimus päättyy 21.12.2022, pankki jatkoioptiota 21.11.2017-21.11.2022.

Nimellisarvo	6 438 000,00	6 612 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-523 285,00	-644 580,00

Koronvaihtosopimus, jolla vaihtuvakorkoisten lainojen korko on muutettu kiinteäksi. Sopimusta jatkettu vuonna 2016 vuoteen 2021 asti.

Nimellisarvo	540 000,00	900 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-18 370,00	-44 174,00

Sopimus on tehty vaihtuvakorkoisten velkojen aiheuttamalta korkojen rahavirtariskiltä sekä vuokratuottoihin liittyvältä inflaatorisriskiltä suojautumiseksi. Sopimukseen liittyy inflaatio suoja. Sopimus astui voimaan 28.6.2010 ja on voimassa 10 vuotta.

Nimellisarvo	8 000 000,00	8 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-174 836,00	-174 836,00

Kuntayhtymien koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimuksia, joilla on on suojattu lainasalkkuun liittyvää korkorisikää.

Nimellisarvo	68 861 812,31	30 835 210,08
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 824 510,75	-2 633 412,20

Kuntayhtymien koronvaihtosopimusten osalta nimellisarvosta ja käyvästä arvosta ilmoitettu kaupungin omistusosuutta vastaava osuus

8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä toimielimittäin 31.12.2019

	Kunta	
	2019	2018
Kaupunginhallitus*	271	362
Kasvatus- ja koulutuslautakunta**	1657	1651
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	521	524
Kaupunkirakennelautakunta	69	71
Jns alueellinen jätelautakunta	3	3
Rakennus- ja ympäristölautakunta	24	26
Teknisten palvelujen johtokunta	139	142
Joensuun Vesi -liikelaitos	51	50
Yhteensä	<u>2 735</u>	<u>2 829</u>

*Kaikki työllisyystoimin palkatut työntekijät ovat kaupunginhallituksen alla.

** Kasvatus- ja koulutuslautakunnan yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallintohenkilöstö.

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	84 838 062,21	81 255 362,56
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-964 865,07	-900 249,54
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	19 066 414,89	18 889 129,45
Muut henkilösivukulut	2 793 084,74	3 109 925,69
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	<u>105 732 696,77</u>	<u>102 354 168,16</u>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	157 309,04	81 142,80
Henkilöstökulut yhteensä	<u>105 890 005,81</u>	<u>102 435 310,96</u>

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2019	2018
Joensuun Keskustan kunnallisjärjestö	19 653,00	18 873,50
Kokoomuksen Joensuun kunnallisjärjestö	17 866,50	17 337,00
SDP:n Joensuun kunnallisjärjestö	23 559,00	23 567,00
Joensuun vasemmistoliiton kaupunkijärjestö	7 531,50	7 899,50
Joensuun Vihreät ry	13 690,85	12 944,00
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	1 390,00	1 262,75
Keskustan P-K:n piiri	46,00	92,00
Joensuun perussuomalaisen paikallisjärjestö	3 142,50	3 330,50
Pohjois-Karjalan Kokoomus	60,00	0,00
Savo-Karjalan Vihreät	52,00	318,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>86 991,35</u>	<u>85 624,25</u>

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut	27 191,22	26 041,20
Tilintarkastajan lausunnot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut	14 660,00	9 037,90
Palkkiot yhteensä	<u>41 851,22</u>	<u>35 079,10</u>

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamalleen Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy:lle 150 000 euron avustuksen.

Kaupunginjohtajan kanssa on 30.10.2010 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päätyttyä.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Joensuun Kodit Oy:lle ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille sekä 90,74 % omistamalleen Business Joensuu Oy:lle pääoma-, kolmassija- sekä osakaslainoja, joissa lainojen takaisinmaksua on sidottu rahalaitoslainojen/valtion lainojen takaisin maksuun tai yhtiön tilikauden tulokseen.

Vuoden 2019 aikana on tehty vuokrasopimuksia, jotka koskevat tontin, kiinteistön tai kiinteistön osan vuokraamista Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:lle. Tontinluovutuksessa on noudatettu Joensuun kaupungin maapoliittista ohjelmaa (KV 23.4.2018 § 54) ja kaupungin yritystonttien hinnoittelua (KRAKLIK 15.1.2019 § 6).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2018 § 175 omistusjärjestelyt, jonka mukaisesti Joensuun Yrityskiinteistöt Oy luovutti Joensuun kaupungille ns. Sirkkalan kiinteistön sekä Utran koulun ja Miilun päiväkodin rakennukset ja kaupunki luovutti yhtiölle neljässä eri kiinteistössä sijaitsevat rakennukset. Kiinteistön ja rakennusten arvot on määritelty kauppakirjassa ja perustuivat kohteiden tase-arvoihin.

Kaupungin ja intressitahojen välisten liiketoimien tarkastusten perusteella ei ole havaittu olennaisia liiketoimia, joita ei olisi toteutettu tavanomaisin kaupallisoin ehdoin.

9 Erillistilinpäätökset

9.1 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

Joensuun Vesi -liikelaitos
Tilinpäätös 2019

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Huleveden viemärointi ei kuulu lain mukaan vesihuollon käsitteeseen, vaan se on määritelty erikseen. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärissä ja käsittelyä. Hulevesien hallinnan järjestäminen kokonaisuudessaan kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnalle, mutta kunta voi kuitenkin vesihuoltolain mukaan päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii huleveden viemäroinnistä.

Joensuun Vesi huolehtii hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakenneyksikön kanssa sovitun mukaisesti ja on perinyt tältä osin korvausta kaupunkirakenneyksiköltä vuoden 2016 alusta lukien. Kirjanpidossa hulevedet on eriytetty 1.1.2015 alkaen.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimi teknisten palvelujen johtokunta.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2019 oli Joensuun Veden 92. toimintavuosi. Liikelaitoksena Joensuun Vesi on toiminut vuodesta 1997 alkaen ja vuodesta 2009 alkaen kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena.

Veden laadun pysyttäminen hyvänä

Veden laadun pysyttäminen hyvänä oli edelleen tärkein toiminnan tavoite. Talousvesi täytti sille asetetut laatuvaatimukset.

Veden tuotannon toiminnan tehostamiseksi ja säiliötilavuuden lisäämiseksi Kerolan alkalointilaitoksella vuonna 2018 aloitettu laajennusosa valmistui, jonka jälkeen rakentamista jatkettiin vanhan osan saneerauksella. Tämä toimintavuoden suurin yksittäinen hanke jatkuu vuoden 2020 kesään saakka. Lisäksi Kerolan alkalointilaitoksen aurinkosähkövoimalan rakentamiselle haettiin ja saatiin työ- ja elinkeinoministeriöltä energiatukea ja itse rakentaminen toteutetaan vuoden 2020 kesällä. Hammaslahden vesitornin korvaavan alavesisäiliön rakentamisen valmistelu toteutettiin ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2020-21. Niinivaaran vesitornin hankesuunnittelussa selvisi, että vanhaa vesitornia ei ole järkevää korjata vaan kannattavinta on rakentaa uusi vesitorni.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti ympäristöluvan mukaiset vaatimukset kaikilla laskentajaksoilla. Lisäksi täyttyivät kaikki valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) mukaiset vaatimukset. Vuoden 2019 aikana puhdistamon biologinen osa ohitettiin mitoitusvirtaaman ylittävältä osalta kaikkiaan 29 kertaa. Ohitetun, esiselkeytetyn jäteveden määrä oli yhteensä 11 817 m³ ja se johdettiin kemiallisen käsittelyn kautta jälkiselkeytykseen. Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla ei ole ollut jätevesien ohjauksutuksia eikä yhteisviemäröintisopimuksen piiriin kuuluvien Kontiolahden ja Liperin kuntien alueella ole ollut ylivuotoja. Polvijärvellä oli lokakuussa rankkasateesta johtuva kirkonkylän tasausaltaan ylivuoto, jonka määrä oli arviolta 3 m³. Vuoden aikana oli kolme putkirikosta johtuvaa siirtoviemärilinjan ylivuotoa. Hasanniemessä oli tammikuussa ylivuoto, jonka määrä oli 70 m³. Kiihtelysvaaran siirtolinjasta valui 10 m³ jätevettä maastoon helmikuussa ja 23.9.–6.10. välisenä aikana ylivuodon määrä oli 2 800 m³.

Enon jätevedenpuhdistamolla puhdistustulos täytti ympäristöluvan vaatimukset kaikilta muilta osin paitsi kokonaisfosforin puhdistustehon osalta, joka jäi ensimmäisellä puolivuosisijaksolla hieman vaatimustasoa heikommaksi. Kaikki valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) mukaiset vaatimukset täyttyivät. Tuupovaaran jätevedenpuhdistamon puhdistustulos täytti kertomusvuonna kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset molemmilla laskentajaksoilla. Kummallakaan puhdistamolla ei ollut ohjauksutuksia.

Toimintavarmuuden säilyttäminen ja parantaminen

Talousveden toimintavarmuuden osalta onnistuttiin tarkasteltaessa koko laitoksen toiminta-alueetta. Vesijohtovuotoja sattui kymmenkunta eri puolilla kaupunkia. Korjaustöiden aikaiset vedenjakelukatkokset pystyttiin pääsääntöisesti tiedottamaan asiakkaille etukäteen. Ennakoon tiedossa olleet verkoston liitostyöt pyrittiin tekemään mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavina, osittain jopa yöaikaan. Lisäksi testattiin menetelmää, jossa vesijohdon sulkuventtiili voitiin asentaa paineelliseen linjaan ilman vedenjakelun keskeyttämistä. Vuoden aikana sattui muutamia jätevesiviemäreiden putkitukoksia sekä -rikkoja.

Rukaveden (välillä Huosiolampi-Uimaharju) sekä Pielisjoen (Sirkkalan kohdalla) vesijohtojen vesistöalutusten suunnittelutyö aloitettiin. Paavonlammen vedenottoluvan mahdolliseen suurentamiseen liittyen aloitettiin vuoden kestävä koepumppaus, jonka aikana tarkkaillaan mm. pohjaveden pinnankorkeuksia.

Erolanniemen vedenottamon laittilan rakentaminen aloitettiin syksyllä 2019 viimeistelyjen jäädessä vuodelle 2020. Automaatiota uudistettiin Heinävaaran alkalointilaitoksella, Kiihtelysvaaran paineenkorottamalla, Huosionlammen ja Ahvenisen vedenottamoilla sekä Uimaharjun vesitornissa.

Yhdyskuntatekniikan kanssa yhteisen työohjelman puitteissa rakennettiin uusia kohteita mm. Karhunmäessä, Multimäessä, Eräkatu ja Leiritie Marjalassa sekä Asemankaari asemanseudulla. Lisäksi peruskorjattiin Torikatu välillä Yläsatamakatu-Pohjoiskatu, Sairaalakatu välillä Kauppakatu-Rantakatu, Kauppakatu välillä Malmikatu-Suvantokatu ja Pajakatu. Verkostosaneerausohjelman laatiminen jatkui niin, että tulevien vuosien rakennuskohteita pystytään aikatauluttamaan. Tuupovaarassa toteutettiin alkuvuodesta viemärinsujutus Sotkulammen läheisyydessä. Juhannuksen rankkasateiden aiheuttamat kellaritulvat ja niihin liittyvien korvausasioiden selvittäminen aiheuttivat vuoden aikana lisätyötä.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla otettiin käyttöön kaasumoottori lämmön ja sähkön tuottamiseksi. Lisäksi Kuhasaloon mm. uusittiin raakalieteputket helpottamaan esiselkeytyslietteen poistamista puh-

distusprosessista ja allastilojen valaistus muutettiin energiatehokkaammaksi sekä hankittiin toinen lietteen kuivauslinko ja mädättämön lapasekoitin. Lietteenkäsittelykentän siirtoon liittyvä rakentamistyö Kontiosuolla saatiin valmiiksi ja kenttä otettiin käyttöön elokuussa. Kentän huoltorakennuksen toteuttaminen aloitettiin loppuvuodesta ja se valmistuu alkuvuodesta 2020. Tuupovaaran jätevedenpuhdistamolle uusittiin soodan valmistus- ja annostelulaitteisto.

Kalustohankintana otettiin käyttöön umpipakettiauto Kuhasalon jätevedenpuhdistamon päivystyksen tarpeisiin.

Kuntien välinen yhteistyö ja toimenpiteet vesiosuuskuntien yhdistämiseksi Joensuun Veteen

Jätevesien keskitetty käsittely Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui sopimusten mukaisesti Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien kanssa.

Joensuun Veden ja alueen kolmen vesiosuuskunnan (Pyhäselkä, liksenvaara-Ketunpesät sekä Mulonniemi) vesiosuuskuntien yhdistyminen eteni mm. sopimusten päivityksillä ja johtotietokartoituksilla. Kaikki osapuolet hyväksyivät liiketoimintakaupat ja käynnistivät yhdistymisen edellyttämät toimenpiteet siten, että kaikki osapuolet allekirjoittivat liiketoimintakauppakirjat, jolloin vesihuoltoliiketoiminnot siirtyvät Mulonniemen ja liksenvaara-Ketunpesät vesiosuuskunnilta liikelaitokselle 1.1.2020 ja Pyhäselän vesiosuuskunnan osalta 1.4.2020.

Kehittäminen

Laitoksen johdosta, tulosityksiköiden vastaavista ja henkilöstön edustajista koostuva johtoryhmä käsiteli kokouksissaan henkilökunnan yhteisiä asioita, laitoksen taloutta ja kehittämistä.

Asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin myös vuonna 2019 ja sen tuloksista tiedotettiin julkisuuteen. Kyselyn avulla selvitettiin Joensuun Veden kuluttaja-, yritys- ja isännöitsijäasiakkaiden, Joensuun kaupunginvaltuutettujen sekä Joensuussa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden näkemyksiä vedenlaadusta, vesilaitoksen toiminnasta ja palveluista. Kyselyyn vastaajista 87 % on täysin tai jokseenkin samaa mieltä, että vedenlaatu kokonaisuutena on Joensuussa maailman parasta. Kyselyn avulla saatiin myös tarkempaa vertailupohjaa muihin vesihuoltolaitoksiin. Vuonna 2019 saatiin valmiiksi Joensuun Veden viestintäsuunnitelma. Lisäksi kehitettiin häiriötiedotejärjestelmää paremmin toimivaksi huomioiden tiedottamiseen liittyvät asiat sekä otettiin käyttöön sähköinen työtilauslomake.

Etäluennan kehittämiseen liittyen tehtiin päätös käytettävästä etäluentateknologiasta ja aloitettiin etäluentajärjestelmän rakentaminen. Etäluettavia vesimittareita asennettiin Karhunmäessä ja Hukanhauhdalla. Lisäksi mittarivaihdot aloitettiin loppuvuodesta Enossa. Vuosina 2020–2021 mittareita tullaan vaihtamaan Enon, Uimaharjun ja Pyhäselän alueella noin 2500 kappaletta. Kaikkiin uusiin rakennuskohteisiin tulee etäluettava vesimittari ja olemassa oleviin kiinteistöihin sellainen vaihdetaan viimeistään, kun mittarin vaihtoväli tulee täyteen. Nykyisillä, mekaanisilla mittareilla vaihtoväli on kymmenen vuotta. Kaikkien Joensuun Veden asiakkaiden vesimittareiden vaihtoon menee 8–10 vuotta ja uusia mittareita vaihdetaan kaupunginosa kerrallaan. Etäluettavat, tyyppihyväksytyt vesimittarit ovat Kamstrupin valmistamia. Vedenkulutuksen mittausta tapahtuu ultraäänien avulla eikä mittarissa ole kulumia mekaanisia osia. Tämä mahdollistaa pidemmän vaihtovälin, joka on uusilla mittareilla jopa 16 vuotta. Vesimittarissa on digitaalinen näyttö, joka myös varoittaa mahdollisista vesijohtovuodoista. Tiedonsiirto mittarilta vesilaitokselle tapahtuu radioverkossa pilvipalveluja hyödyntäen.

Kontiosuon lietteenkäsittelykentän valmistuttua kaikki kuivatut yhdyskuntalietteet kuljetetaan vesitiiviillä, katetuilla laivoilla Kuhasalosta Kontiosuon kentälle käsiteltäväksi. Kenttä on kooltaan neljä kertaa

suurempi kuin entinen. Tämä antaa käsittelyurakoitsijalle tilaa toimia niin, että kompostointi on tehokasta ja ettei hajuhaittoja ilmene. Kuivatun lietteen määrä on vakiintunut noin 7000 m³:on vuodessa eikä tule kasvamaan oleellisesti. Kaikki uuden kompostialueen suotovedet johdetaan viemäriä pitkin takaisin Kuhasalon puhdistamolle käsiteltäväksi.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla otettiin keväällä käyttöön uusi kaasumoottori, jolla korvattiin vanha, käyttöikänsä päähän tullut laitteisto. Uuden kaasumoottorin myötä ostettavan sähkön määrä vähenee ja uusiutuvan energian hyödyntäminen lisääntyy. Kaasumoottorin käyttämä kaasu saadaan puhdistamon omasta toiminnasta. Jätevedenpuhdistusprosessissa syntyvä liete käsitellään mädättämällä, jolloin syntyy metaanikaasua. Uudella CHP-kaasumoottorilla (Combined Heat and Power) tehostetaan biokaasun hyödyntämistä ja etenkin kaasusta saatavan sähkön tuotantoa. Uuden kaasumoottorin tuotolla pystytään korvaamaan merkittävä osa laitoksella käytettävästä ostosähköstä. Kaasumoottoriyksikkö koostuu CHP-moottorilaitoksesta lämmöntalteenotolla (n. 400 kWe), aktiivihilisuodattimesta (raskaat hiilivedyt, rikkivedyt ja siloksaanit) sekä pölysuodattimesta. Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kaasuntuotanto on vakiintunut tasolle n. 1,1 miljoonaa kuutiota/vuosi.

Jätevedenpuhdistuksessa syntyvän lietteen terminen kuivaus poistettiin käytöstä vuoden 2019 marraskuun lopussa Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla. Lietteen kuivauksessa käytettiin ”polttoaineena” pääasiassa puhdistusprosessissa syntyvää metaanikaasua (CH₄). Metaanikaasu hyödynnetään nyt kokonaan laitostilojen lämmityksessä sekä kaasumoottorissa, jossa siitä tuotetaan sähköä puhdistamon omaan käyttöön. Lämmöntuotannon suhteen Kuhasalon jätevedenpuhdistamo on nyt noin 90-prosenttisesti omavarainen ja sähkön käytön osalta noin 60-prosenttisesti. Termisestä kuivauksesta johtuneiden hajuhaittojen poistumisen lisäksi syntyneitä positiivisia ympäristövaikutuksia ovat hiilidioksidipäästöjen pieneneminen, mm. rikkivety- ja ammoniakkipäästöjen loppuminen sekä kevyen polttoöljyn käytön tarve ainoastaan häiriötilanteissa.

1.2 Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Joensuun Veden liikevaihto oli 16,38 milj. euroa ja liikeylijäämä 3,48 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 2,36 milj. euroa, joten kaupungin laitokselle asettama 2,4 milj. euron tulostavoitteesta jäätin hieman eli 0,045 milj. euroa ennakoitua suurempien poistojen sekä ennakoitua pienempien liittymismaksutulojen takia.

Kaupungille tuloutettiin sijoitetun pääoman korkoina 1,13 milj. euroa, joka koostuu peruspääoman korvauksesta ja 7 milj. euron 31.12.2025 erääntyvästä bullet-lainan korosta. Bullet-lainasta maksetaan kiinteää 4,5 % korkoa.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	16 421 000,00	0,00	16 421 000,00	17 114 123,68	693 123,68	17 712 032,13
Liikevaihto	16 371 000,00	0,00	16 371 000,00	16 376 953,04	5 953,04	16 222 931,52
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	689 368,34	689 368,34	1 368 684,12
Muut liiketoiminnan tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	38 968,86	-11 031,14	112 529,17
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	8 833,44	8 833,44	7 887,32
Toimintamenot	-7 906 000,00	0,00	-7 906 000,00	-8 623 967,27	-717 967,27	-9 242 952,89
Materiaalit ja palvelut	-4 965 000,00	0,00	-4 965 000,00	-5 790 787,77	-825 787,77	-6 456 938,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 500 000,00	0,00	-2 500 000,00	-2 614 982,56	-114 982,56	-2 426 911,21
Palvelujen ostot	-2 465 000,00	0,00	-2 465 000,00	-3 175 805,21	-710 805,21	-4 030 026,89
Henkilöstökulut	-2 528 000,00	0,00	-2 528 000,00	-2 431 793,72	96 206,28	-2 377 950,33
Palkat ja palkkiot	-2 007 400,00	0,00	-2 007 400,00	-1 915 700,78	91 699,22	-1 886 523,49
Henkilösivukulut	-520 600,00	0,00	-520 600,00	-516 092,94	4 507,06	-491 426,84
Muut liiketoiminnan menot	-413 000,00	0,00	-413 000,00	-401 385,78	11 614,22	-408 064,46
Toimintakate	8 515 000,00	0,00	8 515 000,00	8 490 156,41	-24 843,59	8 469 079,24
Rahoitustulot ja -menot	-1 127 000,00	0,00	-1 127 000,00	-1 127 071,21	-71,21	-1 125 275,07
Muut rahoitustulot	6 000,00	0,00	6 000,00	5 627,87	-372,13	7 424,01
Korkomenot (sisäiset)	-315 000,00	0,00	-315 000,00	-315 000,00	0,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-818 000,00	0,00	-818 000,00	-817 699,08	300,92	-817 699,08
Vuosikate	7 388 000,00	0,00	7 388 000,00	7 363 085,20	-24 914,80	7 343 804,17
Poistot ja arvonalentumiset	-4 988 000,00	0,00	-4 988 000,00	-5 008 023,43	-20 023,43	-4 773 245,93
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 988 000,00	0,00	-4 988 000,00	-5 008 023,43	-20 023,43	-4 773 245,93
Tilikauden tulos	2 400 000,00	0,00	2 400 000,00	2 355 061,77	-44 938,23	2 570 558,24
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	327 684,20	327 684,20	343 827,06
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	22 684,20	22 684,20	343 827,06
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	305 000,00	305 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	2 400 000,00	0,00	2 400 000,00	2 682 745,97	282 745,97	2 914 385,30

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMAVERTAILU, 1 000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 388	0	7 388	7 363	-25
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 955	0	-7 955	-7 737	218
Rahoitusosuudet investointimenoihin	390	0	390	395	5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	0		0		0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-177	0	-177	21	198
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-177	0	-177	21	198

Investoinnit

Investointeihin käytettiin 7,74 milj. euroa, josta verkostojen uudisrakentamiseen 1,74 milj. euroa ja saneeraukseen 0,97 milj. euroa. Verkostojen uudisrakentamisen puolella merkittävin projekti oli Multimäen II alue 1,06 milj. euroa ja Haapajoen alue 0,57 milj. euroa sekä kehittämishankkeista Green Park-hankkeen yhteydessä toteutettu vesihuolto 0,56 milj. euroa. Hulevesiviemäriverkoston osuus investoinneista oli 1,16 milj. euroa. Vedenhankintaan ja -käsittelyyn investoitiin 3,03 milj. euroa ja jätevedenpuhdistamoihin sekä lietteen käsittelyyn 0,9 milj. euroa. Kalustohankintoja tehtiin 0,06 milj. eurolla. Investointituloja kertyi kaikkiaan 0,39 milj. euroa. Tulot muodostuivat lähinnä yhteisviemäröinti-sopimuskumppaneiden rahoitusosuuksista. Nettoinvestoinneiksi jäi 7,34 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittuivat alkuperäiseen budjettiin verrattuna noin 0,22 milj. euroa.

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verkostot					
Yhteishankkeet Kuntatekniikka / Joensuun Vesi					
Hankinnat	-2 640 000,00	0,00	-2 640 000,00	-2 444 358,12	195 641,88
Netto	-2 640 000,00	0,00	-2 640 000,00	-2 444 358,12	195 641,88
Erolanniemiemen vedenottamon saneeraus					
Hankinnat	-350 000,00		-350 000,00	-409 305,32	-59 305,32
Netto	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-409 305,32	-59 305,32
Pielisjoen vesistöalitus Sirkkalan kohdalla					
Hankinnat	-30 000,00		-30 000,00	-15 333,50	14 666,50
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-15 333,50	14 666,50
Verkostosaneeraukset					
Hankinnat	-100 000,00		-100 000,00	-96 311,65	3 688,35
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-96 311,65	3 688,35
Viemäreiden sujutus Suvantokatu väli Koulukatu-Rantakatu					
Hankinnat	-150 000,00		-150 000,00	0,00	150 000,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	150 000,00
Automaation uudistaminen					
Hankinnat	-130 000,00		-130 000,00	-131 301,80	-1 301,80
Netto	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-131 301,80	-1 301,80
Parrutien jv-mittakaivo					
Hankinnat	-50 000,00		-50 000,00	0,00	50 000,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
Tuupovaaran viemärin sujutus					
Hankinnat	-50 000,00		-50 000,00	-29 602,00	20 398,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-29 602,00	20 398,00
Jynkän vedenottamon saneeraus, rakenteet					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	-23 737,59	-23 737,59
Netto	0,00	0,00	0,00	-23 737,59	-23 737,59
Etäluentajärjestelmän rakentaminen					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	-49 036,00	-49 036,00
Netto	0,00	0,00	0,00	-49 036,00	-49 036,00
Kerolan alkalointilaitos					
Hankinnat	-2 130 000,00		-2 130 000,00	-1 811 145,04	318 854,96
Netto	-2 130 000,00	0,00	-2 130 000,00	-1 811 145,04	318 854,96
Niinivaaran ylävesisäiliö					
Hankinnat	-40 000,00		-40 000,00	0,00	40 000,00
Netto	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	40 000,00
Kontiosuon lietteenkäsittelykentän huoltorakennus					
Hankinnat	0,00		0,00	-82 834,14	-82 834,14
Rahoitusosuudet	0,00		0,00	38 504,84	38 504,84
Netto	0,00	0,00	0,00	-44 329,30	-44 329,30
Kuhasalon jätevedenpuhdistamo,koneisto					
Hankinnat	-920 000,00		-920 000,00	-356 310,43	563 689,57
Rahoitusosuudet	390 000,00		390 000,00	165 709,06	-224 290,94
Netto	-530 000,00	0,00	-530 000,00	-190 601,37	339 398,63
Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, rakenteet					
Hankinnat	0,00		0,00	-52 523,40	-52 523,40
Rahoitusosuudet	0,00		0,00	24 485,14	24 485,14
Netto	0,00	0,00	0,00	-28 038,26	-28 038,26

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kontiosuon lietteenkäsittelykenttä					
Hankinnat	0,00		0,00	-331 017,74	-331 017,74
Rahoitusosuudet	0,00		0,00	153 940,40	153 940,40
Netto	0,00	0,00	0,00	-177 077,34	-177 077,34
Tuupovaaran jätevedenpuhdistamo					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	-15 900,00	-15 900,00
Netto	0,00	0,00	0,00	-15 900,00	-15 900,00
Hulevesiviemäriverkosto					
Hankinnat	-1 315 000,00		-1 315 000,00	-1 155 523,54	159 476,46
Netto	-1 315 000,00	0,00	-1 315 000,00	-1 155 523,54	159 476,46
Kalusto					
Hankinnat	-50 000,00		-50 000,00	-60 020,03	-10 020,03
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-60 020,03	-10 020,03
Investoinnit yhteensä					
Hankinnat	-7 955 000,00	0,00	-7 955 000,00	-7 737 429,86	217 570,14
Rahoitusosuudet	390 000,00	0,00	390 000,00	394 921,51	4 921,51
Netto	-7 565 000,00	0,00	-7 565 000,00	-7 342 508,35	222 491,65

1.3 Henkilöstö

Joensuun Veden palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 48 henkilöä vakituisessa ja kolme henkilöä määräaikaisessa työsuhteessa. Joensuun kaupungin kaupunginhallitus hyväksyi 16.12.2019 § 500 yhteistoimintaneuvottelujen neuvottelutuloksen, jonka seurauksena säästötavoitteiden toteuttaminen kohdistuu Joensuun Veden toiminnoissa henkilöstömenoihin. Henkilöstövähennyksen seurauksena joudutaan tehtäviä järjestelemään uudelleen ja työtapoja tehostamaan. Tehtävänkuivissa ja työprosesseissa tapahtuu muutoksia ja lisäksi liikelaitoksen organisaatorakennetta järjestellään uudelleen ja sen seurauksena ulkoa ostettavien asiantuntijatehtävien määrää investointihankkeissa vähennetään. Uudet rekrytoinnit toteutetaan erikseen laaditun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

1.4 Tavoitteiden toteutuma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoite	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima/Kestävä kaupunki	Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arviotaessa on maailman parasta	Asiakastyytyväisyyskyselyn analyysi.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset arvioitiin ja asiasta tiedotettiin julkisuuteen. Kyselyyn vastaajista 87 % on täysin tai jokseenkin samaa mieltä, että vedenlaatu kokonaisuutena on Joensuussa maailman parasta.	
Yhdessä tehden	Sähköisiä palveluja ja etäluentateknologiaa kehitetään ja otetaan käyttöön	Päätös etäluentamittareiden käyttämisestä on tehty. Suunnitelma mittareiden alueittain vaiheistetulle toteuttamiselle on laadittu.	Päätös etäluentamittareiden käyttämisestä on tehty. Suunnitelma mittareiden alueittain vaiheistetulle toteuttamiselle on laadittu ja asentaminen aloitettu.	
Vetovoima/Kaupunkiympäristö	Kuhasalon jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelykenttä siirretään Kontiosuon alueelle	Käsittelykenttä on kokonaan valmis ja toiminta siirtynyt.	Lietteenkäsittelykenttä on otettu käyttöön.	
Vetovoima	Hinnastot päivitetään vastaamaan vesihuoltolaitosten uudistettuja maksuja koskevia ohjeita ja suosituksia huomioimalla elinkeinoelämän erityistarpeet.	Uudet hinnastot ja soveltamisperiaatteet ovat käytössä.	Joensuun Veden uusi hinnasto ja soveltamisperiaatteet ovat käytössä.	
Kaupunkiympäristö	Laaditaan oma vesihuollon verkostosaaneerausohjelma	Ohjelman toteutus on käynnistynyt.	Ohjelman toteutus on käynnistynyt.	
Kaupunkiympäristö/Kestävä kaupunki/Yhdessä tehden	Investoinneissa huomioidaan Joensuun seudun vesihuollon kehittämissuunnitelman 2016–2030 toimenpidesuosituksukset	Hammaslahden alavesisäiliö on rakennettu ja vanha vesitorni purettu. Niinivaaran ylavesisäiliön peruskorjaussuunnitelmat on päivitetty.	Hammaslahden alavesisäiliön rakentaminen siirtyi vuodelle 2020. Niinivaaran ylavesisäiliöön liittyvä hankeselvitys on valmistunut ja sen mukaan on kannattavinta rakentaa uusi ylavesisäiliö. Jatko-suunnittelu on käynnistynyt.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoite	Indikaattorit ja tavoite-tila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden/Kaupunkiympäristö	Arvioidaan ja mahdollistetaan Joensuun vesiosuuskuntien yhdistymisselvityksen mukaiset kehittämissuunnitelmat.	Päätösten mukaiset ratkaisut on toteutettu.	Päätösten mukaiset ratkaisut on toteutettu. Osapuolet käynnistivät yhdistymisen edellyttämät toimenpiteet siten, että kaikki osapuolet ovat allekirjoittaneet liiketoimintakauppa- ja liikkensuunnitelmat, jolloin vesihuoltoliiketoimintot siirtyvät Mulonniemen ja Likensuunnitelma-Ketunpesät vesiosuuskunnilta liikelaitokselle 1.1.2020 ja Pyhäselän vesiosuuskunnan osalta 1.4.2020.	
TALOUS				
	Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan	Tulostavoite on saavutettu sekä sijoitetun pääoman ja lainan korot kaupungille on tuloutettu.	Tulostavoitteesta jäätin hieman eli 0,045 milj. euroa. Sijoitetun pääoman ja lainan korot tuloutettiin kaupungille.	
	Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	Vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan on tehty ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet	TA	Toteutunut
Taloudellinen tulostavoite, milj. euroa	2,4	2,36
Liikevaihto, milj. €	16,37	16,38
Investoinnit, milj. € (netto)	7,57	7,34
Vesijohtoverkosto (km)	815	818
Viemäriverkosto (km)	932	937
- jätevesiviemäriverkosto	600	604
- hulevesiviemäriverkosto	332	333
Veden myynti (1 000 m ³ /a)	4 225	4186
Veden hinta €/m ³ (sis. alv)	1,93	1,93
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³ /a)	3 405	3 420
Jäteveden hinta €/m ³ (sis. alv)	2,54	2,54

1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2020 tulostavoite on talousarviomuutoksen jälkeen 2,57 milj. euroa, joka on 0,17 milj. euroa suurempi vuoteen 2019 verrattuna. Tulostavoite sisältää kaupunkirakenneyksikön Joensuun Vedelle maksaman 250 000 euron korvauksen hulevesien viemäröinnin hoitamisesta yleisillä alueilla. Talousarvion kehityksen mukainen 2 – 2,5 % hintojen korotus vuodelle 2020 johtuu pääosin yhä edelleen korkean investointitason tuomasta poistojen lisäyksestä. Talousarviomuutos on seurausta Joensuun

kaupungin yhteistoimintamenettelyissä huomioitavien, rakenteellisten toimenpiteiden taloudellisesta vaikutuksesta. Joensuun Veden toiminnoissa säästöt kohdistuvat aiemmin mainittuihin henkilöstömenoihin.

Investointeja tehdään verkoston laajetessa yhdyskuntatekniikan kanssa laaditun yhteisohjelman mukaisesti. Yhteisohjelma sisältää myös suunnitelmallisen etenemisen verkoston saneerausinvestointien osalta. Nämä saneeraukset tehdään katutöiden ja vesihuollon osalta lähtökohtaisesti samanaikaisesti. Lisäksi toteutetaan Joensuun Veden oman verkostosaneerausohjelman mukaisia toimenpiteitä. Jätevesipumppaamojen saneerauksissa huomioidaan energiaa säästävät ratkaisut ja varastosäiliörakentamisessa toteutuvat verkostomallinnuksen mukaiset toimenpiteet. Vesimittareiden etäluentaan liittyvät toimenpiteet jatkuvat. Lisäksi vakiinnutetaan toimintatavat vesiosuuskuntien liittymisen jälkeen.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Joensuun Vesi – liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on laitoksella järjestetty.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Joensuun Veden toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turvataan.

Valvontaympäristö

Johtokuntana toimiva teknisten palvelujen johtokunta ohjaa ja valvoo Joensuun Veden toimintaa. Johtokunta vastaa Joensuun Veden hallinnon ja talouden toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta kehittämisestä. Tehtävät määräytyvät kuntalain 9 – luvun ja hallintosäännön mukaan. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään toimialaansa kuuluvia asioita. Johtokunnan puheenjohtaja käsittelee kuitenkin viikoittain Joensuun Veden johtajan päätökset, ettei päätöksenteosta johtuvia viiveitä pääse syntymään. Joensuun Veden näkemyksen mukaan johtokunnan työskentely on tehokasta, joustavaa ja hyvän hallintotavan mukaista.

Joensuun Veden johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena Joensuun Veden toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Niin johtajan kuin koko organisaation toimintaa ohjaavat hallintosäännöt, toimialaan ja kunnalliseen toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä ohjeet. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi laitoksen organisaatio on matala, jokaiselle yksikölle on määritetty selkeät vastualueet ja tehtäviä hoitavat itseohjautuvat työryhmät.

Tilien käyttäjä on koko laitoksen osalta johtaja johtokunnan päätöksellä. Laskujen tiliöinnin ja asiatarkastuksen hoitavat osa-alueiden vastuuhenkilöt. Johtokunta on delegoinut toimivaltaansa johtajalle ja johtaja edelleen muulle henkilöstölle asianmukaisen ja joustavan toiminnan takaamiseksi. Esimiesten tehtävät ja vastuut käydään läpi vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan riittävyyden, osaamisen ja ammattitaidon varmistamiseksi on Joensuun Vedelle tehty osana kaupungin henkilöstösuunnitelmaa oma rekrytointiohjelma, joka päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan uuden henkilöstön osalta vallitsevat tarpeet koulutuksen suhteen. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan niin, että ammattitaito kaikilla osa-alueilla on ajantasaista ja uusien henkilöiden

perehdyttämisessä hyödynnetään kaupungin perehdyttämisohjeita varsinaisen ammatillisen perehdyttämisen lisäksi.

Talousarvioon kirjatut tavoitteet perustuvat pääsääntöisesti pitkäaikaiseen seurantaan, tulosvastuuta on noudatettu eikä toimivaltaa ole ylitetty. Johtokunnan päätöksellä on tarvittaessa korjattu talousarvioon kohdistuneet muutokset.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on laitoksen ja sen henkilöstön toiminnan, omaisuuden ja maineen puolustamista. Joensuun Vedellä riskienhallinnan keinoina on käytetty sisäistä raportointia, johtoryhmätyöskentelyä, kehityskeskusteluja ja erillisiä riskikartoituksia.

Joensuun Vedellä riskienhallinnan johtaminen kuuluu johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa.

Riskikartoitukset suoritetaan yksiköittäin ja määräajoin. Arviointivälineinä käytetään Joensuun kaupungin riskienarviointityökaluja. Vuoden 2019 aikana Joensuun Vesi on ollut mukana toteuttamassa kaupungin riskikartoitusta vakuutusyhtiö Pohjolan asiantuntijoiden tukemana. Loppuvuodesta 2019 toteutettiin myös koko kaupungin kattava työpaikkojen riskienarviointikyselyn päivitys ja sen tulokset on käyty läpi Joensuun Veden työyksikköpalavereissa.

Vesihuollon erityistilanteisiin pyritään varautumaan vesihuollon valmiussuunnitelmassa esitetyillä erityistilanteiden toimintaohjeilla. Joensuun Veden valmiussuunnitelma toimii normaaliolojen ja kriisinajan johtamisen apuna ja on osa koko kaupungin valmiussuunnitelmaa. Laitoksen valmiussuunnitelman päivitys on selkeästi vastuutettu tehtäväksi kerran vuodessa tai aina tarvittaessa ja edellinen päivitys on tehty 27.4.2018. Toimintavarmuuden parantamiseen tähtäävä riskienhallintatyö (WSP/SSP) valmistui kesällä 2017 ja sen mukaiset toimenpiteet ovat ohjelman mukaisesti käynnissä. Vuoden 2019 on toteutettu terveystarkastuksen valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset Enon, Joensuun ja Kontiolahden alueilla. Huhtikuussa osallistuttiin Pelastusopiston koordinoimaan alueelliseen Pellervo-häiriötilanneharjoitukseen. Elokuussa mahdollistettiin puolustusvoimien logistiikkalaitoksen vesihuollon yhteistoiminta- ja ohjauskäynti, jonka tavoitteena oli selvittää eri toimijoiden hyviä käytänteitä ja jakaa tietoa poikkeusolojen vesihuollon toteutuksesta. Marraskuussa osallistuttiin aluehallintoviraston ja Pelastusopiston organisoimaan POKA2019-kuntaharjoitukseen.

Kontrollitoimenpiteet ja lainmukaisuus

Joensuun Veden omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu menetyksiä, arvon alennuksia eikä laitoksen taholta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Hankintamenettelyn oikeellisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ettei mahdollinen virheelinen menettely aiheuta viivästyksiä hankkeiden aikatauluihin tai tuo korvausvastuita oikeuskäsittelyistä. Huomattavaa on, että vesihuoltolaitos noudattaa hankinnoissa erityisalan hankintalakia, jonka mukaisesti hankintalain mukaisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja on harvoin. Lähes kaikki hankinnat ovat kynnysarvot alittavia ns. pienhankintoja, joiden menettelytavat on kaupunkikonsernilla erikseen ohjeistettu.

Joensuun Veden sopimushallinta on vastuutettu. Laitoksella noudatetaan alan yleisiä hyväksi havaittuja sopimuskäytäntöjä ja yleisiä sopimusehtoja, eikä laitoksen johdolla ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia laitoksen toiminnalle.

Joensuun Vedellä muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedotetaan sähköpostitse, työpaikkakokouksissa, johtoryhmässä ja vuosi-infoissa. Toimivaltuuksien noudattamista seurataan ja otto-oikeutta hyödynnetään tarvittaessa. Tehdyistä päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Oman sisäisen tarkastussuunnitelman mukaan jatkuvassa seurannassa ovat viranhaltijapäätökset ja hankinnat. Työajanseurannat, ylitöiden kertymät, työtaturmat ja läheltä piti – tilanteet sekä poissaolot raportoidaan johtoryhmässä neljännesvuosittain. Palkkausasioiden, kaluston huolehtimiset ja rakentamishankkeiden seurannat tapahtuvat pistokokein.

Joensuun Vedelle tulevien valitusten ja korvausvaatimusten määrää ja aiheellisuutta seurataan ja niistä aiheutuvat toimenpiteet hoidetaan osana laitoksen normaalia toimintaa.

Joensuun Veden toimintaprosessit ovat selkeät ja vastuutetut. Talouden seuranta tapahtuu prosesseittain. Toimintaprosesseja seurataan käyttötarkkailuin, analyysituloksin ja viranomaisraportein. Taloudesta, hallinnosta ja toiminnasta yleensä raportoidaan kuukausittain johtokunnalle ja neljännesvuosittain lisäksi konsernipalveluille.

1.7 Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen johtokunta esittää vuoden 2019 tuloksen käsittelyä siten, että

- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 327 684,20 euroa
- Kerolan alkointilaitoksen laajennuksen ja peruskorjauksen osalta puretaan vuonna 2017 tehtyä 450 000 euron investointivarausta 305 000 euroa
- tehdään edellä mainittuun investointiin kohdistuva poistoeron lisäys 305 000 euroa
- tilikauden ylijäämä 2 682 745,97 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	16 276 153,04	16 122 131,52
Valmistus omaan käyttöön	689 368,34	1 368 684,12
Liiketoiminnan muut tuotot	38 968,86	112 529,17
Muut tuet ja avustukset	8 833,44	7 887,32
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 614 982,56	-2 426 911,21
Palvelujen ostot	-3 075 005,21	-3 929 226,89
	<u>-5 689 987,77</u>	<u>-6 356 138,10</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 915 700,78	-1 886 523,49
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-452 117,07	-418 782,07
Muut henkilösivukulut	-63 975,87	-72 644,77
	<u>-2 431 793,72</u>	<u>-2 377 950,33</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 008 023,43	-4 773 245,93
Liiketoiminnan muut kulut	-401 385,78	-408 064,46
Liikeylijäämä	3 482 132,98	3 695 833,31
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	5 627,87	7 424,01
Kunnalle maksetut korkokulut	-315 000,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-817 699,08	-817 699,08
	<u>-1 127 071,21</u>	<u>-1 125 275,07</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	2 355 061,77	2 570 558,24
Ylijäämä ennen varauksia	2 355 061,77	2 570 558,24
Poistoeron vähennys (+)	22 684,20	343 827,06
Investointivarausten vähennys (+)	305 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	2 682 745,97	2 914 385,30
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,9	6,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,9	6,5
Voitto, %	14,5	15,9

Sijoitetun pääoman tuotto, %

=100* (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

=100* (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset). Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= 100* (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikettä	3 482 132,98	3 695 833,31
Poistot ja arvonalentumiset	5 008 023,43	4 773 245,93
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 127 071,21	-1 125 275,07
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-63 257,09
	<u>7 363 085,20</u>	<u>7 280 547,08</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-7 737 429,86	-7 285 419,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	394 921,51	675 890,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	0,00	64 556,45
	<u>-7 342 508,35</u>	<u>-6 544 972,55</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	20 576,85	735 574,53
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	-33 925,00
	<u>0,00</u>	<u>-33 925,00</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	593 909,34	-280 698,07
Saamisten muutos muilta	-122 282,71	-48 142,50
Korottomien velkojen muutos kunnalta	7 080,76	-95 403,88
Korottomien velkojen muutos muilta	-143 322,60	-237 694,75
	<u>335 384,79</u>	<u>-661 939,20</u>
Rahoituksen rahavirta	335 384,79	-695 864,20
Rahavarojen muutos	355 961,64	39 710,33
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	597 954,19	241 992,55
Rahavarat 1.1.	241 992,55	202 282,22
	<u>355 961,64</u>	<u>39 710,33</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , 1000 €	2 071,50	3 750,79
Investointien tulorahoitus, %	100,3	111,1
Laskennallinen lainanhoitokate	6,5	6,4
Lainanhoitokate	24,4	24,3
Kassan riittävyys, pv	13	5
Kassan riittävyys, pv,huomioituna konsernitili	106	114
Quick ratio	4,6	4,4
Current ratio	4,6	4,4

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

=100* (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset – Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

=(Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate

=(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Kassan riittävyys (pv) , huomioituna konsernitili

= 365 pv * (Rahavarat 31.12 + Konsernitili 31.12) / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio –tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

2.3 Tase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	198 070,60	229 342,68
	<u>198 070,60</u>	<u>229 342,68</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	294 769,79	294 769,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 930 770,88	48 376 385,22
Koneet ja kalusto	484 277,70	590 075,18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	985 211,03	2 068 042,21
	<u>53 695 029,40</u>	<u>51 329 272,40</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	492 115,00	492 115,00
	<u>492 115,00</u>	<u>492 115,00</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 275 079,39	4 172 182,71
Saamiset kunnalta	4 235 090,80	4 829 000,14
Muut saamiset	9 999,92	3 253,69
Siirtosaamiset	23 067,02	10 427,22
	<u>8 543 237,13</u>	<u>9 014 863,76</u>
Rahat ja pankkisaamiset	597 954,19	241 992,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>63 526 406,32</u>	<u>61 307 586,39</u>
VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	13 628 317,64	13 628 317,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	33 732 453,00	30 818 067,70
Tilikauden yli-/alijäämä	2 682 745,97	2 914 385,30
	<u>50 043 516,61</u>	<u>47 360 770,64</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	3 538 151,88	3 560 836,08
Vapaaehtoiset varaukset	145 000,00	450 000,00
	<u>3 683 151,88</u>	<u>4 010 836,08</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	7 000 000,00	7 000 000,00
Liittymismaksut ja Muut velat	822 160,49	822 160,49
	<u>7 822 160,49</u>	<u>7 822 160,49</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat	837 186,61	1 020 826,07
Korottomat velat kunnalta	37 707,87	30 627,11
Muut velat	638 722,98	642 306,55
Siirtovelat	463 959,88	420 059,45
	<u>1 977 577,34</u>	<u>2 113 819,18</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>63 526 406,32</u>	<u>61 307 586,39</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	84,6	83,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,1	61,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	36 415	33 732
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0,09	0,09
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaehoitot varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yh-teisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

2.4.1 Hulevesiviemäriminta

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivausveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärissä ja käsittelyä.

Viemäriverkoston hankinta-arvo on sisältänyt 31.12.2014 saakka sekä jätevesi- että hulevesiviemäriverkoston. Hulevesiviemäriverkoston hankinta-arvo on vuoden 2015 tilinpäätöstä varten määritetty avaavan taseen 1.1.2009 ja 31.12.2014 väliseltä ajalta laskennallisena prosenttiosuutena koko viemäriverkoston. Prosenttiosuudet perustuvat vuosittain tilastoituihin jätevesi- ja hulevesiviemäriverkostopituuksiin. Näin saatujen hankinta-arvojen perusteella on laskettu hulevesiviemäriverkoston kohdistuvat poistot. Vuoden 2015 alusta alkaen hulevesiviemäriverkoston investointimenot on kirjattu omalle kustannuspaikalleen.

Huleveden toimintamenot on kirjattu 1.1.2015 alkaen omalle kustannuspaikalleen. Pitkäaikaisesta kaupungin sisäisestä bullet-lainasta maksetuista korkokuluista on hulevedelle määritetty laskennallinen prosenttiosuus poistojen suhteessa.

Hulevesimaksutulot sisältyvät vuoden 2019 osalta jätevesimaksutuloihin ennen vesihuoltolain muutosta olleen käytännön mukaisesti. Vuoden 2016 alusta alkaen otettiin käyttöön huleveden liittymismaksu ja kaupungilta perittiin sovitun mukainen korvaus yleisten alueiden hulevesien viemäroinnistä.

Hulevedestä on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma. Huleveden viemäroinnin osalta tunnuslukuja ei ole voitu esittää, koska ohjeita tunnuslukujen laskemiseksi ei ole vielä annettu eikä tunnuslukuja ole muutenkaan tarkemmin määritetty.

2.4.2 Eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	322 580,32	322 836,42
Valmistus omaan käyttöön	290 319,43	678 427,94
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 409,88	0,00
Palvelujen ostot	-334 862,52	-718 238,05
	<u>-338 272,40</u>	<u>-718 238,05</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-797 811,40	-768 558,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä	-523 184,05	-485 531,69
Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalle maksetut korkokulut	-59 850,00	-59 220,00
Korvaus peruspääomasta	-155 362,83	-153 727,43
	<u>-215 212,83</u>	<u>-212 947,43</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-738 396,88	-698 479,12
Ylijäämä ennen varauksia	-738 396,88	-698 479,12
Poistoeron vähennys (+)	8 752,80	9 513,92
Tilikauden alijäämä	-729 644,08	-688 965,20

Tase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 796 242,61	9 408 957,10
Ennakkomaksut ja keskenkäydyt hankinnat	0,00	8 659,34
	<u>9 796 242,61</u>	<u>9 417 616,44</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>9 796 242,61</u>	<u>9 417 616,44</u>
VASTATTAVAA		
	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	11 467 219,96	10 410 747,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 402 063,17	-2 713 097,97
Tilikauden yli-/alijäämä	-729 644,08	-688 965,20
	<u>7 335 512,71</u>	<u>7 008 683,90</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	8 752,80	9 513,92
	<u>8 752,80</u>	<u>9 513,92</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	1 330 000,00	1 330 000,00
	<u>1 330 000,00</u>	<u>1 330 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat	22 328,15	4 380,20
Korottomat velat kunnalta	1 094 290,19	1 063 987,17
Muut velat	5 358,76	1 051,25
	<u>1 121 977,10</u>	<u>1 069 418,62</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>9 796 242,61</u>	<u>9 417 616,44</u>

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli/-alijäämä	-523 184,05	-485 531,69
Poistot ja arvonalentumiset	797 811,40	768 558,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-215 212,83	-212 947,43
	<u>59 414,52</u>	<u>70 078,88</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-1 155 523,54	-1 099 972,76
	<u>-1 155 523,54</u>	<u>-1 099 972,76</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 096 109,02	-1 029 893,88
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-17 478,16	10 417,58
Korottomien velkojen muutos muilta	22 255,46	-24 074,24
	<u>4 777,30</u>	<u>-13 656,66</u>
Rahoituksen rahavirta	4 777,30	-13 656,66
Rahavarojen muutos	-1 091 331,72	-1 043 550,54

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Liitetieto 1) Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Sovellettaessa menojäätännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäätännös) on kirjattu kertapoistona menojäätännöksen alittaessa 1.000 euroa kaupunginvaltuuston 15.12.2008 hyväksymän Joensuun kaupungin pysyvien vastaavien kirjanpito-ohjeen mukaisesti.

Käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi liikelaitoksen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto
------------------------------	----------	------------

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Vedenjakeluverkko	8 %	menojäätännöspoisto
-------------------	-----	---------------------

Jätevesiviemäriverkko	8 %	menojäätännöspoisto
-----------------------	-----	---------------------

Hulevesiviemäriverkko	8 %	menojäätännöspoisto
-----------------------	-----	---------------------

Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 %	menojäätännöspoisto
--	------	---------------------

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäätännöspoisto
---	------	---------------------

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Autot	30 %	menojäätännöspoisto
-------	------	---------------------

Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25 %	menojäätännöspoisto
---	------	---------------------

Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30 %	menojäätännöspoisto
------------------------------------	------	---------------------

Viestintälaitteet	30 %	menojäätännöspoisto
-------------------	------	---------------------

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Liitetieto 4) Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Lomapalkkavelan kirjaamisessa on huomioitu kirjanpitolausannon kuntajaoston lausunnon mukaisesti kilpailukykykysymyksen mukainen lomarahaleikkaus. Kilpailukykykysymyksen mukaan lomarahoja vähennetään 30 %:lla ajanjaksolla 1.2.2017 - 30.9.2019. Ajalla 1.10.2019 - 31.12.2019 lomapalkkavelan kirjaamisessa on käytetty täysimääräisiä lomarahaprocentageja.

Hulevesiviemärimäärätoiminnan rahoitusaliäämä on esitetty taseen kohdassa Korottomat velat kunnalta.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2019	2018
Liikevaihto		
Vesimaksut	6 420 136,51	6 275 915,13
Jätevesimaksut	7 031 680,55	6 852 457,97
Perusmaksut	843 181,79	817 291,47
Liittymismaksut	364 578,22	403 605,36
Yhteisviemäröintisopimukset	953 106,70	1 015 400,73
Muut liikevaihtoon sisältyvät tuotot	<u>663 469,27</u>	<u>757 460,86</u>
Liikevaihto yhteensä	<u>16 276 153,04</u>	<u>16 122 131,52</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntituotot	0,00	63 257,09
Saadut vakuutuskorvaukset	0,00	233,99
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>38 968,86</u>	<u>49 038,09</u>
	38 968,86	112 529,17
Muut tuet ja avustukset		
Muut tuet ja avustukset	<u>8 833,44</u>	<u>7 887,32</u>
	8 833,44	7 887,32
Tuotot yhteensä	<u>16 323 955,34</u>	<u>16 242 548,01</u>

	2019	2018
Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	<u>3 075 005,21</u>	<u>3 929 226,89</u>

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2019	2018
Liiketoiminnan muut tuotot		
Kuljetusvälineiden luovutusvoitot	<u>0,00</u>	<u>63 257,09</u>
	<u>0,00</u>	<u>63 257,09</u>

	2019	2018
Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	<u>22 684,20</u>	<u>343 827,06</u>
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>22 684,20</u>	<u>343 827,06</u>

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet			Ennakkomaksut ja kesk.er.hank.	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa- ja vesialueet / kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto			
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	229 342,68	294 769,79	48 376 385,22	590 075,18	2 068 042,21	51 558 615,08
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	131 301,80	0,00	6 628 925,37	60 020,03	917 182,66	7 737 429,86
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00		0,00	-356 416,67		-38 504,84	-394 921,51
Siirrot erien välillä	0,00		0,00	1 961 509,00		-1 961 509,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-162 573,88	0,00	-4 679 632,04	-165 817,51		-5 008 023,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	198 070,60	294 769,79	51 930 770,88	484 277,70	985 211,03	53 893 100,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	198 070,60	294 769,79	51 930 770,88	484 277,70	985 211,03	53 893 100,00

Maa- ja vesialueet erittely

	2019	2018
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	101 504,47	101 504,47
Muut maa- ja vesialueet	193 265,32	193 265,32
	<u>294 769,79</u>	<u>294 769,79</u>

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut osakkeet	Muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet	Osakkeet		Saamiset	muut yhteisöt	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	492 115,00	492 115,00	492 115,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	492 115,00	492 115,00	492 115,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	492 115,00	492 115,00	492 115,00

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta ja liikelaitoksilta				
Lainasaamiset	0,00	4 230 183,23	0,00	4 809 681,73
Muut saamiset	0,00	184,42	0,00	18 005,66
Siirtosaamiset	0,00	4 723,15	0,00	1 312,75
	<u>0,00</u>	<u>4 235 090,80</u>	<u>0,00</u>	<u>4 829 000,14</u>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	229 803,47	0,00	239 122,29
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	2 539,90
	<u>0,00</u>	<u>229 803,47</u>	<u>0,00</u>	<u>241 662,19</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	70 171,05	0,00	64 044,64
	<u>0,00</u>	<u>70 171,05</u>	<u>0,00</u>	<u>64 044,64</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	13 766,63	0,00	13 545,00
	<u>0,00</u>	<u>13 766,63</u>	<u>0,00</u>	<u>13 545,00</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	3 961 338,24	0,00	3 855 470,78
Muut saamiset	0,00	9 999,92	0,00	3 253,69
Siirtosaamiset	0,00	23 067,02	0,00	7 887,32
	<u>0,00</u>	<u>3 994 405,18</u>	<u>0,00</u>	<u>3 866 611,79</u>
Saamiset yhteensä	0,00	8 543 237,13	0,00	9 014 863,76

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2019	2018
Kela/korvaus työteneyshuollon kustannuksista v.2018 ja 2019	16 720,76	7 887,32
Muut siirtosaamiset	6 346,26	2 539,90
	<u>23 067,02</u>	<u>10 427,22</u>

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	13 628 317,64	13 628 317,64
Peruspääoma 31.12.	<u>13 628 317,64</u>	<u>13 628 317,64</u>
Kertyneet yli- / alijäämät 1.1.	33 732 453,00	30 818 067,70
Tilikauden tulos	2 682 745,97	2 914 385,30
Kertyneet yli- / alijäämät 31.12.	<u>36 415 198,97</u>	<u>33 732 453,00</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>50 043 516,61</u>	<u>47 360 770,64</u>

Liikelaitoksen kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	2019	2018
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	33 732 453,00	30 818 067,70
Tilikauden tulos	2 682 745,97	2 914 385,30
Investointivaraukset	145 000,00	450 000,00
Kertynyt poistoero	3 538 151,88	3 560 836,08
Yhteensä	<u>40 098 350,85</u>	<u>37 743 289,08</u>

Investointivaraukset

	2019	2018
Investointivaraukset 1.1.	450 000,00	450 000,00
Vähennys 2019		
Kerolan alkalointilaitoksen laajennus ja saneeraus	<u>-305 000,00</u>	<u>0,00</u>
Investointivaraukset 31.12.	<u>145 000,00</u>	<u>450 000,00</u>

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	<u>3 538 151,88</u>	<u>3 560 836,08</u>
Poistoero yhteensä	<u>3 538 151,88</u>	<u>3 560 836,08</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2019	2018
Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2025 jälkeen		
Lainat kunnalta (Bullet-laina)	7 000 000,00	7 000 000,00

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat kunnalta				
Lainat kunnalta	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00	0,00
	<u>7 000 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>7 000 000,00</u>	<u>0,00</u>
Korottomat velat kunnalta				
Ostovelat	0,00	36 018,68	0,00	30 164,41
Muut velat	0,00	1 689,19	0,00	462,70
	<u>0,00</u>	<u>37 707,87</u>	<u>0,00</u>	<u>30 627,11</u>
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	916,82	0,00	1 429,07
	<u>0,00</u>	<u>916,82</u>	<u>0,00</u>	<u>1 429,07</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	563,14
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>563,14</u>
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	18 572,89
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>18 572,89</u>
Velat muille				
Ostovelat	0,00	836 269,79	0,00	1 000 260,97
Muut velat	822 160,49	638 722,98	822 160,49	642 306,55
Siirtovelat	0,00	463 959,88	0,00	420 059,45
	<u>822 160,49</u>	<u>1 938 952,65</u>	<u>822 160,49</u>	<u>2 062 626,97</u>
Vieras pääoma yht.	7 822 160,49	1 977 577,34	7 822 160,49	2 113 819,18

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	2019	2018
Muut velat		
Liittymismaksut	822 160,49	822 160,49
Muut velat	638 722,98	642 306,55
	<u>1 460 883,47</u>	<u>1 464 467,04</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus/palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	409 807,03	366 813,22
Muut erät	54 152,85	53 246,23
	<u>463 959,88</u>	<u>420 059,45</u>

3.4 Henkilöstöä ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä	2019	2018
Vakinaiset	48	47
Määräaikaiset	3	3
Yhteensä	51	50

Liitetieto 43) Henkilöstökulut	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	1 921 481,93	1 902 726,39
Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjaukset	-5 781,15	-16 202,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	452 117,07	418 782,07
Muut henkilösivukulut	63 975,87	72 644,77
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 431 793,72	2 377 950,33
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	157 309,04	81 142,80
Henkilöstökulut yhteensä	2 589 102,76	2 459 093,13

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupungin konsernin lähipiiriin/intressipiiriin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Allekirjoitukset ja merkinnät

Joensuussa 19.3.2020

Heino Rötty

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Janne Mojaralmi

[Handwritten signature]

Salla Korhonen

Rooza Kauppi

[Handwritten signature]

Antti Valio

Juha Ryyppö

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa 29.5.2020

KPMG Oy Ab

Kaisa Lappalainen

Kaisa Lappalainen, JHT, HT

5 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Tilinpäätös		Sidottuna
Tase-erittelyt		Paperitulosteena/sähköinen arkist.
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Atk-tulosteena
Tositelajit ja säilyttämistapa		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA	Paperitulosteena
Muistiotositteet	MUIST1	Paperitulosteena
Rondo-muistiotositteet/Ulkoinen	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet/Sisäinen	MUISIS	Paperitulosteena
Tiliotteet	PANKKI	sähköinen arkist./ paperituloste
Käyttösuunnitelma	BUD	Paperitulosteena
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Paperitulosteena
Vesilaskutus	VESIKP	Paperitulosteena
Ostoreskontra		
Ostoreskontra/Rondo	OSTOT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontran maksatustositteet	OMAKSU	Paperitulosteena
Käsinmaksu	OMAKSU	Paperitulosteena
Palkat		
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Paperitulosteena
Manuaaliset palkkatositteet	MUIPAL	Paperitulosteena
Matkatositteet	MATKAT	Paperitulosteena
Käyttöomaisuus		
Hankinnat/myynnit/romutukset	KOMTOS	Paperitulosteena
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Paperitulosteena
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Paperitulosteena
Irtaimisto	IRTAIN	Paperitulosteena
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS	Paperitulosteena/sähköinen arkist.

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset

Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2019	Poikkeama	Ed. vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-23 092,18	-13 092,18	-14 338,68
Liikelylijäämä	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-23 092,18	-13 092,18	-14 338,68
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	200 000,00	0,00	200 000,00	170 266,55	-29 733,45	171 028,37
Muut rahoitustuotot	3 510 000,00	0,00	3 510 000,00	3 457 051,77	-52 948,23	2 291 982,37
Muut rahoituskulut	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-200 225,97	99 774,03	-1 275 908,60
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3 410 000,00	0,00	3 410 000,00	3 427 092,35	17 092,35	1 187 102,14
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	3 400 000,00	0,00	3 400 000,00	3 404 000,17	4 000,17	1 172 763,46
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	3 400 000,00	0,00	3 400 000,00	3 404 000,17	4 000,17	1 172 763,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 400 000,00	0,00	3 400 000,00	3 404 000,17	4 000,17	1 172 763,46

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2019	Poikkeama
1 000 euroa					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-10		-23	-13
Rahoitustuotot- ja kulut	3 410		3 410	3 427	17
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 400	0	3 400	3 404	4
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta				323	323
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 400	0	3 400	3 727	327

Elinkeinorahasto

Elinkeinorahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 11,77 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Elinkeinorahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä. Elinkeinorahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Varainhoitajana toimi koko vuoden Nordea Investment Management.

Elinkeinorahastosta on myönnetty konsernin sisäistä lainaa Business Joensuu Oy:lle alun perin 4,2 milj. euroa. Business Joensuu Oy lyhensi lainaa vuoden aikana yhteensä 0,32 milj. euroa ja sitä on jäljellä 0,32 milj. euroa. Lyhennyspääoma sekä lainakorot on lisätty varainhoitajalla hoidettavana olevaan pääomaan.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto hyväksyi 10.6.2019 päivitetyn sijoituspolitiikan. 1.8.2019 voimaantulleen päivitetyn sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-35 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 55 -100 % neutraaliallokaation ollessa 65 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-10 % neutraaliallokaation ollessa 5 %.

Maailmantalouden kasvuvauhti hidastui vuoden 2019 aikana. Heikentyneet talousnäkymät sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota toivat sijoitusmarkkinoille epävarmuutta. Epävarmojen näkymien seurauksena keskuspankit kevensivät uudelleen rahapolitiikkaansa. Kasvun hidastumisesta huolimatta vuosi 2019 oli kuitenkin sijoitusmarkkinoilla erittäin hyvä. Käytännössä kaikkien omaisuusluokkien tuotot, lyhyen koron sijoituksia lukuun ottamatta, ylittivät reilusti inflaation tason. Alkuvuodesta osakemarkkinoiden vahvan kehityksen takana olivat odotukset keskuspankkien tukitoimista sekä sijoittajien riskinottohalukkuuden paluu edellisvuoden kurssilaskun jälkeen. Kesän aikana kauppakiistojen aiheuttama epävarmuus ja korkojen lasku näkyivät vähäriskisten sijoituskohteiden hyvinä tuottoina. Loppuvuodesta osakemarkkinoita ja riskisiä korkosijoituksia tukivat kauppakiistojen lientyminen ja merkit maailmantalouden kasvunäkymien vakautumisesta.

Vuoden 2020 tilanne näyttäytyy sijoitusmarkkinoilla erittäin haasteelliselta. Maailmantalouden kasvun arvioitiin aiemmin jatkavan hitaalla kasvu-uralla vuonna 2020 ja elpyvän loppuvuotta kohden. Vuodenvaihteessa 2019-2020 Kiinasta alkaneen koronavirusepidemian leviämisen vaikutuksesta osakemarkkinat ovat kuitenkin laskeneet voimakkaasti vuoden 2020 alkupuolella. Epävarmuus eri maissa käynnistettyjen rajoitustoimenpiteiden ja niiden taloudellisten vaikutusten laajuudesta on suurta, joten markkinakehitykseen liittyy merkittävää epävarmuutta myös loppuvuoden osalta. Markkinoiden kehitykseen on alkuvuodesta vaikuttanut voimakkaasti myös Saudi-Arabian ja Venäjän aloittama öljyn hintasota. Poliittiset riskit säilyvät edelleen korkeina, erityisesti Brexitin sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan välisten kauppakiistojen on arvioitu johtaa pysyviin rakenteellisiin muutoksiin maailmantaloudessa. Korkomarkkinoilla koronaepidemiaan liittyvä epävarmuus on laskenut valtionlainojen korkoja, yrityslainojen osalta riskimarginaalit ovat leventyneet. Huomioiden alkuvuoden

kehitys ja epävarmat näkymät elinkeinorahaston kehitykseen ja vuoden 2020 tilikauden tulostavoitteen toteutumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

1.2 Elinkeinorahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2019 lopussa 23,67 milj. euroa (ed. vuonna 21,13 milj. euroa), johon sisältyy Business Joensuu Oy:lle myönnettyä rahastolainaa 0,32 milj. euroa (ed. vuonna 0,65 milj. euroa). Omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2019 aikana 12,3 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 0,86 milj. euroa ylijäämäinen. Korkotuottoja kertyi 16 872 euroa (ed. vuonna 20 428 euroa) ja muita rahoitustuottoja 857 270 euroa (ed. vuonna 436 134 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 9 968 euroa (ed. vuonna 125 012 euroa)

Rahastossa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2019 lopussa 5,3 milj. euroa.

Varojen jakauma osake- ja korkosijoituksiin sekä lainaan milj. euroa, 31.12.2019

	NORDEA	%-osuus
Osakesijoitukset	6,59	28
Korkosijoitukset	15,58	67
Muut sijoitukset	1,18	5
Yhteensä	23,35	100
Laina	0,32	
Yhteensä	23,67	

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2019 on 2,5 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 3,4 milj. euroa.	Rahastojen markkina-arvojen tuottotavoite toteutui. Elinkeinorahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2019 aikana 12,3 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 3,40 milj. euroa, josta elinkeinorahaston osuus oli 0,86 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2019 tulos 859 506,87 euroa on kirjattu rahaston tilikauden ylijäämättilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2019	2018
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-4 667,54	-2 329,63
Liikelylijäämä	-4 667,54	-2 329,63
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 872,23	20 427,60
Muut rahoitustuotot	857 270,17	436 133,64
Muut rahoituskulut	-9 967,99	-125 012,32
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	864 174,41	331 548,92
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	859 506,87	329 219,29
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	859 506,87	329 219,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	859 506,87	329 219,29

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-4 667,54	-2 329,63
Rahoitustuotot- ja kulut	864 174,41	331 548,92
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	859 506,87	329 219,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	323 438,32	323 438,32
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-169,46	-1 555,97
Korottomien velkojen muutos	70 143,36	1 293,96
Rahoituksen rahavirta	393 412,22	323 176,31
Rahavarojen muutos	1 252 919,09	652 395,60
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	19 585 773,57	18 332 854,48
Rahavarat 1.1.	18 332 854,48	17 680 458,88
	1 252 919,09	652 395,60

Tase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	323 438,32	646 876,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Muut saamiset	278,19	250,44
Siirtosaamiset	1 447,24	1 305,53
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 416 316,12	1 012 028,65
Joukkovelkalinainasaamiset	11 212 146,67	11 417 291,90
Muut arvopaperit	5 885 441,84	5 727 281,90
	<u>19 513 904,63</u>	<u>18 156 602,45</u>
Rahat ja pankkisaamiset	71868,94	176 252,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>19 910 937,32</u>	<u>18 981 287,09</u>
VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Rahastopääoma	14 588 626,94	14 588 626,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 391 366,19	4 062 146,90
Tilikauden yli-/alijäämä	859 506,87	329 219,29
	<u>19 839 500,00</u>	<u>18 979 993,13</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	71437,32	1 293,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>19 910 937,32</u>	<u>18 981 287,09</u>

Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 37,00 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on lisätä kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia edistämällä pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Tulevaisuusrahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Varainhoitajana toimi koko vuoden EVLI Pankki Oyj ja Seligson Oy.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto hyväksyi 10.6.2019 päivitetyn sijoituspolitiikan. 1.8.2019 voimaantulleeseen päivitetyn sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-35 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 55 -100 % neutraaliallokaation ollessa 65 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-10 % neutraaliallokaation ollessa 5 %.

Maailmantalouden kasvuvauhti hidastui vuoden 2019 aikana. Heikentyneet talousnäkymät sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota toivat sijoitusmarkkinoille epävarmuutta. Epävarmojen näkymien seurauksena keskuspankit kevensivät uudelleen rahapolitiikkaansa. Kasvun hidastumisesta huolimatta vuosi 2019 oli kuitenkin sijoitusmarkkinoilla erittäin hyvä. Käytännössä kaikkien omaisuusluokkien tuotot, lyhyen koron sijoituksia lukuun ottamatta, ylittivät reilusti inflaation tason. Alkuvuodesta osakemarkkinoiden vahvan kehityksen takana olivat odotukset keskuspankkien tukitoimista sekä sijoittajien riskinottohalukkuuden paluu edellisvuoden kurssilaskun jälkeen. Kesän aikana kauppakiistojen aiheuttama epävarmuus ja korkojen lasku näkyivät vähäriskisten sijoituskohteiden hyvinä tuottoina. Loppuvuodesta osakemarkkinoita ja riskisiä korkosijoituksia tukivat kauppakiistojen lientyminen ja merkit maailmantalouden kasvunäkymien vakautumisesta.

Vuoden 2020 tilanne näyttäytyy sijoitusmarkkinoilla erittäin haasteelliselta. Maailmantalouden kasvun arvioitiin aiemmin jatkavan hitaalla kasvu-uralla vuonna 2020 ja elpyvän loppuvuotta kohden. Vuodenvaihteessa 2019-2020 Kiinasta alkaneen koronavirusepidemian leviämisen vaikutuksesta osakemarkkinat ovat kuitenkin laskeneet voimakkaasti vuoden 2020 alkupuolella. Epävarmuus eri maissa käynnistettyjen rajoitustoimenpiteiden ja niiden taloudellisten vaikutusten laajuudesta on suurta, joten markkinakehitykseen liittyy merkittävää epävarmuutta myös loppuvuoden osalta. Markkinoiden kehitykseen on alkuvuodesta vaikuttanut voimakkaasti myös Saudi-Arabian ja Venäjän aloittama öljyn hintasota. Poliittiset riskit säilyvät edelleen korkeina, erityisesti Brexitin sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan välisten kauppakiistojen on arvioitu johtaa pysyviin rakenteellisiin muutoksiin maailmantaloudessa. Korkomarkkinoilla koronaepidemiaan liittyvä epävarmuus on laskenut valtionlainojen korkoja, yrityslainojen osalta riskimarginaalit ovat leventyneet. Huomioiden alkuvuoden kehitys ja epävarmat näkymät elinkeinorahaston kehitykseen ja vuoden 2020 tilikauden tulostavoitteen toteutumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

1.2 Tulevaisuusrahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2019 lopussa 79,87 milj. euroa (ed. v. 72,18 milj. euroa), muutos edellisvuoteen nähden 7,69 milj. euroa, 10,6 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 2,54 milj. euroa ylijäämäinen. Rahastojen sääntöjen mukaista rahastopääomasiirtoa ei vuonna 2019 tehty koko kaupungin tilikauden tuloksen ollessa alijäämäinen. Korkotuottoja kertyi 0,15 milj. euroa (ed. vuonna 0,15 milj. euroa) ja muita rahoitustuottoja 2,60 milj. euroa (ed. vuonna 1,86 milj. euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 0,19 milj. euroa (ed. vuonna 1,15 milj. euroa).

Rahastossa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2019 lopussa 24,82 milj. euroa.

Vuoden 2019 lopussa Evlin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 44,55 milj. euroa (ed. vuonna 40,04 milj. euroa) ja Seligsonin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 35,31 milj. euroa (ed. vuonna 32,15 milj. euroa).

Kokonaisuudessaan tulevaisuusrahaston markkina-arvo on kasvanut toiminnan aloittamisesta lukien 43 milj. euroa, lähes 117 %.

Varojen jakauma osake-, korko- ja muihin sijoituksiin milj. euroa, 31.12.2019

	EVLI	%-osuus	SELIGSON	%-osuus	Yhteensä euroa	Yhteensä %
Osakesijoitukset	14,8	33	11,0	31	25,8	32
Korkosijoitukset	29,8	67	22,4	63	52,2	65
Muut sijoitukset	0,0	0	1,9	5	1,9	2
Yhteensä	44,6	100	35,3	100	79,9	100

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2019 on 2,5 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 3,4 milj. euroa.	Rahastojen markkina-arvojen tuottotavoite toteutui. Tulevaisuusrahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2019 aikana 10,6 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 3,40 milj. euroa, josta tulevaisuusrahaston osuus oli 2,54 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi.

Koska kaupungin tilikauden tulos on alijäämäinen, ei rahastosääntöjen mukaista rahastosiirtoa ole tehty.

Tilikauden 2019 tulos 2 544 493,30 euroa on kirjattu rahaston tilikauden ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2019	2018
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-18 424,64	-12 009,05
Liikelylijäämä	-18 424,64	-12 009,05
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	153 394,32	150 600,77
Muut rahoitustuotot	2 599 781,60	1 855 848,73
Muut rahoituskulut	-190 257,98	-1 150 896,28
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 562 917,94	855 553,22
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	2 544 493,30	843 544,17
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	2 544 493,30	843 544,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 544 493,30	843 544,17

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-18 424,64	-12 009,05
Rahoitustuotot- ja kulut	2 562 917,94	855 553,22
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 544 493,30	843 544,17
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-4 666,10	-719,60
Korottomien velkojen muutos	2 581,38	-2 799,70
Rahoituksen rahavirta	-2 084,72	-3 519,30
Rahavarojen muutos	2 542 408,58	840 024,87
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	70 686 640,60	68 144 232,02
Rahavarat 1.1.	68 144 232,02	67 304 207,15
	<u>2 542 408,58</u>	<u>840 024,87</u>

Tase

VASTAAVAA	2019	2018
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	2 824,97	775,67
Siirtosaamiset	48 936,80	46 320,00
	<u>51 761,77</u>	<u>47 095,67</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 670 196,66	8 597 550,53
Joukkovelkalinainasaamiset	25 128 316,77	23 218 485,11
Muut arvopaperit	37 890 228,19	35 328 781,07
	<u>69 688 741,62</u>	<u>67 144 816,71</u>
Rahat ja pankkisaamiset	997 898,98	999 415,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>70 738 402,37</u>	<u>68 191 327,69</u>
VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Rahastopääoma	45 917 754,75	45 917 754,75
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 271 340,94	21 427 796,77
Tilikauden yli-/alijäämä	2 544 493,30	843 544,17
	<u>70 733 588,99</u>	<u>68 189 095,69</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	4 813,38	2 232,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>70 738 402,37</u>	<u>68 191 327,69</u>

9.3 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

160 TILAKESKUS

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Timo Korhonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä ja tilakeskuksesta vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto. Tilakeskus kuuluu hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristön toimialaan.

Joensuun Tilakeskus, vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskus on aktiivinen ja tehokas, alan toimijoiden kanssa verkottunut ammattiosaaja. Organisaatio on osaava, kehitysmuuntoinen ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutunut.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niihin käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja muut tilapalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvonsäilymisestä, tuottavuudesta, monikäyttöisyydestä ja tehokkaasta käytöstä.

Toimintakertomus

Olelliset tapahtumat tilikaudella

Tilakeskus on vastannut talousarvion (KV 26.11.2018 § 158) toimenpideohjelman toteuttamisesta yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa.

Toimintavuonna myytiin seuraavat kohteet:

• Kiinteistö Oy Sepänmökki, osakehuoneisto	243,0 m ²
• Asunto Oy Niinivaarantie 19 C18, asunto-osake	25,5 m ²
• Asunto Oy Joensuun Miilupiha 2 D 14, asunto-osake	48,0 m ²
• As Oy Hammaslahden Malmitie (ent. pienpäiväkoti)	125,0 m ²
• As Oy Pyhäselän Lahjanpuisto, 10 E 18, asunto-osake	41,5 m ²
• Utrantie 2, asunorakennus ja talousrakennukset	222,0 m ²
• Kytötie 26, ent. päihdehuollon hoitokoti	230,0 m ²
• Ounevan teollisuushallit (Tuupovaara)	2.998,0 m ²
• Puumestarintie 31, teollisuushalli (Hammaslahti)	4.133,0 m ²
• <u>Heikuranvaarantie 1, teollisuushalli (Eno)</u>	<u>544,0 m²</u>
Yhteensä	8.610,0 m ²

Toimintavuonna purettiin seuraavat rakennukset:

• Ruoritien päiväkoti	792,0 m ²
• Kotilahti, asuinrakennus	166,0 m ²
• Kiihtelysvaaran alakoulu	962,0 m ²
• Kiihtelysvaaran yläkoulu	1.486,0 m ²
• Vaahterapiha, vanha osa	297,0 m ²
• Tuupovaaran yläkoulu	2.295,0 m ²
• Enon koulu, B-rakennus	915 m ²
• <u>Pumppaamo, Itäranta</u>	<u>12,0 m²</u>
Yhteensä	6.925 m ²

Toimintavuonna ostetut rakennukset:

- Sirkkalan koulurakennus ja teollisuustila (yht. 15.351,5 m²) siirtyivät kaupungin omistukseen 31.1.2019 Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:ltä.
- Utran koulun ja Miilunpolttajan päiväkodin rakennukset (yht. 5.153 m²) siirtyivät kaupungin omistukseen 31.1.2019 Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:ltä.

Toimintavuoden aikana toteutetut merkittävimmät sisäiset tilajärjestelyt:

- Hyvinvointipalveluiden hallinnolle vuokrattiin osoitteen Länsikatu 15 rakennuksista 4 A ja 4 B 784 m²:n tilat 20.2.2019 alkaen. Tilat tulivat korvaaviksi tiloiksi Kauppa-Suvannon 4. kerroksen tiloille ja osoitteen Koskikatu 5-7 3. kerroksen tiloille.
- Koulujen keittiöt (n. 2.300 m²) siirrettiin hyvinvointipalveluiden hallintaan Polkka Oy:ltä. Siirto tehtiin 1.1.2019 alkaen.
- Utran koulun yhteyteen vuokrattiin siirtotilat (296,5 m²) koulun lisätiloiksi Parmaco Oy:ltä 9.8.2019 alkaen.
- Niittylahden koulun yhteyteen vuokrattiin siirtotilat (766 m²) korvaamaan koulun huonokuntoisia tiloja. Siirtotilat otettiin käyttöön 15.11.2019 alkaen.
- Työllisyysyksikölle vuokrattiin (KH 10.6.2019) toimitilat osoitteesta Kauppakatu 29 (Centrum, katutaso + 3. krs, 1.328,5 m²). Katutason tilat otettiin käyttöön 1.8.2019 alkaen, ja 3. kerroksen tilat otettiin käyttöön 23.1.2020.
- Työllisyysyksikölle vuokrattiin osoitteesta Jukolankatu 19 n. 190 m²:n hallitila kuntouttavan työtoiminnan käyttöön 2.9.2019 alkaen
- Enon koulun yhteyteen vuokrattiin siirtotilat (447 m²) korvaamaan koulun A-rakennuksen tilat. Määräaikainen (5 vuotta) vuokrasopimus alkoi 1.12.2019. Lisäksi hammashuollolle vuokrattiin siirtotila (84,5 m²) Enon siirtokoulun yhteyteen. Vuokrasopimus alkoi 1.1.2020.
- Kaupunginhallitus teki päätöksen (KH 19.12.2019 § 89) 4.244,4 m²:n tilojen vuokraamisesta Joensuun Lyseon lukion käyttöön. Tilat vuokrataan Business Joensuu Oy:ltä osoitteesta Länsikatu 15. Vuokrasopimus alkaa 1.11.2020.
- Pajakadun päiväkodinrakennuksen tilat (1.023,5 m²) otettiin käyttöön 27.9.2019.
- Harjoitusjäähalli 2 tilat (2.748,0 m²) otettiin käyttöön 5.7.2019.
- Sirkkalan opetusrakennuksesta otettiin yläasteen tilat (4.957 m²) pääosin käyttöön 1.11.2019 muutostöiden jälkeen. Tiloihin muutti Pielisjoen koulu.

Toimintavuoden aikana toteutetut merkittävimmät ulkoiset tilajärjestelyt:

Siun sote irtisanoi vuoden 2019 aikana seuraavat kohteet:

• Reunalan halli, Uimaharju, Teollisuustie 6, päättyi 31.7.2019	150 m ²
• Väisälänkatu 4, asuntolarakennus, päättyi 30.9.2019	806 m ²
• Väisälänkatu 4, toimistotilat, päättyi 30.9.2019	432 m ²
• Kiihtelyspirtti, toimistotilat, päättyi 31.12.2019	50 m ²
• Enon terveysasema, kellarikerroksen tilat, päättyi 31.5.2020	220 m ²
• Pyhäselän terveysasema, vuodeosasto, päättyi 30.4.2020	849 m ²
• Pyhäselän terveysasema, toimistotilat, päättyi 31.1.2020	209 m ²
• Pyhäselän terveysasema, eläinlääkäriin tilat, päättyi 31.12.2019	87 m ²
• Penttilänkatu 7-9, toimistotilat 3. kerros, päättyi 30.6.2019	322 m ²
Yhteensä	3.124 m ²

Talonrakennuksen investointien työohjelma vuonna 2019

Talonrakennuksen investointiohjelman investointimenojen määrärahavaraus talousarviomuutosten jälkeen oli 25,95 milj. euroa vuodelle 2019. Summaan sisältyy Sirkkalan ja Utran rakennusten ostot 6,66 milj. euroa. Talousarvin mukainen tuloarvio, 0,98 milj. euroa, sisälsi rakennusten myyntitulojen lisäksi Harjoitusjäähalli 2:n valtionavustusta.

Talonrakennukseen käytettiin vuonna 2019 yhteensä 18,43 milj. euroa, joista pienten hankkeiden osuus oli 1,98 milj. euroa. Talonrakennuksen investointimenot olivat kokonaisuudessaan 25,09 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion investointibudjetin 0,87 milj. eurolla.

Nimetyt hankkeet

Marjalan koulun laajennus käsittää uusien opetustilojen ja uuden liikuntasalin rakentamisen nykyisen koulun yhteyteen. Samassa yhteydessä uusitaan vanhan osan keittiö- ja ruokailutilat sekä saneerataan vanhoja opetustiloja. Rakennustyöt käynnistyivät elokuussa 2019 ja valmistuvat syksyllä 2020. Hanke toteutetaan jaettuna urakkana ja sen hyväksytyt kustannusarvio on 5,25 milj. euroa, mikä ennusteen mukaan tulee alittumaan.

Uimaharjun koulun tilajärjestelyt käsitti Uimaharjun koulun kirjaston ja nuorisotoimen tilojen muutostyöt koulun opetustiloiksi sekä keittiön ja piha-alueen muutoksia. Muutokset tehtiin kesän 2019 aikana. Loppukustannukset olivat 0,48 milj. euroa, mitkä alittivat kustannusarvion (0,75 milj. euroa). Samassa yhteydessä Uimaharjun lähipalvelukeskuksen tehtiin tilamuutokset nuorisotoimen ja kirjaston toiminnolle. Muutokset toteutettiin alkukesästä 2019 ja kokonaiskulut olivat 0,19 milj. euroa. Enon koulukeskuksen tilajärjestelyt tehtiin siirtotiloilla ja vähäisillä korjaus- sekä muutostöillä.

Sirkkalan muutos yläkouluksi käsittää aiemmin ammattikorkeakoulun käytössä olleen kiinteistön muutoksen yläkoulun tiloiksi. 1-vaihe käynnistyi keväällä 2019 ja valtaosa tiloista valmistui elokuussa 2019 Pielisjoen yläkoulun syyslukukautta varten. Loput tilat valmistuivat vuoden 2019 loppuun mennessä. Kesällä 2020 tehdään vielä koulun pihatyöt. 2-vaihe käynnistyy vuonna 2022 Karsikon uuden alakoulun valmistuttua. Hankkeen kustannusarvio on 4,23 milj. euroa. Sirkkalan liikuntatilojen toteutus siirtyi vuoteen 2022. Hankesuunnitelma laaditaan vuoden 2020 aikana.

Karsikon uuden alakoulun hankesuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2019 ja tammikuussa 2020 kaupunginvaltuustossa päätettiin hankesuunnitelman muutoksesta. Koulu on 3-sarjaiseen sisältäen 800m² liikuntasalin. Suunnittelu on käynnissä ja maarakennus- ja perustustyöt toteutetaan erillisurakkana kesällä 2020, minkä jälkeen käynnistyvät varsinaiset rakennustyöt ja koulu valmistuu kesällä 2022. Hankkeen kustannusarvio on 21,2 milj. euroa.

Pajakadun päiväkotit valmistui syksyllä 2019. Hanke toteutettiin KVR-urakkana ja loppukustannukset olivat 3,16 milj. euroa kustannusarvion mukaisesti. Jukolankadun 9-osastaisen päiväkodin rakennustyöt käynnistyivät puolestaan syyskuussa 2019 ja valmistuvat marraskuussa 2020. Hanke toteutetaan KVR-urakkana. Kustannusarvio on 5,81 milj. euroa ja ennusteen mukaan kustannukset tulevat alittumaan.

Uuden harjoitusjäähallin rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2018 ja valmistuivat loppuvuodesta 2019. Hanke toteutettiin jaettuna urakkana. Loppukustannukset olivat 4,85 milj. euroa, jotka ylittivät hieman kustannusarvion (4,77 milj. euroa). Kilpajäähallin sosiaalityötilojen peruskorjaus kuului samaan urakkaan uuden harjoitusjäähallin rakentamisen kanssa. Tiloissa tehdään vielä 2020 vuoden alussa lopputöitä. Hankkeen loppukustannusten arvioidaan olevan n. 2,05 milj. euroa, jotka ylittävät hieman

kustannusarvion (1,96 milj. euroa). Hanke oli teknisesti vaikea peruskorjaus- ja siihen liittyvä uudishanke.

Harjoitusjäähalli 1:n teräsrakenteiden lisätuntojen ja betonilattian uusimisen rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2019. Kohteessa tehdään vielä viimeistelytyötä tammikuussa 2020. Hankkeelle haettiin kaupunginhallitukselta ylitysoikeutta siten, että uusi kustannusarvio on 0,97 milj. euroa. Tämän hetki-
sen ennusteen mukaan loppukustannukset tulevat alittumaan.

Mehtimäkihallin hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2018. Hanke oli tarkoitus toteuttaa alun perin projektinjohtourakkana, mutta saatujen tarjoushintojen ylitettyä kustannusarvion, keskeytettiin hankinta ja toteutusmuoto muutettiin jaetuksi urakaksi ja tilaaja otti suunnittelun vastuulleen. Kohteen kustannusarvio päivitettiin suunnittelun edistyessä ja hankkeelle haettiin joulukuussa 2019 kustannusarvion ylitysoikeus. Uusi hyväksytty kustannusarvio on 10,72 milj. euroa. Kustannuksiin vaikuttivat perustamistavan tarkentuminen maanvaraisesta perustamisesta teräspaaluperustamiseen ja väestösuojavaatimuksesta. Suunnittelu on käynnissä ja rakennustyöt alkavat toukokuussa 2020 maarakennustöillä ja halli valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Wärtsilätalon keittiön saneeraus valmistui aikataulun mukaisesti elokuussa 2019. Hanke toteutettiin jaettuna urakkana. Loppukustannukset olivat 2,39 milj. euroa, jotka alittivat kustannusarvion (2,50 milj. euroa).

Rantakylän Normaalikoulun uudisrakennus toteutettiin Kuntarahoitus Oy:n kiinteistöleasingrahoituksella. Koulussa tehtiin vuonna 2019 vähäisiä takuuajan muutostöitä ja muutamia maksueriä jäi vuoden 2019 puolelle.

Pienet hankkeet 2019

Pienten hankkeiden vuoden 2019 määrärahavarausta korotettiin talousarviomuutoksella 0,53 milj. eurolla tilamuutoksista aiheutuneiden lisätöiden vuoksi. Tällaisia töitä olivat esim. Niittylahden ja Utran siirtotilojen maarakennustyöt sekä Karsikon koulun hankkeeseen liittyvä kirjaston kunnallistekniikan irrottaminen entisestä koulurakennuksesta. Pienten hankkeiden määrärahavaraus oli täten 2,03 milj. euroa.

Vuonna 2019 pieniin hankkeisiin käytetyt määrärahat:

– Rekivaaran koulu, katos bussin odotteluun	15.622 €
– Louhiojan alakoulun korjaustyöt ja lähiliikuntapaikka *)	209.264 €
– Enon koulun siirtotilat, erillishankinnat *)	14.506 €
– Pyhäselän koulun julkisivun tiivistyskorjaukset *)	191.349 €
– Niittylahden koulun julkisivun tiivistyskorjaukset	69.171 €
– Niittylahden koulun siirtotilan, rakennuttajan hankinnat *)	224.201 €
– Utran koulun siirtotilan pihatyöt	177.112 €
– Kiihtelysvaaran alakoulun saattoliikenne *)	95.636 €
– Karsikon kirjaston lämmitysjärjestelmän muutokset *)	82.406 €
– Joensuun pääkirj. lasten- ja nuortenosaston muutostyöt *)	35.509 €
– Kiihtelysvaaran taiteidentalon tate-muutos	75.501 €
– Vaahterapihan uudet pysäköintipaikat *)	202.576 €
– Rantakylän terveysaseman alakattojen kuitusuojaus *)	79.372 €
– Kaupungintalon puiston muutostyöt	191.795 €
– Rantakylän uimahallin hiekkasuodattimen vaihto	71.434 €
– Siilaisen terveyskeskuksen muutostyö 2019	145.011 €

- Liittymismaksut	102.872 €
Yhteensä	1.983.335 €

*) Hanke jatkuu vielä vuonna 2020.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Tilakeskus osallistuu kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeita koskevaan selvitystyöhön ja auttaa etsimään erilaisia yhteistyömalleja hankkeiden toteuttamiseksi myös ulkopuolisten toimijoiden kanssa.	Tilakeskus osallistui kulttuurin kärkihankkeiden priorisointiselvitykseen vuonna 2019.	Hyvinvointilautakunta on perustanut 27.3.2019 § 27 ohjausryhmän kulttuuritilaselvityksen valmistelun tueksi. Tilakeskus on kommentoinut loppuraportin.	
Kestävä kaupunki	Talonrakennuksen investointihankkeissa jatketaan vihreänteknologian kartoittamista ja hyödyntämistä. Näihin kuuluvat mm. energiatehokkaat ratkaisut, ilmaisenergia sekä älykkäät automaatiojärjestelmät.	Investointiohjelman kohteissa on hyödynnetty vihreää teknologiaa, esimerkiksi viherkattoja ja viherseiniä.	Jukolankadun ja Pajakadun päiväkoteihin ja Marjalan koulun laajennukseen toteutetaan aurinkosähkölaitteet. Pajakatu valmistui toimintavuonna.	
Elinvoima	Joka 5. kaupungin hankinta ja kaikki merkittävät investoinnit toteutetaan innovatiivisesti. Tavoite määritellään tarkemmin hankintasuunnitelmissa.	Hankinnat ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.	Mehtimäkihallin PJU-toteutusmuoto vaihdettiin jaetuksi urakkamuodoksi ja suunnittelusta vastaa rakennuttaja. Tilakeskus hakee tällä innovatiivisia ja kustannustehokkaampia ratkaisuja.	
Kaupunkiympäristö	Toimitilojen terveellisyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä pidetään huolta. Korjausvelkaa vähennetään edelleen. Sisäilmatyöryhmälle tulevien sisäilmailmoitusten määrää seurataan vuosittain.	Korjausvelkalaskelma päivitettiin ja korjausvelka laski edelleen. Sisäilmailmoitukset on käsitelty ja tarvittavat toimenpiteet sovittu sekä ilmoitusten määrää on verrattu edellisen vuoden toteutuneeseen.	Korjausvelka on laskenut vuoden 2009 52,7 milj. eurosta vuoden 2019 38,18 milj. euroon. Utran koulun ja Sirkkalan osto hidastivat korjausvelan alenemista. Sisäilmailmoituksia oli 1-4/2019 10 kpl (v. 2018 60 kpl). 5/19 sisäilmaohje muuttui ja ilmoituslomakemennettely jäi pois.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2019	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2019 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkiympäristö Kaupungin keskeiset hallinnon toiminnot kootaan yhteen paikkaan.	Käynnistetään kokonaisuutta koskevan selvityksen laatiminen yhdessä Konsernihallinnon ja toimialojen kanssa	Tilakeskus osallistui selvityksen tekemiseen toimintavuoden aikana.	Tilakeskus on osallistunut valmistelusta vastaavan työryhmän työhön.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet	Toteutuma
Joensuun Tilakeskuksen taloudellinen tulostavoite oli 390 000 euroa.	Tilakeskuksen tulos 398 658 euroa täytti tulostavoitteen. Tilakeskus pystyi tekemään lisäksi käytöstä poistettujen rakennusten ja liittymien alaskirjauksia 2,95 milj. euron arvosta.
Peruspääomalle maksetaan 6 % (5,49 milj. euroa) korvaus.	Pääomalle maksettiin vaadittu 6 % korvaus (5,49 milj. euroa).
Rakennusten myyntivoittotavoite vuodella 2019 on 250 000 euroa. Liikevaihdoksi vuodelle 2019 on budjetoitu 44,29 milj. euroa.	Rakennusten myyntivoitto oli 165 000 euroa. Myyntivoittotavoite ei täyttynyt. Liikevaihto toimintavuonna oli 44,53 milj. euroa.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	43 978 000,00	560 000,00	44 538 000,00	46 064 005,26	1 526 005,26	43 418 426,72
Liikevaihto	43 728 000,00	560 000,00	44 288 000,00	44 532 622,41	244 622,41	42 877 091,75
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	1 345 923,67	1 345 923,67	277 645,05
Muut liiketoiminnan tulot	250 000,00	0,00	250 000,00	181 999,88	-68 000,12	262 452,05
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	3 459,30	3 459,30	1 237,87
Toimintamenot	-26 482 000,00	0,00	-26 482 000,00	-26 001 180,58	480 819,42	-25 741 659,20
Materiaalit ja palvelut	-14 132 944,00	0,00	-14 132 944,00	-15 572 920,44	-1 439 976,44	-14 952 893,19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 720 000,00	0,00	-6 720 000,00	-6 689 293,90	30 706,10	-6 661 332,39
Palvelujen ostot	-7 412 944,00	0,00	-7 412 944,00	-8 883 626,54	-1 470 682,54	-8 291 560,80
Henkilöstökulut	-1 022 300,00	0,00	-1 022 300,00	-978 340,72	43 959,28	-1 024 380,99
Palkat ja palkkiot	-817 800,00	0,00	-817 800,00	-804 934,17	12 865,83	-830 297,53
Henkilösivukulut	-204 500,00	0,00	-204 500,00	-173 406,55	31 093,45	-194 083,46
Muut liiketoiminnan menot	-11 326 756,00		-11 326 756,00	-9 449 919,42	1 876 836,58	-9 764 385,02
Toimintakate	17 496 000,00	560 000,00	18 056 000,00	20 062 824,68	2 006 824,68	17 676 767,52
Rahoitustulot ja -menot	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 488 487,04	-2 487,04	-5 487 008,95
Korkotulot	0,00	0,00	0,00	20,43	20,43	0,00
Muut rahoitusmenot	0,00	0,00	0,00	-2 886,75	-2 886,75	-1 388,23
Korvaus peruspääomasta	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 485 620,72	379,28	-5 485 620,72
Vuosikate	12 010 000,00	560 000,00	12 570 000,00	14 574 337,64	2 004 337,64	12 189 758,57
Poistot ja arvonalentumiset	-11 750 000,00	-430 000,00	-12 180 000,00	-14 175 680,10	-1 995 680,10	-12 303 590,87
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 500 000,00	-430 000,00	-11 930 000,00	-11 226 238,16	703 761,84	-10 990 733,19
Arvonalentumiset	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-2 949 441,94	-2 699 441,94	-1 312 857,68
Tilikauden tulos	260 000,00	130 000,00	390 000,00	398 657,54	8 657,54	-113 832,30
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	1 644 283,14	1 644 283,14	1 215 875,20
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	-1 505 716,86	-1 505 716,86	-2 221 124,80
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	3 150 000,00	3 150 000,00	3 437 000,00
Tilikauden ylijäämä	260 000,00	130 000,00	390 000,00	2 042 940,68	1 652 940,68	1 102 042,90

Tuloslaskelma

	2019	2018
Liikevaihto	44 532 622,41	42 877 091,75
Valmistus omaan käyttöön	1 345 923,67	277 645,05
Liiketoiminnan muut tuotot	181 999,88	262 452,05
Muut tuet ja avustukset	3 459,30	1 237,87
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 689 293,90	-6 661 332,39
Palvelujen ostot	-8 883 626,54	-8 291 560,80
	<u>-15 572 920,44</u>	<u>-14 952 893,19</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-804 934,17	-830 297,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-146 556,19	-162 726,37
Muut henkilösivukulut	-26 850,36	-31 357,09
	<u>-978 340,72</u>	<u>-1 024 380,99</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 226 238,16	-10 990 733,19
Arvonalentumiset	-2 949 441,94	-1 312 857,68
Poistot ja arvonalentumiset	-14 175 680,10	-12 303 590,87
Liiketoiminnan muut kulut	-9 449 919,42	-9 764 385,02
Liikeylijäämä	5 887 144,58	5 373 176,65
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	20,43	0,00
Korvaus peruspääomasta	-5 485 620,72	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	-2 886,75	-1 388,23
	<u>-5 488 487,04</u>	<u>-5 487 008,95</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	398 657,54	-113 832,30
Ylijäämä ennen varauksia	398 657,54	-113 832,30
Poistoeron vähennys (+)	-1 505 716,86	-2 221 124,80
Investointivarausten vähennys	3 150 000,00	3 437 000,00
Tilikauden ylijäämä	<u>2 042 940,68</u>	<u>1 102 042,90</u>

Tase

VASTAAVAA	2019	2018	
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	1 016 852,38	1 068 145,78	
	<u>1 016 852,38</u>	<u>1 068 145,78</u>	
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	1 497 162,07	1 423 869,24	
Rakennukset	180 817 427,30	177 255 950,34	
Koneet ja kalusto	86 411,27	110 325,22	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 591 580,52	3 763 196,95	
	<u>192 992 581,16</u>	<u>182 553 341,75</u>	
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7 215 562,81	7 486 683,09	
Muut saamiset	101 966,50	76 641,50	
	<u>7 317 529,31</u>	<u>7 563 324,59</u>	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	174 800,64	1 836 687,20	
Muut saamiset	353 669,93	337 179,33	
Siirtosaamiset	31 266,02	243 734,64	
	<u>559 736,59</u>	<u>2 417 601,17</u>	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>201 886 699,44</u>	<u>193 602 413,29</u>	
VASTATTAVAA			
2019			2018
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	91 427 011,19	91 427 011,19	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 168 986,70	17 066 943,80	
Tilikauden yli-/alijäämä	2 042 940,68	1 102 042,90	
	<u>111 638 938,57</u>	<u>109 595 997,89</u>	
POISTOERO JA VARAUKSET			
Poistoero	23 527 923,52	22 022 206,66	
Vapaaehtoiset varaukset		3 150 000,00	
	<u>23 527 923,52</u>	<u>25 172 206,66</u>	
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	2 372 833,14	2 200 824,62	
Korottomat velat kunnalta	63 943 191,87	56 370 962,68	
Liittymismaksut ja muut velat	162 867,97	32 698,68	
Siirtovelat	240 944,37	229 722,76	
	<u>66 719 837,35</u>	<u>58 834 208,74</u>	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>201 886 699,44</u>	<u>193 602 413,29</u>	

Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä	5 887 144,58	5 373 176,65
Poistot ja arvonalentumiset	14 175 680,10	12 303 590,87
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 488 487,04	-5 487 008,95
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-119 879,72</u>	<u>-147 617,05</u>
	14 454 457,92	12 042 141,52
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-25 088 626,11	-9 397 462,40
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	525 000,00	570 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	<u>391 000,00</u>	<u>281 007,00</u>
	-24 172 626,11	-8 546 455,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 718 168,19	3 495 686,12
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-28 200,00	-9 270,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	<u>2 875,00</u>	<u>0,00</u>
	-25 325,00	-9 270,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	1 857 864,58	240 153,76
Korottomien velkojen muutos kunnalta	7 571 185,80	-2 519 633,23
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>314 442,81</u>	<u>-1 206 936,65</u>
	9 743 493,19	-3 486 416,12
Rahoituksen rahavirta	9 718 168,19	-3 495 686,12
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

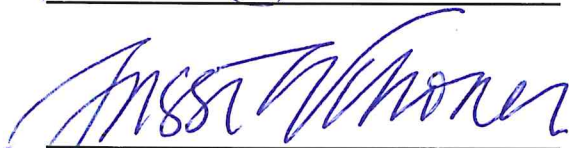
Joensuussa 30. 3 .2020

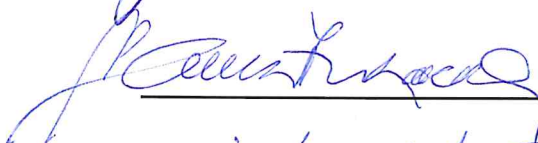

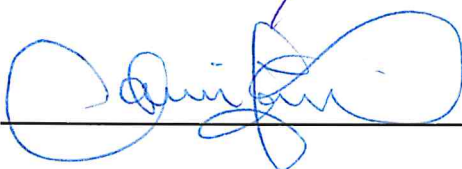

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa 29 5 . 2020

KPMG Oy Ab

Kaisa Lappalainen, JHT, HT

11 Luettelot ja selvitykset

11.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	Sidottuna
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Pääkirja	Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot	Atk-tulosteena
Tase-erittelyt	Paperitulosteena/sähköinen arkistointi

11.2 Luettelo käytetyistä tositelajeista

Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase		
Muistiotositteet		Paperitulosteena
Muistiotositteet, EU		Paperitulosteena
Muistiotositteet, rahastot		Paperitulosteena
Ulkoiset muistiot rondosta		Paperitulosteena
Kassatositteet		Sähköinen arkistointi
Sisäinen tilimyynnti, CPU		Paperitulosteena
Tiliotteet		Paperitulosteena
Sisäiset siirrot ja oikaisut		Sähk.arkistointi/paperituloste
Sisäiset tositteet, EU		Paperitulosteena
Sisäiset muistiot Rondosta		Paperitulosteena
Vesilaskutus		Sähköinen arkistointi
Käyttösuunnitelma	ALKUSA-	Paperitulosteena
Talousarvion muutosten tallennus	MUIST1EUULKMUIRAH-	Paperitulosteena
	MUIRO2	Paperitulosteena
	KASSA2KASSAS-	Paperitulosteena
Palkat	PANKKI-	
Manuaaliset palkat	MUISISEUSISMUIRS2	Paperitulosteena
Manuaaliset palkat, EU	VESIKP-	Paperitulosteena
Atk-palkkatositteet	BUDBUDL-	Paperitulosteena
Matkalaskut		Paperitulosteena
Ostoreskontra	MUIPAL-	
Ostoreskontra, Rondo	EUPALPALKATMATKAT-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut		Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	OSTOTOMAKSU-	Paperitulosteena/sähköinen arkistointi
Sisäiset laskut Rondosta	OMAKSUSISROP-	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	YMR10-YMR99	Paperitulosteena
Laskutuskaadot	YMRHYV	Paperitulosteena
Kuittaukset	YMRMAN	Paperitulosteena
Manuaaliset suoritukset	YMRVII	Paperitulosteena
Viitesuoritukset		
Käyttöomaisuus	KOMTOS	Paperitulosteena
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Paperitulosteena
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMMUI	Paperitulosteena
Käyttöomaisuusmuistiot	IRTAIN-	Paperitulosteena
Irtaimisto		
Konserni	KLALKU-	Paperitulosteena
Alkusaldot	KLYHT-	Paperitulosteena
Tytär/kuntayhtymät	KLKIRJ-	Paperitulosteena
Konsernikirjaukset	LTOS-	Paperitulosteena/sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet		